

អ៊ឹម ឈុនហោ

អ៊ឹម គឹមឃៀន

សាស្ត្រាចារ្យវិទ្យាល័យហេងអង្គប្រឹក្សា

សិស្សវិទ្យាល័យហេងអង្គប្រឹក្សា

លំហាត់គណិតវិទ្យា

សម្រាប់គ្រូបង្រៀនប្រឡង ៖

- ☞ សិស្សពូកែថ្នាក់ទូទាំងសាលា
- ☞ សិស្សពូកែថ្នាក់ទូទាំងស្រុក
- ☞ សិស្សពូកែថ្នាក់ទូទាំងខេត្ត
- ☞ សិស្សពូកែថ្នាក់ទូទាំងប្រទេស
- ☞ ប្រឡងប្រជែងនានា

ភាគ ១

$$A = \sqrt{\frac{2}{1}} + \sqrt[3]{\frac{3}{2}} + \sqrt[4]{\frac{4}{3}} + \cdots + {}^{2015}\sqrt{\frac{2015}{2014}}$$

$$B = \binom{2015}{2} + \binom{2015}{5} + \binom{2015}{8} + \cdots + \binom{2015}{2015}$$

ស្រាវជ្រាវ និង រៀបរៀង

លោក អ៊ឹម ឈុនហោ និង លោក អ៊ុំ គឹមឃឿន

ត្រួតពិនិត្យបច្ចេកទេស

លោក **អយ ស៊ីណា** សាស្ត្រាចារ្យគណិតវិទ្យានៃវិ.ហសអង្គរបុរី

លោក **ឡែង សុវណ្ណ** សាស្ត្រាចារ្យគណិតវិទ្យានៃវិ.ជសអង្គរជ័យ

លោក **ស៊ុក ស៊ីថា** សាស្ត្រាចារ្យគណិតវិទ្យានៃវិ.កំពង់ស្ពឺ

លោក **គិត កញ្ញា** សាស្ត្រាចារ្យគណិតវិទ្យានៃវិ.ពួក(សៀមរាប)

ត្រួតពិនិត្យអក្ខរាវិរុទ្ធ

យុវសិស្ស **ស៊ីវ ណារីន** ជ័យលាភីសិស្សពូកែទូទាំងប្រទេស

ផ្នែកអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ

យុវសិស្ស **ទ្រី គឹមលី** រៀននៅវិទ្យាល័យសុខអានក្តីទន្ទឹម

យុវសិស្ស **ឥស ឌីម៉ង់** រៀននៅវិទ្យាល័យហ៊ុនសែនអង្គប្រឹក្សា

យុវសិស្ស **ស៊ឹម វិច្ឆិកា** រៀននៅវិទ្យាល័យហ៊ុនសែនអង្គប្រឹក្សា

យុវសិស្ស **ស៊ុន រិទ្ធី** រៀននៅវិទ្យាល័យហ៊ុនសែនអង្គប្រឹក្សា

យុវសិស្ស **ទ្រី ហ្លួចហ្លាយ** រៀននៅវិទ្យាល័យអង្គព្រះស្តេច

វាយអត្ថបទ

លោក **អ៊ឹម ឈុនហោ** សាស្ត្រាចារ្យគណិតវិទ្យាវិ.ហសអង្គប្រឹក្សា

យុវសិស្ស **អ៊ុំ គឹមឃឿន** រៀននៅវិទ្យាល័យហ៊ុនសែនអង្គប្រឹក្សា

អារម្ភកថា

សៀវភៅ **លំហាត់គណិតវិទ្យា** សម្រាប់ត្រៀមប្រឡង សិស្សពូកែដែលអ្នកសិក្សាកំពុងកាន់នៅក្នុងដៃនេះ យើងខ្ញុំបាន ស្រាវជ្រាវ និងរៀបរៀងឡើងក្នុងគោលបំណងទុកជាឯកសារ សម្រាប់ជាជំនួយដល់អ្នកសិក្សា ជាពិសេសសម្រាប់សិស្សដែល មានបំណងចង់ប្រឡងសិស្សពូកែផ្នែកគណិតវិទ្យាកម្រិតមធ្យម សិក្សាទុតិយភូមិ ដើម្បីយកទៅរៀនស្រាវជ្រាវដោយខ្លួនឯង ។

សៀវភៅនេះផងដែរ យើងខ្ញុំបានដកស្រង់លំហាត់ចេញពី សៀវភៅអង់គ្លេសមួយចំនួនដែលធ្លាប់ចេញប្រឡងសិស្សពូកែ ទូទាំងប្រទេសថ្មីៗនេះ និងលំហាត់ខ្លះទៀតដកស្រង់ចេញពីសៀវ ភៅវៀតណាម ។

ទោះបីជាយើងខ្ញុំជាអ្នករៀបរៀង ក៏ដូចជាអ្នកត្រួតពិនិត្យខិតខំ ពិនិត្យដោយយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងណា ក៏ដោយ កង្វះខាត និង កំហុសឆ្គងដោយអចេតនាប្រាកដជាមានទាំងបច្ចេកទេស និង អក្ខរាវិរុទ្ធ ។

អាស្រ័យហេតុនេះយើងខ្ញុំរង់ចាំដោយរីករាយជានិច្ចនូវមតិវិះ គន់ពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានដើម្បីស្ថាបនា និងកែលម្អសៀវភៅនេះឲ្យកាន់ តែប្រសើរថែមទៀត ។

ជាទីបញ្ចប់ យើងខ្ញុំសូមគោរពជូនពរដល់អ្នកសិក្សាទាំងអស់
ឲ្យមានសុខភាពល្អ និងសម្រេចបានដូចអ្វីដែលប៉ងប្រាថ្នាទៅថ្ងៃ
អនាគត ។

តាកែវ ថ្ងៃទី ១០ មករា ២០១៥

អ្នករៀបរៀង

អ៊ុំ ឈុនហោ និង អ៊ុំ គឹមឃ្យីន

សង្ខេបរូបមន្តសំខាន់ៗ

I. ភាពចែកដាច់:

1-ភាពចែកដាច់:

បើ $a \neq 0, b$ និង c ជាចំនួនគត់ ដែល $b = ac$ នោះគេថា

a ចែកដាច់ b គេកំណត់សរសេរ $a|b$ ។

a ជាតួចែករបស់ b

b ជាពហុគុណនៃ a ។

2-ចំនួនបឋម:

ចំនួនបឋម m ជាចំនួនគត់វិជ្ជមានធំជាង 1 ដែលតួចែករបស់វាមានតែលេខ 1 និង m ។

បើចំនួនគត់ $n > 1$ មិនមែនជាចំនួនបឋម យើងហៅថា ចំនួនពហុធា យើងអាចសរសេរ n ជា $n = ab$ ដែល $1 < a \leq b < n; a, b \in \mathbb{N}$ ។

3-ទ្រឹស្តីបទ:

ក-បើ a, b, c ជាចំនួនគត់ដែល $c|a, c|b$ នោះ $c|(am + bn)$

ចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់ m, n ។

ខ-បើ a, b, c ជាចំនួនគត់ដែល $a|b, b|c$ នោះ $a|c$ ។

គ-បើ $a|b$ និង $b \neq 0$ នោះ $1 \leq |a| \leq |b|$ ។

ឃ-បើ $a|b$ និង $b \neq 0$ នោះ $(b/a)|b$ ។

4-វិធីចែកបែបអឺគ្លីត:

ក-ទ្រឹស្តីបទ:

បើ a និង b ជាពីរចំនួនគត់វិជ្ជមាន និង b ខុសពីសូន្យ នោះគេមានចំនួនគត់ q, r មួយគត់ដែល $a = bq + r$; $0 \leq r < b$ ។

5-ភាពសមមូល:

បើគេសរសេរ $a \equiv b \pmod{m}$ អាសថា a សមមូល b តាម $(modulo)m$ ។ មានន័យថា m ចែកជាចំនួន $(a-b)$ ឬ $a = mq + b$ ដែល q ជាចំនួនគត់ ។ ឬមានន័យម្យ៉ាងទៀតថា a និង b មានសំណល់ដូចគ្នា ពេលចែកជាមួយ m ។

6-ទ្រឹស្តីបទ:

តាង $a, b, c, d, m \in \mathbb{Z}, k \in \mathbb{Z}^+$ គេបាន:

ក- $a \equiv a \pmod{m}$

ខ-បើ $a \equiv b \pmod{m}$ និង $b \equiv c \pmod{m}$ នោះ $a \equiv c \pmod{m}$

គ-បើ $a \equiv b \pmod{m}$ នោះគ្រប់ចំនួនគត់ k គេបាន: $ka \equiv kb \pmod{m}$

ឃ-បើ $a \equiv b \pmod{m}$ និង $c \equiv d \pmod{m}$ គេបាន:

i. $a + c \equiv b + d \pmod{m}$

ii. $a - c \equiv b - d \pmod{m}$

iii. $ac \equiv bd \pmod{m}$

iv. $a^k \equiv b^k \pmod{m}$

ង-បើ f ជាពហុធាមានមេគុណជាចំនួនគត់នោះគេបាន:

$f(a) \equiv f(b) \pmod{m}$

II. តួចែករួមធំបំផុត និង ពហុគុណរួមតូចបំផុត:

1-តួចែករួមធំបំផុត

ក-និយមន័យ

បើ $a, b \in \mathbb{Z}$ មិនសូន្យទាំងពីរព្រមគ្នា នោះចំនួនគត់ធំបំផុតដែលចែក a, b ជាចំនួនគត់ហៅថា តួចែករួមធំបំផុត របស់ a និង b ។

គេកំណត់សរសេរដោយ $PGCD(a, b)$ ឬ $GCD(a, b)$ ឬ (a, b) ។

2-ពហុគុណរួមតូចបំផុត:

ក-និយមន័យ

បើ $a, b \in \mathbb{Z}$ មិនសូន្យទាំងពីរព្រមគ្នា នោះចំនួនគត់វិជ្ជមានតូចបំផុតដែលជាពហុគុណនៃ a ផង និង b ផង ហៅថា ពហុគុណរួមតូចបំផុតនៃ a និង b គេតាងដោយ $PPCM(a, b)$ ឬ $LCM(a, b)$ ឬ $[a, b]$ ។

ខ-លក្ខណៈ

បើ $a|c$ និង $b|c$ នោះ $PPCM(a, b)|c$ ។

3-ទ្រឹស្តីបទ Bachet – Bézout :

តួចក្រុមធំបំផុតរបស់គ្រប់ចំនួនគត់ពីរ a, b អាចសរសេរជាបន្សំលីនេអ៊ែរនៃ a និង b បានជានិច្ច គេបាន: $PGCD(a, b) = ax + by$ x, y ជាពីរចំនួនគត់ ។

4-កូរ៉ូលែអ៊ីត្ត

បើ a ចែកដាច់ bc ហើយ $PGCD(a, b) = 1$ នោះ a ចែកដាច់ c ។

5-ទ្រឹស្តីបទ

-បើ $PGCD(a, b) = d$ នោះ $PGCD(a/d, b/d) = 1$ ។

-បើ c ជាចំនួនគត់វិជ្ជមាននោះ $PGCD(ca, cb) = c.PGCD(a, b)$

-បើ a, b, c ជាចំនួនគត់មិនសូន្យនោះគេមាន:

$$PGCD(a, bc) = PGCD(a, c.PGCD(a, b))$$

-បើ a, b, c ជាចំនួនគត់មិនសូន្យនោះគេមាន:

$$PGCD(a^2, b^2) = [PGCD(a, b)]^2$$

6-ប្រមាណវិធីចែកបែបអឺគ្លីត(អាល់កូរីតអឺគ្លីត)

បើ a, b ជាចំនួនគត់វិជ្ជមាន គេធ្វើប្រមាណវិធីចែកបន្តបន្ទាប់គ្នា យើងទាញបានដូចតទៅ:

$$a = bq_1 + r_1 ; 0 \leq r_1 < b$$

$$b = r_1q_2 + r_2 ; 0 \leq r_2 < r_1$$

$$r_1 = r_2q_3 + r_3 ; 0 \leq r_3 < r_2$$

\vdots

$$r_{n-2} = r_{n-1}q_{n-1} + r_n ; 0 \leq r_n < r_{n-1}$$

$$r_{n-1} = r_nq_n$$

គេបាន:

$$PGCD(a, b) = PGCD(b, r_1) = PGCD(r_1, r_2) = \dots PGCD(r_{n-1}, r_n)$$

បើ $r_{n-1} = 0$ គេបាន: $PGCD(a, b) = r_n$

7-ទ្រឹស្តីបទ

បើ a, b, n ជាចំនួនគត់វិជ្ជមាននោះគេបាន:

$$PGCD(a, b) = PGCD(a + nb, b)$$

III.ផ្នែកគត់ និង ផ្នែកទសភាគ:

1-និយមន័យ

ផ្នែកគត់នៃ x តាងដោយ $\lfloor x \rfloor$ ជាចំនួនគត់ធំបំផុត ដែលតូចជាង ឬស្មើនឹង x ។

ឧទាហរណ៍: $\lfloor 7.89 \rfloor = 7$ ។

ផ្នែកទសភាគនៃ x តាងដោយ $\{x\}$

ឧទាហរណ៍: $\{7.89\} = 0.89$

គេបាន: $x = \lfloor x \rfloor + \{x\}$

2-ទ្រឹស្តីបទ

ក- $x - 1 < \lfloor x \rfloor \leq x < \lfloor x \rfloor + 1$

ខ-បើ $n \in \mathbb{Z}$, $\lfloor n+x \rfloor = n + \lfloor x \rfloor$

គ- $\lfloor -x \rfloor = \begin{cases} -\lfloor x \rfloor - 1 & ; x \notin \mathbb{Z} \\ -\lfloor x \rfloor & ; x \in \mathbb{Z} \end{cases}$

ឃ- $\lfloor x_1 + x_2 + \dots + x_n \rfloor \geq \lfloor x_1 \rfloor + \lfloor x_2 \rfloor + \dots + \lfloor x_n \rfloor$ ដែល $x_1, x_2, \dots, x_n \in \mathbb{R}$

ង- $\lfloor x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n \rfloor \geq \lfloor x_1 \rfloor \cdot \lfloor x_2 \rfloor \cdot \dots \cdot \lfloor x_n \rfloor$ ដែល $x_1, x_2, \dots, x_n \in \mathbb{R}$

ច- $\left\lfloor \frac{x}{n} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{\lfloor x \rfloor}{n} \right\rfloor$ ចំពោះ $n \in \mathbb{N}$; $x \in \mathbb{R}$ ។

IV. បន្សំ

1-និយមន័យ

បន្សំ k ធាតុយកពី n ធាតុគឺជាការយកព្រមគ្នាម្តង k ធាតុចេញពី n ធាតុខុសៗគ្នា ដោយមិនគិតលំដាប់នៃការយកចេញ ។

($n \in \mathbb{N}$, $k \in \mathbb{N}$, $k \leq n$) គេកំណត់សរសេរ $C(n, k)$ ឬ C_n^k ឬ $\binom{n}{k}$

ដែល $C(n, k) = \frac{n!}{(n-k)!k!}$ ។

2-ទ្វេធាន្យតុន

$$\begin{aligned} \text{ក}-(a+b)^n &= C_n^0 \cdot a^n + C_n^1 \cdot a^{n-1}b + C_n^2 \cdot a^{n-2}b^2 + \dots + C_n^n b^n \\ &= C_n^0 \cdot b^n + C_n^1 \cdot b^{n-1}a + C_n^2 \cdot b^{n-2}a^2 + \dots + C_n^n a^n \\ &= \sum_{k=0}^n C_n^k \cdot a^k \cdot b^{n-k} = \sum_{k=0}^n C_n^k \cdot b^k \cdot a^{n-k} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ខ}-(a-b)^n &= C_n^0 \cdot a^n - C_n^1 \cdot a^{n-1}b + C_n^2 \cdot a^{n-2}b^2 - \dots + (-1)^n \cdot C_n^n \cdot b^n \\ &= \sum_{k=0}^n (-1)^k \cdot C_n^k \cdot a^k \cdot b^{n-k} \end{aligned}$$

3-លក្ខណៈបន្សំ

ក- $C_n^k = C_n^{n-k}$

$$2-C_{n+1}^{k+1} = \frac{n+1}{k+1} C_n^k$$

$$C_n^k + C_n^{k+1} = C_{n+1}^{k+1}$$

V. ប្រព័ន្ធគោល និង លក្ខណៈចែកជាចំនួនមួយចំនួន

$$n = \overline{a_k a_{k-1} \dots a_0} = a_k \cdot b^k + a_{k-1} \cdot b^{k-1} + \dots + a_1 b + a_0$$

$$n = \overline{a_k a_{k-1} \dots a_0} = a_k \cdot 10^k + a_{k-1} \cdot 10^{k-1} + \dots + 10a_1 + a_0$$

$$n : 2, 4, 8 \text{ លុះត្រាតែ } a_0 : 2, a_1 a_0 : 4, a_2 a_1 a_0 : 8 \text{ រៀងគ្នា}$$

$$n : 3, 9 \text{ លុះត្រាតែ } \sum_{i=1}^k a_i : 3, 9 \text{ រៀងគ្នា}$$

$$n : 7, 11, 13 \text{ លុះត្រាតែ } \overline{a_k a_{k-1} \dots a_3} - \overline{a_2 a_1 a_0} : 7, 11, 13 \text{ រៀងគ្នា}$$

$$n : 11 \text{ លុះត្រាតែ } a_0 - a_1 + \dots + (-1)^k \cdot a_k : 11 \quad \text{។}$$

VI. ទ្រឹស្តីបទសំណល់

$$1-(a+b)^n \equiv b^n \pmod{a} \quad ; \quad a, b \in \mathbb{Z}$$

$$2-(a+b)^n = na \cdot b^{n-1} + b^n \pmod{a^2}$$

$$3-(a+b)^a \equiv b^a \pmod{a^2}$$

VII. ទ្រឹស្តីបទ Fermat

$$\text{គ្រប់ } a \in \mathbb{Z}, m \text{ ជាចំនួនបឋមនោះ: } a^m \equiv a \pmod{m}$$

$$\text{បើ } a \in \mathbb{Z} \text{ ហើយ } (a, m) = 1 \text{ នោះ: } a^{m-1} \equiv 1 \pmod{m}$$

VIII. វិសមភាព

1-លក្ខណៈរបស់វិសមភាពមួយចំនួន

$$\text{បើ } a, b, c, d \in \mathbb{R} \text{ គេបាន:}$$

$$\frac{a}{b} < 1 \Rightarrow \frac{a}{b} < \frac{a+c}{b+c}$$

$$\frac{a}{b} > 1 \Rightarrow \frac{a}{b} > \frac{a+c}{b+c}$$

$$\frac{a}{a+b} > \frac{a}{a+b+c}$$

$$\frac{a}{b} > \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{b} > \frac{a+c}{b+c} > \frac{c}{d}$$

2-វិសមភាពតម្លៃដាច់ខាត

ក- $|a+b| \leq |a|+|b|$ សមភាពកើតមាននៅពេល $ab \geq 0$

$$ខ-||a|-|b|| \leq |a-b|$$

គ- $|a_1 + a_2 + \dots + a_n| \leq |a_1| + |a_2| + \dots + |a_n|$ សមភាពកើតមានពេល $a_{ij} \geq 0$

3-វិសមភាព Cauchy(AM-GM)

ក-បើ $a_1, a_2, \dots, a_n \geq 0$ គេបាន: $\frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n} \geq \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n}$

សមភាពកើតមាននៅពេល $a_1 = a_2 = \dots = a_n$ ។

4-វិសមភាព Cauchy-Schwarz

គេឲ្យ a_1, a_2, \dots, a_n និង b_1, b_2, \dots, b_n ជាចំនួនពិតណាក៏បាន នោះ យើងបាន:

$$(a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2)(b_1^2 + b_2^2 + \dots + b_n^2) \geq (a_1b_1 + a_2b_2 + \dots + a_nb_n)^2$$

សមភាពកើតមាននៅពេល $\frac{a_1}{b_1} = \frac{a_2}{b_2} = \dots = \frac{a_n}{b_n}$

5-វិសមភាព Bernoulli

គេឲ្យ $a > -1$ និង $n \in \mathbb{Q}^+$

បើ $n \geq 1$ នោះ: $(1+a)^n \geq 1+na$ សមភាពកើតមានពេល $a=0$ ឬ $n=1$

បើ $0 < n < 1$ នោះ: $(1+a)^n < 1+na$

6-វិសមភាព Jensen

គេឲ្យអនុគមន៍ $f(x)$ កំណត់លើ (a, b) និង អនុគមន៍ $f(x)$ ប៉ោង លើ (a, b) នោះយើងមាន $x_1, x_2 \in (a, b)$ យើងបាន:

$$\frac{f(x_1)+f(x_2)}{2} \leq f\left(\frac{x_1+x_2}{2}\right) \text{ សមភាពកើតមានពេល } x_1 = x_2$$

បើ $f(x)$ ផតលើ (a, b) និង $x_1, x_2 \in (a, b)$ នោះយើងបាន:

$$\frac{f(x_1)+f(x_2)}{2} \geq f\left(\frac{x_1+x_2}{2}\right)$$

ឧបមាថា $f(x)$ ជាអនុគមន៍ប៉ោងលើ (a, b)

និង $\forall x_1, x_2, \dots, x_n \in (a, b); \forall n \geq 2$ យើងបាន:

$$\frac{f(x_1)+f(x_2)+\dots+f(x_n)}{n} \leq f\left(\frac{x_1+x_2+\dots+x_n}{n}\right)$$

ឧបមាថា $f(x)$ ជាអនុគមន៍ផតលើ (a, b) និង

$\forall x_1, x_2, \dots, x_n \in (a, b); \forall n \geq 2$ យើងបាន:

$$\frac{f(x_1)+f(x_2)+\dots+f(x_n)}{n} \geq f\left(\frac{x_1+x_2+\dots+x_n}{n}\right)$$

វិសមភាពទាំងពីរខាងលើក្លាយជាសមភាពនៅពេល $x_1 = x_2 = \dots = x_n$

7-វិសមភាព Chebyshev

បើ $a_1 < a_2 < \dots < a_n$ និង $b_1 < b_2 < \dots < b_n$ នោះយើងបាន:

$$\frac{a_1+a_2+\dots+a_n}{n} \cdot \frac{b_1+b_2+\dots+b_n}{n} \leq \frac{a_1b_1+a_2b_2+\dots+a_nb_n}{n}$$

បើ $a_1 > a_2 > \dots > a_n$ និង $b_1 > b_2 > \dots > b_n$ នោះយើងបាន:

$$\frac{a_1+a_2+\dots+a_n}{n} \cdot \frac{b_1+b_2+\dots+b_n}{n} \geq \frac{a_1b_1+a_2b_2+\dots+a_nb_n}{n}$$

សមភាពកើតមាននៅពេល $a_1 = a_2 = \dots = a_n; b_1 = b_2 = \dots = b_n$

8-វិសមភាព Minkowski

$(a_1, a_2, \dots, a_n); (b_1, b_2, \dots, b_n)$ និង (c_1, c_2, \dots, c_n) ជាចំនួនពិត នោះគេ

$$\begin{aligned} &\text{បាន: } \sqrt{a_1^2+b_1^2+c_1^2} + \sqrt{a_2^2+b_2^2+c_2^2} + \dots + \sqrt{a_n^2+b_n^2+c_n^2} \\ &\geq \sqrt{(a_1+b_1+c_1)^2 + (a_2+b_2+c_2)^2 + \dots + (a_n+b_n+c_n)^2} \end{aligned}$$

ផ្នែកប្រធានលំហាត់

លំហាត់ទី១

គេឲ្យស្វ៊ីត (a_n) មួយកំណត់ដោយ $a_0 = 0, a_1 = 1, a_2 = 2, a_3 = 6$

$a_{n+4} = 2a_{n+3} + a_{n+2} - 2a_{n+1} - a_n$ ចំពោះគ្រប់ $n \geq 1$ ។

ស្រាយបញ្ជាក់ថា a_n ចែកជាចំនួន n ចំពោះគ្រប់ $n \geq 1$ ។

លំហាត់ទី២

ស្រាយបញ្ជាក់ថា $2009^{3^{2016n+2013}} + 2010^{2^{2016n+2013}}$ ចែកជាចំនួន 11 ។

លំហាត់ទី៣

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយដែលមាន A, B, C ជាមុំក្នុងត្រីកោណ

រកតម្លៃតូចបំផុតនៃ $P = \sqrt{\frac{\tan^8 A + \tan^8 B + \tan^8 C}{\tan A \cdot \tan B \cdot \tan C}}$

លំហាត់ទី៤

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយមាន S ជាក្រឡាផ្ទៃ h_A, h_B, h_C ជា

កម្ពស់ និង m_A, m_B, m_C ជាមេដ្យាននៃត្រីកោណនោះ ។

បង្ហាញថា: $h_A \cdot m_B^4 + h_B \cdot m_C^4 + h_C \cdot m_A^4 \geq 9\sqrt{3} \cdot S^2 \cdot \sqrt{S}$ ។

លំហាត់ទី៥

គេឲ្យស្វ៊ីត (x_k) ដែល $x_k = \frac{1}{2!} + \frac{2}{3!} + \frac{3}{4!} + \dots + \frac{k}{(k+1)!}$ ចំពោះ

$k \in \mathbb{N}^*$ រកលីមីត $\lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{x_1^n + x_2^n + \dots + x_{2015}^n}$ ។

លំហាត់ទី៦

រកបីលេខខ្ទង់ចុងក្រោយនៃ $M = 1993^{1994^{1995^{\dots^{10000}}}}$

លំហាត់ទី៧

គេឲ្យ $f(x, y, z) = 2x^2 + 2y^2 - 2z^2 + \frac{7}{xy} + \frac{1}{z}$ ។

ចូរកំណត់តម្លៃ: $M = f(a, b, c) = f(c, a, b) = f(b, c, a)$ គ្រប់ a, b, c ជាបីចំនួនពិតផ្សេងគ្នាខុសពីសូន្យ ។

លំហាត់ទី៨

រកគ្រប់អនុគមន៍ f កំណត់លើ \mathbb{R} ផ្ទៀងផ្ទាត់សមីការ:

$$\begin{cases} f(0) = 2014 & , & f\left(\frac{\pi}{2}\right) = 2015 \\ f(x+y) + f(x-y) = 2f(x) \cdot \cos y & ; & \forall x, y \in \mathbb{R} \end{cases}$$

លំហាត់ទី៩

ស្រាយថាចំពោះគ្រប់ចំនួនពិតវិជ្ជមាន x, y, z ដែល $xyz = 1$ គេបាន:

$$\frac{x^{\sqrt{2015}}}{y+z} + \frac{y^{\sqrt{2015}}}{z+y} + \frac{z^{\sqrt{2015}}}{x+y} \geq \frac{3}{2}$$

លំហាត់ទី១០

រកគ្រប់អនុគមន៍ $f : (0, +\infty) \rightarrow (0, +\infty)$ ផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ:

$$f(xy) \cdot f(yz) \cdot f(zx) \cdot f(x+y) \cdot f(y+z) \cdot f(z+x) = 2015$$

ចំពោះ $\forall x, y, z$ វិជ្ជមាន ។

លំហាត់ទី១១

គេឲ្យអនុគមន៍ $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ ផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ:

$$f(\tan 2x) = \tan^4 x + \frac{1}{\tan^4 x} \quad ; \quad \forall x \in \left(0, \frac{\pi}{4}\right)$$

បង្ហាញថា $f(\sin x) + f(\cos x) \geq 196$

លំហាត់ទី១២

ឧបមាថា $f(x)$ ជាអនុគមន៍ដែលមានដេរីវេ ហើយ $f(0) = 0$

និង $f(2014) = 2014$ ។

ស្រាយបញ្ជាក់ថា $\int_0^{2014} \left((f(x))^{2014} + (f'(x))^2 \right) dx \geq \frac{2014^{1008}}{508}$

លំហាត់ទី១៣

រកគ្រប់អនុគមន៍ជាប់ និងមានដេរីវេ $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់:

$$f^2(x) = 2015 + \int [f^2(x) + (f'(x))^2] dx$$

លំហាត់ទី១៤

កំនត់អនុគមន៍ $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ ដែល $f(C_n^m) = C_{f(n)}^{f(m)}$ គ្រប់ m, n

ជាចំនួនគត់វិជ្ជមាន។

លំហាត់ទី១៥

គេឲ្យស្វ៊ីត $(u_n)_{n \geq 1}$ និង $(v_n)_{n \geq 1}$ កំណត់ដោយ $u_1 = 3, v_1 = 2$

និង $u_{n+1} = 3u_n + 4v_n, v_{n+1} = 2u_n + 3v_n; n \geq 1$

គេកំណត់យក $x_n = u_n + v_n, y_n = u_n + 2v_n$ ។

បង្ហាញថា $y_n = \lfloor x_n \sqrt{2} \rfloor$ ចំពោះ $n \geq 1$ ។ ($\lfloor a \rfloor$ ជាផ្នែកគត់នៃ a) ។

លំហាត់ទី១៦

គេឲ្យស្វ៊ីត $(x_n)_{n \geq 0}$ និង $(y_n)_{n \geq 0}$ កំណត់ដោយ $x_0 = 3, y_0 = 2$

$x_n = 3x_{n-1} + 4y_{n-1}$ និង $y_n = 2x_{n-1} + 3y_{n-1}$ ចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់ n ។

បង្ហាញថាស្វ៊ីត $(z_n)_{n \geq 0}$ ដែល $z_n = 1 + 4x_n^2 \cdot y_n^2$ មិនមែនជាចំនួនបឋម ។

លំហាត់ទី១៧

គេឲ្យស្វ៊ីតនៃចំនួនពិត (x_n) និង (y_n) កំណត់ដោយ $x_1 = 0$

$$x_{n+1} = \frac{1}{2}(x_n + y_n), y_1 = 1 \text{ និង } y_{n+1} = \frac{1}{4}(x_n + 3y_n) \quad \forall$$

ក-គណនាតួទី 2 ទី 3 ទី 4 នៃស្វ៊ីតនីមួយៗ ។

ខ-គណនា $\lim_{n \rightarrow +\infty} (x_n)$ និង $\lim_{n \rightarrow +\infty} (y_n)$ ។

សិស្សពូកែទូទាំងប្រទេសឆ្នាំ២០១៤

លំហាត់ទី១៨

គេឲ្យស្វ៊ីតនៃចំនួនពិត (u_n) កំណត់ដោយ $u_0 = \frac{3-\sqrt{5}}{2}$, $u_1 = \frac{\sqrt{5}-1}{2}$

$$\forall n \in \mathbb{N} : u_{n+1} = u_n + u_{n-1} \quad 1$$

ក- $\forall n \in \mathbb{N}^*$ គេយក $v_n = \frac{3+\sqrt{5}}{2}u_n + \frac{1+\sqrt{5}}{2}u_{n-1}$ ។ ចូរស្រាយបញ្ជាក់ថា (v_n) ជាស្វ៊ីតធរណីមាត្រដែលត្រូវបញ្ជាក់តួទី 1 និងសេដ្ឋក q រួចសរសេរ v_n ជាអនុគមន៍នៃ n ។

$$\text{ខ-ស្រាយបញ្ជាក់ថា } u_n^2 + u_{n+1}^2 = u_n \cdot u_{n+2} + u_{n-1} \cdot u_{n+1} \quad , \quad \forall n \geq 1 \quad 1$$

$$\text{រួចទាញថា: } u_n^2 - u_{n-1} \cdot u_{n+1} = 0 \quad 1$$

សិស្សព្រឹកទូទាំងខេត្តបាត់ដំបងឆ្នាំ២០១៤

លំហាត់ទី១៩

ស្វ៊ីត u_1, u_2, \dots កំណត់ដោយ: $u_1 = \frac{1}{2}$; $u_{n+1} = u_n^2 + u_n$; $n = 1, 2, \dots$

$$\text{រកផ្នែកគត់នៃចំនួន } A = \frac{1}{u_1+1} + \frac{1}{u_2+1} + \dots + \frac{1}{u_{2015}+1} \quad 1$$

សិស្សព្រឹកទូទាំងខេត្តកំពតឆ្នាំ២០១៤

លំហាត់ទី២០

រកសំណល់ពេល $(n^2 + n + 41)^2$ ចែកនឹង 12 ។

លំហាត់ទី២១

ស្រាយថាបើ x, y, z ជាចំនួនពិតមិនសូន្យដែល $x + y + z = 0$

$$\text{នោះគេបាន: } \frac{x^2 + y^2}{x + y} + \frac{y^2 + z^2}{y + z} + \frac{z^2 + x^2}{z + x} = \frac{x^3}{yz} + \frac{y^3}{xz} + \frac{z^3}{xy} \quad 1$$

លំហាត់ទី២២

$$\text{គណនាតម្លៃ } A = \lim_{n \rightarrow +\infty} \sum_{k=0}^n \frac{k(n-k)! + (k+1)}{(k+1)!(n-k)!}$$

លំហាត់ទី២៣

គេឲ្យ p និង q ជាចំនួនបឋមពីរ។ ដោះស្រាយសមីការ $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{1}{pq}$

ក្នុងសំណុំចំនួនគត់វិជ្ជមាន ។

លំហាត់ទី២៤

គេឲ្យ n ជាចំនួនគត់វិជ្ជមាន ។ ស្រាយថា $\left\lfloor \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{4n-2} \right\rfloor - 1$

ជាការប្រាកដនៃចំនួនគត់មួយ ។

លំហាត់ទី២៥

ស្រាយថាសមីការ $x^2 + y^2 + z^2 = 2016^{2015} + 2014$ គ្មានឫសក្នុងសំណុំចំនួនគត់ x, y, z ទេ ។

លំហាត់ទី២៦

គេឲ្យ $a_1 = 4$, $a_n = 4^{a_{n-1}}$, $n > 1$ ។ ចូររកសំណល់ពេល a_{2015} ចែកនឹង 7

លំហាត់ទី២៧

រកសំណល់ $3^{2^n} - 1$ ពេលចែកនឹង 2^{n+3} ។

លំហាត់ទី២៨

គេឲ្យពហុធា $1 - x + x^2 - x^3 + \dots + x^{16} - x^{17}$ អាចសរសេរជាទម្រង់ $a_0 + a_1y + a_2y^2 + \dots + a_{16}y^{16} + a_{17}y^{17}$ ដែល $y = x + 1$ និង a_i ជាចំនួនថេររក a_2 ។

លំហាត់ទី២៩

គណនា $A = \sum_{k=0}^n \left(\frac{1}{(n-k)!(n+k)!} \right)$

លំហាត់ទី៣០

រកបណ្តាបូសជាចំនួនគត់វិជ្ជមាន (x, y) របស់សមីការ

$$15^x + 4^x + \lfloor A \rfloor^x = y^{2014} \quad \text{ក្នុងនោះនិមិត្ត} \lfloor A \rfloor \text{ សញ្ញាសម្គាល់ឲ្យផ្នែកគត់}$$

របស់ចំនួនពិត A ដែល: $A = \sqrt{\frac{2}{1}} + \sqrt[3]{\frac{3}{2}} + \sqrt[4]{\frac{4}{3}} + \dots + \sqrt[2015]{\frac{2015}{2014}}$ ។

លំហាត់ទី៣១

ចូរកំណត់មេគុណរបស់ x^2 ពេលពន្លាត

$$(1+x)(1+2x)(1+4x)\cdots(1+2^n x)$$

លំហាត់ទី៣២

កំណត់ប្រភេទត្រីកោណ ABC ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់:

$$\sqrt{2} \sin(B+45^\circ) = \frac{a^2(b+c-a) + b^2(a+c-b) + c^2(a+b-c)}{2abc} \quad (1)$$

លំហាត់ទី៣៣

គេឲ្យ x, y, z ជាចំនួនពិតវិជ្ជមានដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា $x^4 + y^4 + z^4 = 1$ ។

ចូរកំណត់តម្លៃតូចបំផុតនៃកន្សោម $\frac{x^3}{1-x^8} + \frac{y^3}{1-y^8} + \frac{z^3}{1-z^8}$ ។

លំហាត់ទី៣៤

គេឲ្យ u, v និង w ជាបូសនៃពហុធា $P(x) = x^3 - 10x + 11$ ។

គណនាតម្លៃនៃកន្សោម $A = \arctan u + \arctan v + \arctan w$ ។

លំហាត់ទី៣៥

គណនាតម្លៃនៃកន្សោម $A = \lim_{x \rightarrow 2015} \left(\frac{x}{x-2015} \int_{2015}^x \frac{\sin t}{t} dt \right)$

លំហាត់ទី៣៦

គណនាតម្លៃនៃកន្សោម $A = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sqrt[n]{\frac{(4n)!}{(3n)!}}$ ។

លំហាត់ទី៣៧

គណនា $A = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sqrt[n]{(n+1)(n+2) \cdots (n+n)}$

លំហាត់ទី៣៨

បង្ហាញថា កន្សោម $A = \frac{a_1 + a_2 + \cdots + a_n}{b_1 + b_2 + \cdots + b_n}$ មានតម្លៃក្នុង $[m, M]$

ដែល $m = \min \left\{ \frac{a_1}{b_1}; \frac{a_2}{b_2}; \dots; \frac{a_n}{b_n} \right\}$ និង $M = \max \left\{ \frac{a_1}{b_1}; \frac{a_2}{b_2}; \dots; \frac{a_n}{b_n} \right\}$ ។

លំហាត់ទី៣៩

គេឲ្យស្វ៊ីត (a_n) មួយកំណត់ដោយ $a_1 = 1, a_n = \left\lfloor \frac{n^3}{a_{n-1}} \right\rfloor, n > 1$ ។

គណនា a_{2015}

លំហាត់ទី៤០

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយ ។ ស្រាយថាចំពោះ $n \geq m+1, m \geq 0$

គេបាន: $P = \frac{\tan^n A}{\sin^m \frac{A}{2}} + \frac{\tan^n B}{\sin^m \frac{B}{2}} + \frac{\tan^n C}{\sin^m \frac{C}{2}} \geq 2^m \cdot 3^{\frac{n+2}{2}}$ ។

លំហាត់ទី៤១

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយ ។ ស្រាយថាចំពោះគ្រប់ $n \geq 2; x, y, z > 0$

គេបាន: $x \tan^n A + y \tan^n B + z \tan^n C \geq \frac{9 \cdot 3^{\frac{n}{2}} \cdot xyz}{xy + yz + zx}$ ។

លំហាត់ទី៤២

ស្វ៊ីត $x_0, x_1, x_2 \dots$ និង $y_0, y_1, y_2 \dots$ កំណត់ដោយ:

$x_0 = y_0 = 1, x_{n+1} = \frac{x_n + 2}{x_n + 1}, y_{n+1} = \frac{y_n^2 + 2}{2y_n}$ ចំពោះ $n = 0, 1, 2 \dots$ ។

ស្រាយថា $y_n = x_{2^n - 1}$ ។

លំហាត់ទី៤៣

រកចំនួនវិជ្ជមាន x ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់សមីការ

$$x + \left\lfloor \frac{x}{3} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{2x}{3} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{3x}{5} \right\rfloor \quad \text{ដែល } [x] \text{ ជាផ្នែកគត់នៃ } x \text{ ។}$$

លំហាត់ទី៤៤

បង្ហាញថាចំនួន $A = 2^{2^{2016}} + 2^{2^{2015}} + 1$ ចែកជាចំនួន 21 ។

លំហាត់ទី៤៥

ក-ចំពោះ $x > 0$ គណនា $A = \arctan x + \arctan \frac{1}{x}$ ។

ខ-ចំពោះ $x < 1$ គណនា $B = \arctan \frac{1+x}{1-x} - \arctan x$ ។

លំហាត់ទី៤៦

គេឲ្យ k ជាចំនួនគត់មួយ និងយក

$$n = \sqrt[3]{k + \sqrt{k^2 - 1}} + \sqrt[3]{k - \sqrt{k^2 - 1}} + 1 \quad \text{ស្រាយថា } n^3 - 3n^2 \text{ ជាចំនួនគត់មួយ ។}$$

លំហាត់ទី៤៧

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយ ។ ស្រាយថា

$$a. \quad r_a + r_b + r_c = 4R + r$$

$$b. \quad r_a + r_b + r = 4 \cos C + r_c$$

លំហាត់ទី៤៨

$$\text{បើ } x + y + z = 0 \text{ ស្រាយថា } \frac{x^2 + y^2 + z^2}{2} \cdot \frac{x^5 + y^5 + z^5}{5} = \frac{x^7 + y^7 + z^7}{7}$$

លំហាត់ទី៤៩

គេឲ្យ $a_n = (n^2 + 1)n!$ ចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន n ។ បើ

$$\frac{a_{100}}{a_1 + a_2 + \dots + a_{100}} = \frac{p}{q} \quad \text{ដែល } \gcd(p, q) = 1 \text{ ។ គណនាផលបូក } p + q$$

លំហាត់ទី៥០

គណនាតម្លៃនៃកន្សោម $A = \binom{2015}{2} + \binom{2015}{5} + \binom{2015}{8} + \dots + \binom{2015}{2015}$

លំហាត់ទី៥១

ស្រាយថាចំពោះគ្រប់ $n > 2$: $n^n(n-2)^{n-2} > (n-1)^{2(n-1)}$ ។

លំហាត់ទី៥២

គេឲ្យ a, b, c, d ជាចំនួនគត់ ។

ស្រាយថា $2(a^4 + b^4 + c^4 + d^4) - (a^2 + b^2 + c^2 + d^2)^2 + 8abcd$

ចែកជាចំនួន $a + b + c + d$ ។

លំហាត់ទី៥៣

ដោះស្រាយប្រព័ន្ធសមីការ
$$\begin{cases} 2x^3 + 3x^2 - 18 = y^3 + y & (1) \\ 2y^3 + 3y^2 - 18 = z^3 + z & (2) \\ 2z^3 + 3z^2 - 18 = x^3 + x & (3) \end{cases}$$

លំហាត់ទី៥៤

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយ ។ ស្រាយថា:

$$m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 = 3R^2(2 + 2\cos A \cos B \cos C) \quad ។$$

លំហាត់ទី៥៥

ស្រាយថាចំពោះគ្រប់ត្រីកោណ ABC គេបាន:

$$\frac{\cos A}{a^3} + \frac{\cos B}{b^3} + \frac{\cos C}{c^3} \geq \frac{81}{16p^2} \quad ។$$

លំហាត់ទី៥៦

គេឲ្យ α និង β ជាចំនួនគត់មិនអវិជ្ជមានដែល $\alpha^2 + 4\beta$ មិនមែនជាការប្រាកដ។ ស្វ៊ីត $(x_n)_{n \geq 0}$ កំណត់ដោយ $x_{n+2} = \alpha x_{n+1} + \beta x_n$ ចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់ $n \geq 0$ ។ ដោយដឹងថា x_1 និង x_2 ជាចំនួនគត់។ ស្រាយថាគ្មានចំនួនគត់ n_0 ណាដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ $x_{n_0}^2 = x_{n_0-1} \cdot x_{n_0+1}$ ។

លំហាត់ទី៥៧

គេឲ្យ a, b, c, d ជាចំនួនពិតវិជ្ជមានដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ទំនាក់ទំនង

$$\frac{1}{1+a^4} + \frac{1}{1+b^4} + \frac{1}{1+c^4} + \frac{1}{1+d^4} = 1 \quad \text{ស្រាយបញ្ជាក់ថា } abcd \geq 3 \quad ។$$

លំហាត់ទី៥៨

គេឲ្យ α, β, γ ជារង្វាស់មុំក្នុងត្រីកោណមួយដែល $\alpha + \beta + \gamma = \pi$ ។

ចូរកំណត់តម្លៃធំបំផុតនៃ $T = \sin \alpha \sin \beta \sin \gamma$ ។

លំហាត់ទី៥៩

បន្សំនៃ n ធាតុយកម្តង i ធាតុតាងដោយ $C(n; i)$ ។ ដោយប្រើវិធានអនុ

$$\text{មានរួមគណិតវិទ្យាបង្ហាញថា: } \sum_{i=1}^n (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(n; i) = \sum_{j=1}^n \frac{1}{j} \quad ។$$

លំហាត់ទី៦០

ស្រាយថាចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន k នោះមានចំនួនគត់វិជ្ជមាន

$$n_k \text{ ដែល } (\sqrt{3} - \sqrt{2})^k = \sqrt{n_k} - \sqrt{n_{k-1}} \quad ។$$

លំហាត់ទី៦១

$$\text{ដោះស្រាយប្រព័ន្ធសមីការក្នុងសំណុំចំនួនពិត} \quad \begin{cases} x + y + z = 0 \\ x^3 + y^3 + z^3 = 18 \\ x^7 + y^7 + z^7 = 2058 \end{cases}$$

លំហាត់ទី៦២

ត្រីកោណ ABC មួយផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌៈ

$$\tan^6 \frac{A}{2} + \tan^6 \frac{B}{2} + \tan^6 \frac{C}{2} = \frac{1}{9} \quad \text{ស្រាយថា } ABC \text{ ជាត្រីកោណសម័ង្ស}$$

លំហាត់ទី៦៣

ស្រាយថាៈ

$$\sin 2^{\circ} \sin 18^{\circ} \sin 22^{\circ} \sin 38^{\circ} \sin 42^{\circ} \sin 58^{\circ} \sin 62^{\circ} \sin 78^{\circ} \sin 82^{\circ} = \frac{\sqrt{5}-1}{1024}$$

លំហាត់ទី៤

$$\text{ស្រាយថា: } \frac{C_n^0}{C_{n+2}^1} + \frac{C_n^1}{C_{n+3}^2} + \frac{C_n^2}{C_{n+4}^3} + \dots + \frac{C_n^k}{C_{n+k+2}^{k+1}} + \dots + \frac{C_n^n}{C_{2n+2}^{n+1}} = \frac{1}{2}$$

លំហាត់ទី៥

$$\text{ប្រៀបធៀប } 2016! \text{ និង } 2^{2016}(1008!)^2 \quad ?$$

លំហាត់ទី៦

រកចំនួនគត់ធម្មជាតិ n ដែល $2013^n + 2014^n + 2015^n + 2016^n + 2017^n$ ចែកជាចំនួន 5 ។

លំហាត់ទី៧

អនុគមន៍ $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ មួយផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ $f(f(f(0))) = 0$ និង $|f(a) - f(b)| \leq |a - b|$ ចំពោះគ្រប់ $a, b \in \mathbb{R}$ ។ ស្រាយថា $f(0) = 0$ ។

លំហាត់ទី៨

គេឲ្យស្លឹក $(a_n)_{n=0,1,\dots}$ ផ្ទៀងផ្ទាត់:

$$a_0 = 1, a_{2016} = 0, a_{n+1} = 2a_1a_n - a_{n-1} \quad (n \geq 1) \quad ?$$

គណនាផលបូក $a_{2015} + a_{2017}$

លំហាត់ទី៩

ដោះស្រាយសមីការ:

$$\arccot \left(\frac{x-3}{x^2-9} \right) + \arccot \left(\frac{x-2}{x^2-4x+4} \right) = \arctan \left(\frac{3}{4} \right) \quad \text{ក្នុងសំណុំ } \mathbb{R} \quad ?$$

លំហាត់ទី១០

$$\text{ស្រាយថា } 16 < \sum_{k=1}^{80} \frac{1}{\sqrt{k}} < 17$$

លំហាត់ទី៧១

កំណត់តម្លៃតូចបំផុតនៃកន្សោមៈ

$$A = \log_{x_1} \left(x_2 - \frac{1}{4} \right) + \log_{x_2} \left(x_3 - \frac{1}{4} \right) + \dots + \log_{x_n} \left(x_1 - \frac{1}{4} \right) \text{ ដែល}$$

x_1, x_2, \dots, x_n ជាបណ្តាចំនួនពិតកំណត់ក្នុង $\left(\frac{1}{4}, 1 \right)$ ។

លំហាត់ទី៧២

ស្រាយថា $3^{4^5} + 4^{5^6}$ អាចសរសេរជាផលគុណនៃពីរចំនួនគត់
ដែលចំនួននីមួយៗធំជាង 10^{2015} ។

លំហាត់ទី៧៣

គេឲ្យ x មិនមែនជាចំនួនគត់ហើយ $x > 1$ ស្រាយថាៈ

$$\left(\frac{x + \{x\}}{\lfloor x \rfloor} - \frac{\lfloor x \rfloor}{x + \{x\}} \right) + \left(\frac{x + \lfloor x \rfloor}{\{x\}} - \frac{\{x\}}{x + \lfloor x \rfloor} \right) > \frac{9}{2} \quad \text{។}$$

ដែល $\lfloor x \rfloor$ ជាផ្នែកគត់នៃ x ហើយ $\{x\}$ ជាផ្នែកទសភាគនៃ x ។

លំហាត់ទី៧៤

ដោះស្រាយប្រព័ន្ធសមីការ x, y, z ដែល a, r, s, t ជាចំនួនថេរៈ

$$\begin{cases} yz = a(y + z) + r \\ zx = a(z + x) + s \\ xy = a(x + y) + t \end{cases} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៧៥

$$\text{គេឲ្យ: } \begin{cases} x + y + z = 4 \\ x^2 + y^2 + z^2 = 4 \\ x^3 + y^3 + z^3 = 4 \end{cases} \quad \text{។ គណនា } E = x^n + y^n + z^n, n \in \mathbb{Z}$$

លំហាត់ទី៧៦

គេឲ្យ z_1, z_2, z_3 ជាចំនួនកុំផ្លិចដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថាៈ

(1): $z_1 z_2 z_3 = 1$

(2): $z_1 + z_2 + z_3 = \frac{1}{z_1} + \frac{1}{z_2} + \frac{1}{z_3}$

ស្រាយថា យ៉ាងហោចណាស់មានមួយក្នុងចំណោម z_1, z_2, z_3 ស្មើ 1
លំហាត់ទី៧៧

កំណត់គ្រប់តម្លៃ θ ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា: $0 \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ និង

$\sin^5 \theta + \cos^5 \theta = 1$ ។

លំហាត់ទី៧៨

រកតម្លៃតូចបំផុតនៃអនុគមន៍ $f(x) = \int_0^x \frac{2t-1}{t^2-2t+2} dt$

ក្នុងចន្លោះ $[-1, 1]$ ។

លំហាត់ទី៧៩

ចំពោះគ្រប់ចំនួនពិត x, y ស្រាយថា:

$\lfloor 2x \rfloor + \lfloor 2y \rfloor \geq \lfloor x \rfloor + \lfloor y \rfloor + \lfloor x+y \rfloor$ ។

លំហាត់ទី៨០

គេឲ្យ:

$\alpha_n = 1 + \rho \cos \theta + \rho^2 \cos 2\theta + \dots + \rho^n \cos n\theta$

$\beta_n = \rho \sin \theta + \rho^2 \sin 2\theta + \dots + \rho^n \sin n\theta$

ក. បង្កើតចំនួនកុំផ្លិច $A = \alpha_n + i\beta_n$

ខ. សិក្សា α_n និង β_n កាលណា $\rho < 1$ និង $n \rightarrow +\infty$

សិស្សពូកែទូទាំងស្រុកសំរោងខេត្តតាកែវ ឆ្នាំ ២០១៤

លំហាត់ទី៨១

គណនា: $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{(1+mx)^n - (1+nx)^m}{x^2} \right)$ ។

លំហាត់ទី៨២

កំណត់តម្លៃធំបំផុតនៃ x^2y ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា:

$$x + y + \sqrt{2x^2 + 2xy + 3y^2} = k \text{ ចែរ ចំពោះគ្រប់ } x, y \geq 0 \text{ ។}$$

លំហាត់ទី៨៣

$$\text{គេឲ្យ } (x + \sqrt{x^2 + 1})(y + \sqrt{y^2 + 1}) = 2015 \text{ ។}$$

$$\text{គណនា } (x + 2015y)(y + 2015x)$$

លំហាត់ទី៨៤

ចូរកំណត់រកពហុធា $P(x)$ ជាមួយមេគុណជាចំនួនគត់ហើយ

$$\text{ផ្ទៀងផ្ទាត់: } 16P(x) = [P(2x)]^2, \forall x \in \mathbb{R} \text{ ។}$$

លំហាត់ទី៨៥

ស្រាយប្រព័ន្ធសមីការ:

$$\begin{cases} x^6 + x^3 + x^3y + y = 147^{157} \\ x^3 + x^3y + y^2 + y + z^9 = 157^{147} \end{cases}$$

គ្មានចម្លើយចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់ x, y និង z ។

លំហាត់ទី៨៦

គេឲ្យ s និង t ជាចំនួនគត់វិជ្ជមានដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា:

$$7^s \parallel 400! \text{ និង } 3^t \parallel ((3!)!) \text{ គណនា } s+t \text{ ។}$$

លំហាត់ទី៨៧

ចំនួនលេខសូន្យចុងបញ្ចប់នៃ $2015!$ គឺ m ។ គណនា m

លំហាត់ទី៨៨

$$\text{គណនាផលបូក: } A_n = \sum_{k=0}^n \frac{1}{(k+1)(k+2)} \binom{n}{k}$$

លំហាត់ទី៨៩

គណនាផលបូក: $B_n = \sum_{k=0}^n \frac{1}{(k+1)(k+2)(k+3)} \binom{n}{k}$ ។

លំហាត់ទី៩០

កំណត់អនុគមន៍: $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ:

$$\begin{cases} f(x+y) + f(x-y) = 2f(x)f(y) ; \forall x, y \in \mathbb{R} \\ \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0 \end{cases}$$

លំហាត់ទី៩១

គេឲ្យ a, b, c, d ជាចំនួនពិត។ ស្រាយថា:

$$\min(a-b^2, b-c^2, c-d^2, d-a^2) \leq \frac{1}{4} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៩២

គេឲ្យ $f: [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$ ជាអនុគមន៍ជាប់និងមានដេរីវេដែល

$$\text{ផ្ទៀងផ្ទាត់ថា: } \int_0^1 [f'(x)]^2 dx = 1 \quad \text{។ ស្រាយថា: } |f(1) - f(0)| < 1 \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៩៣

រកពហុធាដែលមានបួសជាគូបនៃបួសរបស់ពហុធា $t^3 + at^2 + bt + c$ (ដែលជាចំនួនថេរ) ។

លំហាត់ទី៩៤

បង្ហាញថាគ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន n ចំនួន x_i , ($i=1,2,3,\dots$) និង

$$\sum_{i=1}^n x_i = 1 \quad \text{គេបាន: } \sum_{i=1}^n \frac{x_i}{\sqrt{1-x_i}} \geq \frac{\sum_{i=1}^n \sqrt{x_i}}{\sqrt{n-1}} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៩៥

គេឲ្យ $f(x) = 4^x + 6^x + 9^x$ ស្រាយថាបើ m, n ជាចំនួនគត់

នោះ $f(2^m)$ ជាកត្តានៃ $f(2^n)$ គ្រប់ $m \leq n$ ។

លំហាត់ទី៩៦

កំណត់គ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន x ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា: $3^{2^x} = 2^{3^x} + 1$ ។

លំហាត់ទី៩៧

គេឲ្យ a, b, c ជាចំនួនពិតវិជ្ជមានដែល $ab + bc + ac = 1$

ស្រាយថា: $\arctan \frac{1}{a} + \arctan \frac{1}{b} + \arctan \frac{1}{c} = \pi$ ។

លំហាត់ទី៩៨

ចូរកំណត់ត្រីធាតុអសនិទាន (a, b, c) ដែល:

$$\sqrt[3]{\sqrt[3]{2}-1} = \sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{b} + \sqrt[3]{c}$$

សិស្សព្រឹកទូទាំងខេត្តតាកែវ ឆ្នាំ ២០១២

លំហាត់ទី៩៩

បញ្ជាក់ថា: $\frac{1}{\sqrt[3]{1}} + \frac{1}{\sqrt[3]{2}} + \frac{1}{\sqrt[3]{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt[3]{n}} \geq \frac{3}{2}(\sqrt[3]{(n+1)^2} - 1)$ ។

លំហាត់ទី១០០

គេឲ្យ $\sum_{n=0}^{+\infty} \frac{x^n n^2}{n!} = e^x$ ស្រាយថា: $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2 x^n}{n!} = (x^2 + x)e^x$

រួចគណនា $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2}{n!}$ ។

លំហាត់ទី១០១

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយ ។ ស្រាយថា:

$$\left(\tan \frac{A}{2}\right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{B}{2}\right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{C}{2}\right)^{2\sqrt{2}} \geq 3^{1-\sqrt{2}} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១០២

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយ។ ស្រាយថា:

$$(2R+a)(2R+b)(2R+c) < 8R^3 e^{\frac{3\sqrt{3}}{2}} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១០៣

គេឲ្យ $\begin{cases} x, y, z > 0 \\ xy + yz + zx = 1 \end{cases}$ ។ ស្រាយថា:

$$x \cdot \sqrt{\frac{(1+y^2)(1+z^2)}{1+x^2}} + y \cdot \sqrt{\frac{(1+x^2)(1+z^2)}{1+y^2}} + z \cdot \sqrt{\frac{(1+x^2)(1+y^2)}{1+z^2}} = 2 \quad ។$$

លំហាត់ទី១០៤

គេឲ្យ ABC ត្រីកោណមួយ ។ ស្រាយថា:

$$(\sin A)^{\sin B} + (\sin B)^{\sin C} + (\sin C)^{\sin A} > 1,19 \quad ។$$

លំហាត់ទី១០៥

ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនគត់មិនអវិជ្ជមាន:

$$(1+x!)(1+y!) = (x+y)! \quad ។$$

លំហាត់ទី១០៦

រក(បើមាន) ចំនួនគត់ n ធម្មជាតិ តូចបំផុតដែលផ្ទៀងផ្ទាត់:

$$\frac{\sqrt{3}-1}{\sin n^0} + \frac{\sqrt{3}+1}{\cos n^0} = 4\sqrt{2} \quad ។$$

លំហាត់ទី១០៧

កំណត់ចំនួនថេរ a, b, c ដែល:

$$\sqrt{n} = \sum_{k=0}^{n-1} \sqrt[3]{\sqrt{ak^3+bk^2+ck+1} - \sqrt{ak^3+bk^2+ck}} \quad ។$$

លំហាត់ទី១០៨

គេឲ្យស្វ៊ីត (x_n) មួយកំណត់ដោយ:

$$\begin{cases} x_1 = \frac{1}{4} \\ x_n = \frac{x_1 + 4x_2 + 9x_3 + \dots + (n-1)^2 x_{n-1}}{n^2(n-1)} \end{cases}$$

គណនា $\lim_{x \rightarrow +\infty} (12n^2 - 31n + 2015)x_n$ ។

Page 26

លំហាត់ទី១១៦

គេឲ្យ $a, b, c > 0$ ផ្ទៀងផ្ទាត់ទំនាក់ទំនង $a^{2016} + b^{2016} + c^{2016} = 3$

រកតម្លៃធំបំផុតនៃ $A = a^2 + b^2 + c^2$

លំហាត់ទី១១៧

បង្ហាញថា $(C_n^0)^2 + (C_n^1)^2 + \dots + (C_n^n)^2 = C_{2n}^n$

លំហាត់ទី១១៨

គេមាន z_1, z_2, z_3 ជាចំនួនកុំផ្លិចដែល $|z_1| = |z_2| = |z_3| = r > 0$

និង $z_1 + z_2 + z_3 \neq 0$ ។ បង្ហាញថា $\left| \frac{z_1 z_2 + z_2 z_3 + z_3 z_1}{z_1 + z_2 + z_3} \right| = r$ ។

លំហាត់ទី១១៩

គេយក x, y, z ជាបីចំនួនពិតដែលផ្ទៀងផ្ទាត់:

$\sin x + \sin y + \sin z = 0$ និង $\cos x + \cos y + \cos z = 0$ ។

ស្រាយថា: $\sin 2x + \sin 2y + \sin 2z = 0$ និង $\cos 2x + \cos 2y + \cos 2z = 0$

លំហាត់ទី១២០

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មានរង្វាស់ជ្រុង a, b, c និងក្រឡាផ្ទៃ S ។

ស្រាយបញ្ជាក់ថា: $a^2 + b^2 + c^2 \geq 4S\sqrt{3}$

តើសមភាពកើតមាននៅពេលណា ?

លំហាត់ទី១២១

គេឲ្យចំនួនពិតវិជ្ជមាន x, y, z ដែល $x \geq y \geq z$

ស្រាយបញ្ជាក់ថា: $\frac{x^2 y}{z} + \frac{y^2 z}{x} + \frac{z^2 x}{y} \geq x^2 + y^2 + z^2$

លំហាត់ទី១២២

សន្មតថាចំនួនពិតវិជ្ជមាន a, b, c, x, y, z ផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ:

$$cy + bz = a, \quad az + cx = b \quad \text{និង} \quad bx + ay = c \quad \text{។}$$

$$\text{រកតម្លៃតូចបំផុតនៃអនុគមន៍} \quad f(x, y, z) = \frac{x^2}{1+x} + \frac{y^2}{1+y} + \frac{z^2}{1+z}$$

លំហាត់ទី១២៣

$$\text{គណនាផលបូក:} \quad A = \tan^6 \frac{\pi}{18} + \tan^6 \frac{5\pi}{18} + \tan^6 \frac{7\pi}{18} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១២៤

គណនាផលបូក:

$$A = \binom{n}{1} \cos x + \binom{n}{2} \cos 2x + \binom{n}{3} \cos 3x + \cdots + \binom{n}{n} \cos nx$$

លំហាត់ទី១២៥

កំណត់គ្រប់ចំនួនគត់ x, y, z, v, t ដែល:

$$x + y + z + v + t = xyvt + (x + y)(v + t)$$

$$xy + z + vt = xy(v + t) + vt(x + y)$$

លំហាត់ទី១២៦

យក x_0 ជាឫសនៃសមីការ $ax^3 + bx^2 + cx + d = 0$ ដែល $ad \neq 0$ ។

$$\text{តាង} \quad \alpha = \max \left\{ \left| \frac{b}{a} \right|, \left| \frac{c}{a} \right|, \left| \frac{d}{a} \right| \right\} \quad \text{និង} \quad \beta = \left\{ \left| \frac{a}{d} \right|, \left| \frac{c}{d} \right|, \left| \frac{b}{d} \right| \right\} \quad \text{។}$$

$$\text{បញ្ជាក់ថា:} \quad \frac{1}{1+\beta} \leq |x_0| \leq 1+\alpha \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១២៧

$$\text{ស្រាយបញ្ជាក់ថា:} \quad \frac{1}{2^2-1} + \frac{1}{3^3-1} + \frac{1}{4^4-1} + \cdots + \frac{1}{2015^{2015}-1} \leq \frac{2014}{2015} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១២៨

$$\text{គណនាតម្លៃ:} \quad A = 9 \left(\sqrt[4]{23 - \sqrt{448}} \right)^{-\frac{2}{3} \sqrt{6 + \sqrt{6 + \sqrt{\dots}}}} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១២៩

គេឲ្យ n និង p ជាចំនួនគត់វិជ្ជមាន។ ស្រាយថា:

$$\frac{1}{(1+1)^{\sqrt[1]{1}}} + \frac{1}{(2+1)^{\sqrt[2]{2}}} + \frac{1}{(3+1)^{\sqrt[3]{3}}} + \dots + \frac{1}{(n+1)^{\sqrt[n]{n}}} < p \quad \forall$$

លំហាត់ទី១៣០

ដោះស្រាយសមីការ: $\left\lfloor \frac{25x-2}{4} \right\rfloor = \frac{13x+4}{3}$ ដែល $\lfloor a \rfloor$ ជាផ្នែកគត់នៃ

ចំនួនពិត a ។

លំហាត់ទី១៣១

គេឲ្យពហុធានៃ x កំណត់ដោយ: $f(x) = 1 - x + x^2 - x^3 + \dots - x^{19} + x^{20}$

អាចសរសេរជាទម្រង់ នៃពហុធា

$$y: g(y) = a_0 + a_1 y + a_2 y^2 + \dots + a_{19} y^{19} + a_{20} y^{20} \quad \text{ដែល } y = x - 4$$

គណនាតម្លៃនៃកន្សោម: $A = a_0 + a_1 + a_3 + \dots + a_{20}$ ។

លំហាត់ទី១៣២

$$\text{ស្រាយថា: } \min_{a,b \in \mathbb{R}} \max(a^2 + b, b^2 + a) = -\frac{1}{4} \quad \forall$$

លំហាត់ទី១៣៣

គេឲ្យ $P(x)$ ជាពហុធាដែលមានមេគុណជាចំនួនពិតវិជ្ជមាន។

ស្រាយថា: $\sqrt{P(a)P(b)} \geq P(\sqrt{ab})$ ចំពោះ a និង b ជាចំនួនពិតវិជ្ជមាន

លំហាត់ទី១៣៤

បើ $a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n = n$ ។ ស្រាយថា: $a_1^4 + a_2^4 + a_3^4 + \dots + a_n^4 \geq n$

លំហាត់ទី១៣៥

រកគ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន n ដែល $n^4 - 4n^3 + 22n^2 - 36n + 18$

ជាការេប្រាកដ ។

លំហាត់ទី១៣៦

គេឲ្យ a, b, c ជាចំនួនពិតខុសពី $\pm \frac{1}{\sqrt{3}}$ ។ ស្រាយបញ្ជាក់ថាបើ

$$abc = a + b + c \text{ នោះ}$$

$$\frac{3a-a^3}{3a^2-1} \cdot \frac{3b-b^3}{3b^2-1} \cdot \frac{3c-c^3}{3c^2-1} = \frac{3a-a^3}{3a^2-1} + \frac{3b-b^3}{3b^2-1} + \frac{3c-c^3}{3c^2-1} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១៣៧

គេឲ្យ $f_1, f_2, f_3, \dots, f_n$ និង $x_1, x_2, x_3, \dots, x_n$ ជាចំនួនពិតវិជ្ជមាន ។

ស្រាយថាកន្សោម៖

$$f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + \dots + f_1x_1^2 - \frac{(f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + \dots + f_nx_n)^2}{f_1 + f_2 + f_3 + \dots + f_n}$$

មិនមែនជាចំនួនអវិជ្ជមាន ។

លំហាត់ទី១៣៨

រកត្រីធាតុ (x, y, z) ជាចំនួនពិតរបស់ប្រព័ន្ធសមីការ៖

$$\begin{cases} \frac{4x^2}{4x^2+1} = y \\ \frac{4y^2}{4y^2+1} = z \\ \frac{4z^2}{4z^2+1} = x \end{cases}$$

លំហាត់ទី១៣៩

គេឲ្យស្វ៊ីត (a_n) មួយកំណត់ដោយ៖

$$\begin{cases} a_1 = 2, a_2 = 9 \\ n(n+1)a_{n+1} = 6n(n+2)a_{n-1} - 9(n+1)(n+2)a_{n-1}, n \geq 2 \end{cases} \quad \text{។}$$

ស្រាយថា៖ $\sum_{k=1}^n \frac{a_k}{k+1} = \binom{n}{0}2^{n-1} + \binom{n}{1}2^{n-2} + \binom{n}{2}2^{n-3} + \dots + \binom{n}{n-1} \quad \text{។}$

ផ្នែកដំណោះស្រាយ

លំហាត់ទី១

គេឲ្យស្វ៊ីត (a_n) មួយកំណត់ដោយ $a_0 = 0, a_1 = 1, a_2 = 2, a_3 = 6$

$a_{n+4} = 2a_{n+3} + a_{n+2} - 2a_{n+1} - a_n$ ចំពោះគ្រប់ $n \geq 1$ ។

ស្រាយបញ្ជាក់ថា a_n ចែកជាចំនួន n ចំពោះគ្រប់ $n \geq 1$ ។

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន: $a_{n+4} = 2a_{n+3} + a_{n+2} - 2a_{n+1} - a_n$

$$a_4 = 2a_3 + a_2 - 2a_1 - a_0 = 2 \cdot 6 + 2 - 2 \cdot 1 - 0 = 12$$

$$a_5 = 2a_4 + a_3 - 2a_2 - a_1 = 2 \cdot 12 + 6 - 2 \cdot 2 - 1 = 25$$

គេបាន: $\frac{a_1}{1} = 1, \frac{a_2}{2} = 1, \frac{a_3}{3} = 2, \frac{a_4}{4} = 3, \frac{a_5}{5} = 5$ ពិត

ឧបមាពិតដល់ $n = p+3: a_{p+3} = (p+3)F_{p+3}$ ដែល (F_p) ជាស្វ៊ីត *Febbonacci*
 $F_{p+4} = F_{p+3} + F_{p+2}, F_1 = 1, F_2 = 1$

យើងនឹងស្រាយថាពិតដល់ $n = p+4: a_{p+4} = (p+4)F_{p+4}$

យើងមាន: $a_{p+4} = 2a_{p+3} + a_{p+2} - 2a_{p+1} - a_p$

$$a_{p+4} = 2(p+3)F_{p+3} + (p+2)F_{p+2} - 2(p+1)F_{p+1} - pF_p$$

$$a_{p+4} = 2(p+3)F_{p+3} + (p+2)F_{p+2} - 2(p+1)F_{p+1} - p(F_{p+2} - F_{p+1})$$

$$a_{p+4} = 2(p+3)F_{p+3} + (p+2)F_{p+2} - 2pF_{p+1} - 2F_{p+1} - pF_{p+2} + pF_{p+1}$$

$$a_{p+4} = 2(p+3)F_{p+3} + 2F_{p+2} - (p+2)F_{p+1}$$

$$a_{p+4} = 2(p+3)F_{p+3} + 2F_{p+2} - (p+2)(F_{p+3} - F_{p+2})$$

$$a_{p+4} = (p+4)F_{p+3} + (p+4)F_{p+2}$$

$$a_{p+4} = (p+4)(F_{p+3} + F_{p+2})$$

$$a_{p+4} = (p+4)F_{p+4} \text{ ពិត}$$

ដូចនេះ a_n ចែកដាច់នឹង n ចំពោះ $n \geq 1$ ។

លំហាត់ទី២

ស្រាយបញ្ជាក់ថា $2009^{3^{2016n+2013}} + 2010^{2^{2016n+2013}}$ ចែកដាច់នឹង 11 ។

ដំណោះស្រាយ

ដោយ $3^{2016n+2013} = 3 \cdot 3^{2016n+2012} = 3 \cdot 3^{4(504n+503)} = 3 \cdot 81^{504n+503} \equiv 3 \pmod{10}$

$\Rightarrow 3^{2016n+2013} = 10k + 3, k \in \mathbb{N}^*$

$2^{2016n+2013} = 2 \cdot 2^{2016n+2012} = 2 \cdot 2^{4(504n+503)} = 2 \cdot 16^{504n+503} \equiv 2 \pmod{10}$

$\Rightarrow 2^{2016n+2013} = 10p + 2, p \in \mathbb{N}^*$

$\Rightarrow 2009^{3^{2016n+2013}} + 2010^{2^{2016n+2013}} = 2009^{10k+3} + 2010^{10p+2}$
 $= 2009^3 \cdot 2009^{10k} + 2010^2 \cdot 2010^{10p}$

ដោយ $(2009, 11) = 1$ និង $(2010, 11) = 1$ តាម *Fermat* គេបាន:

$$2009^{10k} \equiv 1 \pmod{11}$$

$$2010^{10p} \equiv 1 \pmod{11}$$

$$2009^3 \equiv 2 \pmod{11}$$

$$2010^2 \equiv 9 \pmod{11}$$

$$\Rightarrow 2009^{3^{2016n+2013}} + 2010^{2^{2016n+2013}} \equiv 1 \cdot 2 + 1 \cdot 9 \equiv 0 \pmod{11}$$

ដូចនេះ $2009^{3^{2016n+2013}} + 2010^{2^{2016n+2013}}$ ចែកដាច់នឹង 11 ។

លំហាត់ទី៣

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយដែលមាន A, B, C ជាមុំក្នុងត្រីកោណ

រកតម្លៃតូចបំផុតនៃ $P = \sqrt{\frac{\tan^8 A + \tan^8 B + \tan^8 C}{\tan A \cdot \tan B \cdot \tan C}}$

ដំណោះស្រាយ

តាមវិសមភាពកូស៊ី (Cauchy) គេបាន:

$$P = \sqrt{\frac{\tan^8 A + \tan^8 B + \tan^8 C}{\tan A \cdot \tan B \cdot \tan C}} \geq \frac{\sqrt{3 \cdot \sqrt[3]{\tan^8 A \cdot \tan^8 B \cdot \tan^8 C}}}{\tan A \cdot \tan B \cdot \tan C}$$

$$= \sqrt{\frac{3 \cdot \sqrt[3]{\tan^8 A \cdot \tan^8 B \cdot \tan^8 C}}{\tan^2 A \cdot \tan^2 B \cdot \tan^2 C}}$$

$$P \geq \sqrt{3 \cdot \sqrt[3]{\tan^2 A \cdot \tan^2 B \cdot \tan^2 C}} \quad (*)$$

តែ $A + B + C = \pi \Rightarrow \tan(A + B + C) = \tan \pi = 0$ គេបាន:

$$\frac{\tan A + \tan B + \tan C - \tan A \cdot \tan B \cdot \tan C}{1 - (\tan A \cdot \tan B + \tan B \cdot \tan C + \tan C \cdot \tan A)} = 0 \quad \text{គេបាន:}$$

$$\Rightarrow \tan A + \tan B + \tan C = \tan A \cdot \tan B \cdot \tan C$$

$$\tan A \cdot \tan B \cdot \tan C \geq 3 \sqrt[3]{\tan A \cdot \tan B \cdot \tan C}$$

$$\Rightarrow (\tan A \cdot \tan B \cdot \tan C)^2 \geq 3^3$$

$$\Rightarrow \tan A \cdot \tan B \cdot \tan C \geq 3\sqrt{3} \quad (**)$$

$$\text{តាម } (*) \text{ និង } (**) \text{ គេបាន: } P \geq \sqrt{3 \cdot \sqrt[3]{(3\sqrt{3})^2}} = 3$$

ដូចនេះតម្លៃតូចបំផុតនៃ P គឺ 3 ។

សមភាពកើតមានពេល $\tan A = \tan B = \tan C \Rightarrow A = B = C$

នោះត្រីកោណ ABC ជាត្រីកោណសម័ង្ស ។

លំហាត់ទី៤

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយមាន S ជាក្រឡាផ្ទៃ h_A, h_B, h_C ជាកម្ពស់ និង m_A, m_B, m_C ជាមេដ្យាននៃត្រីកោណនោះ ។

បង្ហាញថា: $h_A \cdot m_B^4 + h_B \cdot m_C^4 + h_C \cdot m_A^4 \geq 9^4 \sqrt{3} \cdot S^2 \cdot \sqrt{S}$ ។

ដំណោះស្រាយ

តាមវិសមភាព *Cauchy* គេបាន:

$$h_A.m_B^4 + h_B.m_C^4 + h_C.m_A^4 \geq 3\sqrt[3]{h_A.h_B.h_C.m_A^4.m_B^4.m_C^4} \quad (1)$$

តាមទ្រឹស្តីបទមេដ្យាន:

$$4m_A^2 = 2(b^2 + c^2) - a^2 \geq (b+c)^2 - a^2 = (a+b+c)(b+c-a)$$

$$\text{តែ } p = \frac{a+b+c}{2} \Rightarrow a+b+c = 2p$$

$$\Rightarrow b+c-a = 2(p-a)$$

$$\text{គេបាន: } 4m_A^2 \geq 4p(p-a) \Rightarrow m_A^2 \geq p(p-a)$$

$$\text{ស្រាយដូចគ្នា } m_B^2 \geq p(p-b), m_C^2 \geq p(p-c)$$

$$\text{យើងបាន: } m_A^2.m_B^2.m_C^2 \geq p^3(p-a)(p-b)(p-c) = p^2.S^2$$

$$\text{ព្រោះ: } S^2 = p(p-a)(p-b)(p-c) \text{ (រូបមន្តហេរ៉ុង)}$$

$$\text{នាំឲ្យ } m_A^4.m_B^4.m_C^4 \geq p^4.S^4 \quad (2)$$

$$\text{តាមរូបមន្តក្រឡាផ្ទៃត្រីកោណ } S = \frac{1}{2}ah_A = \frac{1}{2}bh_B = \frac{1}{2}ch_C$$

$$\Rightarrow \begin{cases} h_A = \frac{2S}{a} \\ h_B = \frac{2S}{b} \\ h_C = \frac{2S}{c} \end{cases} \Rightarrow h_A.h_B.h_C = \frac{8S^3}{abc} \quad (3)$$

$$\text{តែ } a+b+c \geq 3\sqrt[3]{abc} \Rightarrow abc \leq \frac{(a+b+c)^3}{3^3}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{abc} \geq \frac{3^3}{(a+b+c)^3}$$

$$\text{តាម (3) គេបាន: } h_A.h_B.h_C \geq \frac{8.S^3.3^3}{(a+b+c)^3} = \frac{3^3.S^3}{p^3} \quad (4)$$

$$\text{យក (2) គុណនឹង (4) គេបាន: } h_A \cdot h_B \cdot h_C \cdot m_A^4 \cdot m_B^4 \cdot m_C^4 \geq p^4 \cdot S^4 \cdot \frac{3^3 S^3}{p^3} \quad (5)$$

$$\Rightarrow 3\sqrt[3]{h_A \cdot h_B \cdot h_C \cdot m_A^4 \cdot m_B^4 \cdot m_C^4} \geq 9S^2 \sqrt[3]{S \cdot p} \quad (6)$$

$$\text{ដោយ } p = 3p - 2p = 3p - (a + b + c) = (p - a) + (p - b) + (p - c)$$

$$\Rightarrow p \geq 3\sqrt[3]{(p - a)(p - b)(p - c)}$$

$$\Rightarrow p^3 \geq 3^3 (p - a)(p - b)(p - c) \Rightarrow p^4 \geq 3^3 \cdot S^2$$

$$\Rightarrow p \geq \sqrt[4]{3^3 \cdot S^2}$$

$$\text{យើងបាន } \sqrt[3]{S \cdot p} \geq \sqrt[3]{S \cdot \sqrt[4]{3^3 \cdot S^2}} = \sqrt[4]{3} \cdot \sqrt{S}$$

$$\text{តាម (6) គេបាន } 3\sqrt[3]{h_A \cdot h_B \cdot h_C \cdot m_A^4 \cdot m_B^4 \cdot m_C^4} \geq 9\sqrt[4]{3} \cdot S^2 \cdot \sqrt{S} \quad (7)$$

$$\text{តាម (1) និង (7) } h_A \cdot m_B^4 + h_B \cdot m_C^4 + h_C \cdot m_A^4 \geq 9\sqrt[4]{3} \cdot S^2 \cdot \sqrt{S} \quad \text{ពិត ។}$$

លំហាត់ទី៥

គេឲ្យស្វ៊ីត (x_k) ដែល $x_k = \frac{1}{2!} + \frac{2}{3!} + \frac{3}{4!} + \dots + \frac{k}{(k+1)!}$ ចំពោះ

$k \in \mathbb{N}^*$ រកលីមីត $\lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{x_1^n + x_2^n + \dots + x_{2015}^n}$ ។

ដំណោះស្រាយ

$$\text{យើងមាន } x_k = \frac{1}{2!} + \frac{2}{3!} + \frac{3}{4!} + \dots + \frac{k}{(k+1)!}$$

$$\text{យើងបាន } x_k - x_{k-1} = \frac{k}{k+1} > 0 \quad (*) \quad , \quad k \in \mathbb{N}^*$$

នោះ (x_k) ជាស្វ៊ីតកើនគេបាន: $0 < x_1 < x_2 < x_3 < \dots < x_n$

$$\Rightarrow x_{2015}^n < x_1^n + x_2^n + x_3^n + \dots + x_{2015}^n < 2015x_{2015}^n$$

$$\Rightarrow \lim_{n \rightarrow +\infty} x_{2015} < \lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{x_1^n + x_2^n + \dots + x_{2015}^n} < \lim_{n \rightarrow +\infty} 2015^{\frac{1}{n}} \cdot x_{2015} \quad (**)$$

តាម (*) គេបាន
$$x_k - x_{k-1} = \frac{k}{(k+1)!} = \frac{1}{k!} - \frac{1}{(k+1)!}$$

$$\Rightarrow \sum_{k=1}^{2015} (x_k - x_{k-1}) = \sum_{k=1}^{2015} \left(\frac{1}{k!} - \frac{1}{(k+1)!} \right)$$

$$x_{2015} - x_0 = 1 - \frac{1}{2016!}$$

$$x_{2015} = 1 - \frac{1}{2016!} \quad (\text{ព្រោះ } x_0 = 0)$$

តាម(**) គេបាន

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \left(1 - \frac{1}{2016!} \right) < \lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{x_1^n + x_2^n + \dots + x_{2015}^n} < \lim_{n \rightarrow +\infty} 2015^{\frac{1}{n}} \left(1 - \frac{1}{2016!} \right)$$

$$\Rightarrow \lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{x_1^n + x_2^n + \dots + x_{2015}^n} = 1 - \frac{1}{2016!} \quad \text{ព្រោះ } \lim_{n \rightarrow +\infty} 2015^{\frac{1}{n}} = 1$$

ដូចនេះ
$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{x_1^n + x_2^n + \dots + x_{2015}^n} = 1 - \frac{1}{2016!}$$

លំហាត់ទី៦

រកបីលេខខ្ទង់ចុងក្រោយនៃ $M = 1993^{1994^{1995^{\dots^{10000}}}}$

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន
$$1995^{1996^{\dots^{10000}}} = 10k + 5, \quad k \in \mathbb{N}$$

$$1994 \equiv -6 \pmod{10}$$

$$\Rightarrow 1994^{1995^{\dots^{10000}}} \equiv (-6)^{10k+5} \pmod{100}$$

$$\equiv (-6)^{10k} \cdot (-6)^5 \equiv -(100p + 76)(7700 + 76)$$

$$\equiv -76 \equiv 24 \pmod{100}$$

$$\text{គេបាន: } 1994^{1995^{10000}} = 100n + 24 = 20m + 4 \quad ; m, n \in \mathbb{N}$$

$$\begin{aligned} 1993^{1994^{1995^{10000}}} &\equiv (-7)^{20m+4} \pmod{1000} \\ &\equiv (-7)^{20m} \cdot (-7)^4 \pmod{1000} \end{aligned}$$

$$\text{តែ } (-7)^4 \equiv 401 \pmod{1000}$$

$$\equiv (400 + 1) \pmod{1000}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow (-7)^{20} &\equiv (400 + 1)^5 \equiv 1 + C_5^1 400 + C_5^2 400^2 + C_5^3 400^3 + C_5^4 400^4 + C_5^5 400^5 \\ &\equiv 1 \pmod{1000} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow (-7)^{20m} \equiv 1 \pmod{1000}$$

$$\Rightarrow 1993^{1994^{1995^{10000}}} \equiv 401 \pmod{1000}$$

ដូចនេះ លេខបីខ្ទង់ចុងក្រោយនៃ $1993^{1994^{1995^{10000}}}$ គឺ 401 ។

លំហាត់ទី៧

គេឲ្យ $f(x, y, z) = 2x^2 + 2y^2 - 2z^2 + \frac{7}{xy} + \frac{1}{z}$ ។ ចូរកំណត់តម្លៃ:

$M = f(a, b, c) = f(c, a, b) = f(b, c, a)$ គ្រប់ a, b, c ជាបីចំនួនពិតផ្សេងគ្នាខុសពីសូន្យ ។

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន: $f(x, y, z) = 2x^2 + 2y^2 - 2z^2 + \frac{7}{xy} + \frac{1}{z}$ គេបាន:

$$f(a, b, c) = 2a^2 + 2b^2 - 2c^2 + \frac{7}{ab} + \frac{1}{c} \quad (1)$$

$$f(b, c, a) = 2b^2 + 2c^2 - 2a^2 + \frac{7}{bc} + \frac{1}{a} \quad (2)$$

$$f(c, a, b) = 2c^2 + 2a^2 - 2b^2 + \frac{7}{ac} + \frac{1}{b} \quad (3)$$

$$\text{យក } (2) - (1): 4(c^2 - a^2) + 7\left(\frac{1}{bc} - \frac{1}{ab}\right) + \frac{1}{a} - \frac{1}{c} = 0$$

$$4(c-a)(c+a) - 7\left(\frac{c-a}{abc}\right) + \frac{c-a}{ac} = 0$$

$$(c-a)\left[4(c+a) - \frac{7}{abc} + \frac{1}{ac}\right] = 0$$

$$4(c+a) + \frac{b-7}{abc} = 0, \quad (c-a \neq 0) \quad (4)$$

$$\text{យក } (3) - (2): 4(a^2 - b^2) + \frac{7}{ac} - \frac{7}{bc} + \frac{1}{b} - \frac{1}{a} = 0$$

$$4(a-b)(a+b) - 7\frac{(a-b)}{abc} + \frac{(a-b)}{ab} = 0 \quad (a \neq b)$$

$$4(a+b) - \frac{7}{abc} + \frac{1}{ab} = 0$$

$$4(a+b) + \frac{c-7}{abc} = 0 \quad (5)$$

$$\text{យក } (4) - (5): 4(c-b) + \frac{b-c}{abc} = 0 \Rightarrow 4 - \frac{1}{abc} = 0 \quad (c-b \neq 0)$$

$$\Rightarrow abc = \frac{1}{4} \quad \text{ជំនួសក្នុង (4)}$$

$$\text{គេបាន: } a + b + c = 7$$

$$\text{ដោយ } f(a, b, c) = 2a^2 + 2b^2 - 2c^2 + \frac{7}{ab} + \frac{1}{c}$$

$$= \frac{1}{abc} (2a^2 \cdot abc + 2b^2 \cdot abc - 2c^2 \cdot abc + 7c + ab)$$

$$= \frac{1}{abc} \left(\frac{1}{2}a^2 + \frac{1}{2}b^2 - \frac{1}{2}c^2 + 7c + ab\right)$$

$$= \frac{1}{2abc} (a^2 + b^2 - c^2 + 14c + 2ab)$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{1}{2abc}(a^2 + b^2 - c^2 + 2c(a + b + c) + 2ab) \\
 &= \frac{1}{2abc}(a^2 + b^2 - c^2 + 2ac + 2bc + 2ab + 2c^2) \\
 &= \frac{1}{2abc}(a + b + c)^2 \\
 &= \frac{1}{2}(7)^2 \cdot 4 = 98
 \end{aligned}$$

ដូច្នេះនេះ: $M = f(a, b, c) = f(c, a, b) = f(b, c, a) = 98$

លំហាត់ទី៨

រកគ្រប់អនុគមន៍ f កំណត់លើ \mathbb{R} ផ្ទៀងផ្ទាត់សមីការ

$$\begin{cases} f(0) = 2014 & , & f\left(\frac{\pi}{2}\right) = 2015 \\ f(x + y) + f(x - y) = 2f(x) \cdot \cos y & ; & \forall x, y \in \mathbb{R} \end{cases}$$

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន $f(x + y) + f(x - y) = 2f(x) \cdot \cos y$

យក $x = \frac{\pi}{2}$, $y = a - \frac{\pi}{2}$: $f(a) + f(\pi - a) = 2f\left(\frac{\pi}{2}\right) \cos\left(a - \frac{\pi}{2}\right)$
 $= 2 \cdot 2015 \cdot \sin a$ (1)

យក $x = a - \frac{\pi}{2}$, $y = \frac{\pi}{2}$: $f(a) + f(a - \pi) = 2 \cdot f\left(a - \frac{\pi}{2}\right) \cos \frac{\pi}{2} = 0$ (2)

យក (1) - (2) : $f(\pi - a) - f(a - \pi) = 2 \cdot 2015 \sin a$ (3)

$x = 0$, $y = \pi - a$: $f(\pi - a) + f(a - \pi) = 2f(0) \cdot \cos(\pi - a)$
 $= 2 \cdot 2014 \cdot (-\cos a)$ (4)

យក (3) + (4) : $2f(\pi - a) = 2 \cdot 2015 \sin a - 2 \cdot 2014 \cos a$
 $f(\pi - a) = 2015 \sin a - 2014 \cos a$

តាង $x = \pi - a \Rightarrow a = \pi - x$ គេបាន

$$\begin{aligned} f(x) &= 2015 \sin(\pi - x) - 2014 \cos(\pi - x) \\ &= 2015 \sin x + 2014 \cos x, \quad \forall x \in \mathbb{R} \end{aligned}$$

ដូចនេះ $f(x) = 2015 \sin x + 2014 \cos x, \quad \forall x \in \mathbb{R}$

លំហាត់ទី៩

ស្រាយថាចំពោះគ្រប់ចំនួនពិតវិជ្ជមាន x, y, z ដែល $xyz = 1$

គេបាន:
$$\frac{x^{\sqrt{2015}}}{y+z} + \frac{y^{\sqrt{2015}}}{z+y} + \frac{z^{\sqrt{2015}}}{x+y} \geq \frac{3}{2}$$

ដំណោះស្រាយ

យក $a = \sqrt{2015}$ តាមវិសមភាព *Cauchy – Schwarz* គេបាន:

$$[x(y+z) + y(x+z) + z(x+y)] \left[\frac{x^a}{y+z} + \frac{y^a}{x+z} + \frac{z^a}{x+y} \right] \geq \left(x^{\frac{a+1}{2}} + y^{\frac{a+1}{2}} + z^{\frac{a+1}{2}} \right)^2$$

ដោយ $x(y+z) + y(x+z) + z(x+y) = 2(xy + yz + zx)$

យើងគ្រាន់តែស្រាយឲ្យបាន $\left(x^{\frac{a+1}{2}} + y^{\frac{a+1}{2}} + z^{\frac{a+1}{2}} \right)^2 \geq 3(xy + yz + zx)$

វាជាការគ្រប់គ្រាន់

តាមវិសមភាព *Cauchy – Schwarz* គេបាន:

$$(x + y + z)^2 \geq 3(xy + yz + zx)$$

ត្រូវបង្ហាញថា $\left(x^{\frac{a+1}{2}} + y^{\frac{a+1}{2}} + z^{\frac{a+1}{2}} \right)^2 \geq x + y + z$

តាមវិសមភាព *Bernoulli* គេបាន:

$$x^{\frac{a+1}{2}} = (1 + x - 1)^{\frac{a+1}{2}} \geq 1 + \frac{a+1}{2}(x-1) \quad (1)$$

$$y^{\frac{a+1}{2}} = (1+y-1)^{\frac{a+1}{2}} \geq 1 + \frac{a+1}{2}(y-1) \quad (2)$$

$$z^{\frac{a+1}{2}} = (1+z-1)^{\frac{a+1}{2}} \geq 1 + \frac{a+1}{2}(z-1) \quad (3)$$

ដោយយក (1)+(2)+(3) គេបាន:

$$x^{\frac{a+1}{2}} + y^{\frac{a+1}{2}} + z^{\frac{a+1}{2}} \geq 3 + \frac{a+1}{2}(x+y+z) - 3\left(\frac{a+1}{2}\right)$$

$$x^{\frac{a+1}{2}} + y^{\frac{a+1}{2}} + z^{\frac{a+1}{2}} \geq 3 + \left(\frac{a+1}{2} - 1\right)(x+y+z) - 3\left(\frac{a+1}{2}\right) + (x+y+z)$$

$$x^{\frac{a+1}{2}} + y^{\frac{a+1}{2}} + z^{\frac{a+1}{2}} - (x+y+z) \geq 3 + \left(\frac{a+1}{2} - 1\right)(x+y+z) - 3\left(\frac{a+1}{2}\right)$$

$$x^{\frac{a+1}{2}} + y^{\frac{a+1}{2}} + z^{\frac{a+1}{2}} - (x+y+z) \geq 3 + \left(\frac{a+1}{2} - 1\right)(3\sqrt[3]{xyz}) - 3\left(\frac{a+1}{2}\right), xyz = 1$$

$$x^{\frac{a+1}{2}} + y^{\frac{a+1}{2}} + z^{\frac{a+1}{2}} - (x+y+z) \geq 3 + \left(\frac{3a-3}{2}\right) - 3\left(\frac{a+1}{2}\right)$$

$$x^{\frac{a+1}{2}} + y^{\frac{a+1}{2}} + z^{\frac{a+1}{2}} - (x+y+z) \geq 0$$

$$\Rightarrow x^{\frac{a+1}{2}} + y^{\frac{a+1}{2}} + z^{\frac{a+1}{2}} \geq x+y+z \quad \text{ពិត} \quad \text{។}$$

ដូចនេះវិសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី១០

រកគ្រប់អនុគមន៍ $f : (0, +\infty) \rightarrow (0, +\infty)$ ផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ:

$$f(xy) \cdot f(yz) \cdot f(zx) \cdot f(x+y) \cdot f(y+z) \cdot f(z+x) = 2015$$

ចំពោះ $\forall x, y, z$ វិជ្ជមាន ។

ដំណោះស្រាយ

$$\text{យើងមាន } f(xy) \cdot f(yz) \cdot f(zx) \cdot f(x+y) \cdot f(y+z) \cdot f(z+x) = 2015$$

យក $x = y = z = a$, $a \in (0, +\infty)$: $f(a^2).f(2a) = \sqrt[3]{2015}$ (1)

$x = y = a$, $z = 1$: $f(a^2).f(a).f(a).f(2a).f(a+1).f(a+1) = 2015$

$$f(a^2).f^2(a).f(2a).f^2(a+1) = 2015 \quad (2)$$

យក(2) ធៀប(1) គេបាន:

$$(f(a).f(a+1))^2 = \sqrt[3]{2015^2}$$

$$f(a).f(a+1) = \sqrt[3]{2015} \quad (3)$$

(3): ប្តូរ a ដោយ $a+1$: $f(a+1).f(a+2) = \sqrt[3]{2015}$

$$\Rightarrow f(a) = f(a+2) \quad , \quad \forall a \in (0, +\infty) \quad (4)$$

យក $z = 1$: $f(xy).f(x).f(y).f(x+y).f(x+1).f(y+1) = 2015$

តែ (3): $f(a).f(a+1) = \sqrt[3]{2015}$ គេបាន: $f(xy).f(x+y) = \sqrt[3]{2015}$

យក $y = 2$: $f(2x).f(x+2) = \sqrt[3]{2015} \quad (5)$

$$y = 4 : f(4x).f(x+4) = \sqrt[3]{2015}$$

តាម (4): $f(a) = f(a+2) \Rightarrow f(x+2) = f(x+4) \quad , \quad a \in (0, +\infty)$

$$\Rightarrow f(2x) = f(4x)$$

$$\Leftrightarrow f(a) = f(2a)$$

តាម (4) និង (5): $f(a).f(a) = \sqrt[3]{2015}$

$$(f(a))^2 = \sqrt[3]{2015}$$

$$f(a) = \sqrt[6]{2015} \quad , \quad a \in (0, +\infty)$$

ដូចនេះ: $f(a) = \sqrt[6]{2015} \quad , \quad a \in (0, +\infty)$

លំហាត់ទី១១

គេឲ្យអនុគមន៍ $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ ផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ:

$$f(\tan 2x) = \tan^4 x + \frac{1}{\tan^4 x} \quad ; \quad \forall x \in \left(0, \frac{\pi}{4}\right)$$

បង្ហាញថា $f(\sin x) + f(\cos x) \geq 196$

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន: $f(\tan 2x) = \tan^4 x + \frac{1}{\tan^4 x}$ (1)

តាង $t = \tan 2x = \frac{2 \tan x}{1 - \tan^2 x}$

$$\Rightarrow \frac{1}{t} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{\tan x} - \tan x \right)$$

$$\Rightarrow \frac{2}{t} = \frac{1}{\tan x} - \tan x$$

$$\Rightarrow \frac{4}{t^2} = \tan^2 x + \frac{1}{\tan^2 x} - 2$$

$$\Rightarrow \frac{4}{t^2} + 2 = \tan^2 x + \frac{1}{\tan^2 x}$$

$$\Rightarrow \tan^4 x + \frac{1}{\tan^4 x} = \left(\frac{4}{t^2} + 2 \right)^2 - 2$$

$$\Rightarrow \tan^4 x + \frac{1}{\tan^4 x} = \frac{16}{t^4} + \frac{16}{t^2} + 2 \quad (2)$$

តាម (1) និង (2) គេបាន: $f(t) = \frac{16}{t^4} + \frac{16}{t^2} + 2$

$$\Rightarrow f(\sin x) = \frac{16}{\sin^4 x} + \frac{16}{\sin^2 x} + 2 \quad (3)$$

$$\Rightarrow f(\cos x) = \frac{16}{\cos^4 x} + \frac{16}{\cos^2 x} + 2 \quad (4)$$

យក (3)+(4) គេបាន:

$$f(\sin x) + f(\cos x) = 16 \left(\frac{1}{\sin^4 x} + \frac{1}{\cos^4 x} \right) + 16 \left(\frac{1}{\sin^2 x} + \frac{1}{\cos^2 x} \right) + 4 \quad (*)$$

តាមវិសមភាព Cauchy :

$$\frac{1}{\sin^4 x} + \frac{1}{\cos^4 x} \geq 2 \sqrt{\frac{1}{\sin^4 x \cdot \cos^4 x}} = \frac{2}{\sin^2 x \cdot \cos^2 x} = \frac{8}{(\sin 2x)^2} \geq 8$$

$$\frac{1}{\sin^2 x} + \frac{1}{\cos^2 x} \geq 2\sqrt{\frac{1}{\sin^2 x \cdot \cos^2 x}} = \frac{2}{\sin x \cdot \cos x} = \frac{4}{\sin 2x} \geq 4$$

ព្រោះ $x \in \left(0, \frac{\pi}{4}\right) \Rightarrow 0 \leq \sin 2x \leq 1$

តាម (*): $f(\sin x) + f(\cos x) \geq 16.8 + 16.4 + 4 = 196$ ពិត

ដូចនេះ $f(\sin x) + f(\cos x) \geq 196$ ត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី១២

ឧបមាថា $f(x)$ ជាអនុគមន៍ដែលមានដេរីវេ ហើយ $f(0) = 0$

និង $f(2014) = 2014$ ។

ស្រាយបញ្ជាក់ថា $\int_0^{2014} ((f(x))^{2014} + (f'(x))^2) dx \geq \frac{2014^{1008}}{508}$

ដំណោះស្រាយ

តាមវិសមភាព Cauchy : $(f(x))^{2014} + (f'(x))^2 \geq 2f'(x) \cdot (f(x))^{1007}$

$$\int_0^{2014} ((f(x))^{2014} + (f'(x))^2) dx \geq \int_0^{2014} 2f'(x) \cdot (f(x))^{1007} dx$$

$$\int_0^{2014} ((f(x))^{2014} + (f'(x))^2) dx \geq 2 \cdot \left[\frac{(f(x))^{1008}}{1008} \right]_0^{2014}$$

$$\int_0^{2014} ((f(x))^{2014} + (f'(x))^2) dx \geq \frac{(f(2014))^{1008}}{504} - \frac{(f(0))^{1008}}{504}$$

$$\int_0^{2014} ((f(x))^{2014} + (f'(x))^2) dx \geq \frac{2014^{1008}}{504} \quad \text{ពិត}$$

ដូចនេះ វិសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី១៣

រកគ្រប់អនុគមន៍ជាប់ និងមានដេរីវេ $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់:

$$f^2(x) = 2015 + \int [f^2(x) + (f'(x))^2] dx$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{គេមាន: } f^2(x) = 2015 + \int [f^2(x) + (f'(x))^2] dx$$

$$f^2(x) - 2015 = \int [f^2(x) + (f'(x))^2] dx$$

$$(f^2(x) - 2015)' = f^2(x) + (f'(x))^2$$

$$2f'(x).f(x) = f^2(x) + (f'(x))^2$$

$$f^2(x) - 2f'(x).f(x) + (f'(x))^2 = 0$$

$$(f(x) - f'(x))^2 = 0$$

$$f(x) - f'(x) = 0$$

$$f(x) = f'(x)$$

$$\frac{f'(x)}{f(x)} = 1$$

$$\int \frac{f'(x)}{f(x)} dx = \int dx = x + a$$

$$\ln|f(x)| = x + a$$

$$|f(x)| = e^{x+a}$$

$$f(x) = \pm e^{x+a} \quad \text{ដែល } a \text{ ជាចំនួនថេរ ។}$$

$$\text{ដូចនេះ: } f(x) = \pm e^{x+a} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១៤

កំនត់អនុគមន៍ $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ ដែល $f(C_n^m) = C_{f(n)}^{f(m)}$ គ្រប់ m, n ជាចំនួនគត់វិជ្ជមាន។

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន: $f(C_n^m) = C_{f(n)}^{f(m)}$

យក $m = n$: $f(C_n^n) = C_{f(n)}^{f(n)} \Leftrightarrow f(1) = 1$

$m = n - m$: $f(C_n^{n-m}) = C_{f(n)}^{f(n-m)}$ តែ $C_n^{n-m} = C_n^m$

$\Rightarrow f(C_n^m) = C_{f(n)}^{f(n-m)}$

$\Rightarrow C_{f(n)}^{f(m)} = C_{f(n)}^{f(n-m)}$

$\Rightarrow \begin{cases} f(m) = f(n-m) \\ f(n) = f(m) + f(n-m) \end{cases}$

បើ $f(m) = f(n-m)$ យក $m = n-1 \Rightarrow f(n-1) = f(1) = 1 \Rightarrow f(n) = 1$

បើ $f(n) = f(m) + f(n-m)$ យក

$m = 1$: $f(n) = f(1) + f(n-1) = 1 + f(n-1)$

$\Rightarrow f(n) - f(n-1) = 1$

$\Rightarrow \sum_{n=2}^n (f(n) - f(n-1)) = \sum_{n=2}^n 1 = n - 1$

$\Rightarrow f(n) - f(1) = n - 1$

$\Rightarrow f(n) = n$

ដូចនេះ: $f(n) = 1$, $f(n) = n$ ។

លំហាត់ទី១៥

គេឲ្យស្វ៊ីត $(u_n)_{n \geq 1}$ និង $(v_n)_{n \geq 1}$ កំណត់ដោយ $u_1 = 3$, $v_1 = 2$

និង $u_{n+1} = 3u_n + 4v_n$, $v_{n+1} = 2u_n + 3v_n$; $n \geq 1$

គេកំណត់យក $x_n = u_n + v_n$, $y_n = u_n + 2v_n$ ។

បង្ហាញថា $y_n = \lfloor x_n \sqrt{2} \rfloor$ ចំពោះ $n \geq 1$ ។ ($\lfloor a \rfloor$ ជាផ្នែកគត់នៃ a) ។

ដំណោះស្រាយ

យើងនឹងស្រាយតាមវាចាកំណើនថា: $u_p^2 - 2v_p^2 = 1$, $p \geq 1$

ចំពោះ $n=1$: $u_1^2 - 2v_1^2 = 3^2 - 2 \cdot 2^2 = 1$ ពិត

ឧបមាថាវាពិតដល់ $p=n$: $u_n^2 - 2v_n^2 = 1$

យើងនឹងស្រាយថាវាពិតដល់ $p=n+1$: $u_{n+1}^2 - 2v_{n+1}^2 = 1$

$$\begin{aligned} \text{យើងមាន: } u_{n+1}^2 - 2v_{n+1}^2 &= (3u_n + 4v_n)^2 - 2(2u_n + 3v_n)^2 \\ &= 9u_n^2 + 24u_n \cdot v_n + 16v_n^2 - 8u_n^2 - 24u_n \cdot v_n - 18v_n^2 \\ &= u_n^2 - 2v_n^2 = 1 \quad \text{ពិត} \end{aligned}$$

យើងនឹងបន្តស្រាយទៀតថា: $2x_n^2 - y_n^2 = 1$; $n \geq 1$

$$\begin{aligned} \text{យើងមាន: } 2x_n^2 - y_n^2 &= 2(u_n + v_n)^2 - (u_n + 2v_n)^2 \\ &= 2u_n^2 + 4u_n \cdot v_n + 2v_n^2 - u_n^2 - 4u_n \cdot v_n - 4v_n^2 \\ &= u_n^2 - 2v_n^2 = 1 \\ &\Rightarrow (\sqrt{2}x_n + y_n)(\sqrt{2}x_n - y_n) = 1 \quad ; \quad n \geq 1 \end{aligned}$$

តែដោយ $\sqrt{2}x_n + y_n > 1$ នោះ: $0 < \sqrt{2}x_n - y_n < 1$; $n \geq 1$

$$\text{គេបាន: } y_n = \lfloor x_n \sqrt{2} \rfloor$$

$$\text{ដូចនេះ: } y_n = \lfloor x_n \sqrt{2} \rfloor$$

លំហាត់ទី១៦

គេឲ្យស្វ៊ីត $(x_n)_{n \geq 0}$ និង $(y_n)_{n \geq 0}$ កំណត់ដោយ $x_0 = 3$, $y_0 = 2$

$x_n = 3x_{n-1} + 4y_{n-1}$ និង $y_n = 2x_{n-1} + 3y_{n-1}$ ចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់ n ។

បង្ហាញថាស្វ៊ីត $(z_n)_{n \geq 0}$ ដែល $z_n = 1 + 4x_n^2 \cdot y_n^2$ មិនមែនជាចំនួនបឋម ។

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន: $x_n = 3x_{n-1} + 4y_{n-1}$

$$y_n = 2x_{n-1} + 3y_{n-1}$$

$$\Rightarrow x_n^2 - 2y_n^2 = (3x_{n-1} + 4y_{n-1})^2 - 2(2x_{n-1} + 3y_{n-1})^2$$

$$= 9x_{n-1}^2 + 24x_{n-1} \cdot y_{n-1} + 16y_{n-1}^2 - 8x_{n-1}^2 - 24x_{n-1} \cdot y_{n-1} - 18y_{n-1}^2$$

$$= x_{n-1}^2 - 2y_{n-1}^2 = \dots\dots\dots = x_0^2 - 2y_0^2 = 9 - 8 = 1$$

គេបាន: $z_n = 1 + 4x_n^2 \cdot y_n^2$

$$= (x_n^2 - 2y_n^2)^2 + 4x_n^2 \cdot y_n^2$$

$$= x_n^4 + 4y_n^4 - 4x_n^2 \cdot y_n^2 + 4x_n^2 \cdot y_n^2$$

$$= x_n^4 + 4y_n^4 + 4x_n^2 \cdot y_n^2 - 4x_n^2 \cdot y_n^2$$

$$= (x_n^2 + 2y_n^2)^2 - (2x_n \cdot y_n)^2$$

$$= (x_n^2 + 2y_n^2 + 2x_n \cdot y_n)(x_n^2 + 2y_n^2 - 2x_n \cdot y_n)$$

$$= (x_n^2 + 2x_n \cdot y_n + y_n^2 + y_n^2)(x_n^2 - 2x_n \cdot y_n + y_n^2 + y_n^2)$$

$$= [(x_n + y_n)^2 + y_n^2][(x_n - y_n)^2 + y_n^2]$$

ដោយកត្តានីមួយៗធំជាង 1 នោះ: z_n មិនមែនជាចំនួនបឋមទេ

ដូចនេះ: z_n មិនមែនជាចំនួនបឋមទេ ។

លំហាត់ទី១៧

គេឲ្យស្វ៊ីតនៃចំនួនពិត (x_n) និង (y_n) កំណត់ដោយ $x_1 = 0$

$$x_{n+1} = \frac{1}{2}(x_n + y_n), y_1 = 1 \text{ និង } y_{n+1} = \frac{1}{4}(x_n + 3y_n) \quad \forall$$

ក-គណនាតួទី 2 ទី 3 ទី 4 នៃស្វ៊ីតនីមួយៗ ។

ខ-គណនា $\lim_{n \rightarrow +\infty}(x_n)$ និង $\lim_{n \rightarrow +\infty}(y_n)$ ។

សិស្សពូកែទូទាំងប្រទេសឆ្នាំ២០១៤

ដំណោះស្រាយ

ក-គណនាតួទី 2 ទី 3 ទី 4 នៃស្វ៊ីតនីមួយៗ

$$\text{ចំពោះ } n=1 \text{ គេបាន: } x_2 = \frac{1}{2}(x_1 + y_1) = \frac{1}{2}(0+1) = \frac{1}{2}$$

$$\text{និង } y_2 = \frac{1}{4}(x_1 + 3y_1) = \frac{1}{4}(0+3) = \frac{3}{4}$$

$$\text{ចំពោះ } n=2 \text{ គេបាន: } x_3 = \frac{1}{2}(x_2 + y_2) = \frac{1}{2}\left(\frac{1}{2} + \frac{3}{4}\right) = \frac{5}{8}$$

$$\text{និង } y_3 = \frac{1}{4}(x_2 + 3y_2) = \frac{1}{4}\left(\frac{1}{2} + \frac{9}{4}\right) = \frac{11}{16}$$

$$\text{ចំពោះ } n=3 \text{ គេបាន: } x_4 = \frac{1}{2}(x_3 + y_3) = \frac{1}{2}\left(\frac{5}{8} + \frac{11}{16}\right) = \frac{21}{32}$$

$$\text{និង } y_4 = \frac{1}{4}(x_3 + 3y_3) = \frac{1}{4}\left(\frac{5}{8} + \frac{33}{16}\right) = \frac{43}{64}$$

$$\text{ដូចនេះ: } x_2 = \frac{1}{2}, x_3 = \frac{5}{8}, x_4 = \frac{21}{32} \text{ និង } y_2 = \frac{3}{4}, y_3 = \frac{11}{16}, y_4 = \frac{43}{64}$$

ខ-គណនា $\lim_{n \rightarrow +\infty}(x_n)$ និង $\lim_{n \rightarrow +\infty}(y_n)$

$$\text{យើងមាន: } \begin{cases} x_{n+1} = \frac{1}{2}(x_n + y_n) & (*) \\ y_{n+1} = \frac{1}{4}(x_n + 3y_n) & (**) \end{cases}$$

$$\text{តាង } u_n = 2x_n + 4y_n$$

$$\Rightarrow u_{n+1} = 2x_{n+1} + 4y_{n+1}$$

$$= x_n + y_n + x_n + 3y_n$$

$$= 2x_n + 4y_n$$

$$u_{n+1} = u_n$$

នោះ (u_n) ជាស្វ៊ីតថេរ ។

$$\text{យើងបាន: } u_{n+1} = u_n = \dots\dots\dots = u_1 = 2x_1 + 4y_1 = 2 \cdot 0 + 4 \cdot 1 = 4$$

គេបាន $u_n = 2x_n + 4y_n = 4 \Rightarrow y_n = 1 - \frac{1}{2}x_n$ ជំនួសក្នុង

$$(*) : x_{n+1} = \frac{1}{2} \left(x_n + 1 - \frac{1}{2}x_n \right)$$

$$x_{n+1} = \frac{1}{4}x_n + \frac{1}{2}$$

សមីការសម្គាល់: $r = \frac{1}{4}r + \frac{1}{2}$

$$\Rightarrow r = \frac{2}{3}$$

តាង $z_n = x_n - \frac{2}{3}$

$$z_{n+1} = x_{n+1} - \frac{2}{3}$$

$$= \frac{1}{4}x_n + \frac{1}{2} - \frac{2}{3}$$

$$= \frac{1}{4}x_n - \frac{1}{6}$$

$$= \frac{1}{4} \left(x_n - \frac{2}{3} \right)$$

$z_{n+1} = \frac{1}{4}z_n$ នោះ (z_n) ជាស្វ៊ីតធរណីមាត្រមានរេសុង $q = \frac{1}{4}$

និងតួទី 1 $z_1 = x_1 - \frac{2}{3} = -\frac{2}{3}$

តួទី n នៃស្វ៊ីត (z_n) គឺ $z_n = \left(-\frac{2}{3} \right) \left(\frac{1}{4} \right)^{n-1}$

តែ $z_n = x_n - \frac{2}{3}$ នោះ $x_n = z_n + \frac{2}{3} = \left(-\frac{2}{3} \right) \left(\frac{1}{4} \right)^{n-1} + \frac{2}{3}$

ដោយ $y_n = 1 - \frac{1}{2}x_n$ នោះ $y_n = 1 - \frac{1}{2} \left[\left(-\frac{2}{3} \right) \left(\frac{1}{4} \right)^{n-1} + \frac{2}{3} \right]$

$$= 1 + \frac{1}{3} \left(\frac{1}{4} \right)^{n-1} - \frac{1}{3}$$

$$= \frac{1}{3} \left(\frac{1}{4} \right)^{n-1} + \frac{2}{3}$$

យើងបាន: $\lim_{n \rightarrow +\infty} (x_n) = \lim_{n \rightarrow +\infty} \left[\left(-\frac{2}{3} \right) \left(\frac{1}{4} \right)^{n-1} + \frac{2}{3} \right] = \frac{2}{3}$

ព្រោះ: $\lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{1}{4} \right)^{n-1} = 0$

យើងបាន: $\lim_{n \rightarrow +\infty} (y_n) = \lim_{n \rightarrow +\infty} \left[\frac{1}{3} \left(\frac{1}{4} \right)^{n-1} + \frac{2}{3} \right] = \frac{2}{3}$

ដូចនេះ: $\lim_{n \rightarrow +\infty} (x_n) = \frac{2}{3}$ និង $\lim_{n \rightarrow +\infty} (y_n) = \frac{2}{3}$

លំហាត់ទី១៨

គេឲ្យស្វ៊ីតនៃចំនួនពិត (u_n) កំណត់ដោយ $u_0 = \frac{3-\sqrt{5}}{2}$, $u_1 = \frac{\sqrt{5}-1}{2}$

$\forall n \in \mathbb{N}$: $u_{n+1} = u_n + u_{n-1}$ ។

ក- $\forall n \in \mathbb{N}^*$ គេយក $v_n = \frac{3+\sqrt{5}}{2} u_n + \frac{1+\sqrt{5}}{2} u_{n-1}$ ។ ចូរស្រាយបញ្ជាក់

ថា (v_n) ជាស្វ៊ីតធរណីមាត្រដែលត្រូវបញ្ជាក់តួទី 1 និងរេសុង q
រួចសរសេរ v_n ជាអនុគមន៍នៃ n ។

ខ-ស្រាយបញ្ជាក់ថា $u_n^2 + u_{n+1}^2 = u_n \cdot u_{n+2} + u_{n-1} \cdot u_{n+1}$, $\forall n \geq 1$ ។

រួចទាញថា: $u_n^2 - u_{n-1} \cdot u_{n+1} = 0$ ។

សិស្សព្រឹកទូទាំងខេត្តបាត់ដំបងឆ្នាំ២០១៤

ដំណោះស្រាយ

ក-ចូរស្រាយបញ្ជាក់ថា (v_n) ជាស្វ៊ីតធរណីមាត្រដែលត្រូវបញ្ជាក់ តួទី 1 និងរេសុង q រួចសរសេរ v_n ជាអនុគមន៍នៃ n :

$$\begin{aligned} \text{យើងមាន: } v_n &= \frac{3+\sqrt{5}}{2}u_n + \frac{1+\sqrt{5}}{2}u_{n-1} \\ &= \frac{6+2\sqrt{5}}{4}u_n + \frac{1+\sqrt{5}}{2}u_{n-1} \\ &= \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}\right)^2 u_n + \frac{1+\sqrt{5}}{2}u_{n-1} \\ &= \frac{1+\sqrt{5}}{2} \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}u_n + u_{n-1} \right) \\ \Rightarrow v_{n+1} &= \frac{1+\sqrt{5}}{2} \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}u_{n+1} + u_n \right) \\ &= \frac{1+\sqrt{5}}{2} \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}(u_n + u_{n-1}) + u_n \right) \\ &= \frac{1+\sqrt{5}}{2} \left(\frac{3+\sqrt{5}}{2}u_n + \frac{1+\sqrt{5}}{2}u_{n-1} \right) \\ &= \frac{1+\sqrt{5}}{2} v_n \end{aligned}$$

នោះ (v_n) ជាស្វ៊ីតធរណីមាត្រដែលមានរេសុង $q = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$ និងតួទី 1 គឺ

$$\begin{aligned} v_1 &= \frac{3+\sqrt{5}}{2}u_1 + \frac{1+\sqrt{5}}{2}u_0 = \frac{3+\sqrt{5}}{2} \cdot \frac{\sqrt{5}-1}{2} + \frac{1+\sqrt{5}}{2} \cdot \frac{3-\sqrt{5}}{2} \\ &= \frac{2\sqrt{5}+2}{4} + \frac{2\sqrt{5}-2}{4} \\ &= \frac{\sqrt{5}+1+\sqrt{5}-1}{2} = \sqrt{5} \end{aligned}$$

តួទី n នៃស្វ៊ីត (v_n) គឺ $v_n = v_1 \cdot q^{n-1} = \sqrt{5} \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{n-1}$ ។

ខ-ស្រាយបញ្ជាក់ថា $u_n^2 + u_{n+1}^2 = u_n \cdot u_{n+2} + u_{n-1} \cdot u_{n+1}$, $\forall n \geq 1$

យើងមាន: $u_{n+1} = u_n + u_{n-1}$ (1) $\Rightarrow u_{n+2} = u_{n+1} + u_n$ (2)

គុណអង្គទាំងពីរនៃ (1) នឹង u_{n+1} ហើយ (2) នឹង u_n គេបាន:

$u_{n+1}^2 = u_n \cdot u_{n+1} + u_{n-1} \cdot u_{n+1}$ (*) និង $u_n \cdot u_{n+2} = u_{n+1} \cdot u_n + u_n^2$ (**)

ដកសមីការ (*) និង (**) អង្គនិងអង្គគេបាន:

$u_{n+1}^2 - u_n \cdot u_{n+2} = u_n \cdot u_{n+1} + u_{n-1} \cdot u_{n+1} - u_n \cdot u_{n+1} - u_n^2$

គេបាន: $u_n^2 + u_{n+1}^2 = u_n \cdot u_{n+2} + u_{n-1} \cdot u_{n+1}$

ដូចនេះ: $u_n^2 + u_{n+1}^2 = u_n \cdot u_{n+2} + u_{n-1} \cdot u_{n+1}$

ទាញថា: $u_n^2 - u_{n-1} \cdot u_{n+1} = 0$:

តាង $w_n = u_n^2 - u_{n-1} \cdot u_{n+1} \Rightarrow w_{n+1} = u_{n+1}^2 - u_n \cdot u_{n+2}$

ដោយ $u_{n+1}^2 - u_n \cdot u_{n+2} = u_{n-1} \cdot u_{n+1} - u_n^2$

គេបាន: $w_{n+1} = u_{n-1} \cdot u_{n+1} - u_n^2 = -(u_n^2 - u_{n-1} \cdot u_{n+1}) = -w_n$

នោះ: (w_n) ជាស្វ៊ីតធរណីមាត្រដែលមានរេសុង $q = -1$ និងតួទី 1

$w_1 = u_1^2 - u_0 \cdot u_2$ ដោយ $u_0 = \frac{3-\sqrt{5}}{2}$, $u_1 = \frac{\sqrt{5}-1}{2}$

និង $u_2 = u_0 + u_1 = \frac{3-\sqrt{5}}{2} + \frac{\sqrt{5}-1}{2} = 1$

នោះ: $w_1 = \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^2 - \frac{3-\sqrt{5}}{2} = \frac{6-2\sqrt{5}}{4} - \frac{3-\sqrt{5}}{2} = 0$

គេបាន: $w_n = w_1 \cdot q^{n-1} = 0$ សម្រាប់ $u_n^2 - u_{n-1} \cdot u_{n+1} = 0$

ដូចនេះ: $u_n^2 - u_{n-1} \cdot u_{n+1} = 0$ ។

លំហាត់ទី១៩

ស្វ៊ីត u_1, u_2, \dots កំណត់ដោយ: $u_1 = \frac{1}{2}$; $u_{n+1} = u_n^2 + u_n$; $n = 1, 2, \dots$

រកផ្នែកគត់នៃចំនួន $A = \frac{1}{u_1 + 1} + \frac{1}{u_2 + 1} + \dots + \frac{1}{u_{2015} + 1}$ ។

សិស្សពូកែទាំងខេត្តកំពតឆ្នាំ២០១៤

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន: $u_{n+1} = u_n^2 + u_n$

$$= u_n(u_n + 1)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{u_n + 1} = \frac{u_n}{u_{n+1}} = \frac{u_n^2}{u_n \cdot u_{n+1}} = \frac{u_{n+1} - u_n}{u_n \cdot u_{n+1}} = \frac{1}{u_n} - \frac{1}{u_{n+1}}$$

$$\Rightarrow \sum_{i=1}^{2015} \left(\frac{1}{u_i + 1} \right) = \sum_{i=1}^{2015} \left(\frac{1}{u_i} - \frac{1}{u_{i+1}} \right) = 2 - \frac{1}{u_{2016}} < 2 \quad ; \quad u_1 = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow A < 2 \quad (*)$$

ដោយ $u_{n+1} = u_n^2 + u_n \Rightarrow u_{n+1} - u_n = u_n^2 > 0$ នោះ (u_n) ជាស្វ៊ីតកើន

ឧបមាថា (u_n) ជាស្វ៊ីតទាល់លើត្រង់ a , $u_1 < a$

នោះ $\lim_{n \rightarrow +\infty} (u_n) = a$, $\lim_{n \rightarrow +\infty} (u_{n+1}) = a$

គេបាន: $a = a^2 + a \Rightarrow a = 0 < u_1 = \frac{1}{2}$ មិនពិត យើងបាន:

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} (u_n) = +\infty , \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} (u_{n+1}) = +\infty$$

យើងមាន: $u_1 = \frac{1}{2}$, $u_2 = \frac{3}{4}$, $u_3 = \frac{21}{16} > 1$,

$$\Rightarrow u_{2016} > u_{2015} > \dots > u_3 > 1$$

$$\Rightarrow \frac{1}{u_{2016}} < 1 \Rightarrow -\frac{1}{u_{2016}} > -1 \Rightarrow 2 - \frac{1}{u_{2016}} > 1$$

$$\Rightarrow A > 1 \quad (**)$$

តាម (*) និង (**) គេបាន: $1 < A < 2 \Rightarrow \lfloor A \rfloor = 1$

ដូចនេះ $\lfloor A \rfloor = 1$ ។

លំហាត់ទី២០

រកសំណល់ពេល $(n^2 + n + 41)^2$ ចែកនឹង 12 ។

ដំណោះស្រាយ

ដោយដឹងថា $n(n-1)(n+1)(n+2)$ ចែកជាចំនួន 12

$$\begin{aligned} \text{យើងមាន: } (n^2 + n + 41)^2 &\equiv (n^2 + n + 5)^2 \pmod{12} \\ &\equiv n^4 + n^2 + 25 + 2n^3 + 10n^2 + 10n \pmod{12} \\ &\equiv n(n^3 + 11n + 2n^2 + 10) + 1 \pmod{12} \\ &\equiv n[n^2(n+2) - (n+2)] + 1 \pmod{12} \\ &\equiv n(n+2)(n^2 - 1) + 1 \pmod{12} \\ &\equiv n(n-1)(n+1)(n+2) + 1 \pmod{12} \\ &\equiv 1 \pmod{12} \end{aligned}$$

ដូចនេះសំណល់នៃការចែក $(n^2 + n + 41)^2$ នឹង 12 គឺ 1 ។

លំហាត់ទី២១

ស្រាយថាបើ x, y, z ជាចំនួនពិតមិនសូន្យដែល $x + y + z = 0$

$$\text{នោះគេបាន: } \frac{x^2 + y^2}{x + y} + \frac{y^2 + z^2}{y + z} + \frac{z^2 + x^2}{z + x} = \frac{x^3}{yz} + \frac{y^3}{xz} + \frac{z^3}{xy} \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{យើងមាន: } x + y + z = 0 \Rightarrow \begin{cases} x + y = -z \\ y + z = -x \\ x + z = -y \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x^2 + y^2 = z^2 - 2xy \\ y^2 + z^2 = x^2 - 2yz \\ x^2 + z^2 = y^2 - 2zx \end{cases}$$

$$\text{នោះ: } \frac{x^2 + y^2}{x + y} + \frac{y^2 + z^2}{y + z} + \frac{z^2 + x^2}{z + x} = \frac{x^3}{yz} + \frac{y^3}{xz} + \frac{z^3}{xy}$$

$$\frac{z^2 - 2xy}{-z} + \frac{x^2 - 2yz}{-x} + \frac{y^2 - 2xz}{-y} = \frac{x^3}{yz} + \frac{y^3}{xz} + \frac{z^3}{xy}$$

$$xy(2xy - z^2) + zy(2zy - x^2) + zx(2zx - y^2) = x^4 + y^4 + z^4$$

$$2x^2y^2 + 2x^2z^2 + 2y^2z^2 - xyz^2 - zyx^2 - zxy^2 = x^4 + y^4 + z^4$$

$$2(x^2y^2 + x^2z^2 + y^2z^2) - xyz(x + y + z) = x^4 + y^4 + z^4$$

$$x^4 + y^4 + z^4 - 2(x^2y^2 + y^2z^2 + z^2x^2) = 0 \quad (1)$$

$$\text{យើងមាន: } x^2 + y^2 = z^2 - 2xy$$

$$x^2 + y^2 - z^2 = -2xy$$

$$(x^2 + y^2 - z^2)^2 = (-2xy)^2$$

$$x^4 + y^4 + z^4 + 2x^2y^2 - 2x^2z^2 - 2y^2z^2 = 4x^2y^2$$

$$x^4 + y^4 + z^4 - 2(x^2y^2 + y^2z^2 + x^2z^2) = 0 \quad \text{ពិត}$$

ដូចនេះសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី២២

$$\text{គណនាតម្លៃ } A = \lim_{n \rightarrow +\infty} \sum_{k=0}^n \frac{k(n-k)! + (k+1)}{(k+1)!(n-k)!}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{យើងមាន: } \sum_{k=0}^n \frac{k(n-k)! + (k+1)}{(k+1)!(n-k)!}$$

$$\begin{aligned}
 &= \sum_{k=0}^n \left(\frac{k}{(k+1)!} + \frac{1}{k!(n-k)!} \right) \\
 &= \sum_{k=0}^n \frac{k}{(k+1)!} + \sum_{k=0}^n \frac{1}{k!(n-k)!} \\
 &= \sum_{k=0}^n \frac{(k+1)-1}{(k+1)!} + \frac{1}{n!} \sum_{k=0}^n \frac{n!}{k!(n-k)!} \\
 &= \sum_{k=0}^n \left(\frac{1}{k!} - \frac{1}{(k+1)!} \right) + \frac{1}{n!} \sum_{k=0}^n C_n^k \\
 &= 1 - \frac{1}{(n+1)!} + \frac{2^n}{n!} \quad ; \quad \sum_{k=0}^n C_n^k = 2^n \\
 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow +\infty} \sum_{k=0}^n \frac{k(n-k)! + (k+1)}{(k+1)!(n-k)!} &= \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(1 - \frac{1}{(n+1)!} + \frac{2^n}{n!} \right) = 1 \\
 \text{ព្រោះ: } \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1}{(n+1)!} &= 0 \quad ; \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{2^n}{n!} = 0 \\
 \text{ដូចនេះ: } A = \lim_{n \rightarrow +\infty} \sum_{k=0}^n \frac{k(n-k)! + (k+1)}{(k+1)!(n-k)!} &= 1
 \end{aligned}$$

លំហាត់ទី២៣

គេឲ្យ p និង q ជាចំនួនបឋមពីរ ។

ដោះស្រាយសមីការ $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{1}{pq}$ ក្នុងសំណុំចំនួនគត់វិជ្ជមាន ។

ដំណោះស្រាយ

យើងសង្កេតឃើញថា: $\frac{1}{x} < \frac{1}{pq} \Rightarrow x > pq$, $\frac{1}{y} < \frac{1}{pq} \Rightarrow y > pq$

យើងមាន: $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{1}{pq} \Rightarrow ypq + xpq = xy$

$$xy - ypq - xpq + p^2q^2 = p^2q^2$$

$$y(x - pq) - pq(x - pq) = p^2q^2$$

$$(x - pq)(y - pq) = p^2q^2$$

គេបាន: $\begin{cases} x - pq = 1 \\ y - pq = p^2q^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 1 + pq \\ y = pq(1 + pq) \end{cases}$

$$\begin{cases} x - pq = p^2q^2 \\ y - pq = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = pq(1 + pq) \\ y = 1 + pq \end{cases}$$

$$\begin{cases} x - pq = p \\ y - pq = pq^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = p(1 + q) \\ y = pq(1 + q) \end{cases}$$

$$\begin{cases} x - pq = pq^2 \\ y - pq = p \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = pq(1 + q) \\ y = p(1 + q) \end{cases}$$

$$\begin{cases} x - pq = q \\ y - pq = p^2q \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = q(1 + p) \\ y = pq(1 + p) \end{cases}$$

$$\begin{cases} x - pq = p^2q \\ y - pq = q \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = pq(1 + p) \\ y = q(1 + p) \end{cases}$$

$$\begin{cases} x - pq = p^2 \\ y - pq = q^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = p(p + q) \\ y = q(p + q) \end{cases}$$

$$\begin{cases} x - pq = q^2 \\ y - pq = p^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = q(p + q) \\ y = p(p + q) \end{cases}$$

$$\begin{cases} x - pq = pq \\ y - pq = pq \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 2pq \\ y = 2pq \end{cases}$$

ដូចនេះ គូចម្លើយជាចំនួនគត់របស់សមីការគឺ:

$$(x, y) = (1 + pq, pq(1 + pq)); (pq(1 + pq), 1 + pq)$$

$$(p(1 + q), pq(1 + q)); (pq(1 + q), p(1 + q))$$

$$(q(1 + p), pq(1 + p)); (pq(1 + p), q(1 + p))$$

$$(p(p + q), q(p + q)); (q(p + q), p(p + q)); (2pq, 2pq)$$

លំហាត់ទី២៤

គេឲ្យ n ជាចំនួនគត់វិជ្ជមាន ។ ស្រាយថា $\left\lfloor \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{4n-2} \right\rfloor - 1$
 ជាការប្រាកដនៃចំនួនគត់មួយ ។

ដំណោះស្រាយ

$$\begin{aligned} \text{តាង } x_n &= \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{4n-2} + \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{4n-2} \\ &= \frac{4}{6+2\sqrt{5}} \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{4n} + \frac{4}{6-2\sqrt{5}} \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{4n} \\ &= \frac{4}{6+2\sqrt{5}} \left(\frac{1+4\sqrt{5}+6\sqrt{5^2}+4\sqrt{5^3}+\sqrt{5^4}}{16} \right)^n \\ &\quad + \frac{4}{6-2\sqrt{5}} \left(\frac{1-4\sqrt{5}+6\sqrt{5^2}-4\sqrt{5^3}+\sqrt{5^4}}{16} \right)^n \\ &= \frac{4}{6+2\sqrt{5}} \left(\frac{7+3\sqrt{5}}{2} \right)^n + \frac{4}{6-2\sqrt{5}} \left(\frac{7-3\sqrt{5}}{2} \right)^n \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ដោយ } \left(\frac{7+3\sqrt{5}}{2} \right) + \left(\frac{7-3\sqrt{5}}{2} \right) &= 7 \\ \left(\frac{7+3\sqrt{5}}{2} \right) \left(\frac{7-3\sqrt{5}}{2} \right) &= 1 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow x_{n+1} = 7x_n - x_{n-1} \quad \text{ដែល } x_0 = 3, x_1 = 3 \Rightarrow x_n \text{ ជាចំនួនគត់វិជ្ជមាន}$$

$$\text{ចំពោះគ្រប់ } n \geq 0 \quad \text{។ ដោយ } 0 < \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{4n} < 1$$

នោះគេបាន: $\left[\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{4n-2} \right] = x_n - 1$

$$\Rightarrow \left[\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{4n-2} \right] - 1 = x_n - 2$$

តែ $x_n - 2 = \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{4n-2} + \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{4n-2} - 2$

$$= \left[\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{2n-1} \right]^2 + \left[\left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{2n-1} \right]^2 - 2$$

$$= \left[\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{2n-1} + \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{2n-1} \right]^2$$

ត្រូវស្រាយថា: $y_n = \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{2n-1} + \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{2n-1}$ ជាចំនួនគត់

យើងមាន:

$$\begin{aligned} \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{2n-1} + \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{2n-1} &= \frac{2}{1+\sqrt{5}} \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{2n} + \frac{2}{1-\sqrt{5}} \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{2n} \\ &= \frac{2}{1+\sqrt{5}} \left(\frac{6+2\sqrt{5}}{4} \right)^n + \frac{2}{1-\sqrt{5}} \left(\frac{6-2\sqrt{5}}{4} \right)^n \\ &= \frac{2}{1+\sqrt{5}} \left(\frac{3+\sqrt{5}}{2} \right)^n + \frac{2}{1-\sqrt{5}} \left(\frac{3-\sqrt{5}}{2} \right)^n \end{aligned}$$

ដោយ $\left(\frac{3+\sqrt{5}}{2} \right) + \left(\frac{3-\sqrt{5}}{2} \right) = 3$, $\left(\frac{3+\sqrt{5}}{2} \right) \left(\frac{3-\sqrt{5}}{2} \right) = 1$

$$\Rightarrow y_{n+1} = 3y_n - y_{n-1} \text{ ដែល } y_0 = -1, y_1 = 1$$

នោះ y_n ជាចំនួនគត់ ។

ដូចនេះ $\left\lfloor \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{4n-2} \right\rfloor - 1$ ជាការប្រាកដនៃចំនួនគត់មួយ ។

លំហាត់ទី២៥

ស្រាយថាសមីការ $x^2 + y^2 + z^2 = 2016^{2015} + 2014$ គ្មានឫស
ក្នុងសំណុំចំនួនគត់ x, y, z ទេ ។

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថាសមីការ $x^2 + y^2 + z^2 = 2016^{2015} + 2014$ គ្មានឫស

ចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់ n នោះ $n^2 \equiv 0, 1, 4 \pmod{8}$

$$\Rightarrow x^2 + y^2 + z^2 \equiv 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6 \pmod{8} \quad (1)$$

$$\text{តែ } 2016 \equiv 1 \pmod{8} \Rightarrow 2016^{2015} \equiv 1 \pmod{8}$$

$$2014 \equiv 6 \pmod{8}$$

$$\Rightarrow 2016^{2015} + 2014 \equiv 7 \pmod{8} \quad (2)$$

តាម (1) និង (2) គេបាន: គ្មានចំនួនគត់ណាដែលផ្ទៀងផ្ទាត់

$$x^2 + y^2 + z^2 = 2016^{2015} + 2104 \text{ ទេ}$$

ដូចនេះ សមីការ $x^2 + y^2 + z^2 = 2016^{2015} + 2104$ គ្មានឫសក្នុងសំណុំ
ចំនួនគត់ទេ ។

លំហាត់ទី២៦

គេឲ្យ $a_1 = 4$, $a_n = 4^{a_{n-1}}$, $n > 1$ ។ ចូររកសំណល់ពេល a_{2015} ចែកនឹង 7

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ដោយ } \gcd(4, 7) = 1$$

តាម *Fermat* $4^6 \equiv 1 \pmod{7}$

យើងមាន $4^n \equiv 4 \pmod{6}$ ចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន n

$\Rightarrow 4^n = 6t + 4$, t ជាចំនួនគត់

$\Rightarrow a_{2015} = 4^{a_{2014}} = 4^{6t+4} = 4^4 \cdot (4^6)^t \equiv 4 \pmod{7}$

ដូចនេះ a_{2015} ចែកនឹង 7 ឲ្យសំណល់ 4 ។

លំហាត់ទី២៧

រកសំណល់ $3^{2^n} - 1$ ពេលចែកនឹង 2^{n+3} ។

ដំណោះស្រាយ

រកសំណល់ $3^{2^n} - 1$ ពេលចែកនឹង 2^{n+3} ។

ដោយ $3^{2^n} - 1 = (3-1)(3+1)(3^2+1)(3^{2^2}+1)\dots(3^{2^{n-1}}+1)$

ដោយដឹងថា $(3^2+1), (3^{2^2}+1), \dots, (3^{2^{n-1}}+1)$ ចែកដាច់នឹង 2 តែចែកមិន

ដាច់នឹង 4 ព្រោះថា $3 \equiv -1 \pmod{4} \Rightarrow 3^{2^k} \equiv 1 \pmod{4}$

$\Rightarrow 3^{2^k} + 1 \equiv 2 \pmod{4}$ ។ វាបង្ហាញថាមានចំនួនគត់សេស $(2m+1)$

មួយផ្ទៀងផ្ទាត់: $(3-1)(3+1)(3^2+1)(3^{2^2}+1)\dots(3^{2^{n-1}}+1) \equiv 2^{n-1}(2m+1)$

នោះ $3^{2^n} - 1 = 2 \cdot 4 \cdot 2^{n-1}(2m+1) = m \cdot 2^{n+3} + 2^{n+2}$

ដូចនេះ សំណល់ពេល $3^{2^n} - 1$ នឹង 2^{n+3} គឺ 2^{n+2} ។

លំហាត់ទី២៨

គេឲ្យពហុធា $1-x+x^2-x^3+\dots+x^{16}-x^{17}$ អាចសរសេរជាទម្រង់

$a_0 + a_1y + a_2y^2 + \dots + a_{16}y^{16} + a_{17}y^{17}$ ដែល $y = x+1$ និង a_i ជាចំនួនថេរ

រកតម្លៃ a_2 ។

ដំណោះស្រាយ

រកតម្លៃ a_2

$$\text{តាង } f(x) = 1 - x + x^2 - x^3 + \dots + x^{16} - x^{17} \quad (1)$$

$$\Rightarrow xf(x) = x - x^2 + x^3 - x^4 + \dots + x^{17} - x^{18} \quad (2)$$

$$\text{យក } (1) + (2) : xf(x) + f(x) = 1 - x^{18} \Rightarrow f(x) = \frac{1 - x^{18}}{1 + x}$$

$$\Rightarrow f(y-1) = \frac{1 - (y-1)^{18}}{1 + (y-1)} = \frac{1 - (y-1)^{18}}{y}$$

នោះគេបាន a_2 ជាមេគុណរបស់ y^3 ក្នុងការពន្លាត $1 - (y-1)^{18}$ គឺ

$$a_2 = C_{18}^3 = \frac{18!}{15! \cdot 3!} = 816$$

$$\text{ដូចនេះ } a_2 = 816 \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី២៩

$$\text{គណនា } A = \sum_{k=0}^n \left(\frac{1}{(n-k)!(n+k)!} \right)$$

ដំណោះស្រាយ

$$\begin{aligned} \text{យើងមាន } \sum_{k=0}^n \left(\frac{1}{(n-k)!(n+k)!} \right) &= \frac{1}{(2n)!} \sum_{k=0}^n \left(\frac{(2n)!}{(n-k)!(n+k)!} \right) \\ &= \frac{1}{(2n)!} \sum_{k=0}^n \binom{2n}{n-k} = \frac{1}{2 \cdot (2n)!} \left[\sum_{k=0}^n 2 \cdot \binom{2n}{n-k} \right] \quad (1) \end{aligned}$$

$$\text{ដោយ } \left[\sum_{k=0}^n 2 \cdot \binom{2n}{n-k} \right] = 2 \left[\binom{2n}{n} + \binom{2n}{n-1} + \binom{2n}{n-2} + \dots + \binom{2n}{0} \right] \quad (1)$$

$$\text{ដោយ } \binom{2n}{0} = \binom{2n}{2n}$$

$$\begin{aligned}
 \binom{2n}{1} &= \binom{2n}{2n-1} \\
 \binom{2n}{2} &= \binom{2n}{2n-2} \\
 &\vdots \\
 \binom{2n}{n} &= \binom{2n}{n} \\
 \Rightarrow \sum_{k=0}^n \binom{2n}{k} &= \sum_{k=n}^{2n} \binom{2n}{k} \\
 \Rightarrow \sum_{k=0}^{2n} 2 \cdot \binom{2n}{n-k} &= 2 \left[\binom{2n}{n} + \binom{2n}{n-1} + \binom{2n}{n-2} + \cdots + \binom{2n}{0} \right] \\
 &= \sum_{k=0}^{2n} \left[\binom{2n}{k} \right] + \binom{2n}{n} = 2^{2n} + \frac{(2n)!}{(n!)^2} \\
 \Rightarrow \sum_{k=0}^n \left(\frac{1}{(n-k)!(n+k)!} \right) &= \frac{1}{2 \cdot (2n)!} \left[2^{2n} + \frac{(2n)!}{(n!)^2} \right] \\
 \sum_{k=0}^n \left(\frac{1}{(n-k)!(n+k)!} \right) &= \frac{2^{2n-1}}{(2n)!} + \frac{1}{2 \cdot (n!)^2} \\
 \text{ដូចនេះ: } \sum_{k=0}^n \left(\frac{1}{(n-k)!(n+k)!} \right) &= \frac{2^{2n-1}}{(2n)!} + \frac{1}{2 \cdot (n!)^2} \quad \text{។}
 \end{aligned}$$

លំហាត់ទី៣០

រកបណ្តាបូសជាចំនួនគត់វិជ្ជមាន (x, y) របស់សមីការ

$15^x + 4^x + \lfloor A \rfloor^x = y^{2014}$ ក្នុងនោះនិមិត្ត $\lfloor A \rfloor$ សញ្ញាសម្គាល់ឲ្យផ្នែកគត់

របស់ចំនួនពិត A ដែល: $A = \sqrt{\frac{2}{1}} + \sqrt[3]{\frac{3}{2}} + \sqrt[4]{\frac{4}{3}} + \cdots + \sqrt[2015]{\frac{2015}{2014}}$ ។

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន
$$\sqrt{\frac{2}{1}} + \sqrt[3]{\frac{3}{2}} + \sqrt[4]{\frac{4}{3}} + \cdots + \sqrt[2015]{\frac{2015}{2014}} > 2014 \quad (1)$$

តាមវិសមភាព $AM - GM$ គេបាន:

$$\sqrt[k+1]{\frac{k+1}{k}} = \sqrt[k+1]{\frac{k+1}{k} \underset{k}{1.1...1}} \leq \frac{1}{k+1} \left(\frac{k+1}{k} + k \right) = \frac{1}{k+1} \left(\frac{k^2 + k + 1}{k} \right)$$

$$\sqrt[k+1]{\frac{k+1}{k}} \leq \frac{k(k+1)+1}{k(k+1)} = 1 + \frac{1}{k(k+1)} = 1 + \frac{1}{k} - \frac{1}{k+1}$$

សញ្ញាស្មើមិនអាចកើតមានទេព្រោះ: $\frac{k+1}{k} \neq 1$

$$\Rightarrow \sqrt[k+1]{\frac{k+1}{k}} < 1 + \frac{1}{k} - \frac{1}{k+1}$$

$$\sum_{k=1}^{2014} \sqrt[k+1]{\frac{k+1}{k}} < \sum_{k=1}^{2014} \left(1 + \frac{1}{k} - \frac{1}{k+1} \right) = 2015 - \frac{1}{2015} < 2015$$

$$A < 2015 \quad (2)$$

$$\text{តាម (1) និង (2) : } 2014 < A < 2015 \Rightarrow \lfloor A \rfloor = 2014$$

$$\text{គេបានសមីការថ្មីគឺ } 15^x + 4^x + 2014^x = y^{2014}$$

$$\text{ដោយ } 15^x \equiv 0 \pmod{3}, 4^x \equiv 1 \pmod{3}, 2014^x \equiv 1 \pmod{3}$$

$$\Rightarrow 15^x + 4^x + 2014^x \equiv 2 \pmod{3}$$

$$\text{បើ } y = 3k, k \in \mathbb{Z} \Rightarrow y^{2014} \equiv 0 \pmod{3} \text{ សមីការគ្មានឫស}$$

$$y = 3k + 1, k \in \mathbb{Z} \Rightarrow y^{2014} \equiv 1 \pmod{3} \text{ សមីការគ្មានឫស}$$

$$y = 3k + 2, k \in \mathbb{Z} \Rightarrow y^{2014} \equiv (3k + 2)^{2014} \equiv (-1)^{2014} \equiv 1 \pmod{3}$$

សមីការគ្មានឫស

$$\text{ដូចនេះសមីការ } 15^x + 4^x + \lfloor A \rfloor^x = y^{2014} \text{ គ្មានឫសជាចំនួនគត់ទេ ។}$$

លំហាត់ទី៣១

ចូរកំណត់មេគុណរបស់ x^2 ពេលពន្លាត

$$(1+x)(1+2x)(1+4x)\cdots(1+2^n x)$$

ដំណោះស្រាយ

តាង $f_n(x) = a_{n,0} + a_{n,1}x + a_{n,2}x^2 + \cdots + a_{n,n}x^n$

$$= (1+x)(1+2x)(1+4x)\cdots(1+2^n x)$$

$$\Rightarrow a_{n,0} = 1, \quad a_{n,1} = 1 + 2 + 2^2 + \cdots + 2^n = 2^{n+1} - 1$$

តែ $f_n(x) = f_{n-1}(x)(1+2^n x)$

$$= (1 + (2^n - 1)x + a_{n-1,2}x^2 + \cdots)(1 + 2^n x)$$

$$= 1 + (2^{n+1} - 1)x + (a_{n-1,2} + 2^{2n} - 2^n)x^2 + \cdots$$

គេបាន: $a_{n,2} = a_{n-1,2} + 2^{2n} - 2^n$ យក $u_n = a_{n-1,2}$

$$u_{n+1} - u_n = 2^{2n} - 2^n$$

$$\Rightarrow \sum_{i=2}^{n-1} (u_{i+1} - u_i) = \sum_{i=2}^{n-1} (2^{2i} - 2^i)$$

$$\Rightarrow u_n - u_2 = \frac{2^4(4^{n-2} - 1)}{3} - \frac{2^2(2^{n-2} - 1)}{2-1}$$

$$\Rightarrow u_n = u_2 + \frac{2^4(2^{2n-4} - 1)}{3} - 2^2(2^{n-2} - 1)$$

តែ $u_2 = a_{1,2}$

ដោយ $f_n(x) = a_{n,0} + a_{n,1}x + a_{n,2}x^2 + \cdots + a_{n,n}x^n$

$$= (1+x)(1+2x)(1+4x)\cdots(1+2^n x)$$

$$\Rightarrow f_1(x) = a_{1,0} + a_{1,1}x + a_{1,2}x^2 = (1+x)(1+2x)$$

$$= 1 + 3x + 2x^2 \Rightarrow a_{1,2} = 2$$

$$\begin{aligned}\Rightarrow u_n &= 2 + \frac{2^{2n} - 16}{3} - (2^n - 4) \\ &= \frac{6 + 2^{2n} - 16 - 3 \cdot 2^n + 12}{3} \\ &= \frac{2^{2n} - 3 \cdot 2^n + 2}{3} = \frac{(2^n - 1)(2^n - 2)}{3} \\ \Leftrightarrow a_{n-1,2} &= \frac{(2^n - 1)(2^n - 2)}{3} \\ \Rightarrow a_{n,2} &= \frac{(2^{n+1} - 1)(2^{n+1} - 2)}{3}\end{aligned}$$

ដូចនេះ មេគុណរបស់ x^2 ពេលពន្លាតរួចគឺ : $\frac{(2^{n+1} - 1)(2^{n+1} - 2)}{3}$

លំហាត់ទី៣២

កំណត់ប្រភេទត្រីកោណ ABC ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់:

$$\sqrt{2} \sin(B + 45^\circ) = \frac{a^2(b + c - a) + b^2(a + c - b) + c^2(a + b - c)}{2abc} \quad (1)$$

ដំណោះស្រាយ

$$\begin{aligned}\text{យើងមាន: } \sqrt{2} \sin(B + 45^\circ) &= \frac{a^2(b + c - a) + b^2(a + c - b) + c^2(a + b - c)}{2abc} \\ &= \frac{a^2b + a^2c - a^3 + b^2a + b^2c - b^3 + c^2a + c^2b - c^3}{2abc} \\ &= \frac{a(b^2 + c^2 - a^2) + b(a^2 + c^2 - b^2) + c(a^2 + b^2 - c^2)}{2abc} \\ &= \frac{(b^2 + c^2 - a^2)}{2bc} + \frac{(a^2 + c^2 - b^2)}{2ac} + \frac{(a^2 + b^2 - c^2)}{2ab} \\ &= \cos A + \cos B + \cos C\end{aligned}$$

តាមសមីការ (1) : $\sqrt{2} \sin(B + 45^\circ) = \cos A + \cos B + \cos C$

$$\sin B + \cos B = \cos A + \cos B + \cos C$$

$$\sin B = \cos A + \cos C$$

$$2 \sin \frac{B}{2} \cos \frac{B}{2} = 2 \cos \frac{A+C}{2} \cos \frac{A-C}{2}$$

$$\sin \frac{B}{2} \cos \frac{B}{2} = \cos \frac{A+C}{2} \cos \frac{A-C}{2}$$

$$\text{តែ } A+B+C=\pi \Rightarrow \frac{A+C}{2} = \frac{\pi}{2} - \frac{B}{2}$$

$$\Rightarrow \cos \frac{A+C}{2} = \sin \frac{B}{2} \quad \text{គេបាន:}$$

$$\cos \frac{B}{2} = \cos \frac{A-C}{2}$$

$$\begin{cases} B = A - C \\ B = C - A \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B + C = A \\ B + A = C \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} A = 90^\circ \\ C = 90^\circ \end{cases}$$

ដូចនេះត្រីកោណ ABC ជាត្រីកោណកែងដែលមានកំពូល A ឬ C ។

លំហាត់ទី៣៣

គេឲ្យ x, y, z ជាចំនួនពិតវិជ្ជមានដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា $x^4 + y^4 + z^4 = 1$ ។

ចូរកំណត់តម្លៃតូចបំផុតនៃកន្សោម $\frac{x^3}{1-x^8} + \frac{y^3}{1-y^8} + \frac{z^3}{1-z^8}$ ។

ដំណោះស្រាយ

ចំពោះ $0 < u < 1$

តាង $f(u) = u(1-u^8)$ និងយក A ជាចំនួនពិតវិជ្ជមានមួយ

តាមវិសមភាព $AM-GM$ គេបាន:

$$A(f(u))^8 = Au^8 \underbrace{(1-u^8)(1-u^8)\cdots(1-u^8)}_{8 \text{ times}} \leq \left[\frac{Au^8 + 8(1-u^8)}{9} \right]^9$$

យក $A=8$ គេបាន: $8(f(u))^8 \leq \left(\frac{8}{9}\right)^9$

$$(f(u))^8 \leq \frac{8^8}{9^9}$$

$$f(u) \leq \frac{8}{\sqrt[4]{3^9}}$$

យើងបាន: $\frac{x^3}{1-x^8} + \frac{y^3}{1-y^8} + \frac{z^3}{1-z^8} = \frac{x^4}{x(1-x^8)} + \frac{y^4}{y(1-y^8)} + \frac{z^4}{z(1-z^8)}$

$$\frac{x^3}{1-x^8} + \frac{y^3}{1-y^8} + \frac{z^3}{1-z^8} \geq \frac{(x^4 + y^4 + z^4) \cdot \sqrt[4]{3^9}}{8}$$

$$\frac{x^3}{1-x^8} + \frac{y^3}{1-y^8} + \frac{z^3}{1-z^8} \geq \frac{\sqrt[4]{3^9}}{8} = \frac{9\sqrt[4]{3}}{8}, \quad x^4 + y^4 + z^4 = 1$$

ដូចនេះ តម្លៃតូចបំផុតនៃ $\frac{x^3}{1-x^8} + \frac{y^3}{1-y^8} + \frac{z^3}{1-z^8}$ គឺ $\frac{9\sqrt[4]{3}}{8}$ ។

លំហាត់ទី៣៤

គេឲ្យ u, v និង w ជាឫសនៃពហុធា $P(x) = x^3 - 10x + 11$ ។

គណនាតម្លៃនៃកន្សោម $A = \arctan u + \arctan v + \arctan w$ ។

ដំណោះស្រាយ

គណនាតម្លៃនៃកន្សោម $A = \arctan u + \arctan v + \arctan w$

យើងមាន $P(x) = x^3 - 10x + 11$ មានឫស u, v, w

តាមទ្រឹស្តីបទវ៉ែតគេបាន:

$$u + v + w = 0$$

$$uv + vw + uw = -10$$

$$uvw = -11$$

តាង $u = \tan a$

$v = \tan b$

$w = \tan c$

គេបាន: $a = \arctan u$

$b = \arctan v$

$c = \arctan w$

យើងមាន: $\tan(a+b+c) = \frac{\tan a + \tan b + \tan c - \tan a \tan b \tan c}{1 - (\tan a \tan b + \tan b \tan c + \tan a \tan c)}$

$$\tan(a+b+c) = \frac{u + v + w - uvw}{1 - (uv + uw + vw)} = \frac{0 - (-11)}{1 - (-10)} = 1$$

$$\Rightarrow a+b+c = \frac{\pi}{4} + k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$\Leftrightarrow \arctan u + \arctan v + \arctan w = \frac{\pi}{4} + k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

ដូចនេះ: $A = \arctan u + \arctan v + \arctan w = \frac{\pi}{4} + k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$

លំហាត់ទី៣៥

គណនាតម្លៃនៃកន្សោម $A = \lim_{x \rightarrow 2015} \left(\frac{x}{x-2015} \int_{2015}^x \frac{\sin t}{t} dt \right)$

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន: $\lim_{x \rightarrow 2015} \left(\frac{x}{x-2015} \int_{2015}^x \frac{\sin t}{t} dt \right)$

តាង $\int_{2015}^x \frac{\sin t}{t} dt = F(x)$

$$\Rightarrow \int_{2015}^x \frac{\sin t}{t} dt = F(x) - F(2015)$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 2015} \left(\frac{x}{x-2015} \int_{2015}^x \frac{\sin t}{t} dt \right) = \lim_{x \rightarrow 2015} \left(\frac{x}{x-2015} (F(x) - F(2015)) \right)$$

$$\lim_{x \rightarrow 2015} \left(\frac{x}{x-2015} \int_{2015}^x \frac{\sin t}{t} dt \right) = \lim_{x \rightarrow 2015} \left(\frac{F(x) - F(2015)}{x-2015} \right) \lim_{x \rightarrow 2015} x$$

$$\lim_{x \rightarrow 2015} \left(\frac{x}{x-2015} \int_{2015}^x \frac{\sin t}{t} dt \right) = F'(2015) \cdot 2015$$

$$\text{តែ } F'(x) = \frac{\sin x}{x} \Rightarrow F'(2015) = \frac{\sin 2015}{2015}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2015} \left(\frac{x}{x-2015} \int_{2015}^x \frac{\sin t}{t} dt \right) = \frac{\sin 2015}{2015} \cdot 2015 = \sin 2015$$

$$\text{ដូចនេះ: } A = \lim_{x \rightarrow 2015} \left(\frac{x}{x-2015} \int_{2015}^x \frac{\sin t}{t} dt \right) = \sin 2015$$

លំហាត់ទី៣៦

$$\text{គណនាតម្លៃកន្សោម } A = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sqrt[n]{\frac{(4n)!}{(3n)!}} \quad ?$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{យើងមាន: } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sqrt[n]{\frac{(4n)!}{(3n)!}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sqrt[n]{(3n+1)(3n+2) \cdots (3n+n)}$$

$$\text{តាង } y = \frac{1}{n} \sqrt[n]{(3n+1)(3n+2) \cdots (3n+n)} \quad \text{គេបាន:}$$

$$\ln y = \ln \frac{1}{n} \sqrt[n]{(3n+1)(3n+2) \cdots (3n+n)}$$

$$\ln y = \ln \frac{1}{n} + \ln \sqrt[n]{(3n+1)(3n+2) \cdots (3n+n)}$$

$$\ln y = -\ln n + \frac{1}{n} \ln(3n+1)(3n+2) \cdots (3n+n)$$

$$\ln y = -\ln n + \frac{1}{n}(\ln(3n+1) + \ln(3n+2) + \ln(3n+n))$$

$$\ln y = -\ln n + \frac{1}{n} \left(\sum_{r=1}^n \ln(3n+r) \right)$$

$$\ln y = -\ln n + \frac{1}{n} \left(\sum_{r=1}^n \ln n \left(3 + \frac{r}{n} \right) \right)$$

$$\ln y = -\ln n + \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \ln n + \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \ln \left(3 + \frac{r}{n} \right)$$

$$\ln y = -\ln n + \ln n + \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \ln \left(3 + \frac{r}{n} \right)$$

$$\ln y = \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \ln \left(3 + \frac{r}{n} \right)$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \ln y = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \ln \left(3 + \frac{r}{n} \right)$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \ln y = \int_0^1 \ln(3+x) dx$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \ln y = \left((3+x) \ln(3+x) - x \right) \Big|_0^1$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \ln y = (4 \ln 4 - 1) - (3 \ln 3 - 0)$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \ln y = \ln 256 - \ln e - \ln 27 = \ln \frac{256}{27e}$$

$$\ln \lim_{n \rightarrow \infty} y = \ln \frac{256}{27e}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} y = \frac{256}{27e}$$

$$\text{ដូច្នេះ} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sqrt[n]{\frac{(4n)!}{(3n)!}} = \frac{256}{27e}$$

លំហាត់ទី៣៧

គណនា $A = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sqrt[n]{(n+1)(n+2) \cdots (n+n)}$

ដំណោះស្រាយ

តាង $y = \frac{1}{n} \sqrt[n]{(n+1)(n+2) \cdots (n+n)}$ គេបាន:

$$\ln y = \ln \frac{1}{n} + \frac{1}{n} (\ln(n+1) + \ln(n+2) + \cdots + \ln(n+n))$$

$$\ln y = \ln \frac{1}{n} + \frac{1}{n} \left(\sum_{r=1}^n \ln(n+r) \right)$$

$$\ln y = -\ln n + \frac{1}{n} \left(\sum_{r=1}^n \ln n \left(1 + \frac{r}{n} \right) \right)$$

$$\ln y = -\ln n + \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \ln n + \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \ln \left(1 + \frac{r}{n} \right)$$

$$\ln y = -\ln n + \ln n + \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \ln \left(1 + \frac{r}{n} \right)$$

$$\ln y = \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \ln \left(1 + \frac{r}{n} \right)$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln y = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{r=1}^n \ln \left(1 + \frac{r}{n} \right)$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \ln y = \int_0^1 \ln(1+x) dx$$

$$\ln \lim_{n \rightarrow \infty} y = \left((1+x) \ln(1+x) - x \right) \Big|_0^1$$

$$\ln \lim_{n \rightarrow \infty} y = 2 \ln 2 - 1 = \ln 4 - \ln e = \ln \frac{4}{e}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} y = \frac{4}{e}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sqrt[n]{(n+1)(n+2)\cdots(n+n)} = \frac{4}{e}$$

លំហាត់ទី៣៨

បង្ហាញថាកន្សោម $A = \frac{a_1 + a_2 + \cdots + a_n}{b_1 + b_2 + \cdots + b_n}$ មានតម្លៃក្នុង $[m, M]$

ដែល $m = \min \left\{ \frac{a_1}{b_1}; \frac{a_2}{b_2}; \dots; \frac{a_n}{b_n} \right\}$ និង $M = \max \left\{ \frac{a_1}{b_1}; \frac{a_2}{b_2}; \dots; \frac{a_n}{b_n} \right\}$ ។

ដំណោះស្រាយ

បង្ហាញថាកន្សោម $A = \frac{a_1 + a_2 + \cdots + a_n}{b_1 + b_2 + \cdots + b_n}$ មានតម្លៃក្នុង $[m, M]$

ដោយ $m = \min \left\{ \frac{a_1}{b_1}; \frac{a_2}{b_2}; \dots; \frac{a_n}{b_n} \right\}$ គេបាន:

$$\frac{a_1}{b_1} \geq m, \frac{a_2}{b_2} \geq m, \dots, \frac{a_n}{b_n} \geq m$$

$$\Rightarrow a_1 \geq mb_1, a_2 \geq mb_2, \dots, a_n \geq mb_n$$

$$\Rightarrow a_1 + a_2 + \cdots + a_n \geq m(b_1 + b_2 + \cdots + b_n)$$

$$\Rightarrow \frac{a_1 + a_2 + \cdots + a_n}{b_1 + b_2 + \cdots + b_n} \geq m \quad (1)$$

$M = \max \left\{ \frac{a_1}{b_1}; \frac{a_2}{b_2}; \dots; \frac{a_n}{b_n} \right\}$ គេបាន:

$$\frac{a_1}{b_1} \leq M, \frac{a_2}{b_2} \leq M, \dots, \frac{a_n}{b_n} \leq M$$

$$\Rightarrow a_1 \leq Mb_1, a_2 \leq Mb_2, \dots, a_n \leq Mb_n$$

$$\Rightarrow a_1 + a_2 + \cdots + a_n \leq M(b_1 + b_2 + \cdots + b_n)$$

$$\Rightarrow \frac{a_1 + a_2 + \cdots + a_n}{b_1 + b_2 + \cdots + b_n} \leq M \quad (2)$$

តាម (1) និង (2): $m \leq \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{b_1 + b_2 + \dots + b_n} \leq M$

ដូចនេះ កន្សោម $A = \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{b_1 + b_2 + \dots + b_n}$ មានតម្លៃក្នុង $[m, M]$ ។

លំហាត់ទី៣៩

គេឲ្យស្វ៊ីត (a_n) មួយកំណត់ដោយ $a_1 = 1, a_n = \left\lfloor \frac{n^3}{a_{n-1}} \right\rfloor, n > 1$ ។

គណនា a_{2015}

ដំណោះស្រាយ

គណនា a_{2015}

យើងមាន: $a_1 = 1; a_n = \left\lfloor \frac{n^3}{a_{n-1}} \right\rfloor; a_2 = \left\lfloor \frac{8}{1} \right\rfloor = 8; a_3 = \left\lfloor \frac{27}{8} \right\rfloor = 3$

យើងនឹងបន្តស្រាយថាចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់សេស $n > 3, a_n = n$

ត្រូវស្រាយថា $a_{n+2} = n+2$ ជាការគ្រប់គ្រាន់ ។

យើងមាន: $a_{n+1} = \left\lfloor \frac{(n+1)^3}{a_n} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{n^3 + 3n^2 + 3n + 1}{n} \right\rfloor = n^2 + 3n + 3$

$a_{n+2} = \left\lfloor \frac{(n+2)^3}{a_{n+1}} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{(n+2)^3}{n^2 + 3n + 3} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{n^3 + 6n^2 + 12n + 8}{n^2 + 3n + 3} \right\rfloor$

$a_{n+2} = \left\lfloor \frac{(n+2)(n^2 + 3n + 3) + n^2 + 3n + 2}{n^2 + 3n + 3} \right\rfloor$

$a_{n+2} = \left\lfloor n + 2 + \frac{n^2 + 3n + 2}{n^2 + 3n + 3} \right\rfloor = n + 2$ ពិត

ព្រោះ: $0 < \frac{n^2 + 3n + 2}{n^2 + 3n + 3} < 1$

$$\Rightarrow a_n = n$$

$$\Rightarrow a_{2015} = 2015$$

ដូចនេះ $a_{2015} = 2015$ ។

លំហាត់ទី៤០

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយដែលមានមុំស្រួច A, B, C ។ ស្រាយថា

បើ $n \geq m+1, m \geq 0$ គេបាន:
$$P = \frac{\tan^n A}{\sin^m \frac{A}{2}} + \frac{\tan^n B}{\sin^m \frac{B}{2}} + \frac{\tan^n C}{\sin^m \frac{C}{2}} \geq 2^m \cdot 3^{\frac{n+2}{2}}$$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា
$$\frac{\tan^n A}{\sin^m \frac{A}{2}} + \frac{\tan^n B}{\sin^m \frac{B}{2}} + \frac{\tan^n C}{\sin^m \frac{C}{2}} \geq 2^m \cdot 3^{\frac{n+2}{2}}$$

តាមវិសមភាព *Cauchy* គេបាន:

$$\frac{\tan^n A}{\sin^m \frac{A}{2}} + \underbrace{2^{m+1}(\sqrt{3})^n \sin \frac{A}{2} + 2^{m+1}(\sqrt{3})^n \sin \frac{A}{2} + \dots + 2^{m+1}(\sqrt{3})^n \sin \frac{A}{2}}_m$$

$$\geq (m+1)^{m+1} \sqrt{\left(2^{m+1}(\sqrt{3})^n\right)^m \tan^n A}$$

$$\Leftrightarrow \frac{\tan^n A}{\sin^m \frac{A}{2}} + m2^{m+1}(\sqrt{3})^n \sin \frac{A}{2} \geq (m+1)^{m+1} \sqrt{\left(2^{m+1}(\sqrt{3})^n\right)^m \tan^n A}$$

$$\Leftrightarrow \frac{\tan^n A}{\sin^m \frac{A}{2}} + m2^{m+1}(\sqrt{3})^n \sin \frac{A}{2} \geq (m+1)2^m(\sqrt{3})^{\frac{nm}{m+1}} \sqrt[m+1]{\tan^n A} \quad (1)$$

ស្រាយដូចគ្នាគេបាន:

$$\frac{\tan^n B}{\sin^m \frac{B}{2}} + m2^{m+1}(\sqrt{3})^n \sin \frac{B}{2} \geq (m+1)2^m(\sqrt{3})^{\frac{nm}{m+1}} \sqrt[m+1]{\tan^n B} \quad (2)$$

$$\frac{\tan^n C}{\sin^m \frac{C}{2}} + m2^{m+1}(\sqrt{3})^n \sin \frac{C}{2} \geq (m+1)2^m(\sqrt{3})^{\frac{nm}{m+1}} \sqrt[m+1]{\tan^n C} \quad (3)$$

យក (1)+(2)+(3):

$$\begin{aligned} & \frac{\tan^n A}{\sin^m \frac{A}{2}} + \frac{\tan^n B}{\sin^m \frac{B}{2}} + \frac{\tan^n C}{\sin^m \frac{C}{2}} + m2^{m+1}(\sqrt{3})^n \left(\sin \frac{A}{2} + \sin \frac{B}{2} + \sin \frac{C}{2} \right) \\ & \geq (m+1)2^{m+1}(\sqrt{3})^{\frac{nm}{m+1}} \left(\sqrt[m+1]{\tan^n A} + \sqrt[m+1]{\tan^n B} + \sqrt[m+1]{\tan^n C} \right) \quad (4) \end{aligned}$$

តាង $f(x) = \tan^\alpha x$, $x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$, $\alpha > 1$

$$\Rightarrow f'(x) = \alpha(1 + \tan^2 x) \tan^{\alpha-1} x = \alpha \tan^{\alpha-1} x + \alpha \tan^{\alpha+1} x$$

$$\Rightarrow f''(x) = \alpha(\alpha-1)(1 + \tan^2 x) \tan^{\alpha-2} x + \alpha(\alpha+1)(1 + \tan^2 x) \tan^\alpha x > 0$$

$\Rightarrow f$ ជាអនុគមន៍ជិត ។ តាមវិសមភាព Jensen គេបាន:

$$\frac{f(A) + f(B) + f(C)}{3} \geq f\left(\frac{A+B+C}{3}\right)$$

តែ $A+B+C = \pi$

$$\Leftrightarrow \tan^\alpha A + \tan^\alpha B + \tan^\alpha C \geq 3 \left(\tan \frac{\pi}{3} \right)^\alpha = 3(\sqrt{3})^\alpha$$

$$\Rightarrow \sqrt[m+1]{\tan^n A} + \sqrt[m+1]{\tan^n B} + \sqrt[m+1]{\tan^n C} \geq 3(\sqrt{3})^{\frac{n}{m+1}} \quad (5)$$

តាង $g(x) = \sin x \Rightarrow g'(x) = \cos x \Rightarrow g''(x) = -\sin x < 0$

$\Rightarrow g$ ជាអនុគមន៍ជ្រៅ ។ តាមវិសមភាព Jensen គេបាន:

$$\frac{g\left(\frac{A}{2}\right) + g\left(\frac{B}{2}\right) + g\left(\frac{C}{2}\right)}{3} \leq g\left(\frac{A+B+C}{6}\right)$$

$$\sin \frac{A}{2} + \sin \frac{B}{2} + \sin \frac{C}{2} \leq 3 \sin \frac{\pi}{6} = \frac{3}{2} \quad (6)$$

យក (5) និង (6) ជំនួសក្នុង (4) គេបាន:

$$\Rightarrow \frac{\tan^n A}{\sin^m \frac{A}{2}} + \frac{\tan^n B}{\sin^m \frac{B}{2}} + \frac{\tan^n C}{\sin^m \frac{C}{2}} + m 2^{m+1} (\sqrt{3})^n \cdot \frac{3}{2}$$

$$\geq (m+1) 2^{m+1} (\sqrt{3})^{\frac{mn}{m+1}} \cdot 3 (\sqrt{3})^{\frac{n}{m+1}}$$

$$\Rightarrow \frac{\tan^n A}{\sin^m \frac{A}{2}} + \frac{\tan^n B}{\sin^m \frac{B}{2}} + \frac{\tan^n C}{\sin^m \frac{C}{2}}$$

$$\geq (m+1) 2^{m+1} (\sqrt{3})^{\frac{mn}{m+1}} \cdot 3 (\sqrt{3})^{\frac{n}{m+1}} - m 2^{m+1} (\sqrt{3})^n \cdot \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{\tan^n A}{\sin^m \frac{A}{2}} + \frac{\tan^n B}{\sin^m \frac{B}{2}} + \frac{\tan^n C}{\sin^m \frac{C}{2}} \geq 2^m \cdot 3^{\frac{n+2}{2}} \quad \text{ពិត}$$

ដូចនេះវិសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី៤១

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយ។ ស្រាយថាចំពោះគ្រប់ $n \geq 2 ; x, y, z > 0$

$$\text{គេបាន: } x \tan^n A + y \tan^n B + z \tan^n C \geq \frac{9 \cdot 3^{\frac{n}{2}} \cdot xyz}{xy + yz + zx} \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា } x \tan^n A + y \tan^n B + z \tan^n C \geq \frac{9 \cdot 3^{\frac{n}{2}} \cdot xyz}{xy + yz + zx}$$

តាមវិសមភាព $Cauchy - Schwarz$ គេបាន:

$$(x \tan^n A + y \tan^n B + z \tan^n C) \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \right) \geq \left(\tan^{\frac{n}{2}} A + \tan^{\frac{n}{2}} B + \tan^{\frac{n}{2}} C \right)^2$$

ដោយ $\tan^\alpha x + \tan^\alpha y + \tan^\alpha z \geq 3 \tan^\alpha \left(\frac{x+y+z}{3} \right)$

(តាមលំហាត់ទី៤០សម្រាយខាងលើរួចហើយ)

$$\Rightarrow \tan^{\frac{n}{2}} A + \tan^{\frac{n}{2}} B + \tan^{\frac{n}{2}} C \geq 3 \tan^{\frac{n}{2}} \left(\frac{A+B+C}{3} \right)$$

ដោយ $A+B+C = \pi$

$$\Rightarrow \tan^{\frac{n}{2}} A + \tan^{\frac{n}{2}} B + \tan^{\frac{n}{2}} C \geq 3 \tan^{\frac{n}{2}} \left(\frac{\pi}{3} \right) = 3 \left(\sqrt{3} \right)^{\frac{n}{2}}$$

$$\Rightarrow \left(\tan^{\frac{n}{2}} A + \tan^{\frac{n}{2}} B + \tan^{\frac{n}{2}} C \geq 3 \tan^{\frac{n}{2}} \right)^2 \geq 9 \cdot 3^{\frac{n}{2}}$$

$$\Rightarrow (x \tan^n A + y \tan^n B + z \tan^n C) \geq \frac{9 \cdot 3^{\frac{n}{2}}}{\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}}$$

$$(x \tan^n A + y \tan^n B + z \tan^n C) \geq \frac{9 \cdot 3^{\frac{n}{2}} \cdot xyz}{xy + yz + zx} \quad \text{ពិត}$$

ដូចនេះវិសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី៤២

ស្មើតិ $x_0, x_1, x_2 \dots$ និង $y_0, y_1, y_2 \dots$ កំណត់ដោយ:

$$x_0 = y_0 = 1, \quad x_{n+1} = \frac{x_n + 2}{x_n + 1}, \quad y_{n+1} = \frac{y_n^2 + 2}{2y_n} \quad \text{ចំពោះ } n = 0, 1, 2, \dots$$

ស្រាយថា $y_n = x_{2^n - 1}$ ។

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន: $x_{n+1} = \frac{x_n + 2}{x_n + 1}$ សមីការសម្គាល់ $r = \frac{r+2}{r+1} \Rightarrow r = \pm\sqrt{2}$

$y_{n+1} = \frac{y_n^2 + 2}{2y_n}$ សមីការសម្គាល់ $u = \frac{u^2 + 2}{2u} \Rightarrow u = \pm\sqrt{2}$

តាង $a_n = \frac{x_n - \sqrt{2}}{x_n + \sqrt{2}} \Rightarrow a_{n+1} = \frac{x_{n+1} - \sqrt{2}}{x_{n+1} + \sqrt{2}} = \frac{\frac{x_n + 2}{x_n + 1} - \sqrt{2}}{\frac{x_n + 2}{x_n + 1} + \sqrt{2}} = \frac{x_n + 2 - \sqrt{2}(x_n + 1)}{x_n + 2 + \sqrt{2}(x_n + 1)}$

$\Leftrightarrow a_{n+1} = \frac{(1 - \sqrt{2})x_n - \sqrt{2}(1 - \sqrt{2})}{(1 + \sqrt{2})x_n + \sqrt{2}(1 + \sqrt{2})} = \frac{(1 - \sqrt{2})}{(1 + \sqrt{2})} \cdot \frac{x_n - \sqrt{2}}{x_n + \sqrt{2}} = \frac{(1 - \sqrt{2})}{(1 + \sqrt{2})} a_n \quad (1)$

$b_n = \frac{y_n - \sqrt{2}}{y_n + \sqrt{2}} \Rightarrow b_{n+1} = \frac{y_{n+1} - \sqrt{2}}{y_{n+1} + \sqrt{2}} = \frac{\frac{y_n^2 + 2}{2y_n} - \sqrt{2}}{\frac{y_n^2 + 2}{2y_n} + \sqrt{2}} = \frac{y_n^2 - 2\sqrt{2}y_n + \sqrt{2}^2}{y_n^2 + 2\sqrt{2}y_n + \sqrt{2}^2}$

$\Leftrightarrow b_{n+1} = \left(\frac{y_n - \sqrt{2}}{y_n + \sqrt{2}} \right)^2 = b_n^2 \quad (2) \text{ តែ } a_0 = b_0 = \frac{(1 - \sqrt{2})}{(1 + \sqrt{2})} = \lambda$

តាម (1) $\Rightarrow (a_n)$ ជាស្វ៊ីតធរណីមាត្រដែល $a_0 = \lambda$, $q = \lambda$

$\Rightarrow a_n = \lambda \cdot \lambda^n = \lambda^{n+1}$

$\Rightarrow a_{2^n - 1} = \lambda^{2^n - 1 + 1} = \lambda^{2^n} \quad (3)$

តាម (2): $b_{n+1} = b_n^2 \Leftrightarrow \ln b_{n+1} = 2 \ln b_n$, យក $v_n = \ln b_n \Leftrightarrow v_{n+1} = 2v_n$

$\Rightarrow (v_n)$ ជាស្វ៊ីតធរណីមាត្រដែលមាន

$v_0 = \ln b_0 = \ln \lambda$, $q = 2 \Rightarrow v_n = \ln \lambda \cdot 2^n = \ln \lambda^{2^n}$

$\Leftrightarrow \ln \lambda^{2^n} = \ln b_n \Rightarrow b_n = \lambda^{2^n} \quad (4)$

តាម (3) និង (4): $a_{2^n - 1} = b_n \Leftrightarrow \frac{x_{2^n - 1} - \sqrt{2}}{x_{2^n - 1} + \sqrt{2}} = \frac{y_n - \sqrt{2}}{y_n + \sqrt{2}}$

$$\Rightarrow x_{2^n-1} = y_n \quad \text{ពិត ។}$$

$$\text{ដូចនេះ: } x_{2^n-1} = y_n$$

លំហាត់ទី៤៣

រកចំនួនវិជ្ជមាន x ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់សមីការ

$$x + \left\lfloor \frac{x}{3} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{2x}{3} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{3x}{5} \right\rfloor \quad \text{ដែល } [x] \text{ ជាផ្នែកគត់នៃ } x \text{ ។}$$

ដំណោះស្រាយ

តាង $x = 15k + r$, $0 \leq r \leq 14$, $k \geq 0$ គេបាន:

$$15k + r + \left\lfloor \frac{15k + r}{3} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{2(15k + r)}{3} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{3(15k + r)}{5} \right\rfloor$$

$$\Rightarrow 15k + r + 5k + \left\lfloor \frac{r}{3} \right\rfloor = 10k + \left\lfloor \frac{2r}{3} \right\rfloor + 9k + \left\lfloor \frac{3r}{5} \right\rfloor$$

$$\Rightarrow k + r + \left\lfloor \frac{r}{3} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{2r}{3} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{3r}{5} \right\rfloor$$

$$\Rightarrow k = 0, \quad r = 2$$

$$\text{ដូចនេះ: } x = 2 \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៤៤

បង្ហាញថាចំនួន $A = 2^{2^{2016}} + 2^{2^{2015}} + 1$ ចែកដាច់នឹង 21 ។

ដំណោះស្រាយ

$$\text{យើងមាន: } A = 2^{2^{2016}} + 2^{2^{2015}} + 1 = \left(2^{2^{2015}}\right)^2 + 2^{2^{2015}} + 1$$

$$\text{យើងមាន: } 2^{2015} \equiv 2 \pmod{6} \Rightarrow 2^{2015} = 6k + 2$$

$$\begin{aligned}\Rightarrow A &= (2^{6k+2})^2 + 2^{6k+2} + 1 = (3 \cdot 21 + 1)^{2k} \cdot 16 + (3 \cdot 21 + 1)^k \cdot 4 + 1 \\ &\equiv 1 \cdot 16 + 1 \cdot 4 + 1 \equiv 21 \equiv 0 \pmod{21}\end{aligned}$$

ដូចនេះ $A = 2^{2^{2016}} + 2^{2^{2015}} + 1$ ចែកដាច់នឹង 21 ។

លំហាត់ទី៤៥

ក-ចំពោះ $x > 0$ គណនា $A = \arctan x + \arctan \frac{1}{x}$ ។

ខ-ចំពោះ $x < 1$ គណនា $B = \arctan \frac{1+x}{1-x} - \arctan x$ ។

ដំណោះស្រាយ

ក-ចំពោះ $x > 0$ គណនា $A = \arctan x + \arctan \frac{1}{x}$

របៀបទី១

យើងមាន $A = \arctan x + \arctan \frac{1}{x}$

$$\Rightarrow \tan A = \tan \left(\arctan x + \arctan \frac{1}{x} \right) = \frac{\tan(\arctan x) + \tan \left(\arctan \frac{1}{x} \right)}{1 - \tan(\arctan x) \tan \left(\arctan \frac{1}{x} \right)}$$

$$= \frac{x + \frac{1}{x}}{1 - x \cdot \frac{1}{x}} = +\infty$$

$$\Rightarrow A = \arctan(+\infty) = \frac{\pi}{2}$$

ដូចនេះ $A = \arctan x + \arctan \frac{1}{x} = \frac{\pi}{2}$ ។

របៀបទី២

$$\begin{aligned}\text{តាង } y = \arctan \frac{1}{x} &\Rightarrow \tan y = \frac{1}{x} \Rightarrow x = \cot y = \tan \left(\frac{\pi}{2} - y \right) \\ &\Rightarrow \arctan x = \frac{\pi}{2} - y\end{aligned}$$

$$\text{យើងបាន: } A = \arctan x + \arctan \frac{1}{x} = \frac{\pi}{2} - y + y = \frac{\pi}{2}$$

$$\text{ខ-ចំពោះ: } x < 1 \text{ គណនា } B = \arctan \frac{1+x}{1-x} - \arctan x$$

$$\text{យើងមាន: } B = \arctan \frac{1+x}{1-x} - \arctan x$$

$$\Rightarrow \tan B = \tan \left(\arctan \frac{1+x}{1-x} - \arctan x \right)$$

$$= \frac{\tan \left(\arctan \frac{1+x}{1-x} \right) - \tan(\arctan x)}{1 + \tan \left(\arctan \frac{1+x}{1-x} \right) \tan(\arctan x)} = \frac{\frac{1+x}{1-x} - x}{1 + \frac{1+x}{1-x}}$$

$$\Rightarrow \tan B = \frac{1+x-x+x^2}{1-x+x+x^2} = 1 \Rightarrow B = \frac{\pi}{4}$$

$$\text{ដូចនេះ: } B = \arctan \frac{1+x}{1-x} - \arctan x = \frac{\pi}{4} \quad \square$$

លំហាត់ទី៤៦

គេឲ្យ k ជាចំនួនគត់មួយ និង $n = \sqrt[3]{k + \sqrt{k^2 - 1}} + \sqrt[3]{k - \sqrt{k^2 - 1}} + 1$
ស្រាយថា $n^3 - 3n^2$ ជាចំនួនគត់មួយ ។

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា $n^3 - 3n^2$ ជាចំនួនគត់មួយ

$$\text{តាង } a = \sqrt[3]{k + \sqrt{k^2 - 1}}, b = \sqrt[3]{k - \sqrt{k^2 - 1}} + 1 \text{ និង } c = 1 - n$$

នោះ $a+b+c=0$

$$\Leftrightarrow (a+b+c)^3 = 0$$

$$\Leftrightarrow (a+b)^3 + 3(a+b)c(a+b+c) + c^3 = 0$$

$$\Leftrightarrow a^3 + b^3 + c^3 + 3(ac+bc)(a+b+c) + 3ab(a+b) = 0$$

$$\Leftrightarrow a^3 + b^3 + c^3 + 3(ac+bc)(a+b+c) + 3ab(a+b+c) - 3abc = 0$$

$$\Leftrightarrow a^3 + b^3 + c^3 + 3(a+b+c)(ab+bc+ac) - 3abc = 0$$

$$\Leftrightarrow a^3 + b^3 + c^3 - 3abc = 0$$

$$\Leftrightarrow a^3 + b^3 + c^3 = 3abc$$

តែ $ab=1$ នោះសមភាពទៅជា:

$$2k + (1-n^3) = 3(1-n)$$

$$2k + 1 - 3n + 3n^2 - n^3 = 3 - 3n$$

$$n^3 - 3n^2 = 2k - 2 \text{ ពិត ។ ព្រោះ } k \text{ ជាចំនួនគត់}$$

$$\text{ដូចនេះ } n^3 - 3n^2 \text{ ចំនួនគត់ ។}$$

លំហាត់ទី៤៧

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយ។ ស្រាយថា:

a. $r_a + r_b + r_c = 4R + r$

b. $r_a + r_b + r = 4\cos C + r_c$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា $r_a + r_b + r_c = 4R + r$

យើងមាន: $r_a + r_b + r_c = 4R + r$

$$\Leftrightarrow r_a + r_b + r_c - r = 4R$$

តែ $r_a = \frac{S}{p-a}, r_b = \frac{S}{p-b}, r_c = \frac{S}{p-c}, r = \frac{S}{p}$ គេបាន:

$$\begin{aligned}
 r_a + r_b + r_c - r &= \frac{S}{p-a} + \frac{S}{p-b} + \frac{S}{p-c} - \frac{S}{p} \\
 \Leftrightarrow r_a + r_b + r_c - r &= S \left(\frac{1}{p-a} + \frac{1}{p-b} + \frac{1}{p-c} - \frac{1}{p} \right) \\
 \Leftrightarrow r_a + r_b + r_c - r &= S \left(\frac{(p-a) + (p-b)}{(p-a)(p-b)} + \frac{p-(p-c)}{p(p-c)} \right) \\
 \Leftrightarrow r_a + r_b + r_c - r &= S \left(\frac{c}{(p-a)(p-b)} + \frac{c}{p(p-c)} \right) \\
 \Leftrightarrow r_a + r_b + r_c - r &= Sc \left(\frac{p(p-c) + (p-a)(p-b)}{p(p-a)(p-b)(p-c)} \right) \\
 \Leftrightarrow r_a + r_b + r_c - r &= Sc \left(\frac{p^2 - pc + p^2 - p(a+b) + ab}{S^2} \right) \\
 \Leftrightarrow r_a + r_b + r_c - r &= c \left(\frac{2p^2 - p(a+b+c) + ab}{S} \right) \\
 \Leftrightarrow r_a + r_b + r_c - r &= c \left(\frac{2p^2 - p \cdot 2p + ab}{S} \right) \\
 \Leftrightarrow r_a + r_b + r_c - r &= \frac{abc}{S} = 4R \quad \text{ពិត}
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ $r_a + r_b + r_c = 4R + r$ ត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

b. $r_a + r_b + r = 4\cos C + r_c$

យើងមាន: $r_a + r_b + r = 4\cos C + r_c$

$$\Leftrightarrow r_a + r_b + r - r_c = 4R \cos C$$

$$r_a + r_b + r - r_c = \left(\frac{S}{p-a} + \frac{S}{p-b} + \frac{S}{p} - \frac{S}{p-c} \right)$$

$$\Leftrightarrow r_a + r_b + r - r_c = S \left(\frac{1}{p-a} + \frac{1}{p-b} + \frac{1}{p} - \frac{1}{p-c} \right)$$

$$\Leftrightarrow r_a + r_b + r - r_c = S \left(\frac{(p-b) + (p-a)}{(p-b)(p-a)} + \frac{p-c-p}{p(p-c)} \right)$$

$$\Leftrightarrow r_a + r_b + r - r_c = S \left(\frac{c}{(p-b)(p-a)} - \frac{c}{p(p-c)} \right)$$

$$\Leftrightarrow r_a + r_b + r - r_c = Sc \left(\frac{p(p-c) - (p-b)(p-a)}{p(p-b)(p-a)(p-c)} \right)$$

$$\Leftrightarrow r_a + r_b + r - r_c = Sc \left(\frac{p^2 - pc - p^2 + p(a+b) - ab}{S^2} \right)$$

$$\Leftrightarrow r_a + r_b + r - r_c = c \left(\frac{p(a+b-c) - ab}{S} \right)$$

$$\Leftrightarrow r_a + r_b + r - r_c = \frac{c}{S} \left(\frac{1}{2} (a+b+c)(a+b-c) - ab \right)$$

តាមទ្រឹស្តីបទស៊ីនុស $\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C} = 2R$

$$\Rightarrow a = 2R \sin A, \quad b = 2R \sin B, \quad c = 2R \sin C$$

$$\Leftrightarrow r_a + r_b + r - r_c$$

$$= \frac{c}{S} \left(\frac{1}{2} \cdot 4R^2 (\sin A + \sin B + \sin C)(\sin A + \sin B - \sin C) - 4R^2 \sin A \sin B \right)$$

$$= \frac{2R^2 c}{S} \left((\sin A + \sin B + \sin C)(\sin A + \sin B - \sin C) - 2 \sin A \sin B \right)$$

$$= \frac{2R^2 c}{\frac{abc}{4R}} \left(2 \sin \frac{A+B}{2} \cos \frac{A-B}{2} + \sin C \right) \left(2 \sin \frac{A+B}{2} \cos \frac{A-B}{2} - \sin C \right)$$

$$- \frac{2R^2 c}{\frac{abc}{4R}} \cdot 2 \sin A \sin B$$

$$= \frac{8R^3}{ab} \left(2 \cos \frac{C}{2} \cos \frac{A-B}{2} + 2 \sin \frac{C}{2} \cos \frac{C}{2} \right) \left(2 \cos \frac{C}{2} \cos \frac{A-B}{2} - 2 \sin \frac{C}{2} \cos \frac{C}{2} \right)$$

$$\begin{aligned}
 & -\frac{16R^3}{ab} \sin A \sin B \\
 & = \frac{8R^3}{ab} \cdot 4 \cos^2 \frac{C}{2} \left(\cos \frac{A-B}{2} + \cos \frac{A+B}{2} \right) \left(\cos \frac{A-B}{2} - \cos \frac{A+B}{2} \right) \\
 & -\frac{16R^3}{ab} \sin A \sin B \\
 & = \frac{8R^3}{ab} \cdot 4 \cos^2 \frac{C}{2} \left(2 \cos \frac{A}{2} \cos \frac{B}{2} \right) \left(-2 \sin \frac{A}{2} \sin \left(-\frac{B}{2} \right) \right) - \frac{16R^3}{ab} \sin A \sin B \\
 & = \frac{8R^3}{ab} \cdot 4 \cos^2 \frac{C}{2} \left(2 \cos \frac{A}{2} \cos \frac{B}{2} \right) \left(2 \sin \frac{A}{2} \sin \frac{B}{2} \right) - \frac{16R^3}{ab} \sin A \sin B \\
 & = \frac{8R^3}{ab} \cdot 4 \cos^2 \frac{C}{2} \sin A \sin B - \frac{16R^3}{ab} \sin A \sin B \\
 & = \frac{8R^3 \sin A \sin B}{ab} \left(4 \cos^2 \frac{C}{2} - 2 \right) \\
 & = 4R \left(2 \cos^2 \frac{C}{2} - 1 \right) \\
 & \Leftrightarrow r_a + r_b + r - r_c \\
 & = 4R \cos C \quad \text{ពិត ។}
 \end{aligned}$$

ដូច្នេះនេះ $r_a + r_b + r = 4 \cos C + r_c$ ។

លំហាត់ទី៤៨

បើ $x + y + z = 0$ ស្រាយថា $\frac{x^2 + y^2 + z^2}{2} \cdot \frac{x^5 + y^5 + z^5}{5} = \frac{x^7 + y^7 + z^7}{7}$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា $\frac{x^2 + y^2 + z^2}{2} \cdot \frac{x^5 + y^5 + z^5}{5} = \frac{x^7 + y^7 + z^7}{7}$

តាង $p(k) = k^3 + pk + q$ មានប៉ូល x, y, z គេបាន:

$$\begin{cases} x^3 + px + q = 0 \\ y^3 + py + q = 0 \\ z^3 + pz + q = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x^3 + px + q = 0 \times x^n \\ y^3 + py + q = 0 \times y^n \\ z^3 + pz + q = 0 \times z^n \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x^{n+3} + px^{n+1} + qx^n = 0 & (1) \\ y^{n+3} + py^{n+1} + qy^n = 0 & (2) \\ z^{n+3} + pz^{n+1} + qz^n = 0 & (3) \end{cases}$$

យក (1) + (2) + (3):

$$x^{n+3} + y^{n+3} + z^{n+3} + p(x^{n+1} + y^{n+1} + z^{n+1}) + q(x^n + y^n + z^n) = 0$$

តាង $S_n = x^n + y^n + z^n$ គេបាន:

$$S_{n+3} + pS_{n+1} + qS_n = 0 \Rightarrow S_{n+3} = -pS_{n+1} - qS_n \quad (*)$$

$$\text{ដោយ } S_0 = x^0 + y^0 + z^0 = 3$$

$$S_1 = x + y + z = 0$$

$$(x + y + z)^2 = x^2 + y^2 + z^2 + 2(xy + yz + zx)$$

តាមទ្រឹស្តីបទផ្សេងៗ:

$$xy + yz + zx = p$$

$$\Rightarrow S_2 + 2p = 0$$

$$\Rightarrow S_2 = -2p$$

$$\text{តាម } (*): S_{n+3} = -pS_{n+1} - qS_n$$

$$\text{យក } n = 0: S_3 = -pS_1 - qS_0 \Leftrightarrow S_3 = -p(0) - qS_0 = -3q$$

$$n = 1: S_4 = -pS_2 - qS_1 \Leftrightarrow S_4 = -(-2p)p = 2p^2$$

$$n = 2: S_5 = -pS_3 - qS_2 \Leftrightarrow S_5 = -p(-3q) - q(-2p) = 5pq$$

$$n = 4: S_7 = -pS_5 - qS_4 \Leftrightarrow S_7 = -p(5pq) - q(2p^2) = -7p^2q$$

$$\begin{aligned} \text{គេបានសមភាព: } & \frac{x^2 + y^2 + z^2}{2} \cdot \frac{x^5 + y^5 + z^5}{5} = \frac{x^7 + y^7 + z^7}{7} \\ \Leftrightarrow & \frac{-2p}{2} \cdot \frac{5pq}{5} = \frac{-7p^2q}{7} \\ & p^2q = p^2q \quad \text{ពិត} \end{aligned}$$

ដូចនេះ សមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី៤៩

គេឲ្យ $a_n = (n^2 + 1)n!$ ចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន n ។ បើ

$$\frac{a_{100}}{a_1 + a_2 + \cdots + a_{100}} = \frac{p}{q} \quad \text{ដែល } \gcd(p, q) = 1 \quad \text{គណនាផលបូក } p + q$$

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន: $a_n = (n^2 + 1)n!$

$$= (n^2 + n - (n - 1))n!$$

$$= (n(n + 1) - (n - 1))n!$$

$$= n(n + 1)! - (n - 1)n!$$

$$\Rightarrow \sum_{n=1}^{100} a_n = \sum_{n=1}^{100} (n(n + 1)! - (n - 1)n!)$$

$$\Leftrightarrow a_1 + a_2 + \cdots + a_{100} = (100^2 + 1)100!$$

$$\text{តែ } a_{100} = (100^2 + 1)100!$$

$$\Rightarrow \frac{a_{100}}{a_1 + a_2 + \cdots + a_{100}} = \frac{100 \cdot 101!}{(100^2 + 1)100!} = \frac{100 \cdot 101}{(100^2 + 1)} = \frac{10100}{10001}$$

$$\text{ដោយ } \gcd(10100, 10001) = 1$$

$$\Rightarrow p + q = 10100 + 10001 = 20101$$

$$\text{ដូចនេះ } p + q = 20101 \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៥០

គណនាតម្លៃនៃកន្សោម $A = \binom{2015}{2} + \binom{2015}{5} + \binom{2015}{8} + \cdots + \binom{2015}{2015}$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{គណនា } A = \binom{2015}{2} + \binom{2015}{5} + \binom{2015}{8} + \cdots + \binom{2015}{2015}$$

$$\text{យក } x^3 = 1 \Leftrightarrow x^2 + x + 1 = 0$$

$$\text{តាង } f(x) = (1+x)^{2015}$$

$$= \binom{2015}{0} + \binom{2015}{1}x + \binom{2015}{2}x^2 + \cdots + \binom{2015}{2015}x^{2015}$$

$$\text{គេបាន: } xf(x) = \binom{2015}{0}x + \binom{2015}{1}x^2 + \binom{2015}{2}x^3$$

$$= \binom{2015}{3}x + \binom{2015}{4}x^2 + \binom{2015}{5}x^3 \quad (1)$$

\vdots

$$= \binom{2015}{2013}x + \binom{2015}{2014}x^2 + \binom{2015}{2015}x^3$$

$$x^2 f(x^2) = \binom{2015}{0}x^2 + \binom{2015}{1}x^3 + \binom{2015}{2}x^4$$

$$= \binom{2015}{3}x^2 + \binom{2015}{4}x^3 + \binom{2015}{5}x^4 \quad (2)$$

\vdots

$$= \binom{2015}{2013}x^2 + \binom{2015}{2014}x^3 + \binom{2015}{2015}x^4$$

$$f(1) = \binom{2015}{0} + \binom{2015}{1} + \binom{2015}{2}$$

$$= \binom{2015}{3} + \binom{2015}{4} + \binom{2015}{5} \quad (3)$$

\vdots

$$= \binom{2015}{2013} + \binom{2015}{2014} + \binom{2015}{2015}$$

$$\text{យក } (1) + (2) + (3): xf(x) + x^2 f(x^2) + f(1) = 3A$$

$$\Rightarrow A = \frac{xf(x) + x^2 f(x^2) + f(1)}{3}$$

$$\text{តែ } xf(x) = x(1+x)^{2015}$$

$$\Leftrightarrow xf(x) = x(-x^2)^{2015}, \quad x^2 + x + 1 = 0$$

$$\Leftrightarrow xf(x) = -x^{4031} = -(x^3)^{1343} \cdot x^2 = -x^2, \quad x^3 = 1$$

$$x^2 f(x^2) = x^2(1+x^2)^{2015}$$

$$\Leftrightarrow x^2 f(x^2) = x^2(-x)^{2015} = -x^{2017}$$

$$\Leftrightarrow x^2 f(x^2) = -(x^3)^{672} \cdot x = -x$$

$$f(1) = 2^{2015}$$

$$\Rightarrow A = \frac{2^{2015} - x^2 - x}{3} = \frac{2^{2015} - (x^2 + x + 1) + 1}{3} = \frac{2^{2015} + 1}{3}$$

$$\text{ដូចនេះ: } A = \frac{2^{2015} + 1}{3}$$

លំហាត់ទី៥១

ស្រាយថាចំពោះគ្រប់ $n > 2$: $n^n(n-2)^{n-2} > (n-1)^{2(n-1)}$ ។

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា $n^n(n-2)^{n-2} > (n-1)^{2(n-1)}$

$$\text{តាង } f(x) = \frac{x^n}{1+x^{2(n-1)}}, \quad x > 0$$

$$\Rightarrow f'(x) = \frac{nx^{n-1}(1+x^{2n-2}) - 2(n-1)x^{2n-3} \cdot x^n}{(1+x^{2(n-1)})^2}$$

$$\Leftrightarrow f'(x) = \frac{nx^{n-1} + nx^{3n-3} - 2nx^{3n-3} + 2x^{3n-3}}{(1+x^{2(n-1)})^2} = \frac{nx^{n-1} - nx^{3n-3} + 2x^{3n-3}}{(1+x^{2(n-1)})^2}$$

$$\Leftrightarrow f'(x) = \frac{x^{n-1}(n - nx^{2n-2} + 2x^{2n-2})}{(1+x^{2(n-1)})^2} = \frac{x^{n-1}(n - (n-2)x^{2n-2})}{(1+x^{2(n-1)})^2}$$

ដោយ $x > 0 \Rightarrow x^{n-1} > 0$ នោះ $f'(x)$ មានសញ្ញាតាម $n - (n-2)x^{2n-2}$

ព្រោះ $(1+x^{2(n-1)})^2 > 0; \forall x \in \mathbb{R}$

បើ $n-(n-2)x^{2n-2} = 0 \Rightarrow x_0 = \sqrt[2n-2]{\frac{n}{n-2}}$

តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	$\sqrt[2n-2]{\frac{n}{n-2}}$	$+\infty$
$f'(x)$	+	○	-
$f(x)$	$\frac{(n-2)\left(\sqrt[2n-2]{\frac{n}{n-2}}\right)^n}{2n-2}$		

ដោយ $\sqrt[2n-2]{\frac{n}{n-2}} \neq 1, \sqrt[2n-2]{\frac{n}{n-2}} > 1$

តាមតារាងសញ្ញា: $f(x_0) > f(1)$

តែ $f(1) = \frac{1}{2} \Leftrightarrow f(x_0) > \frac{1}{2}, x_0 = \sqrt[2n-2]{\frac{n}{n-2}}$

$$\Rightarrow f(x_0) = \frac{\left(\sqrt[2n-2]{\frac{n}{n-2}}\right)^n}{1 + \frac{n}{n-2}} = \frac{(n-2)\left(\sqrt[2n-2]{\frac{n}{n-2}}\right)^n}{2n-2}$$

$$\Leftrightarrow \frac{(n-2)\left(\sqrt[2n-2]{\frac{n}{n-2}}\right)^n}{2n-2} > \frac{1}{2}$$

$$\Leftrightarrow \frac{n-2}{2(n-1)} \left(\sqrt[2n-2]{\frac{n}{n-2}} \right)^n > \frac{1}{2}$$

$$\Leftrightarrow \left(\sqrt[2n-2]{\frac{n}{n-2}} \right)^n > \frac{n-1}{n-2}$$

$$\Leftrightarrow \left(\frac{n}{n-2} \right)^n > \left(\frac{n-1}{n-2} \right)^{2n-2}$$

$$\Leftrightarrow n^n (n-2)^{2n-2} > (n-1)^{2n-2} (n-2)^n$$

$$\Leftrightarrow n^n (n-2)^{n-2} > (n-1)^{2(n-1)} \quad \text{ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } n^n (n-2)^{n-2} > (n-1)^{2(n-1)}, n > 2$$

លំហាត់ទី៥២

គេឲ្យ a, b, c, d ជាចំនួនគិត ។ ស្រាយថា

$$2(a^4 + b^4 + c^4 + d^4) - (a^2 + b^2 + c^2 + d^2)^2 + 8abcd$$

ចែកដាច់នឹង $a+b+c+d$ ។

ដំណោះស្រាយ

$$\text{តាង } x^4 - (\sum a)x^3 + (\sum ab)x^2 - (\sum abc)x + abcd \quad (1)$$

$\Rightarrow a, b, c, d$ ជាឫសនៃសមីការ (1) គេបាន:

$$\Rightarrow (\sum a^4) - (\sum a)(\sum a^3) + (\sum ab)(\sum a^2) - (\sum abc)(\sum a) + 4abcd = 0$$

$$\Rightarrow (\sum a^4) + (\sum ab)(\sum a^2) + 4abcd = (\sum a)(\sum a^3) + (\sum abc)(\sum a)$$

$$\Rightarrow (\sum a^4) + (\sum ab)(\sum a^2) + 4abcd = (\sum a)[(\sum a^3) + (\sum abc)]$$

$$\text{តែ } (\sum ab) = \frac{(\sum a)^2 - (\sum a^2)}{2}$$

$$\begin{aligned}
 &\Rightarrow (\sum a^4) + \left[\frac{(\sum a)^2 - (\sum a^2)}{2} \right] (\sum a^2) + 4abcd \\
 &= (\sum a) [(\sum a^3) + (\sum abc)] \\
 &\Leftrightarrow 2(\sum a^4) + [(\sum a)^2 - (\sum a^2)] (\sum a^2) + 8abcd \\
 &= 2(\sum a) [(\sum a^3) + (\sum abc)] \\
 &\Leftrightarrow 2(\sum a^4) - (\sum a^2)^2 + 8abcd \\
 &= 2(\sum a) [(\sum a^3) + (\sum abc)] - (\sum a)^2 (\sum a^2) \\
 &\Leftrightarrow 2(\sum a^4) - (\sum a^2)^2 + 8abcd \\
 &= (\sum a) [2(\sum a^3) + 2(\sum abc) - (\sum a)(\sum a^2)] \quad \text{ពិត} \\
 &\text{ដូចនេះ: } 2(a^4 + b^4 + c^4 + d^4) - (a^2 + b^2 + c^2 + d^2)^2 + 8abcd \\
 &\text{ចែកដាច់នឹង } a + b + c + d
 \end{aligned}$$

លំហាត់ទី៥៣

$$\text{ដោះស្រាយប្រព័ន្ធសមីការ} \quad \begin{cases} 2x^3 + 3x^2 - 18 = y^3 + y & (1) \\ 2y^3 + 3y^2 - 18 = z^3 + z & (2) \\ 2z^3 + 3z^2 - 18 = x^3 + x & (3) \end{cases} \quad ។$$

ដំណោះស្រាយ

តាង $f(u) = 2u^3 + 3u^2 - 18$ និង $g(v) = v^3 + v$

$$\text{សមីការខាងលើទៅជា} \quad \begin{cases} f(x) = g(y) \\ f(y) = g(z) \\ f(z) = g(x) \end{cases}$$

គេបាន: $g'(v) = v^2 + 1 > 0, \forall v \in \mathbb{R}$ នោះ g ជាអនុគមន៍កើនជានិច្ច

$$\text{ឧបមាថា } x = \max(x, y, z) \Rightarrow \begin{cases} x \geq y \\ x \geq z \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} g(x) \geq g(y) \\ g(x) \geq g(z) \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} g(x) \geq f(x) \\ g(z) \leq f(z) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x^3 + x \geq 2x^3 + 3x^2 - 18 \\ z^3 + z \leq 2z^3 + 3z^2 - 18 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x^3 + 3x^2 - x - 18 \leq 0 \\ z^3 + 3z^2 - z - 18 \geq 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} (x-2)(x^2 + 5x + 9) \leq 0 \\ (y-2)(y^2 + 5y + 9) \geq 0 \end{cases}$$

$$\text{តែ } x^2 + 5x + 9 = x^2 + 5x + \frac{25}{4} + \frac{11}{4} = \left(x + \frac{5}{2}\right)^2 + \frac{11}{4} > 0, \forall x \in \mathbb{R}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-2 \leq 0 \\ z-2 \geq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x \leq 2 \\ z \geq 2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow 2 \leq z \leq x \leq 2$$

$$\Rightarrow x = z = 2$$

$$\text{តាម (1): } 2x^3 + 3x^2 - 18 = y^3 + y$$

$$\Leftrightarrow 2 \cdot 2^3 + 3 \cdot 2^2 - 18 = y^3 + y$$

$$\Leftrightarrow y^3 + y - 10 = 0$$

$$\Leftrightarrow (y-2)(y^2 + 2y + 5) = 0$$

$$\text{តែ } y^2 + 2y + 5 = y^2 + 2y + 1 + 4 = (y+1)^2 + 4 > 0, \forall y \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow y = 2$$

តម្លៃ $x = 2, y = 2, z = 2$ ផ្ទៀងផ្ទាត់គ្រប់សមីការ

ដូចនេះ $x = 2, y = 2, z = 2$ ជាគូរចម្លើយរបស់ប្រព័ន្ធសមីការ ។

លំហាត់ទី៥៤

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយ ។ ស្រាយថា:

$$m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 = 3R^2 (2 + 2\cos A \cos B \cos C) \quad ។$$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា: $m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 = 3R^2 (2 + 2\cos A \cos B \cos C)$

តាមទ្រឹស្តីបទមេដ្យាន:

$$m_a^2 = \frac{2b^2 + 2c^2 - a^2}{4}$$

$$m_b^2 = \frac{2a^2 + 2c^2 - b^2}{4}$$

$$m_c^2 = \frac{2a^2 + 2b^2 - c^2}{4}$$

$$\Rightarrow m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 = \frac{3}{4}(a^2 + b^2 + c^2) \quad (*)$$

តាមទ្រឹស្តីបទស៊ីនុស:

$$\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C} = 2R$$

$$\Rightarrow a^2 + b^2 + c^2 = 4R^2 (\sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C)$$

$$\text{តាម} (*) : \Rightarrow m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 = \frac{3}{4} \cdot 4R^2 (\sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C)$$

$$\Leftrightarrow m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 = 3R^2 (\sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C)$$

យើងមាន:

$$\begin{aligned} \sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C &= \frac{1 - \cos 2A}{2} + \frac{1 - \cos 2B}{2} + (1 - \cos^2 C) \\ &= 2 - \frac{1}{2}(\cos 2A + \cos 2B) - \cos^2 C \end{aligned}$$

$$= 2 - \frac{1}{2} (2 \cos(A+B) \cos(A-B)) - \cos^2 C$$

$$\text{តែ } A+B+C = \pi \Rightarrow \pi - C = A+B \Rightarrow \cos(A+B) = -\cos C$$

$$\Leftrightarrow \sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C = 2 + \cos C \cos(A-B) + \cos C \cos(A+B)$$

$$\Leftrightarrow \sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C = 2 + \cos C (\cos(A-B) + \cos(A+B))$$

$$\Leftrightarrow \sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C = 2 + \cos C (2 \cos A \cos B)$$

$$\Leftrightarrow \sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C = 2 + 2 \cos A \cos B \cos C$$

$$\Leftrightarrow m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 = 3R^2 (2 + 2 \cos A \cos B \cos C) \quad \text{ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 = 3R^2 (2 + 2 \cos A \cos B \cos C) \quad \checkmark$$

លំហាត់ទី៥៥

ស្រាយថាចំពោះគ្រប់ត្រីកោណ ABC គេបាន:

$$\frac{\cos A}{a^3} + \frac{\cos B}{b^3} + \frac{\cos C}{c^3} \geq \frac{81}{16p^2} \quad \checkmark$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } \frac{\cos A}{a^3} + \frac{\cos B}{b^3} + \frac{\cos C}{c^3} \geq \frac{81}{16p^2}$$

តាមទ្រឹស្តីបទកូស៊ីនុសៈ:

$$\cos A = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc} \Leftrightarrow a^2 + 2b \cos A = b^2 + c^2$$

$$\Leftrightarrow \frac{2bc \cos A}{a^2} + 1 = \frac{b^2}{a^2} + \frac{c^2}{a^2} \quad (1) \quad (\text{ចែកអង្គទាំងពីរនឹង } a^2)$$

ស្រាយដូចគ្នាដែរគេបាន:

$$\frac{2ac \cos B}{b^2} + 1 = \frac{a^2}{b^2} + \frac{c^2}{b^2} \quad (2)$$

$$\frac{2ab \cos C}{c^2} + 1 = \frac{a^2}{c^2} + \frac{b^2}{c^2} \quad (3)$$

យក (1)+(2)+(3) :

$$3 + \frac{2bc \cos A}{a^2} + \frac{2ac \cos B}{b^2} + \frac{2ab \cos C}{c^2}$$

$$= \left(\frac{b^2}{a^2} + \frac{c^2}{a^2} \right) + \left(\frac{a^2}{b^2} + \frac{c^2}{b^2} \right) + \left(\frac{a^2}{c^2} + \frac{b^2}{c^2} \right)$$

តាមវិសមភាព Cauchy គេបាន:

$$\left(\frac{b^2}{a^2} + \frac{c^2}{a^2} \right) + \left(\frac{a^2}{b^2} + \frac{c^2}{b^2} \right) + \left(\frac{a^2}{c^2} + \frac{b^2}{c^2} \right) \geq 6$$

$$\Leftrightarrow 3 + \frac{2bc \cos A}{a^2} + \frac{2ac \cos B}{b^2} + \frac{2ab \cos C}{c^2} \geq 6$$

$$\Leftrightarrow \frac{bc \cos A}{a^2} + \frac{ac \cos B}{b^2} + \frac{ab \cos C}{c^2} \geq \frac{3}{2}$$

$$\Leftrightarrow \frac{abc \cos A}{a^3} + \frac{abc \cos B}{b^3} + \frac{abc \cos C}{c^3} \geq \frac{3}{2}$$

$$\Leftrightarrow \frac{\cos A}{a^3} + \frac{\cos B}{b^3} + \frac{\cos C}{c^3} \geq \frac{3}{2abc} \quad (*)$$

តាមវិសមភាព AM – GM គេបាន:

$$\frac{1}{abc} \geq \left(\frac{3}{a+b+c} \right)^3 \Rightarrow \frac{3}{2abc} \geq \frac{3}{2} \left(\frac{3}{a+b+c} \right)^3 = \frac{81}{16p^3} \quad (**)$$

តាម (*) និង (**) គេបាន:

$$\frac{\cos A}{a^3} + \frac{\cos B}{b^3} + \frac{\cos C}{c^3} \geq \frac{81}{16p^2}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \frac{\cos A}{a^3} + \frac{\cos B}{b^3} + \frac{\cos C}{c^3} \geq \frac{81}{16p^2} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៥៦

គេឲ្យ α និង β ជាចំនួនគត់មិនអវិជ្ជមានដែល $\alpha^2 + 4\beta$ មិនមែនជាការប្រាកដ។ ស្វ៊ីត $(x_n)_{n \geq 0}$ កំណត់ដោយ $x_{n+2} = \alpha x_{n+1} + \beta x_n$ ចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់ $n \geq 0$ ដោយដឹងថា x_1 និង x_2 ជាចំនួនគត់។ ស្រាយថាគ្មានចំនួនគត់ n_0 ណាដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ $x_{n_0}^2 = x_{n_0-1} \cdot x_{n_0+1}$ ។

ដំណោះស្រាយ

យើងមាន: $x_{n+2} = \alpha x_{n+1} + \beta x_n$

សមីការសម្គាល់ស្វ៊ីត $x^2 - \alpha x - \beta = 0$ (1)

$\Delta = \alpha^2 + 4\beta > 0$ ព្រោះ $\alpha, \beta > 0$

ឧបមាថា r_1, r_2 ជាឫសនៃសមីការ

$$x_n = Ar_1^n + Br_2^n$$

$$\Rightarrow x_{n_0} = Ar_1^{n_0} + Br_2^{n_0}$$

$$\Rightarrow x_{n_0-1} = Ar_1^{n_0-1} + Br_2^{n_0-1}$$

$$\Rightarrow x_{n_0+1} = Ar_1^{n_0+1} + Br_2^{n_0+1}$$

ឧបមាថាមានចំនួនគត់ n_0 មួយផ្ទៀងផ្ទាត់ថា $x_{n_0}^2 = x_{n_0-1} \cdot x_{n_0+1}$

$$(Ar_1^{n_0} + Br_2^{n_0})^2 = (Ar_1^{n_0-1} + Br_2^{n_0-1})(Ar_1^{n_0+1} + Br_2^{n_0+1})$$

$$\Leftrightarrow A^2 r_1^{2n_0} + 2ABr_1^{n_0} r_2^{n_0} + B^2 r_2^{2n_0}$$

$$= A^2 r_1^{2n_0} + ABr_1^{n_0-1} r_2^{n_0+1} + ABr_1^{n_0+1} r_2^{n_0-1} + B^2 r_2^{2n_0}$$

$$\Leftrightarrow 2ABr_1^{n_0} r_2^{n_0} = AB_1^{n_0-1} r_2^{n_0-1} (r_1^2 + r_2^2)$$

$$\Leftrightarrow 2r_1 r_2 = r_1^2 + r_2^2$$

$$\Leftrightarrow (r_1 - r_2)^2 = 0$$

$$\Rightarrow r_1 = r_2 \text{ ផ្ទុយពីការពិតព្រោះ } \Delta \neq 0$$

ដូចនេះ គ្មានចំនួនគត់ n_0 ណាមួយដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ $x_{n_0}^2 = x_{n_0-1} \cdot x_{n_0+1}$ ។

លំហាត់ទី៥៧

គេឲ្យ a, b, c, d ជាចំនួនពិតវិជ្ជមានដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ទំនាក់ទំនង

$$\frac{1}{1+a^4} + \frac{1}{1+b^4} + \frac{1}{1+c^4} + \frac{1}{1+d^4} = 1 \quad \text{ស្រាយបញ្ជាក់ថា } abcd \geq 3 \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយបញ្ជាក់ថា $abcd \geq 3$ បើ $\frac{1}{1+a^4} + \frac{1}{1+b^4} + \frac{1}{1+c^4} + \frac{1}{1+d^4} = 1$

របៀបទី១

$$\text{តាង } x = \frac{1}{1+a^4}, y = \frac{1}{1+b^4}, z = \frac{1}{1+c^4}, t = \frac{1}{1+d^4}$$

$$\Rightarrow x + y + z + t = 1$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a^4 = \frac{1-x}{x} = \frac{y+z+t}{x} \\ b^4 = \frac{1-y}{y} = \frac{x+z+t}{y} \\ c^4 = \frac{1-z}{z} = \frac{x+y+t}{z} \\ d^4 = \frac{1-t}{t} = \frac{x+y+z}{t} \end{cases}$$

$$\Rightarrow a^4 \cdot b^4 \cdot c^4 \cdot d^4 = \frac{(y+z+t)(x+z+t)(x+y+t)(x+y+z)}{xyzt}$$

$$\text{តាមវិសមភាព Cauchy: } (abcd)^4 \geq \frac{3\sqrt[3]{yzt} \cdot 3\sqrt[3]{xzt} \cdot 3\sqrt[3]{xyt} \cdot 3\sqrt[3]{xyz}}{xyzt} = 3^4$$

$$\Rightarrow abcd \geq 3 \quad \text{ពិត}$$

ដូចនេះវិសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

របៀបទី២

តាង $a^2 = \tan x$, $b^2 = \tan y$, $c^2 = \tan z$, $d^2 = \tan u$

$$\Rightarrow \frac{1}{1+\tan^2 x} + \frac{1}{1+\tan^2 y} + \frac{1}{1+\tan^2 z} + \frac{1}{1+\tan^2 u} = 1$$

$$\Rightarrow \cos^2 x + \cos^2 y + \cos^2 z + \cos^2 u = 1$$

$$\Rightarrow \cos^2 x + \cos^2 y + \cos^2 z = 1 - \cos^2 u = \sin^2 u$$

តាមវិសមភាព Cauchy :

$$\sin^2 u = \cos^2 x + \cos^2 y + \cos^2 z \geq 3\sqrt{\cos^2 x \cdot \cos^2 y \cdot \cos^2 z}$$

ស្រាយដូចគ្នាគេបាន :

$$\sin^2 x \geq 3\sqrt{\cos^2 y \cdot \cos^2 z \cdot \cos^2 u}$$

$$\sin^2 y \geq 3\sqrt{\cos^2 x \cdot \cos^2 z \cdot \cos^2 u}$$

$$\sin^2 z \geq 3\sqrt{\cos^2 x \cdot \cos^2 y \cdot \cos^2 u}$$

$$\Rightarrow \sin^2 x \cdot \sin^2 y \cdot \sin^2 z \cdot \sin^2 u \geq 3^4 \cdot \cos^2 x \cdot \cos^2 y \cdot \cos^2 z \cdot \cos^2 u$$

$$\Rightarrow \tan^2 x \cdot \tan^2 y \cdot \tan^2 z \cdot \tan^2 u \geq 3^4$$

$$\Rightarrow (abcd)^4 \geq 3^4$$

$$\Rightarrow abcd \geq 3$$

ដូចនេះវិសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

របៀបទី៣

យើងនឹងស្រាយថា: $\frac{1}{1+x^2} + \frac{1}{1+y^2} \geq \frac{2}{1+xy}$ ចំពោះ $\forall x, y > 0$

និង $xy \geq 1$ ។

$$\frac{1}{1+x^2} - \frac{1}{1+xy} + \frac{1}{1+y^2} - \frac{1}{1+xy} \geq 0$$

$$\frac{(x-y)^2(xy-1)}{(1+x^2)(1+y^2)(1+xy)} \geq 0 \quad \text{ព្រោះ } xy \geq 1$$

$$\text{ដោយ } \frac{1}{1+a^4} + \frac{1}{1+b^4} \leq 1 \Leftrightarrow 2+a^4+b^4 \leq 1+a^4+b^4+a^4b^4$$

$$\Leftrightarrow a^4.b^4 \geq 1 \Leftrightarrow a.b \geq 1$$

$$\text{យើងបាន: } \frac{1}{1+(a^2)^2} + \frac{1}{1+(b^2)^2} \geq \frac{2}{1+a^2b^2} \quad (1)$$

$$\frac{1}{1+(c^2)^2} + \frac{1}{1+(d^2)^2} \geq \frac{2}{1+c^2.d^2} \quad (2)$$

យក (1)+(2) គេបាន:

$$1 \geq 2 \left(\frac{2}{1+abcd} \right) \Rightarrow 1+abcd \geq 4$$

$$\Rightarrow abcd \geq 3$$

ដូចនេះវិសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី៥៨

គេឲ្យ α, β, γ ជារង្វាស់មុំក្នុងត្រីកោណមួយដែល $\alpha + \beta + \gamma = \pi$ ។

ចូរកំណត់តម្លៃធំបំផុតនៃ $T = \sin \alpha \sin \beta \sin \gamma$ ។

ដំណោះស្រាយ

កំណត់តម្លៃធំបំផុតនៃ $T = \sin \alpha \sin \beta \sin \gamma$

របៀបទី១ ដោយ α, β, γ ជារង្វាស់មុំក្នុងត្រីកោណ

$$\sin \alpha > 0, \sin \beta > 0, \sin \gamma > 0 \quad \text{។}$$

តាមវិសមភាព *Cauchy* គេបាន: $\frac{\sin \alpha + \sin \beta + \sin \gamma}{3} \geq \sqrt[3]{\sin \alpha \sin \beta \sin \gamma}$

$$\Rightarrow \sin \alpha \sin \beta \sin \gamma \leq \left(\frac{\sin \alpha + \sin \beta + \sin \gamma}{3} \right)^3 \quad (1)$$

តាងអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = \sin x$ ដែល $0 < x < \pi$

នោះ $f'(x) = \cos x$ និង $f''(x) = -\sin x < 0$ នាំឲ្យ f ជាអនុគមន៍ប៉ោង តាមវិសមភាពយីនសិន (*Jensen's inequality*) ចំពោះគ្រប់ α, β, γ នៃ ចន្លោះ $(0, \pi)$ គេបាន:

$$\frac{f(\alpha) + f(\beta) + f(\gamma)}{3} \leq f\left(\frac{\alpha + \beta + \gamma}{3}\right) = f\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \quad (2)$$

តាម (1) និង (2) គេទាញបាន $\sin \alpha \sin \beta \sin \gamma \leq \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^3 = \frac{3\sqrt{3}}{8}$

ដូចនេះតម្លៃអតិបរមានៃ $\sin \alpha \sin \beta \sin \gamma$ គឺ $\frac{3\sqrt{3}}{8}$ ។

របៀបទី២ យកត្រីកោណ ABC មានជ្រុង $BC = a, AC = b, AB = c$ តាងមុំ $\angle A = \alpha, \angle B = \beta, \angle C = \gamma$ ដែល $\alpha + \beta + \gamma = \pi$ ។

តាមទ្រឹស្តីបទកូស៊ីនុស $\frac{a}{\sin \alpha} = \frac{b}{\sin \beta} = \frac{c}{\sin \gamma} = 2R$ ដែល R ជាកាំ

រង្វង់ចារឹកក្រៅនៃត្រីកោណ ABC គេទាញបាន:

$$\sin \alpha = \frac{a}{2R}, \sin \beta = \frac{b}{2R}, \sin \gamma = \frac{c}{2R} \Rightarrow T = \sin \alpha \sin \beta \sin \gamma = \frac{abc}{8R^3} \quad (1)$$

តាមវិសមភាព $AM - GM$:

$$\text{គេមាន } a + b + c \geq 3\sqrt[3]{abc} \Rightarrow abc \leq \left(\frac{a + b + c}{3}\right)^3 \quad (2)$$

តាមវិសមភាព *Cauchy - Schwarz*:

$$(a + b + c)^2 \leq (1^2 + 1^2 + 1^2)(a^2 + b^2 + c^2) = 3(a^2 + b^2 + c^2)$$

$$\Rightarrow a + b + c \leq \sqrt{3} \cdot \sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \quad (3)$$

$$\text{តាម (2) និង (3) គេទាញបាន } abc \leq \left(\frac{\sqrt{3} \cdot \sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}{3}\right)^3 \quad (4)$$

$$\text{តាមរូបមន្ត } Leibnitz \text{ គេមាន } OG^2 = R^2 - \frac{a^2 + b^2 + c^2}{9}$$

ដែល G ជាទីប្រជុំទម្ងន់នៃត្រីកោណ ។

ដោយ $OG \geq 0$ នោះ $R^2 - \frac{a^2 + b^2 + c^2}{9} \geq 0 \Rightarrow a^2 + b^2 + c^2 \leq 9R^2$ (5)

តាម (4) និង (5) គេទាញបាន:

$$abc \leq \left(\frac{\sqrt{3} \cdot \sqrt{9R^2}}{3} \right)^2 = 3\sqrt{3}R^3 \Rightarrow \frac{abc}{8R^3} \leq \frac{3\sqrt{3}}{9} \quad (6)$$

តាម (1) និង (6) គេបាន: $T = \sin \alpha \sin \beta \sin \gamma = \frac{abc}{8R^3} \leq \frac{3\sqrt{3}}{8}$

ដូចនេះតម្លៃអតិបរមានៃ $T = \sin \alpha \sin \beta \sin \gamma$ គឺ $T_{\max} = \frac{3\sqrt{3}}{8}$

លំហាត់ទី៥៩

បន្សំនៃ n ធាតុយកម្តង i ធាតុតាងដោយ $C(n;i)$ ។ ដោយប្រើវិធាន

អនុមានរួមគណិតវិទ្យាបង្ហាញថា: $\sum_{i=1}^n (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(n;i) = \sum_{j=1}^n \frac{1}{j}$ ។

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា: $\sum_{i=1}^n (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(n;i) = \sum_{j=1}^n \frac{1}{j}$

យើងមាន: $\sum_{i=1}^n (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(n;i) = \sum_{j=1}^n \frac{1}{j}$

បើ $n=1$: $\sum_{i=1}^1 (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(1;i) = \sum_{j=1}^1 \frac{1}{j} \Leftrightarrow 1^2 \cdot \frac{1}{1} \cdot 1 = \frac{1}{1}$ ពិត

ឧបមាថាពិតដល់ $n=p$: $\sum_{i=1}^p (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(p;i) = \sum_{j=1}^p \frac{1}{j}$

យើងនឹងបន្តស្រាយបញ្ជាក់ថាពិតដល់ $n=p+1$:

$$\sum_{i=1}^{p+1} (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(p+1; i) = \sum_{j=1}^{p+1} \frac{1}{j}$$

គេមាន: $\sum_{i=1}^{p+1} (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(p+1, i) = \sum_{i=1}^p (-1)^{i+1} \frac{1}{i} \cdot C(p+1, i) + (-1)^{p+2} \cdot \frac{1}{p+1}$

ព្រោះ: $C(p+1; p+1) = 1$

ដោយ $C(p+1; i) = \frac{(p+1)!}{(p+1-i)!i!} = \frac{p+1}{p+1-i} \cdot \frac{p!}{(p-i)!i!}$

$$= \frac{p+1}{p+1-i} C(p; i) = \left(1 + \frac{i}{p+1-i} \right) C(p; i)$$

$$\Rightarrow \sum_{i=1}^{p+1} (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(p+1; i) = \sum_{i=1}^p (-1)^{i+1} \frac{1}{i} \left[\left(1 + \frac{i}{p+1-i} \right) C(p; i) \right] + (-1)^{p+2} \cdot \frac{1}{p+1}$$

$$= \sum_{i=1}^p (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(p; i) + \sum_{i=1}^p (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(p; i) \cdot \frac{i}{p+1-i} + (-1)^{p+2} \cdot \frac{1}{p+1}$$

$$= \sum_{j=1}^p \frac{1}{j} + \sum_{i=1}^p (-1)^{i+1} \cdot \frac{1}{p+1-i} C(p; i) + (-1)^{p+2} \cdot \frac{1}{p+1}$$

$$= \sum_{j=1}^p \frac{1}{j} + \sum_{i=1}^p (-1)^{i+1} \cdot \frac{1}{p+1} C(p+1; i) + (-1)^{p+2} \cdot \frac{1}{p+1}$$

$$= \sum_{j=1}^p \frac{1}{j} + \frac{1}{p+1} \left[\sum_{i=1}^p (-1)^{i+1} C(p+1; i) + (-1)^{p+2} \right]$$

$$= \sum_{j=1}^p \frac{1}{j} + \frac{1}{p+1} \left[\sum_{i=0}^{p+1} (-1)^{i+1} C(p+1; i) + 1 \right]$$

តាមទ្វេធាន្យតុន: $(a+b)^{p+1} = \sum_{i=0}^{p+1} C(p+1; i) \cdot a^{p+1-i} b^i$

យក $a=1, b=-1$ គេបាន:

$$\sum_{i=0}^{p+1} (-1)^i C(p+1; i) = 0 \Rightarrow \sum_{i=0}^{p+1} (-1)^{i+1} C(p+1; i) = 0$$

$$\sum_{i=1}^{p+1} (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(p+1, i) = \sum_{j=1}^p \frac{1}{j} + \frac{1}{1+p} = \sum_{j=1}^{p+1} \frac{1}{j} \quad \text{ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \sum_{i=1}^n (-1)^{i+1} \frac{1}{i} C(n; i) = \sum_{j=1}^n \frac{1}{j} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៦០

ស្រាយថាចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន k នោះមានចំនួនគត់វិជ្ជមាន n_k ដែល $(\sqrt{3}-\sqrt{2})^k = \sqrt{n_k} - \sqrt{n_{k-1}}$ ។

ដំណោះស្រាយ

$$\text{យើងមាន: } (\sqrt{3}-\sqrt{2})^k = \sqrt{n_k} - \sqrt{n_{k-1}}$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{(\sqrt{3}+\sqrt{2})^k} = \frac{1}{\sqrt{n_k} + \sqrt{n_{k-1}}}$$

$$\Rightarrow (\sqrt{3}+\sqrt{2})^k = \sqrt{n_k} + \sqrt{n_{k-1}}$$

$$\Rightarrow \sqrt{n_k} = \frac{1}{2} \left((\sqrt{3}+\sqrt{2})^k + (\sqrt{3}-\sqrt{2})^k \right)$$

$$\Rightarrow n_k = \frac{1}{4} \left((5+2\sqrt{6})^k + (5-2\sqrt{6})^k + 2 \right)$$

$$\text{តាង } x_k = (5+2\sqrt{6})^k + (5-2\sqrt{6})^k$$

$$x_0 = 2, \quad x_1 = 10, \quad (5+2\sqrt{6}) + (5-2\sqrt{6}) = 10, \quad (5+2\sqrt{6})(5-2\sqrt{6}) = 1$$

$$\Rightarrow x_{n+2} = 10x_{n+1} - x_n$$

បន្ទាប់មកយើងនឹងស្រាយថា $x_k \equiv 2 \pmod{4}$

ចំពោះ $k = 0$: $x_0 \equiv 2 \pmod{4}$ ពិត

$k = 1$: $x_1 \equiv 10 \equiv 2 \pmod{4}$ ពិត

ឧបមាថាវាពិតដល់ $k = p$: $x_p \equiv 2 \pmod{4}$

ស្រាយថាពិតដល់ $k = p+1: x_{p+1} \equiv 2 \pmod{4}$

ដោយ $x_{p+1} = 10x_p - x_{p-1} \equiv 10 \cdot 2 - 2 \equiv 2 \pmod{4}$ ពិត

ដូចនេះមានចំនួនគត់វិជ្ជមាន n_k ដែល $(\sqrt{3} - \sqrt{2})^k = \sqrt{n_k} - \sqrt{n_{k-1}}$ ។

លំហាត់ទី៦១

ដោះស្រាយប្រព័ន្ធសមីការក្នុងសំណុំចំនួនពិត $\begin{cases} x + y + z = 0 \\ x^3 + y^3 + z^3 = 18 \\ x^7 + y^7 + z^7 = 2058 \end{cases}$

ដំណោះស្រាយ

តាង $p(k) = k^3 + ak^2 + bk + c$ មានឫស x, y, z

តែ $x + y + z = 0 \Rightarrow p(k) = k^3 + bk + c$

$$\begin{cases} x^3 + ax^2 + bx + c = 0 \\ y^3 + ay^2 + by + c = 0 \\ z^3 + az^2 + bz + c = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x^{n+3} + bx^{n+1} + cx^n = 0 & (1) \\ y^{n+3} + by^{n+1} + cy^n = 0 & (2) \\ z^{n+3} + bz^{n+1} + cz^n = 0 & (3) \end{cases}$$

យក (1)+(2)+(3):

$$\Rightarrow (x^{n+3} + y^{n+3} + z^{n+3}) + b(x^{n+1} + y^{n+1} + z^{n+1}) + c(x^n + y^n + z^n) = 0$$

$$\text{តាង } S_n = x^n + y^n + z^n \Leftrightarrow S_{n+3} + bS_{n+1} + cS_n = 0 \quad (*)$$

$$\text{ដោយ } x + y + z = 0 \Rightarrow (x + y + z)^3 = 0$$

$$x^3 + (y + z)^3 + 3x(y + z)(x + y + z) = 0$$

$$\Leftrightarrow x^3 + y^3 + z^3 = 3xyz$$

$$\Leftrightarrow 18 = 3xyz \Rightarrow xyz = 6$$

$$\Rightarrow c = -6$$

គេបាន: $S_{n+3} + bS_{n+1} - 6S_n = 0$

$$\Rightarrow S_{n+3} = 6S_n - bS_{n+1}$$

$$\Rightarrow S_7 + bS_5 - 6S_4 = 0$$

$$\Leftrightarrow S_7 + b(6S_2 - bS_3) - 6(6S_1 - bS_2) = 0$$

$$\Leftrightarrow S_7 + 12bS_2 - b^2S_3 - 36S_2 = 0$$

ដោយ $S_7 = 2058, S_3 = 18, S_1 = 0$

ហើយ $x + y + z = 0 \Rightarrow (x + y + z)^2 = 0$

$$2058 + 12b(-2b) - 18b^2 = 0$$

$$\Rightarrow S_2 + 2b = 0 \Rightarrow S_2 = -2b \quad \text{គេបាន: } \Leftrightarrow 42b^2 = 2058$$

$$\Leftrightarrow b = \pm 7$$

បើ $b = -7 \Leftrightarrow p(x) = x^3 - 7x - 6 = (x+1)(x-3)(x+2)$

នោះ:
$$\begin{cases} (x+1) = 0 \\ (x-3) = 0 \\ (x+2) = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 3 \\ x = -2 \end{cases}$$

បើ $b = 7 \Leftrightarrow p(x) = x^3 + 7x - 6$ កើនជាថេរ ។

នាំឲ្យពហុធាគ្មានឫស

ដូចនេះប្រព័ន្ធសមីការមានគូចម្លើយ $(x; y; z) = (-1; 3; -2)$ និងគ្រប់
ចម្លាស់របស់វា ។

លំហាត់ទី៦២

ត្រីកោណ ABC មួយផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ:

$$\tan^6 \frac{A}{2} + \tan^6 \frac{B}{2} + \tan^6 \frac{C}{2} = \frac{1}{9} \quad \text{ស្រាយថា } ABC \text{ ជាត្រីកោណសម័ង្ស។}$$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា $\triangle ABC$ ជាត្រីកោណសម័ង្ស

តាមវិសមភាព *Cauchy* គេបាន:

$$\tan^6 \frac{A}{2} + \tan^6 \frac{B}{2} \geq 2 \tan^3 \frac{A}{2} \tan^3 \frac{B}{2} \quad (1)$$

$$\tan^6 \frac{B}{2} + \tan^6 \frac{C}{2} \geq 2 \tan^3 \frac{B}{2} \tan^3 \frac{C}{2} \quad (2)$$

$$\tan^6 \frac{A}{2} + \tan^6 \frac{C}{2} \geq 2 \tan^3 \frac{A}{2} \tan^3 \frac{C}{2} \quad (3)$$

យក (1)+(2)+(3) :

$$\tan^6 \frac{A}{2} + \tan^6 \frac{B}{2} + \tan^6 \frac{C}{2} \geq \tan^3 \frac{A}{2} \tan^3 \frac{B}{2} + \tan^3 \frac{B}{2} \tan^3 \frac{C}{2} + \tan^3 \frac{A}{2} \tan^3 \frac{C}{2} (*)$$

$$\text{តាង } x = \tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2}, y = \tan \frac{B}{2} \tan \frac{C}{2}, z = \tan \frac{A}{2} \tan \frac{C}{2}$$

$$\text{យើងមាន: } A+B+C = \pi \Rightarrow \frac{A+B}{2} = \frac{\pi}{2} - \frac{C}{2}$$

$$\Rightarrow \tan\left(\frac{A+B}{2}\right) = \tan\left(\frac{\pi}{2} - \frac{C}{2}\right)$$

$$\Leftrightarrow \frac{\tan \frac{A}{2} + \tan \frac{B}{2}}{1 - \tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2}} = \frac{1}{\tan \frac{C}{2}}$$

$$\Leftrightarrow \tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2} + \tan \frac{B}{2} \tan \frac{C}{2} + \tan \frac{A}{2} \tan \frac{C}{2} = 1$$

$$\text{ឬ } x + y + z = 1$$

តាមវិសមភាព *Cauchy – Schwarz* :

$$\left(\sqrt{x^2} + \sqrt{y^2} + \sqrt{z^2}\right) \left(\sqrt{(x^3)^2} + \sqrt{(y^3)^2} + \sqrt{(z^3)^2}\right) \geq (x^2 + y^2 + z^2)^2$$

$$\Leftrightarrow x^3 + y^3 + z^3 \geq (x^2 + y^2 + z^2)^2, \text{ ព្រោះ } x + y + z = 1$$

តាមវិសមភាព *Cauchy – Schwarz* :

$$(x^2 + y^2 + z^2)(1^2 + 1^2 + 1^2) \geq (x + y + z)^2 = 1$$

$$\Leftrightarrow (x^2 + y^2 + z^2) \geq \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow (x^2 + y^2 + z^2)^2 \geq \frac{1}{9}$$

$$\Leftrightarrow x^3 + y^3 + z^3 \geq \frac{1}{9}$$

$$\text{ឬ } \tan^3 \frac{A}{2} \tan^3 \frac{B}{2} + \tan^3 \frac{B}{2} \tan^3 \frac{C}{2} + \tan^3 \frac{A}{2} \tan^3 \frac{C}{2} \geq \frac{1}{9}$$

$$\text{តាម (*) : } \tan^6 \frac{A}{2} + \tan^6 \frac{B}{2} + \tan^6 \frac{C}{2} \geq \frac{1}{9}$$

$$\text{សមភាពកើតពេល } \tan^6 \frac{A}{2} = \tan^6 \frac{B}{2} = \tan^6 \frac{C}{2}$$

ឬ $A = B = C$ នៅ ΔABC ជាត្រីកោណសម័ង្ស

ដូចនេះ ΔABC ជាត្រីកោណសម័ង្ស ។

លំហាត់ទី៦៣

ស្រាយថា:

$$\sin 2^\circ \sin 18^\circ \sin 22^\circ \sin 38^\circ \sin 42^\circ \sin 58^\circ \sin 62^\circ \sin 78^\circ \sin 82^\circ = \frac{\sqrt{5}-1}{1024}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{តាង } A = \sin 2^\circ \sin 18^\circ \sin 22^\circ \sin 38^\circ \sin 42^\circ \sin 58^\circ \sin 62^\circ \sin 78^\circ \sin 82^\circ$$

$$\text{ដំបូងយើងនឹងស្រាយថា } \sin 3a = 4 \sin a \sin(60^\circ + a) \sin(60^\circ - a)$$

យើងមាន:

$$4 \sin a \sin(60^\circ + a) \sin(60^\circ - a)$$

$$\begin{aligned}
 &= 4 \sin a (\sin a \cos 60^\circ + \sin 60^\circ \cos a) (\sin 60^\circ \cos a - \sin a \cos 60^\circ) \\
 &= 4 \sin a \left(\frac{1}{2} \sin a + \frac{\sqrt{3}}{2} \cos a \right) \left(\frac{\sqrt{3}}{2} \cos a - \frac{1}{2} \sin a \right) \\
 &= 4 \sin a \left(\frac{3}{4} \cos^2 a - \frac{1}{4} \sin^2 a \right) \\
 &= \sin a (3 \cos^2 a - \sin^2 a) \\
 &= \sin a (3(1 - \sin^2 a) - \sin^2 a) \\
 &= \sin a (3 - 4 \sin^2 a) \\
 &= 3 \sin a - 4 \sin^3 a \\
 &= \sin 3a \quad \text{ពិត}
 \end{aligned}$$

យើងបាន:

$$4 \sin 2^\circ \sin(60^\circ + 2^\circ) \sin(60^\circ - 2^\circ) = \sin 6^\circ \quad (1)$$

$$4 \sin 18^\circ \sin(60^\circ + 18^\circ) \sin(60^\circ - 18^\circ) = \sin 54^\circ \quad (2)$$

$$4 \sin 22^\circ \sin(60^\circ + 22^\circ) \sin(60^\circ - 22^\circ) = \sin 66^\circ \quad (3)$$

គុណអង្គ (1), (2), (3): $4^3 A = \sin 6^\circ \sin 54^\circ \sin 66^\circ$

$$64A = \sin 6^\circ \sin(60^\circ - 6^\circ) \sin(60^\circ + 6^\circ)$$

$$64A = \sin 18^\circ \quad (*)$$

បន្ទាប់មកយើងត្រូវរកតម្លៃនៃ $\sin 18^\circ$

យើងមាន $90^\circ = 3.18^\circ + 2.18^\circ$

$$\Leftrightarrow 90^\circ - 3.18^\circ = 2.18^\circ$$

$$\Leftrightarrow \cos(90^\circ - 3.18^\circ) = \cos 2.18^\circ$$

$$\Leftrightarrow \sin 3.18^\circ = 1 - 2 \sin^2 18^\circ$$

$$\Leftrightarrow 3 \sin 18^\circ - 4 \sin^3 18^\circ = 1 - 2 \sin^2 18^\circ$$

$$\Leftrightarrow 4 \sin^3 18^\circ - 2 \sin^2 18^\circ - 3 \sin 18^\circ + 1 = 0$$

$$\Leftrightarrow (\sin 18^\circ - 1)(4 \sin^2 18^\circ + 2 \sin 18^\circ - 1) = 0, \sin 18^\circ \neq 1$$

$$\Leftrightarrow 4\sin^2 18^\circ + 2\sin 18^\circ - 1 = 0$$

តាង $t = \sin 18^\circ$, $0 < t < 1$

$$4t^2 + 2t - 1 = 0$$

$$\Delta' = 1 + 4 = 5$$

$$\Rightarrow \sqrt{\Delta'} = \sqrt{5}$$

$$\Rightarrow t = \frac{-1 \pm \sqrt{5}}{4}$$

តែ $t = \frac{-1 - \sqrt{5}}{4} < 0$ មិនយក

$$\Rightarrow \sin 18^\circ = \frac{-1 + \sqrt{5}}{4}$$

តាម (*): $64A = \frac{-1 + \sqrt{5}}{4} \Rightarrow A = \frac{\sqrt{5} - 1}{1024}$ ពិត

ដូចនេះ

$$\sin 2^\circ \sin 18^\circ \sin 22^\circ \sin 38^\circ \sin 42^\circ \sin 58^\circ \sin 62^\circ \sin 78^\circ \sin 82^\circ = \frac{\sqrt{5} - 1}{1024}$$

លំហាត់ទី៦៤

ស្រាយថា: $\frac{C_n^0}{C_{n+2}^1} + \frac{C_n^1}{C_{n+3}^2} + \frac{C_n^2}{C_{n+4}^3} + \dots + \frac{C_n^k}{C_{n+k+2}^{k+1}} + \dots + \frac{C_n^n}{C_{2n+2}^{n+1}} = \frac{1}{2}$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា: $\frac{C_n^0}{C_{n+2}^1} + \frac{C_n^1}{C_{n+3}^2} + \frac{C_n^2}{C_{n+4}^3} + \dots + \frac{C_n^k}{C_{n+k+2}^{k+1}} + \dots + \frac{C_n^n}{C_{2n+2}^{n+1}} = \frac{1}{2}$

យើងមាន: $\frac{C_n^k}{C_{n+k+2}^{k+1}} = \frac{n!}{(k+1)!(n+1)!}$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{n!(k+1)!(n+1)!}{k!(n-k)!(n+k+2)!} \\
 &= \frac{n!(n+1)!(k+1)}{(n-k)!(n+k+2)!} \\
 &= \frac{1}{2} \cdot \frac{n!(n+1)!((n+k+2)-(n-k))}{(n-k)!(n+k+2)!} \\
 &= \frac{1}{2} \cdot n!(n+1)! \left(\frac{1}{(n-k)!(n+k+1)!} - \frac{1}{(n-k-1)!(n+k+2)!} \right) \\
 &= \frac{1}{2} \cdot \frac{n!(n+1)!}{(2n+1)!} \left(\frac{(2n+1)!}{(n-k)!(n+k+1)!} - \frac{(2n+1)!}{(n-k-1)!(n+k+2)!} \right) \\
 &= \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{C_{2n+1}^n} (C_{2n+1}^{n-k} - C_{2n+1}^{n-k-1}) \\
 &\Rightarrow \sum_{k=0}^n \frac{C_n^k}{C_{n+k+2}^{k+1}} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{C_{2n+1}^n} \sum_{k=0}^n (C_{2n+1}^{n-k} - C_{2n+1}^{n-k-1}) \\
 &\Leftrightarrow \sum_{k=0}^n \frac{C_n^k}{C_{n+k+2}^{k+1}} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{C_{2n+1}^n} \cdot C_{2n+1}^n \\
 &\Leftrightarrow \sum_{k=0}^n \frac{C_n^k}{C_{n+k+2}^{k+1}} = \frac{1}{2} \\
 &\Leftrightarrow \frac{C_n^0}{C_{n+2}^1} + \frac{C_n^1}{C_{n+3}^2} + \frac{C_n^2}{C_{n+4}^3} + \dots + \frac{C_n^k}{C_{n+k+2}^{k+1}} + \dots + \frac{C_n^n}{C_{2n+2}^{n+1}} = \frac{1}{2} \quad \text{ពិត} \\
 &\text{ដូចនេះ: } \frac{C_n^0}{C_{n+2}^1} + \frac{C_n^1}{C_{n+3}^2} + \frac{C_n^2}{C_{n+4}^3} + \dots + \frac{C_n^k}{C_{n+k+2}^{k+1}} + \dots + \frac{C_n^n}{C_{2n+2}^{n+1}} = \frac{1}{2}
 \end{aligned}$$

លំហាត់ទី៦៥

ប្រៀបធៀប $2016!$ និង $2^{2016}(1008!)^2$ ។

ដំណោះស្រាយ

ប្រៀបធៀប $2016!$ និង $2^{2016}(1008!)^2$

យើងនឹងប្រៀបធៀប $(2k)!$ និង $2^{2k}(k!)^2$

ឧបមាថា $(2k)! < 2^{2k}(k!)^2$

បើ $k=1 \Leftrightarrow 2! < 2^2(1!)^2 \Leftrightarrow 2 < 4$ ពិត

ឧបមាថាពិតដល់ $k=p \Leftrightarrow (2p)! < 2^{2p}(p!)^2$

យើងនឹងស្រាយបញ្ជាក់ថាពិតដល់:

$k=p+1 \Leftrightarrow (2(p+1))! < 2^{2(p+1)}((p+1)!)^2$

ដោយ $2p+1 < 2p+2$, $p > 0$

$\Leftrightarrow (2p+1)(2p+2) < (2p+2)^2$

$\Leftrightarrow (2p)!(2p+1)(2p+2) < 2^{2p}(p!)^2(2p+2)^2$

$\Leftrightarrow (2p+2)! < 2^{2(p+1)}((p+1)!)^2$ ពិត

យក $k=1008$:

$2016! < 2^{2016}(1008!)^2$ ពិត

ដូចនេះ $2016! < 2^{2016}(1008!)^2$ ។

លំហាត់ទី៦៦

រកចំនួនគត់ធម្មជាតិ n ដែល $2013^n + 2014^n + 2015^n + 2016^n + 2017^n$
ចែកដាច់នឹង 5 ។

ដំណោះស្រាយ

រកចំនួនគត់ធម្មជាតិ n ដែល $2013^n + 2014^n + 2015^n + 2016^n + 2017^n$

ចែកដាច់នឹង 5

យើងមាន: $2013 \equiv 3 \pmod{5}$

$$\Rightarrow 2013^n \equiv 3^n \pmod{5}$$

$$2014 \equiv 4 \pmod{5}$$

$$\Rightarrow 2014^n \equiv 4^n \pmod{5}$$

$$2015 \equiv 0 \pmod{5}$$

$$\Rightarrow 2015^n \equiv 0 \pmod{5}$$

$$2016 \equiv (-4)^n \pmod{5}$$

$$\Rightarrow 2016^n \equiv 3^n \pmod{5}$$

$$2017 \equiv (-3)^n \pmod{5}$$

$$\Rightarrow 2017^n \equiv (-3)^n \pmod{5}$$

$$\Rightarrow 2013^n + 2014^n + 2015^n + 2016^n + 2017^n \equiv 3^n + 4^n + (-3)^n + (-4)^n \pmod{5}$$

បើ n សេស: $n = 2k + 1, k \in \mathbb{Z}$

$$\Rightarrow 2013^n + 2014^n + 2015^n + 2016^n + 2017^n \equiv 0 \pmod{5}$$

បើ n គូ: $n = 2k, k \in \mathbb{Z}$

$$\Rightarrow 2013^n + 2014^n + 2015^n + 2016^n + 2017^n \equiv 2(3^n + 4^n) \pmod{5}$$

តែ $\gcd(2, 5) = 1$

$$\Rightarrow 2013^n + 2014^n + 2015^n + 2016^n + 2017^n \equiv 3^{2k} + 4^{2k} \pmod{5}$$

$$\text{ដោយ } 3^2 \equiv -1 \pmod{5}, 4^2 \equiv 1 \pmod{5}$$

នោះយើងឃើញថា k ត្រូវតែជាចំនួនសេស $k = 2p + 1, p \in \mathbb{Z}$

ដូចនេះ: $n = 2k + 1, n = 2(2p + 1), p; k = 0, 1, 2, \dots$

លំហាត់ទី៦៧

អនុគមន៍ $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ មួយផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ $f(f(f(0))) = 0$ និង

$|f(a) - f(b)| \leq |a - b|$ ចំពោះគ្រប់ $a, b \in \mathbb{R}$ ។ ស្រាយថា $f(0) = 0$ ។

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា $f(0) = 0$

យើងមាន: $|f(a) - f(b)| \leq |a - b|$ ឬ $|a - b| \geq |f(a) - f(b)|$

ដោយ $|f(0)| = |f(0) - 0| \geq |f(f(0)) - f(0)|$
 $\geq |f(f(f(0))) - f(f(0))| = |f(f(0))| \quad (1)$

ហើយ $|f(f(0))| = |f(f(0)) - 0| \geq |f(f(f(0))) - f(0)| = |f(0)| \quad (2)$

តាម (1) និង (2):

$$|f(0)| \geq |f(f(0))| \geq |f(0)|$$

$$\Rightarrow |f(0)| = |f(f(0))|$$

$$\Rightarrow f(0) = \pm f(f(0))$$

បើ $f(0) = f(f(0)) \Rightarrow f(0) = f(f(f(0))) = 0$ ពិត

បើ $f(0) = -f(f(0))$

$$\text{ដោយ } |f(0)| = |f(0) - 0| \geq |f(f(0)) - f(0)| = |2f(0)| = 2|f(0)|$$

$$\Rightarrow f(0) = 0 \text{ ពិត}$$

ដូចនេះ: $f(0) = 0$ ។

លំហាត់ទី៦៨

គេឲ្យស្វ៊ីត $(a_n)_{n=0,1,\dots}$ ផ្ទៀងផ្ទាត់: $a_0 = 1, a_{2016} = 0, a_{n+1} = 2a_1a_n - a_{n-1}$
 $(n \geq 1)$ គណនាផលបូក $a_{2015} + a_{2017}$ ។

ដំណោះស្រាយ

គណនាផលបូក $a_{2015} + a_{2017}$

ឧបមាថា $|a_1| \geq 1$

$$|a_2| = |2a_1a_1 - a_0| \geq 2|a_1||a_1| - |a_0| \geq 2|a_1| - 1 \geq 2|a_1| - |a_1| = |a_1|$$

$$|a_3| = |2a_1a_2 - a_1| \geq 2|a_1||a_2| - |a_1| \geq 2|a_2| - |a_1| \geq 2|a_2| - |a_2| = |a_2|$$

ឧបមាថាពិតដល់ $n = k : |a_k| \geq |a_{k-1}|$

យើងនឹងស្រាយថាពិតដល់ $n = k + 1 : |a_{k+1}| \geq |a_k|$

យើងមាន: $a_{k+1} = 2a_1a_k - a_{k-1}$

$$\Rightarrow |a_{k+1}| = |2a_1a_k - a_{k-1}| \geq 2|a_1||a_k| - |a_{k-1}|$$

$$\geq 2|a_k| - |a_{k-1}| \geq 2|a_k| - |a_k| = |a_k| \quad \text{ពិត}$$

$$\Rightarrow |a_{k+1}| \geq |a_k| \geq \dots \geq |a_1| \geq |a_0| = 1$$

$$\Rightarrow |a_k| \geq 1 \quad \text{យក } k = 2016$$

$$|a_{2016}| \geq 1 \Leftrightarrow 0 \geq 1 \quad \text{មិនពិត ព្រោះ: } a_{2016} = 0$$

$$\Rightarrow |a_1| < 1$$

$$\text{តាង } a_1 = \cos \alpha, \alpha \in (0, \pi)$$

គេបានស្វ៊ីតថ្មីគឺ: $a_{n+1} = 2\cos \alpha a_n - a_{n-1}$

សមីការសម្គាល់ស្វ៊ីត $x^2 - 2\cos \alpha x + 1 = 0$

$$\Delta' = \cos^2 \alpha - 1 = -\sin^2 \alpha$$

$$\Rightarrow \sqrt{\Delta'} = i \sin \alpha$$

$$x = \cos \alpha \pm i \sin \alpha$$

$$\Rightarrow a_n = A(\cos \alpha + i \sin \alpha)^n + B(\cos \alpha - i \sin \alpha)^n$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a_0 = A + B \\ a_1 = A(\cos \alpha + i \sin \alpha) + B(\cos \alpha - i \sin \alpha) \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} A + B = 1 \\ A(\cos \alpha + i \sin \alpha) + B(\cos \alpha - i \sin \alpha) = \cos \alpha \end{cases}$$

$$\begin{cases} A = 1 - B \quad (*) \end{cases}$$

$$\begin{cases} (1 - B)(\cos \alpha + i \sin \alpha) + B(\cos \alpha - i \sin \alpha) = \cos \alpha \quad (**) \end{cases}$$

$$\text{តាម } (**): (1 - B)(\cos \alpha + i \sin \alpha) + B(\cos \alpha - i \sin \alpha) = \cos \alpha$$

$$\Leftrightarrow i \sin \alpha - 2Bi \sin \alpha = 0$$

$$\Leftrightarrow i \sin \alpha = 2Bi \sin \alpha$$

$$\Leftrightarrow 1 = 2B \Rightarrow B = \frac{1}{2}$$

$$\text{ពិម}(*): A = 1 - B$$

$$A = 1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow a_n = \frac{1}{2}(\cos \alpha + i \sin \alpha)^n + \frac{1}{2}(\cos \alpha - i \sin \alpha)^n$$

$$\Leftrightarrow a_n = \frac{1}{2}(\cos \alpha + i \sin \alpha)^n + \frac{1}{2}(\cos(-\alpha) + i \sin(-\alpha))^n$$

$$\Leftrightarrow a_n = \frac{1}{2}(\cos n \alpha + i \sin n \alpha) + \frac{1}{2}(\cos n(-\alpha) + i \sin n(-\alpha))$$

$$\Leftrightarrow a_n = \frac{1}{2}(\cos n \alpha + i \sin n \alpha) + \frac{1}{2}(\cos n \alpha - i \sin n \alpha)$$

$$\Leftrightarrow a_n = \cos n \alpha$$

$$\Rightarrow a_{2016} = \cos 2016 \alpha$$

$$\cos 2016 \alpha = 0$$

$$\Rightarrow 2016 \alpha = \frac{\pi}{2} + k \pi$$

$$\Leftrightarrow 4032 \alpha = \pi + 2k \pi$$

$$\Leftrightarrow 2015 \alpha = \pi - 2017 \alpha + 2k \pi$$

$$\Leftrightarrow \cos 2015 \alpha = -\cos 2017 \alpha$$

$$\Rightarrow a_{2015} + a_{2017} = 0$$

$$\text{ដូចនេះ: } a_{2015} + a_{2017} = 0 \quad \text{។}$$

រៀបចំ២

គណនាផលបូក $a_{2015} + a_{2017}$

$$\text{ឧបមាថា } |a_1| \geq 1$$

$$|a_2| = |2a_1a_1 - a_0| \geq 2|a_1||a_1| - |a_0| \geq 2|a_1| - 1 \geq 2|a_1| - |a_1| = |a_1|$$

$$|a_3| = |2a_1a_2 - a_1| \geq 2|a_1||a_2| - |a_1| \geq 2|a_2| - |a_1| \geq 2|a_2| - |a_2| = |a_2|$$

ឧបមាថាវាពិតដល់ $n = k : |a_k| \geq |a_{k-1}|$

យើងនឹងស្រាយថាវាពិតដល់ $n = k + 1 : |a_{k+1}| \geq |a_k|$

យើងមាន: $a_{k+1} = 2a_1a_k - a_{k-1}$

$$\begin{aligned} \Rightarrow |a_{k+1}| &= |2a_1a_k - a_{k-1}| \geq 2|a_1||a_k| - |a_{k-1}| \\ &\geq 2|a_k| - |a_{k-1}| \geq 2|a_k| - |a_k| = |a_k| \quad \text{ពិត} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow |a_{k+1}| \geq |a_k| \geq \dots \geq |a_1| \geq |a_0| = 1$$

$$\Rightarrow |a_k| \geq 1 \text{ យក } k = 2016$$

$$|a_{2016}| \geq 1 \Leftrightarrow 0 \geq 1 \text{ មិនពិត ព្រោះ } a_{2016} = 0$$

$$\Rightarrow |a_1| < 1$$

$$\text{តាង } a_1 = \cos \alpha, \alpha \in (0, \pi)$$

$$a_2 = 2a_1a_1 - a_0 = 2\cos^2 \alpha - 1 = \cos 2\alpha$$

$$a_3 = 2\cos \alpha (2\cos^2 \alpha - 1) - \cos \alpha = 4\cos^3 \alpha - 3\cos \alpha = \cos 3\alpha$$

ឧបមាថាវាពិតដល់ $n = p : a_p = \cos p\alpha$

ស្រាយថាវាពិតដល់ $n = p + 1 : a_{p+1} = \cos(p+1)\alpha$

យើងមាន: $a_{p+1} = 2a_1a_p - a_{p-1}$

$$a_{p+1} = 2\cos \alpha \cos p\alpha - \cos(p-1)\alpha$$

$$= 2\cos \alpha \cos p\alpha - (\cos p\alpha \cos \alpha - \sin \alpha \sin p\alpha)$$

$$= \cos \alpha \cos p\alpha + \sin \alpha \sin p\alpha$$

$$= \cos(p+1)\alpha \quad \text{ពិត}$$

$$\Rightarrow a_{2016} = \cos 2016\alpha$$

$$\cos 2016\alpha = 0$$

$$\Rightarrow 2016\alpha = \frac{\pi}{2} + k\pi$$

$$\Leftrightarrow 4032\alpha = \pi + 2k\pi$$

$$\Leftrightarrow 2015\alpha = \pi - 2017\alpha + 2k\pi$$

$$\Leftrightarrow \cos 2015\alpha = -\cos 2017\alpha$$

$$\Rightarrow a_{2015} + a_{2017} = 0$$

$$\text{ដូចនេះ } a_{2015} + a_{2017} = 0 \quad \forall$$

លំហាត់ទី៦៩

ដោះស្រាយសមីការ:

$$\arccot\left(\frac{x-3}{x^2-9}\right) + \arccot\left(\frac{x-2}{x^2-4x+4}\right) = \arctan\left(\frac{3}{4}\right)$$

ក្នុងសំណុំចំនួនពិត \mathbb{R} ។

ដំណោះស្រាយ

ដោះស្រាយសមីការ:

$$\arccot\left(\frac{x-3}{x^2-9}\right) + \arccot\left(\frac{x-2}{x^2-4x+4}\right) = \arctan\left(\frac{3}{4}\right) \quad (*)$$

ក្នុងសំណុំចំនួនពិត \mathbb{R}

$$\text{សមីការមានន័យកាលណា} \quad \begin{cases} x^2 - 9 \neq 0 \\ x^2 - 4x + 4 \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq \pm 3 \\ x \neq 2 \end{cases}$$

$$\text{តាង } \alpha = \arccot\left(\frac{x-3}{x^2-9}\right) \Rightarrow \cot \alpha = \frac{1}{x+3}$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{\tan \alpha} = \frac{1}{x+3} \Rightarrow \tan \alpha = x+3$$

$$\text{តាង } \beta = \arccot\left(\frac{x-2}{x^2-4x+4}\right) \Rightarrow \cot \beta = \frac{1}{x-2}$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{\tan \beta} = \frac{1}{x-2} \Rightarrow \tan \beta = x-2$$

$$\text{តាម } (*): \alpha + \beta = \arctan\left(\frac{3}{4}\right)$$

$$\Leftrightarrow \tan(\alpha + \beta) = \frac{3}{4}$$

$$\Leftrightarrow \frac{\tan \alpha + \tan \beta}{1 - \tan \alpha \tan \beta} = \frac{3}{4}$$

$$\Leftrightarrow \frac{(x+3) + (x-2)}{1 - (x+3)(x-2)} = \frac{3}{4}$$

$$\Leftrightarrow \frac{2x+1}{1-x^2-x+6} = \frac{3}{4}$$

$$\Leftrightarrow 8x+4 = -3x^2-3x+21$$

$$\Leftrightarrow 3x^2+11x-17=0$$

$$\Delta = 11^2 - 4.3.(-17) = 325$$

$$\Rightarrow \sqrt{\Delta} = \sqrt{325}$$

$$x = \frac{-11 \pm \sqrt{325}}{6}$$

ដូចនេះ $x = \frac{-11 \pm \sqrt{325}}{6}$ ជាឫសនៃសមីការ ។

លំហាត់ទី៧០

$$\text{ស្រាយថា } 16 < \sum_{k=1}^{80} \frac{1}{\sqrt{k}} < 17$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា } 16 < \sum_{k=1}^{80} \frac{1}{\sqrt{k}} < 17$$

យើងមាន: ចំពោះ $k > 0$

$$k-1 < k < k+1$$

$$\sqrt{k-1} < \sqrt{k} < \sqrt{k+1}$$

$$\sqrt{k} + \sqrt{k-1} < 2\sqrt{k} < \sqrt{k+1} + \sqrt{k}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{k+1}+\sqrt{k}} &< \frac{1}{2\sqrt{k}} < \frac{1}{\sqrt{k}+\sqrt{k-1}} \\ \Rightarrow 2(\sqrt{k+1}-\sqrt{k}) &< \frac{1}{\sqrt{k}} < 2(\sqrt{k}-\sqrt{k-1}) \\ \Rightarrow 2\sum_{k=1}^{80}(\sqrt{k+1}-\sqrt{k}) &< \sum_{k=1}^{80} \frac{1}{\sqrt{k}} < 2\sum_{k=1}^{80}(\sqrt{k}-\sqrt{k-1}) \\ \Leftrightarrow 2(\sqrt{81}-\sqrt{1}) &< \sum_{k=1}^{80} \frac{1}{\sqrt{k}} < 2(\sqrt{80}) \\ \Leftrightarrow 16 &< \sum_{k=1}^{80} \frac{1}{\sqrt{k}} < 17 \quad \text{ពិត} \\ \text{ដូចនេះ: } 16 &< \sum_{k=1}^{80} \frac{1}{\sqrt{k}} < 17 \end{aligned}$$

លំហាត់ទី៧១

កំណត់តម្លៃតូចបំផុតនៃកន្សោម:

$$A = \log_{x_1} \left(x_2 - \frac{1}{4} \right) + \log_{x_2} \left(x_3 - \frac{1}{4} \right) + \dots + \log_{x_n} \left(x_1 - \frac{1}{4} \right)$$

ដែល x_1, x_2, \dots, x_n ជាបណ្តាចំនួនពិតកំណត់ក្នុង $\left(\frac{1}{4}, 1 \right)$ ។

ដំណោះស្រាយ

កំណត់តម្លៃតូចបំផុតនៃកន្សោម

$$A = \log_{x_1} \left(x_2 - \frac{1}{4} \right) + \log_{x_2} \left(x_3 - \frac{1}{4} \right) + \dots + \log_{x_n} \left(x_1 - \frac{1}{4} \right) \quad \text{ដែល } x_1, x_2, \dots, x_n$$

ជាបណ្តាចំនួនពិតកំណត់ក្នុង $\left(\frac{1}{4}, 1 \right)$

$$\text{យើងមាន: } \left(x_{k+1} - \frac{1}{2} \right)^2 \geq 0 \Leftrightarrow x_{k+1}^2 - x_{k+1} + \frac{1}{4} \geq 0 \Rightarrow x_{k+1}^2 \geq x_{k+1} - \frac{1}{4}$$

$$\text{ដែល } x_k \in \left(0, \frac{1}{4}\right)$$

$$\Rightarrow \log_{x_k}^{x_{k+1}^2} \leq \log_{x_k} \left(x_{k+1} - \frac{1}{4}\right)$$

$$\Leftrightarrow \log_{x_k} \left(x_{k+1} - \frac{1}{4}\right) \geq \log_{x_k}^{x_{k+1}^2} = 2 \log_{x_k}^{x_{k+1}}$$

$$\Rightarrow \log_{x_1} \left(x_2 - \frac{1}{4}\right) + \log_{x_2} \left(x_3 - \frac{1}{4}\right) + \dots + \log_{x_n} \left(x_1 - \frac{1}{4}\right)$$

$$\geq 2 \left(\log_{x_1}^{x_2} + \log_{x_2}^{x_3} + \dots + \log_{x_n}^{x_1} \right) \quad (*)$$

តាមវិសមភាព *Cauchy* គេបាន:

$$\left(\log_{x_1}^{x_2} + \log_{x_2}^{x_3} + \dots + \log_{x_n}^{x_1} \right) \geq n \sqrt[n]{\log_{x_1}^{x_2} \cdot \log_{x_2}^{x_3} \cdot \dots \cdot \log_{x_n}^{x_1}} = n$$

$$\text{តាម } (*): \log_{x_1} \left(x_2 - \frac{1}{4}\right) + \log_{x_2} \left(x_3 - \frac{1}{4}\right) + \dots + \log_{x_n} \left(x_1 - \frac{1}{4}\right) \geq 2n$$

$$\text{សមភាពកើតមានពេល } x_1 = x_2 = \dots = x_k = \frac{1}{2}$$

ដូចនេះតម្លៃតូចបំផុតនៃកន្សោម A គឺ $2n$

លំហាត់ទី៧២

ស្រាយថា $3^{4^5} + 4^{5^6}$ អាចសរសេរជាផលគុណនៃពីរចំនួនគត់
ដែលចំនួននីមួយៗធំជាង 10^{2015} ។

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា $3^{4^5} + 4^{5^6}$ អាចសរសេរជាផលគុណនៃពីរចំនួនគត់ដែល
ចំនួននីមួយៗធំជាង 10^{2015}

$$\text{តាង } m = 3^{4^4}, n = 4^{\frac{5^6+1}{4}} \text{ គេបាន:}$$

$$3^{4^5} + 4^{5^6} = m^4 + \frac{1}{4}n^4 = m^4 + m^2n^2 + \frac{1}{4}n^4 - m^2n^2$$

$$\Leftrightarrow 3^{4^5} + 4^{5^6} = \left(m^2 + \frac{1}{2}n^2\right)^2 - (mn)^2$$

$$\Leftrightarrow 3^{4^5} + 4^{5^6} = \left(m^2 - mn + \frac{1}{2}n^2\right)\left(m^2 + mn + \frac{1}{2}n^2\right)$$

$$\text{តែ } \left(m^2 - mn + \frac{1}{2}n^2\right) > n\left(\frac{1}{2}n - m\right) = 4^{\frac{5^6+1}{4}} \left(\frac{1}{2} \cdot 4^{\frac{5^6+1}{4}} - 3^{4^4}\right)$$

$$\left(m^2 - mn + \frac{1}{2}n^2\right) > 4^{\frac{5^6+1}{4}} \left(\frac{1}{2} \cdot 2^{\frac{5^6+1}{2}} - 2^{2 \cdot 4^4}\right) > 4^{\frac{5^6+1}{4}} \left(2^{\frac{5^6-1}{2}} - 2^{512}\right)$$

$$\left(m^2 - mn + \frac{1}{2}n^2\right) > 2^{\frac{5^6+1}{2}} \cdot 2^{512} \left(2^{\frac{5^6-1}{2}-512} - 1\right) > 2^{\frac{5^6+1}{2}} \cdot 2^{512}$$

$$\left(m^2 - mn + \frac{1}{2}n^2\right) > 2^{10 \cdot \frac{5^6+1}{20}} \cdot 2^{510} > 2^{10 \cdot \frac{5^6+1}{20}} \cdot 2^{10 \cdot 51}$$

$$\left(m^2 - mn + \frac{1}{2}n^2\right) > 10^{3 \cdot 5^4} \cdot 10^{51} > 10^{2015}$$

$$\text{ហើយយើងឃើញថា: } \left(m^2 + mn + \frac{1}{2}n^2\right) > \left(m^2 - mn + \frac{1}{2}n^2\right) > 10^{2015}$$

ដូចនេះ $3^{4^5} + 4^{5^6}$ អាចសរសេរជាផលគុណនៃពីរចំនួនគត់ដែលចំនួននីមួយៗធំជាង 10^{2015} ។

លំហាត់ទី៧៣

គេឲ្យ x មិនមែនជាចំនួនគត់ហើយ $x > 1$ ស្រាយថា:

$$\left(\frac{x + \{x\}}{\lfloor x \rfloor} - \frac{\lfloor x \rfloor}{x + \{x\}}\right) + \left(\frac{x + \lfloor x \rfloor}{\{x\}} - \frac{\{x\}}{x + \lfloor x \rfloor}\right) > \frac{9}{2} \quad \text{។}$$

ដែល $\lfloor x \rfloor$ ជាផ្នែកគត់នៃ x ហើយ $\{x\}$ ជាផ្នែកទសភាគនៃ x ។

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } \left(\frac{x+\{x\}}{\lfloor x \rfloor} - \frac{\lfloor x \rfloor}{x+\{x\}} \right) + \left(\frac{x+\lfloor x \rfloor}{\{x\}} - \frac{\{x\}}{x+\lfloor x \rfloor} \right) > \frac{9}{2}$$

$$\text{តាង } a = \lfloor x \rfloor, b = \{x\} \Rightarrow a+b = x$$

វិសមភាពទៅជា:

$$\left(\frac{a+2b}{a} - \frac{a}{a+2b} \right) + \left(\frac{2a+b}{b} - \frac{b}{2a+b} \right) > \frac{9}{2}$$

$$\left(1 + \frac{2b}{a} - \frac{a}{a+2b} \right) + \left(1 + \frac{2a}{b} - \frac{b}{2a+b} \right) > \frac{9}{2}$$

$$2 \left(\frac{a}{b} + \frac{b}{a} \right) - \left(\frac{a}{a+2b} + \frac{b}{2a+b} \right) > \frac{9}{2} - 2 = \frac{5}{2}$$

តាមវិសមភាព Cauchy គេបាន:

$$\frac{a}{b} + \frac{b}{a} \geq 2 \text{ សមភាពកើតពេល } a=b$$

តែ $\lfloor x \rfloor \neq \{x\} \Leftrightarrow a \neq b$ នោះសមភាពមិនអាចកើតឡើងទេ

$$\frac{a}{b} + \frac{b}{a} > 2$$

$$\text{ដោយ } 2a+b > a+b, a+2b > a+b$$

$$\frac{1}{a+2b} < \frac{1}{a+b} \Rightarrow \frac{a}{a+2b} < \frac{a}{a+b}$$

$$\frac{1}{2a+b} < \frac{1}{a+b} \Rightarrow \frac{b}{2a+b} < \frac{b}{a+b}$$

$$\Rightarrow \frac{a}{a+2b} + \frac{b}{2a+b} < \frac{a}{a+b} + \frac{b}{a+b} = 1 < \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow -\left(\frac{a}{a+2b} + \frac{b}{2a+b} \right) > -\frac{3}{2}$$

$$2 \left(\frac{a}{b} + \frac{b}{a} \right) - \left(\frac{a}{a+2b} + \frac{b}{2a+b} \right) > 2.2 - \frac{3}{2} = \frac{5}{2} \text{ ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \left(\frac{x+\{x\}}{\lfloor x \rfloor} - \frac{\lfloor x \rfloor}{x+\{x\}} \right) + \left(\frac{x+\lfloor x \rfloor}{\{x\}} - \frac{\{x\}}{x+\lfloor x \rfloor} \right) > \frac{9}{2}$$

លំហាត់ទី៧៤

ដោះស្រាយប្រព័ន្ធសមីការ x, y, z ដែល a, r, s, t ជាចំនួនថេរ:

$$\begin{cases} yz = a(y+z) + r \\ zx = a(z+x) + s \\ xy = a(x+y) + t \end{cases} \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

ដោះស្រាយប្រព័ន្ធសមីការ $\begin{cases} yz = a(y+z) + r \\ zx = a(z+x) + s \\ xy = a(x+y) + t \end{cases}$

យើងមាន: $\begin{cases} yz = a(y+z) + r \\ zx = a(z+x) + s \\ xy = a(x+y) + t \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} yz - a(y+z) = r \\ zx - a(z+x) = s \\ xy - a(x+y) = t \end{cases}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} yz - ay - az + a^2 = a^2 + r \\ zx - az - ax + a^2 = a^2 + s \\ xy - ax - ay + a^2 = a^2 + t \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y(z-a) - a(z-a) = a^2 + r \\ z(x-a) - a(x-a) = a^2 + s \\ x(y-a) - a(y-a) = a^2 + t \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} (y-a)(z-a) = a^2 + r & (1) \\ (z-a)(x-a) = a^2 + s & (2) \\ (x-a)(y-a) = a^2 + t & (3) \end{cases}$$

យក $(1) \times (2) \times (3)$ គេបាន:

$$(x-a)(y-a)(z-a) = \pm \sqrt{(a^2 + r)(a^2 + s)(a^2 + t)}$$

$$\text{តាម (1): } (x-a)(a^2+r) = \pm\sqrt{(a^2+r)(a^2+s)(a^2+t)}$$

$$\Rightarrow x-a = \pm\sqrt{\frac{(a^2+s)(a^2+t)}{a^2+r}}$$

$$\Rightarrow x = \pm\sqrt{\frac{(a^2+s)(a^2+t)}{a^2+r}} + a$$

$$\text{បើ: } x = -\sqrt{\frac{(a^2+s)(a^2+t)}{a^2+r}} + a \text{ ជំនួសក្នុង (2) និង (3) គេបាន:}$$

$$\text{តាម (2): } (z-a)(x-a) = a^2+s$$

$$\Leftrightarrow (z-a)\left(-\sqrt{\frac{(a^2+s)(a^2+t)}{a^2+r}}\right) = a^2+s$$

$$\Rightarrow z-a = -\left(\sqrt{\frac{(a^2+r)(a^2+s)}{a^2+t}}\right)$$

$$\Rightarrow z = -\left(\sqrt{\frac{(a^2+r)(a^2+s)}{a^2+t}}\right) + a$$

$$\text{តាម (3): } (x-a)(y-a) = a^2+t$$

$$\Leftrightarrow \left(-\sqrt{\frac{(a^2+s)(a^2+t)}{a^2+r}}\right)(y-a) = a^2+t$$

$$\Rightarrow y-a = -\left(\sqrt{\frac{(a^2+r)(a^2+t)}{a^2+s}}\right)$$

$$\Rightarrow y = -\left(\sqrt{\frac{(a^2+r)(a^2+t)}{a^2+s}}\right) + a$$

$$\text{យកតម្លៃ } z = -\left(\sqrt{\frac{(a^2+r)(a^2+s)}{a^2+t}}\right) + a, y = -\left(\sqrt{\frac{(a^2+r)(a^2+t)}{a^2+s}}\right) + a$$

ទៅជំនួសក្នុងសមីការ (1) ផ្ទៀងផ្ទាត់ ។

បើ $x = \sqrt{\frac{(a^2 + s)(a^2 + t)}{a^2 + r}} + a$ ជំនួសក្នុង (2) និង (3) គេបាន:

$$\text{តាម (2): } (z-a)(x-a) = a^2 + s$$

$$\Leftrightarrow (z-a) \left(\sqrt{\frac{(a^2 + s)(a^2 + t)}{a^2 + r}} \right) = a^2 + s$$

$$\Rightarrow z-a = \left(\sqrt{\frac{(a^2 + r)(a^2 + s)}{a^2 + t}} \right)$$

$$\Rightarrow z = \left(\sqrt{\frac{(a^2 + r)(a^2 + s)}{a^2 + t}} \right) + a$$

$$\text{តាម (3): } (x-a)(y-a) = a^2 + t$$

$$\Leftrightarrow \left(\sqrt{\frac{(a^2 + s)(a^2 + t)}{a^2 + r}} \right) (y-a) = a^2 + t$$

$$\Rightarrow y-a = \left(\sqrt{\frac{(a^2 + r)(a^2 + t)}{a^2 + s}} \right)$$

$$\Rightarrow y = \left(\sqrt{\frac{(a^2 + r)(a^2 + t)}{a^2 + s}} \right) + a$$

$$\text{យកតម្លៃ } z = \left(\sqrt{\frac{(a^2 + r)(a^2 + s)}{a^2 + t}} \right) + a, \quad y = \left(\sqrt{\frac{(a^2 + r)(a^2 + t)}{a^2 + s}} \right) + a$$

ទៅជំនួសក្នុងសមីការ(1) ផ្ទៀងផ្ទាត់ ។

ដូចនេះ ចម្លើយនៃប្រព័ន្ធសមីការ $(x; y; z)$ គឺ:

$$\left(-\sqrt{\frac{(a^2 + s)(a^2 + t)}{a^2 + r}} + a; -\left(\sqrt{\frac{(a^2 + r)(a^2 + t)}{a^2 + s}} \right) + a; -\left(\sqrt{\frac{(a^2 + r)(a^2 + s)}{a^2 + t}} \right) + a \right)$$

$$\left(\sqrt{\frac{(a^2 + s)(a^2 + t)}{a^2 + r}} + a; \left(\sqrt{\frac{(a^2 + r)(a^2 + t)}{a^2 + s}} \right) + a; \left(\sqrt{\frac{(a^2 + r)(a^2 + s)}{a^2 + t}} \right) + a \right)$$

លំហាត់ទី៧៥

$$\text{គេឲ្យ: } \begin{cases} x + y + z = 4 \\ x^2 + y^2 + z^2 = 4 \\ x^3 + y^3 + z^3 = 4 \end{cases} \quad \text{។ គណនា } E = x^n + y^n + z^n, n \in \mathbb{Z}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{គណនា } E = x^n + y^n + z^n, n \in \mathbb{Z}$$

$$\text{យើងមាន: } x + y + z = 4$$

$$(x + y + z)^2 = 4^2$$

$$x^2 + y^2 + z^2 + 2(xy + yz + zx) = 16$$

$$\text{តែ } x^2 + y^2 + z^2 = 4 \text{ គេបាន:}$$

$$xy + yz + zx = 6$$

$$(x + y + z)^3 = 4^3$$

$$x^3 + (y + z)^3 + 3x(y + z)(x + y + z) = 64$$

$$x^3 + y^3 + z^3 + 3yz(y + z) + 3x(y + z)(x + y + z) = 64$$

$$x^3 + y^3 + z^3 + 3(xy + xz)(x + y + z) + 3yz(x + y + z) - 3xyz = 64$$

$$x^3 + y^3 + z^3 + 3(xy + xz + yz)(x + y + z) - 3xyz = 64$$

$$\text{តែ } x^3 + y^3 + z^3 = 4 \text{ គេបាន:}$$

$$4 + 3 \cdot 6 \cdot 4 - 3xyz = 64$$

$$xyz = 4$$

$$\text{នោះ: } x, y, z \text{ ជាឫសនៃសមីការ } X^3 - 4X^2 + 6X - 4 = 0 \quad (*)$$

$$\text{តាម } (*): X^3 - 4X^2 + 6X - 4 = 0$$

$$\Leftrightarrow (X - 2)(X^2 - 2X + 2) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} X - 2 = 0 \\ X^2 - 2X + 2 = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} X = 2 \\ X = 1-i, X = 1+i \end{cases}$$

$$\Rightarrow E = x^n + y^n + z^n = 2^n + (1+i)^n + (1-i)^n$$

$$\Leftrightarrow x^n + y^n + z^n = 2^n + \sqrt{2^n} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)^n + \sqrt{2^n} \left(\cos \frac{\pi}{4} - i \sin \frac{\pi}{4} \right)^n$$

$$\Leftrightarrow x^n + y^n + z^n = 2^n + \sqrt{2^n} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)^n$$

$$+ \sqrt{2^n} \left(\cos \left(-\frac{\pi}{4} \right) + i \sin \left(-\frac{\pi}{4} \right) \right)^n$$

$$\Leftrightarrow x^n + y^n + z^n = 2^n + \sqrt{2^n} \left(\cos \frac{n\pi}{4} + i \sin \frac{n\pi}{4} \right)$$

$$+ \sqrt{2^n} \left(\cos \left(-\frac{n\pi}{4} \right) + i \sin \left(-\frac{n\pi}{4} \right) \right)$$

$$\Leftrightarrow x^n + y^n + z^n = 2^n + \sqrt{2^n} \left(\cos \frac{n\pi}{4} + i \sin \frac{n\pi}{4} + \cos \frac{n\pi}{4} - i \sin \frac{n\pi}{4} \right)$$

$$\Leftrightarrow x^n + y^n + z^n = 2^n + 2\sqrt{2^n} \cos \frac{n\pi}{4}$$

$$\text{ដូចនេះ: } x^n + y^n + z^n = 2^n + 2\sqrt{2^n} \cos \frac{n\pi}{4} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៧៦

គេឲ្យ z_1, z_2, z_3 ជាចំនួនកុំផ្លិចដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា:

$$(1): z_1 z_2 z_3 = 1$$

$$(2): z_1 + z_2 + z_3 = \frac{1}{z_1} + \frac{1}{z_2} + \frac{1}{z_3}$$

ស្រាយថាយ៉ាងហោចណាស់មានមួយក្នុងចំណោម z_1, z_2, z_3 ស្មើ 1

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា យ៉ាងហោចណាស់មានមួយក្នុងចំណោម z_1, z_2, z_3 ស្មើ 1

$$\text{តាង } a = z_1 + z_2 + z_3, b = z_1 z_2 + z_2 z_3 + z_1 z_3, c = z_1 z_2 z_3$$

នោះ z_1, z_2, z_3 ជាឫសនៃសមីការ $X^3 - aX^2 + bX - c = 0$ (*)

$$\text{តែ } a = z_1 z_2 z_3 = 1$$

$$z_1 + z_2 + z_3 = \frac{1}{z_1} + \frac{1}{z_2} + \frac{1}{z_3}$$

$$\Leftrightarrow (z_1 + z_2 + z_3) z_1 z_2 z_3 = z_1 z_2 + z_2 z_3 + z_1 z_3$$

$$\Leftrightarrow a = b$$

$$\text{តាម (*) : } X^3 - aX^2 + aX - 1 = 0$$

$$\Leftrightarrow (X - 1)(X^2 + X + 1) - aX(X - 1) = 0$$

$$\Leftrightarrow (X - 1)(X^2 + X + 1 - aX) = 0$$

$$\Leftrightarrow X = 1 \text{ ពិត}$$

ដូចនេះ យើងឃើញថា យ៉ាងហោចណាស់មានមួយក្នុងចំណោម z_1, z_2, z_3

ស្មើនឹង 1 ។

លំហាត់ទី៧៧

កំណត់គ្រប់តម្លៃ θ ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា: $0 \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ និង

$$\sin^5 \theta + \cos^5 \theta = 1 \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

កំណត់គ្រប់តម្លៃ θ ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា: $0 \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ និង

$$\sin^5 \theta + \cos^5 \theta = 1$$

$$\text{ដោយ } 0 \leq x \leq \frac{\pi}{2}$$

$$0 \leq \sin^5 x \leq \sin^2 x$$

$$0 \leq \cos^5 x \leq \cos^2 x$$

$$0 \leq \sin^5 x + \cos^5 x \leq \sin^2 x + \cos^2 x = 1$$

$$\text{សញ្ញាស្មើកើតមានកាលណាតែ } \theta = 0 \text{ និង } \theta = \frac{\pi}{2}$$

$$\text{ដូចនេះ } \theta = 0 \text{ និង } \theta = \frac{\pi}{2} \text{ ជាតម្លៃដែលត្រូវរក ។}$$

លំហាត់ទី៧៨

$$\text{រកតម្លៃតូចបំផុតនៃអនុគមន៍ } f(x) = \int_0^x \frac{2t-1}{t^2-2t+2} dt \text{ ក្នុងចន្លោះ } [-1,1]$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{រកតម្លៃតូចបំផុតនៃអនុគមន៍ } f(x) = \int_0^x \frac{2t-1}{t^2-2t+2} dt \text{ ក្នុងចន្លោះ } [-1,1]$$

$$\text{យើងមាន: } f(x) = \int_0^x \frac{2t-1}{t^2-2t+2} dt$$

$$\Rightarrow f(-1) = \int_0^{-1} \frac{2t-2+1}{t^2-2t+2} dt$$

$$= \int_0^{-1} \frac{2t-2}{t^2-2t+2} dt + \int_0^{-1} \frac{1}{(t-1)^2+1} dt$$

$$= \int_0^{-1} \frac{d(t^2-2t+2)}{t^2-2t+2} + \int_0^{-1} \frac{1}{(t-1)^2+1} dt$$

$$= \ln(t^2-2t+2) \Big|_0^{-1} + \arctan(t-1) \Big|_0^{-1}$$

$$= \ln 5 - \ln 2 + \arctan(-2) - \arctan(-1)$$

$$= \ln \frac{5}{2} - \arctan 2 + \frac{\pi}{4}$$

$$\begin{aligned}
 f(1) &= \int_0^1 \frac{2t-1}{t^2-2t+2} dt \\
 &= \ln(t^2-2t+2) \Big|_0^1 + \arctan(t-1) \Big|_0^1 \\
 &= \ln 1 - \ln 2 + \arctan 0 - \arctan(-1) \\
 &= -\ln 2 + \arctan(\tan 0) + \arctan 1 \\
 &= -\ln 2 + \frac{\pi}{4} \\
 f'(x) &= \frac{2x-1}{x^2-2x+2} \text{ តែ } x^2-2x+2 = (x-1)^2+1 > 0, \forall x \in \mathbb{R}
 \end{aligned}$$

នោះ $f'(x)$ មានសញ្ញាតាម $2x-1$

$$\text{បើ } f'(x) = 0 \Leftrightarrow 2x-1=0 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

$$\begin{aligned}
 \Rightarrow f\left(\frac{1}{2}\right) &= \int_0^{\frac{1}{2}} \frac{2t-1}{t^2-2t+2} dt \\
 &= \ln(t^2-2t+2) \Big|_0^{\frac{1}{2}} + \arctan(t-1) \Big|_0^{\frac{1}{2}} \\
 &= \ln \frac{5}{4} - \ln 2 - \arctan \frac{1}{2} + \frac{\pi}{4} \\
 &= \frac{\pi}{4} - \arctan \frac{1}{2} - \ln \frac{5}{8}
 \end{aligned}$$

តាមតារាងអថេរភាព

x	-1	$\frac{1}{2}$	1
$f'(x)$	-		+
$f(x)$	$\ln \frac{5}{2} - \arctan 2 + \frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{4} - \ln \frac{5}{8} - \arctan \frac{1}{2}$	$\frac{\pi}{4} - \ln 2$

ដូចនេះ តម្លៃតូចបំផុតនៃអនុគមន៍គឺ $\frac{\pi}{4} - \ln \frac{5}{8} - \arctan \frac{1}{2}$ ។

លំហាត់ទី៧៩

ចំពោះគ្រប់ចំនួនពិត x, y ស្រាយថា:

$$\lfloor 2x \rfloor + \lfloor 2y \rfloor \geq \lfloor x \rfloor + \lfloor y \rfloor + \lfloor x + y \rfloor \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

ចំពោះគ្រប់ចំនួនពិត x, y ស្រាយថា:

$$\lfloor 2x \rfloor + \lfloor 2y \rfloor \geq \lfloor x \rfloor + \lfloor y \rfloor + \lfloor x + y \rfloor$$

$$\text{យើងមាន: } x = \lfloor x \rfloor + \{x\}, y = \lfloor y \rfloor + \{y\}$$

$$\Rightarrow \lfloor 2x \rfloor + \lfloor 2y \rfloor = 2\lfloor x \rfloor + \lfloor 2\{x\} \rfloor + 2\lfloor y \rfloor + \lfloor 2\{y\} \rfloor$$

$$\text{ម្យ៉ាងទៀត } \lfloor x + y \rfloor = \lfloor x \rfloor + \lfloor y \rfloor + \lfloor \{x\} + \{y\} \rfloor$$

$$\text{យើងគ្រាន់តែស្រាយថា: } \lfloor x \rfloor + \lfloor y \rfloor + \lfloor \{2x\} \rfloor + \lfloor \{2y\} \rfloor \geq \lfloor x + y \rfloor$$

$$\Leftrightarrow \lfloor x \rfloor + \lfloor y \rfloor + \lfloor \{2x\} \rfloor + \lfloor \{2y\} \rfloor \geq \lfloor x \rfloor + \lfloor y \rfloor + \lfloor \{x\} + \{y\} \rfloor$$

$$\Leftrightarrow \lfloor \{2x\} \rfloor + \lfloor \{2y\} \rfloor \geq \lfloor \{x\} + \{y\} \rfloor$$

សន្មតថា $\{x\} \geq \{y\}$, $\{x\}$ ជាចំនួនវិជ្ជមាន

$$\Rightarrow \lfloor \{2x\} \rfloor + \lfloor \{2y\} \rfloor \geq \lfloor 2\{x\} \rfloor \geq \lfloor \{x\} + \{y\} \rfloor \quad \text{ពិត}$$

$$\text{ព្រោះ: } \{x\} \geq \{y\} \Rightarrow 2\{x\} \geq \{x\} + \{y\}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \lfloor 2x \rfloor + \lfloor 2y \rfloor \geq \lfloor x \rfloor + \lfloor y \rfloor + \lfloor x + y \rfloor \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៨០

$$\text{គេឲ្យ: } \alpha_n = 1 + \rho \cos \theta + \rho^2 \cos 2\theta + \cdots + \rho^n \cos n\theta$$

$$\beta_n = \rho \sin \theta + \rho^2 \sin 2\theta + \cdots + \rho^n \sin n\theta$$

$$\text{ក. បង្កើតចំនួនកុំផ្លិច } A = \alpha_n + i\beta_n$$

$$\text{ខ. សិក្សា } \alpha_n \text{ និង } \beta_n \text{ កាលណា } \rho < 1 \text{ និង } n \rightarrow +\infty$$

ដំណោះស្រាយ

ក. បង្កើតចំនួនកុំផ្លិច $A = \alpha_n + i\beta_n$

យើងមាន:

$$\alpha_n = 1 + \rho \cos \theta + \rho^2 \cos 2\theta + \dots + \rho^n \cos^n \theta \quad (1)$$

$$i\beta_n = i\rho \sin \theta + i\rho^2 \sin 2\theta + \dots + i\rho^n \sin^n \theta \quad (2)$$

យក (1)+(2):

$$\begin{aligned} \alpha_n + i\beta_n &= 1 + \rho(\cos \theta + i \sin \theta) + \rho^2(\cos 2\theta + i \sin 2\theta) \\ &\quad + \rho^3(\cos 3\theta + i \sin 3\theta) + \dots + \rho^n(\cos n\theta + i \sin n\theta) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} A &= 1 + \rho(\cos \theta + i \sin \theta) + \rho^2(\cos \theta + i \sin \theta)^2 \\ &\quad + \rho^3(\cos \theta + i \sin \theta)^3 + \dots + \rho^n(\cos \theta + i \sin \theta)^n \end{aligned}$$

គេបាន A ជាផលបូកតួនៃស្វ៊ីតធរណីមាត្រដែលមានតួទី 1 ស្មើនឹង 1

វេសុង $q = \rho(\cos \theta + i \sin \theta)$ ហើយមាន $(n+1)$ តួគេបាន:

$$\begin{aligned} A &= \frac{1 - (\rho(\cos \theta + i \sin \theta))^{n+1}}{1 - \rho(\cos \theta + i \sin \theta)} \\ &= \frac{1 - \rho^{n+1}[\cos(n+1)\theta + i \sin(n+1)\theta]}{1 - \rho \cos \theta - i \rho \sin \theta} \\ &= \frac{[1 - \rho^{n+1} \cos(n+1)\theta] - i \rho^{n+1} \sin(n+1)\theta}{(1 - \rho \cos \theta) - i \rho \sin \theta} \\ &= \frac{[(1 - \rho^{n+1} \cos(n+1)\theta) - i \rho^{n+1} \sin(n+1)\theta][(1 - \rho \cos \theta) + i \rho \sin \theta]}{(1 - \rho \cos \theta)^2 + \rho^2 \sin^2 \theta} \\ &= \frac{(1 - \rho^{n+1} \cos(n+1)\theta)(1 - \rho \cos \theta) + \rho^{n+2} \sin \theta \sin(n+1)\theta}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2 \cos^2 \theta + \rho^2 \sin^2 \theta} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 & +i \frac{(1 - \rho^{n+1} \cos(n+1)\theta) \rho \sin \theta - \rho^{n+1} \sin(n+1)\theta (1 - \rho \cos \theta)}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2 \cos^2 \theta + \rho^2 \sin^2 \theta} \\
 & = \frac{1 - \rho \cos \theta - \rho^{n+1} \cos(n+1)\theta + \rho^{n+2} \cos \theta \cos(n+1)\theta + \rho^{n+2} \sin \theta \sin(n+1)\theta}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2} \\
 & +i \frac{\rho \sin \theta - \rho^{n+2} \sin \theta \cos(n+1)\theta - \rho^{n+1} \sin(n+1)\theta + \rho^{n+2} \cos \theta \sin(n+1)\theta}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2} \\
 & = \frac{1 - \rho \cos \theta - \rho^{n+1} \cos(n+1)\theta + \rho^{n+2} (\cos \theta \cos(n+1)\theta + \sin \theta \sin(n+1)\theta)}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2} \\
 & +i \frac{\rho \sin \theta - \rho^{n+1} \sin(n+1)\theta + \rho^{n+2} (\cos \theta \sin(n+1)\theta - \sin \theta \cos(n+1)\theta)}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2} \\
 & = \frac{1 - \rho \cos \theta - \rho^{n+1} \cos(n+1)\theta + \rho^{n+2} \cos n\theta}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2} \\
 & +i \frac{\rho \sin \theta - \rho^{n+1} \sin(n+1)\theta + \rho^{n+2} (\sin n\theta)}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2}
 \end{aligned}$$

តែ $A = \alpha_n + i\beta_n$ នោះគេបាន:

$$\begin{aligned}
 \alpha_n &= \frac{1 - \rho \cos \theta - \rho^{n+1} \cos(n+1)\theta + \rho^{n+2} \cos n\theta}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2} \\
 \beta_n &= \frac{\rho \sin \theta - \rho^{n+1} \sin(n+1)\theta + \rho^{n+2} (\sin n\theta)}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2}
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ:

$$\begin{aligned}
 \alpha_n &= \frac{1 - \rho \cos \theta - \rho^{n+1} \cos(n+1)\theta + \rho^{n+2} \cos n\theta}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2} \\
 \beta_n &= \frac{\rho \sin \theta - \rho^{n+1} \sin(n+1)\theta + \rho^{n+2} (\sin n\theta)}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2}
 \end{aligned}$$

ខ.សិក្សា α_n និង β_n កាលណា $\rho < 1$ និង $n \rightarrow +\infty$

$\rho < 1$ នោះ ρ^{n+1} និង ρ^{n+2} ខិតទៅ 0 គេបាន:

$$\Rightarrow \lim_{n \rightarrow +\infty} \alpha_n$$

$$= \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{1 - \rho \cos \theta - \rho^{n+1} \cos(n+1)\theta + \rho^{n+2} \cos n\theta}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2} \right)$$

$$= \frac{1 - \rho \cos \theta}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2}$$

$$\Rightarrow \lim_{n \rightarrow +\infty} \beta_n$$

$$= \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{\rho \sin \theta - \rho^{n+1} \sin(n+1)\theta + \rho^{n+2} (\sin n\theta)}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2} \right)$$

$$= \frac{\rho \sin \theta}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2}$$

$$\text{ដូច្នេះ: } \lim_{n \rightarrow +\infty} \alpha_n = \frac{1 - \rho \cos \theta}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2} \quad \text{និង} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \beta_n = \frac{\rho \sin \theta}{1 - 2\rho \cos \theta + \rho^2} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៨១

$$\text{គណនា: } \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{(1+mx)^n - (1+nx)^m}{x^2} \right) \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

របៀបទី១

$$\text{គណនា: } \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{(1+mx)^n - (1+nx)^m}{x^2} \right)$$

$$\text{តាមទ្វេធាត្យតុន} \quad (1+mx)^n = C_n^0 + mx C_n^1 + (mx)^2 C_n^2 + \cdots + (mx)^n C_n^n$$

$$(1+nx)^m = C_m^0 + nx C_m^1 + (nx)^2 C_m^2 + \cdots + (nx)^m C_m^m$$

$$\text{នោះ: } \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{(1+mx)^n - (1+nx)^m}{x^2} \right)$$

$$\begin{aligned}
 &= \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{C_n^0 + mx C_n^1 + (mx)^2 C_n^2 + \cdots + (mx)^n C_n^n}{x^2} \right) \\
 &- \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{C_m^0 + nx C_m^1 + (nx)^2 C_m^2 + \cdots + (nx)^m C_m^m}{x^2} \right) \\
 &= \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{C_n^0 + mx C_n^1 + (mx)^2 C_n^2 - (C_m^0 + nx C_m^1 + (nx)^2 C_m^2)}{x^2} \right) \\
 &= \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1 + mnx + m^2 x^2 C_n^2 - (1 + mnx + n^2 x^2 C_m^2)}{x^2} \right) \\
 &= \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{m^2 x^2 \frac{n!}{(n-2)!2!} - n^2 x^2 \frac{m!}{(m-2)!2!}}{x^2} \right) \\
 &= \frac{m^2 n(n-1)}{2} - \frac{n^2 m(m-1)}{2} \\
 &= mn \left(\frac{m(n-1) - n(m-1)}{2} \right) \\
 &= \frac{mn(n-m)}{2}
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{(1+mx)^n - (1+nx)^m}{x^2} \right) = \frac{mn(n-m)}{2} \quad \checkmark$

របៀបទី២

គណនា: $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{(1+mx)^n - (1+nx)^m}{x^2} \right)$

យើងមាន: $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{(1+mx)^n - (1+nx)^m}{x^2} \right)$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{(1+mx)^n - 1 - ((1+nx)^m - 1)}{x^2} \right)$$

ដោយ:

$$(1+mx)^n - 1 = mx \left((1+mx)^{n-1} + (1+mx)^{n-2} + \dots + 1 \right)$$

$$(1+mx)^n - 1 = mx \left((1+mx)^{n-1} - 1 + (1+mx)^{n-2} - 1 + \dots + (1+mx) - 1 + n \right)$$

$$(1+mx)^n - 1$$

$$= m^2 x^2 \left[\left((1+mx)^{n-2} + \dots + 1 \right) + \left((1+mx)^{n-3} + \dots + 1 \right) + \dots + 1 \right] + mnx$$

ម្យ៉ាងទៀត

$$(1+nx)^m - 1 = nx \left((1+nx)^{m-1} + (1+nx)^{m-2} + \dots + 1 \right)$$

$$(1+nx)^m - 1 = nx \left((1+nx)^{m-1} - 1 + (1+nx)^{m-2} - 1 + \dots + (1+nx) - 1 + m \right)$$

$$\Leftrightarrow (1+nx)^m - 1$$

$$= n^2 x^2 \left[\left((1+nx)^{m-2} + \dots + 1 \right) + \left((1+nx)^{m-3} + \dots + 1 \right) + \dots + 1 \right] + mnx$$

គេបាន:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{(1+mx)^n - (1+nx)^m}{x^2} \right)$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \left[m^2 \left((1+mx)^{n-2} + \dots + 1 \right) + \left((1+mx)^{n-3} + \dots + 1 \right) + \dots + 1 \right]$$

$$- \lim_{x \rightarrow 0} \left[n^2 \left((1+nx)^{m-2} + \dots + 1 \right) + \left((1+nx)^{m-3} + \dots + 1 \right) + \dots + 1 \right]$$

$$= m^2 \left[(n-1) + (n-2) + \dots + 1 \right] - n^2 \left[(m-1) + (m-2) + \dots + 1 \right]$$

$$= m^2 \frac{n(n-1)}{2} - n^2 \frac{m(m-1)}{2} = \frac{m^2 n^2 - m^2 n - m^2 n^2 + n^2 m}{2}$$

$$= \frac{mn(n-m)}{2}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{(1+mx)^n - (1+nx)^m}{x^2} \right) = \frac{mn(n-m)}{2} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៨២

កំណត់តម្លៃធំបំផុតនៃ x^2y ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា:

$$x + y + \sqrt{2x^2 + 2xy + 3y^2} = k \quad \text{ថេរ ចំពោះគ្រប់ } x, y \geq 0 \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

កំណត់តម្លៃធំបំផុតនៃ x^2y

$$\text{យើងមាន: } x + y + \sqrt{2x^2 + 2xy + 3y^2} = k$$

តាមវិសមភាព Cauchy គេបាន:

$$x + y = \frac{x}{2} + \frac{x}{2} + y \geq 3\sqrt{\frac{x^2y}{4}}$$

$$x + y \geq 3\left(\frac{x^2y}{4}\right)^{\frac{1}{3}} \quad (1)$$

$$\text{សមភាពកើតមានពេល } \frac{x}{2} = y \Leftrightarrow x = 2y$$

$$2x^2 + 2xy + 3y^2 = \underbrace{\frac{2x^2}{8} + \frac{2x^2}{8} + \dots + \frac{2x^2}{8}}_8 + \underbrace{\frac{2xy}{4} + \dots + \frac{2xy}{4}}_4 + y^2 + y^2 + y^2$$

$$\geq 15\sqrt[15]{\left(\frac{2x^2}{8}\right)^8 \left(\frac{2xy}{4}\right)^4 (y^2)^3}$$

$$\Leftrightarrow 2x^2 + 2xy + 3y^2 \geq 15\left\{\left(\frac{x^{20}y^{10}}{4^{10}}\right)\right\}^{\frac{1}{15}} = 15\left(\frac{x^2y}{4}\right)^{\frac{10}{15}}$$

$$\Leftrightarrow 2x^2 + 2xy + 3y^2 \geq 15 \left(\frac{x^2 y}{4} \right)^{\frac{2}{3}}$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{2x^2 + 2xy + 3y^2} \geq \sqrt{15} \left(\frac{x^2 y}{4} \right)^{\frac{1}{3}} \quad (2)$$

យក (1)+(2) គេបាន:

$$x + y + \sqrt{2x^2 + 2xy + 3y^2} \geq 3 \left(\frac{x^2 y}{4} \right)^{\frac{1}{3}} + \sqrt{15} \left(\frac{x^2 y}{4} \right)^{\frac{1}{3}}$$

$$\Leftrightarrow k \geq (3 + \sqrt{15}) \left(\frac{x^2 y}{4} \right)^{\frac{1}{3}}$$

$$\Leftrightarrow k^3 \geq (3 + \sqrt{15})^3 \left(\frac{x^2 y}{4} \right)$$

$$\Leftrightarrow \left(\frac{x^2 y}{4} \right) \leq \frac{k^3}{(3 + \sqrt{15})^3}$$

$$\Leftrightarrow x^2 y \leq \frac{4k^3}{(3 + \sqrt{15})^3}$$

ដូចនេះ: $\max x^2 y = \frac{4k^3}{(3 + \sqrt{15})^3} \quad \text{។}$

លំហាត់ទី៨៣

គេឱ្យ $(x + \sqrt{x^2 + 1})(y + \sqrt{y^2 + 1}) = 2015 \quad \text{។}$

គណនា $(x + 2015y)(y + 2015x)$

ដំណោះស្រាយ

គណនា $(x+2015y)(y+2015x)$

យើងមាន: $(x+\sqrt{x^2+1})(y+\sqrt{y^2+1})=2015$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} (x+\sqrt{x^2+1})=2015(\sqrt{y^2+1}-y) \\ (y+\sqrt{y^2+1})=2015(\sqrt{x^2+1}-x) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \sqrt{x^2+1}-2015\sqrt{y^2+1}=-(x+2015y) \quad (*) \\ \sqrt{y^2+1}-2015\sqrt{x^2+1}=-(y+2015x) \quad (**) \end{cases}$$

យក $(*) \times 2015 + (**)$: គេបាន:

$$(1-2015^2)\sqrt{y^2+1}=-2015(x+2015y)-(y+2015x)$$

$$=-(4030x+2015^2y+y)$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{y^2+1}=\frac{4030x+(2015^2+1)y}{2015^2-1}$$

$$\Leftrightarrow y+\sqrt{y^2+1}=\frac{4030x+(2015^2+1)y+(2015^2-1)y}{2015^2-1}$$

$$=\frac{4030x+2 \cdot 2015^2y}{2015^2-1}$$

$$\Leftrightarrow y+\sqrt{y^2+1}=\frac{4030(x+2015y)}{2015^2-1} \quad (1)$$

យក $(**) \times 2015 + (*)$: គេបាន:

$$(1-2015^2)\sqrt{x^2+1}=-2015(y+2015x)-(x+2015y)$$

$$=-(4030y+2015^2x+x)$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{x^2+1}=\frac{4030y+(2015^2+1)x}{2015^2-1}$$

$$\Leftrightarrow x+\sqrt{x^2+1}=\frac{4030y+(2015^2+1)x+(2015^2-1)x}{2015^2-1}$$

$$= \frac{4030y + 2 \cdot 2015^2 x}{2015^2 - 1}$$

$$\Leftrightarrow x + \sqrt{x^2 + 1} = \frac{4030(y + 2015x)}{2015^2 - 1} \quad (2)$$

យក (1)×(2):

$$(x + \sqrt{x^2 + 1})(y + \sqrt{y^2 + 1}) = \frac{4030(x + 2015y)}{2015^2 - 1} \cdot \frac{4030(y + 2015x)}{2015^2 - 1}$$

$$2015 = \frac{4030^2 (x + 2015y)(y + 2015x)}{(2015^2 - 1)^2}$$

$$\Rightarrow (x + 2015y)(y + 2015x) = \frac{2015 \cdot (2015^2 - 1)^2}{4030^2}$$

$$= \frac{2015(2015^2 - 1)^2}{4 \cdot 2015^2} = \frac{(2015^2 - 1)^2}{4 \cdot 2015} = \frac{(2015^2 - 1)^2}{8060}$$

$$\text{ដូចនេះ: } (x + 2015y)(y + 2015x) = \frac{(2015^2 - 1)^2}{8060} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៨៤

ចូរកំណត់រកពហុធា $P(x)$ ជាមួយមេគុណជាចំនួនគត់ហើយ

$$\text{ផ្ទៀងផ្ទាត់: } 16P(x) = [P(2x)]^2, \forall x \in \mathbb{R} \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

ចូរកំណត់រកពហុធា $P(x)$ ជាមួយមេគុណជាចំនួនគត់

$$\text{យើងមាន: } 16P(x) = [P(2x)]^2 \quad (*)$$

សន្មតថា a ជាមេគុណរបស់ $P(x)$ ដែលមានដឺក្រេខ្ពស់បំផុត

$$P(x) = ax^n + \dots$$

$$P(x^2) = ax^{2n} + \dots$$

$$P(2x) = a(2x)^n + \dots$$

$$[P(2x)]^2 = a^2 \cdot 2^{2n} \cdot x^{2n} + \dots$$

$$\text{តាម (*) : } 16a = 4^n \cdot a^2$$

$$16 = 4^n \cdot a \Rightarrow a = \frac{16}{4^n}$$

ដោយ a ជាចំនួនគត់នៅ៖ $n \in \{0; 1; 2\}$ ។

$$\text{បើ } n = 0 : P(x) = 16$$

$$\Leftrightarrow 16 \cdot 16 = 16^2 \text{ ពិត}$$

$$\text{បើ } n = 1 : \Rightarrow P(x) = 4x + k, k \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow P(x^2) = 4x^2 + k$$

$$\Rightarrow 16P(x^2) = 64x^2 + 16k$$

$$\Rightarrow P(2x) = 8x + k$$

$$\Leftrightarrow 64x^2 + 16k = (8x + k)^2$$

$$\Leftrightarrow 64x^2 + 16k = 64x^2 + 16kx + k^2 \Rightarrow k = 0$$

$$\Rightarrow P(x) = 4x$$

$$\text{បើ } n = 2 : \Rightarrow P(x) = x^2 + tx + k, t; k \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow P(x^2) = x^4 + tx^2 + k \Leftrightarrow 16P(x^2) = 16x^4 + 16tx^2 + 16k$$

$$\Rightarrow P(2x) = 4x^2 + 2tx + k \Rightarrow [P(2x)]^2 = (4x^2 + 2tx + k)^2$$

$$\Leftrightarrow [P(2x)]^2 = 16x^4 + 4t^2x^2 + k^2 + 16tx^3 + 4tkx + 8kx^2$$

$$\Leftrightarrow 16x^4 + 16tx^2 + 16k = 16x^4 + 4t^2x^2 + k^2 + 16tx^3 + 4tkx + 8kx^2$$

$$\Leftrightarrow 16tx^2 + 16k = 16tx^3 + (4t^2 + 8k)x^2 + 4tkx + k^2$$

$$\Rightarrow P(x) = x^2$$

ដូចនេះ៖ $P(x) = 16$, $P(x) = 4x$, $P(x) = x^2$ ជាពហុធាដែលត្រូវរក ។

លំហាត់ទី៨៥

ស្រាយថាប្រព័ន្ធសមីការ:

$$\begin{cases} x^6 + x^3 + x^3y + y = 147^{157} \\ x^3 + x^3y + y^2 + y + z^9 = 157^{147} \end{cases}$$

គ្មានចម្លើយចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់ x, y និង z ។

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថាប្រព័ន្ធសមីការ:

$$\begin{cases} x^6 + x^3 + x^3y + y = 147^{157} & (1) \\ x^3 + x^3y + y^2 + y + z^9 = 157^{147} & (2) \end{cases}$$

គ្មានចម្លើយចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់ x, y និង z

យក (1)+(2) គេបាន:

$$x^6 + x^3 + x^3y + y + x^3 + x^3y + y^2 + y + z^9 = 147^{157} + 157^{147}$$

$$x^6 + y^2 + 1 + 2x^3y + 2y + x^3 + z^9 = 147^{157} + 157^{147} + 1$$

$$(x^3 + y + 1)^2 + z^9 = 147^{157} + 157^{147} + 1 \quad (*)$$

$$\text{ដោយ } a^2 \equiv 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 16, 17 \pmod{19}; \quad a \in \mathbb{Z}$$

$$\text{ម្យ៉ាងទៀត } 147 \equiv 14 \pmod{19}$$

$$\Rightarrow 147^{157} \equiv 14^{157} \equiv (14^{18})^8 \cdot 14^{13} \pmod{19}$$

ដោយ $(14; 19) = 1$ តាមទ្រឹស្តីបទ *Fermat* គេបាន:

$$14^{18} \equiv 1 \pmod{19}$$

$$\Rightarrow (14^{18})^8 \equiv 1 \pmod{19}$$

$$\Rightarrow 147^{157} \equiv 14^{13} \pmod{19}$$

$$\text{ហើយ } 14 \equiv -5 \pmod{19} \Rightarrow 14^2 \equiv 6 \pmod{19}$$

$$\Rightarrow 14^3 \equiv 8 \pmod{19} \Rightarrow 14^5 \equiv 10 \pmod{19}$$

$$\Rightarrow 14^{10} \equiv 5 \pmod{19} \Rightarrow 14^{13} \equiv 2 \pmod{19}$$

$$\Leftrightarrow 147^{157} \equiv 2 \pmod{19}$$

$$\text{ហើយ } 157 \equiv 5 \pmod{19}$$

$$\Rightarrow 157^{147} \equiv 5^{147} \pmod{19}$$

$$\Leftrightarrow 157^{147} \equiv (5^{18})^8 \cdot 5^3 \pmod{19}$$

ដោយ $(5;19)=1$ តាមទ្រឹស្តីបទ *Fermat* គេបាន:

$$5^{18} \equiv 1 \pmod{19} \Rightarrow (5^{18})^8 \equiv 1 \pmod{19}$$

$$\Rightarrow 157^{147} \equiv 5^3 \equiv 125 \equiv 11 \pmod{19}$$

$$\Rightarrow 147^{157} + 157^{147} + 1 \equiv 14 \pmod{19}$$

បើ z ចែកដាច់នឹង 19 នោះអង្គខាងធ្វេង(*)

$$\equiv 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 16, 17 \pmod{19} \text{ តែអង្គខាងស្តាំ} \equiv 14 \pmod{19}$$

នោះសមីការ(*) គ្មានឫសទេ

បើ z ចែកមិនដាច់នឹង 19 នោះតាមទ្រឹស្តីបទគេបាន:

$$z^{18} \equiv 1 \pmod{19} \Rightarrow z^9 \equiv \pm 1 \pmod{19} \text{ នោះអង្គខាងធ្វេង(*)}$$

$$\equiv 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 16, 17, 18 \pmod{19} \text{ តែអង្គខាងស្តាំ}$$

$$\equiv 14 \pmod{19}$$

នោះសមីការ(*) គ្មានឫសទេ

ដូចនេះ ប្រព័ន្ធសមីការគ្មានឫសចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់ x, y, z ។

លំហាត់ទី៨៦

គេឲ្យ s និង t ជាចំនួនគត់វិជ្ជមានដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា:

$$7^s \parallel 400! \text{ និង } 3^t \parallel ((3!)!)! \text{ គណនា } s+t \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

គណនា $s+t$

យើងមាន: $((3!)!)! = (6!)! = 720!$

តាមអនុគមន៍ Legendre គេបាន:

$$t = e_3(720) = \left\lfloor \frac{720}{3} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{720}{3^2} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{720}{3^3} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{720}{3^4} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{720}{3^5} \right\rfloor$$

$$= 240 + 80 + 26 + 8 + 2 = 356$$

$$s = e_7(400) = \left\lfloor \frac{400}{7} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{400}{7^2} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{400}{7^3} \right\rfloor$$

$$s = 57 + 8 + 1 = 66$$

$$\Rightarrow s+t = 66 + 356 = 422$$

ដូច្នេះ: $s+t = 422$ ។

លំហាត់ទី៨៧

ចំនួនលេខសូន្យចុងបញ្ចប់នៃ $2015!$ គឺ m ។ គណនា m

ដំណោះស្រាយ

គណនា m

ចំនួន m លេខសូន្យចុងបញ្ចប់នៃ $2015!$ គឺ $10^m \parallel 2015!$

តែ $10^m = 2^m \cdot 5^m$ គេបាន: $m = \min(e_2(2015), e_5(2015)) = e_5(2015)$

ព្រោះ: $2 < 5$

តាមអនុគមន៍ Legendre គេបាន:

$$m = e_5(2015) = \left\lfloor \frac{2015}{5} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{2015}{5^2} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{2015}{5^3} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{2015}{5^4} \right\rfloor$$

$$\Leftrightarrow m = 403 + 80 + 16 + 3 = 502$$

ដូចនេះ ចំនួនលេខសូន្យចុងបញ្ចប់នៃ $2015!$ គឺ $m = 502$ ។

លំហាត់ទី៨៨

គណនាផលបូក: $A_n = \sum_{k=0}^n \frac{1}{(k+1)(k+2)} \binom{n}{k}$

ដំណោះស្រាយ

គណនាផលបូក: $A_n = \sum_{k=0}^n \frac{1}{(k+1)(k+2)} \binom{n}{k}$

យើងមាន: $\binom{n+2}{k} = \frac{(n+2)!}{k!(n+2-k)!} = \frac{(n+2)(n+1)}{(n+2-k)(n+1-k)} \cdot \frac{n!}{k!(n-k)!}$
 $= \frac{(n+2)(n+1)}{(n+2-k)(n+1-k)} \binom{n}{k}$

យក $k = 0, 1, 2, \dots, n$ បន្ទាប់មកបូក:

$$\binom{n+2}{0} = \frac{(n+2)(n+1)}{(n+2)(n+1)} \binom{n}{0}$$

$$\binom{n+2}{1} = \frac{(n+2)(n+1)}{(n+1)n} \binom{n}{1}$$

\vdots

$$\binom{n+2}{n} = \frac{(n+2)(n+1)}{2 \cdot 1} \binom{n}{n}$$

$$\sum_{k=0}^n \binom{n+2}{k} = (n+1)(n+2) \left[\frac{1}{(n+1)(n+2)} \binom{n}{0} + \frac{1}{n(n+1)} \binom{n}{1} + \dots + \frac{1}{2 \cdot 1} \binom{n}{n} \right]$$

តែ $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!} = \binom{n}{n-k} \Rightarrow \binom{n}{0} = \binom{n}{n}; \binom{n}{1} = \binom{n}{n-1} \dots$

$$\sum_{k=0}^n \binom{n+2}{k} = (n+1)(n+2) \cdot A_n$$

$$\Leftrightarrow \left[\sum_{k=0}^{n+2} \binom{n+2}{k} - \binom{n+2}{n+1} - \binom{n+2}{n+2} \right] = (n+1)(n+2).A_n$$

តាមទ្វេធាត្យតុនគេបាន: $\sum_{k=0}^{n+2} \binom{n+2}{k} = 2^{n+2}$

$$\Leftrightarrow [2^{n+2} - (n+2) - 1] = (n+1)(n+2).A_n$$

$$\Rightarrow A_n = \frac{2^{n+2} - n - 3}{(n+1)(n+2)}$$

ដូចនេះ: $A_n = \frac{2^{n+2} - n - 3}{(n+1)(n+2)}$ ។

លំហាត់ទី៨៩

គណនាផលបូក: $B_n = \sum_{k=0}^n \frac{1}{(k+1)(k+2)(k+3)} \binom{n}{k}$ ។

ដំណោះស្រាយ

គណនាផលបូក: $B_n = \sum_{k=0}^n \frac{1}{(k+1)(k+2)(k+3)} \binom{n}{k}$

$$\binom{n+3}{k} = \frac{(n+3)!}{k!(n+3-k)!} = \frac{(n+2)(n+1)(n+3)}{(n+3-k)(n+2-k)(n+1-k)} \cdot \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

$$= \frac{(n+3)(n+2)(n+1)}{(n+3-k)(n+2-k)(n+1-k)} \binom{n}{k}$$

យក $k = 0, 1, 2, \dots, n$ បន្ទាប់មកបូក:

$$\binom{n+3}{0} = \frac{(n+3)(n+2)(n+1)}{(n+3)(n+2)(n+1)} \binom{n}{0}$$

$$\binom{n+3}{1} = \frac{(n+3)(n+2)(n+1)}{(n+2)(n+1)n} \binom{n}{1}$$

⋮

$$\binom{n+3}{n} = \frac{(n+3)(n+2)(n+1)}{3 \cdot 2 \cdot 1} \binom{n}{n}$$

$$\sum_{k=0}^n \binom{n+3}{k} = (n+1)(n+2)(n+3) B_n$$

$$\text{ព្រោះ: } \binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!} = \binom{n}{n-k} \Rightarrow \binom{n}{0} = \binom{n}{n}; \binom{n}{1} = \binom{n}{n-1} \dots$$

$$\sum_{k=0}^n \binom{n+3}{k} = (n+1)(n+2)(n+3) \cdot B_n$$

$$\Leftrightarrow \left[\sum_{k=0}^{n+3} \binom{n+3}{k} - \binom{n+1}{n+1} - \binom{n+3}{n+2} - \binom{n+3}{n+3} \right] = (n+1)(n+2)(n+3) \cdot B_n$$

$$\text{តាមទ្វេធាត្យតុនគេបាន: } \sum_{k=0}^{n+3} \binom{n+3}{k} = 2^{n+3}$$

$$\Leftrightarrow \left[2^{n+3} - \frac{(n+3)!}{2!(n+1)!} - \frac{(n+3)!}{1!(n+2)!} - 1 \right] = (n+1)(n+2)(n+3) \cdot B_n$$

$$\Rightarrow B_n = \frac{2^{n+4} - (n^2 + 3n + 2)}{2(n+1)(n+2)(n+3)}$$

$$\text{ដូចនេះ: } B_n = \frac{2^{n+4} - (n^2 + 3n + 2)}{2(n+1)(n+2)(n+3)} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៩០

កំណត់អនុគមន៍: $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ:

$$\begin{cases} f(x+y) + f(x-y) = 2f(x)f(y); \forall x, y \in \mathbb{R} \\ \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0 \end{cases}$$

ដំណោះស្រាយ

កំណត់អនុគមន៍ f

$$\text{យើងមាន: } \begin{cases} f(x+y) + f(x-y) = 2f(x)f(y); \forall x, y \in \mathbb{R} \\ \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0 \end{cases}$$

យកតម្លៃ a មួយក្នុងន័យទូទៅដែល $y = x - a$ គេបាន:

$$f(2x-a) + f(a) = 2f(x)f(x-a)$$

$$\Rightarrow f(a) = 2f(x)f(x-a) - f(2x-a)$$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x-a) = 0 \\ \lim_{x \rightarrow +\infty} f(2x-a) = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(a) = 0$$

$$\text{ដូចនេះ: } f(a) = 0 \quad \forall$$

លំហាត់ទី៩១

គេឲ្យ a, b, c, d ជាចំនួនពិត ។ ស្រាយថា:

$$\min(a-b^2, b-c^2, c-d^2, d-a^2) \leq \frac{1}{4} \quad \forall$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } \min(a-b^2, b-c^2, c-d^2, d-a^2) \leq \frac{1}{4}$$

យើងឧបមាថាវាផ្ទុយការពិតថាចំនួន $a-b^2, b-c^2, c-d^2, d-a^2$ សុទ្ធតែជាចំនួនធំជាង $\frac{1}{4}$ គេបាន:

$$a-b^2 + b-c^2 + c-d^2 + d-a^2 > \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4}$$

$$a^2 - a + \frac{1}{4} + b^2 - b + \frac{1}{4} + c^2 - c + \frac{1}{4} + d^2 - d + \frac{1}{4} < 0$$

$$\left(a - \frac{1}{2}\right)^2 + \left(b - \frac{1}{2}\right)^2 + \left(c - \frac{1}{2}\right)^2 + \left(d - \frac{1}{2}\right)^2 < 0 \quad \text{មិនពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \min(a-b^2, b-c^2, c-d^2, d-a^2) \leq \frac{1}{4} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៩២

គេឲ្យ $f:[0,1] \rightarrow \mathbb{R}$ ជាអនុគមន៍ជាប់និងមានដេរីវេដែលផ្ទៀងផ្ទាត់:

$$\int_0^1 [f'(x)]^2 dx = 1 \quad \text{។ ស្រាយថា: } |f(1) - f(0)| < 1 \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } |f(1) - f(0)| < 1$$

$$\text{យើងដឹងថា: } \int_0^1 (|f'(x)| - 1)^2 dx \geq 0$$

$$\Leftrightarrow \int_0^1 (f'(x))^2 dx - 2 \int_0^1 |f'(x)| dx + \int_0^1 dx \geq 1$$

$$\Leftrightarrow 1 + x \Big|_0^1 \geq 2 \int_0^1 |f'(x)| dx$$

$$\Leftrightarrow 2 \geq 2 \|f(x)\|_0^1$$

$$\Leftrightarrow 1 \geq |f(1)| - |f(0)| > |f(1) - f(0)| \quad \text{ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } |f(1) - f(0)| < 1 \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៩៣

រកពហុធាដែលមានបួសជាគូបនៃបួសរបស់ពហុធា $t^3 + at^2 + bt + c$ (ដែលជាចំនួនថេរ) ។

ដំណោះស្រាយ

រៀបរៀងទី១

រកពហុធាដែលមានបួសជាគូបនៃបួសរបស់ពហុធា $t^3 + at^2 + bt + c$

សន្មតថា m, n, p ជាបួសរបស់ពហុធា $t^3 + at^2 + bt + c$

តាមទ្រឹស្តីបទផ្សែតគេបាន:

$$\begin{cases} m+n+p=-a \\ mn+np+pm=b \text{ នោះឬសរបស់ពហុធាដែលត្រូវរកគឺ } m^3, n^3, p^3 \\ mnp=-c \end{cases}$$

$$\Rightarrow m^3 + n^3 + p^3 = (m+n+p)^3 - 3(m+n+p)(mn+np+pm) + 3mnp$$

$$\Leftrightarrow m^3 + n^3 + p^3 = -a^3 - 3(-a).b - 3c$$

$$\Leftrightarrow m^3 + n^3 + p^3 = -a^3 + 3ab - 3c$$

$$\Rightarrow m^3 n^3 + n^3 p^3 + p^3 m^3$$

$$= (mn+np+pm)^3 - 3mnp(mn+np+pm)(m+n+p) + 3n^2 m^2 p^2$$

$$= b^3 - 3(-c)b(-a) + 3(-c)^2$$

$$= b^3 - 3abc + 3c^2$$

$$\Rightarrow n^3 m^3 p^3 = (-c)^3 = -c^3$$

នោះពហុធាដែលត្រូវរកគឺ:

$$x^3 - (-a^3 + 3ab - 3c)x^2 + (b^3 - 3abc + 3c^2)x + c^3 = 0$$

ដូចនេះ ពហុធាដែលត្រូវរកគឺ

$$x^3 - (-a^3 + 3ab - 3c)x^2 + (b^3 - 3abc + 3c^2)x - c^3 = 0 \quad \text{។}$$

របៀបទី២

រកពហុធាដែលមានឬសជាគូបនៃឬសរបស់ពហុធា $t^3 + at^2 + bt + c$

តាង $x = t^3 \Rightarrow t = \sqrt[3]{x}$ គេបាន:

$$x + a\sqrt[3]{x^2} + b\sqrt[3]{x} + c = 0$$

$$x + c = -\sqrt[3]{x}(a\sqrt[3]{x} + b)$$

$$\Leftrightarrow (x+c)^3 = \left[-\sqrt[3]{x}(a\sqrt[3]{x} + b)\right]^3$$

$$x + a\sqrt[3]{x^2} + b\sqrt[3]{x} + c = 0$$

$$x + c = -\sqrt[3]{x}(a\sqrt[3]{x} + b)$$

$$\Leftrightarrow (x+c)^3 = \left[-\sqrt[3]{x} \left(a\sqrt[3]{x} + b \right) \right]^3$$

$$x^3 + 3x^2c + 3xc^2 + c^3 = -x \left(a^3x + 3a^2b\sqrt[3]{x^2} + 3ab^2\sqrt[3]{x} + b^3 \right)$$

$$x^3 + 3x^2c + 3xc^2 + c^3 = -x \left(a^3x + b^3 + 3ab\sqrt[3]{x} (a\sqrt[3]{x} + b) \right)$$

$$x^3 + 3x^2c + 3xc^2 + c^3 = -x \left(a^3x + b^3 - 3ab(x+c) \right)$$

$$x^3 + 3x^2c + 3xc^2 + c^3 + a^3x^2 + b^3x - 3abx^2 - 3abcx = 0$$

$$x^3 + (3c + a^3 - 3a)x^2 + (3c^2 + b^3 - 3abc)x + c^3 = 0$$

ដូចនេះ ពហុធាដែលត្រូវរកគឺ:

$$x^3 - (-a^3 + 3ab - 3c)x^2 + (b^3 - 3abc + 3c^2)x - c^3 = 0 \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៩៤

បង្ហាញថាគ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន n ចំនួន x_i , ($i=1,2,3,\dots$)

$$\text{និង } \sum_{i=1}^n x_i = 1 \text{ គេបាន: } \sum_{i=1}^n \frac{x_i}{\sqrt{1-x_i}} \geq \frac{\sum_{i=1}^n \sqrt{x_i}}{\sqrt{n-1}} \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } \sum_{i=1}^n \frac{x_i}{\sqrt{1-x_i}} \geq \frac{\sum_{i=1}^n \sqrt{x_i}}{\sqrt{n-1}}$$

$$\text{យើងមាន: } \sum_{i=1}^n x_i = 1, x_i \geq 0 \Rightarrow x_i \in [0,1)$$

$$\text{តាង } f(x) = \frac{x}{\sqrt{1-x}}, \quad x \in (0,1)$$

$$\Leftrightarrow f(x) = x(1-x)^{-\frac{1}{2}}$$

$$\Rightarrow f'(x) = (1-x)^{-\frac{1}{2}} + \frac{1}{2}x(1-x)^{-\frac{3}{2}}$$

$$\Rightarrow f''(x) = \frac{1}{2}(1-x)^{-\frac{3}{2}} + \frac{1}{2}(1-x)^{-\frac{3}{2}} + \frac{3}{4}x(1-x)^{-\frac{5}{2}} > 0$$

នោះ $f(x)$ ជាអនុគមន៍ផត តាមវិសមភាព *Jensen* គេបាន:

$$\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n f(x_i) \geq f\left(\frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}\right)$$

$$\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \frac{x_i}{\sqrt{1-x_i}} \geq f\left(\frac{1}{n}\right) ; \sum_{i=1}^n x_i$$

$$\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \frac{x_i}{\sqrt{1-x_i}} \geq \frac{\frac{1}{n}}{\sqrt{1-\frac{1}{n}}}$$

$$\sum_{i=1}^n \frac{x_i}{\sqrt{1-x_i}} \geq \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n-1}}$$

យើងគ្រាន់តែស្រាយថា $\sqrt{n} \geq \sum_{i=1}^n \sqrt{x_i}$ ជាការគ្រប់គ្រាន់

តាមវិសមភាព *Cauchy – Schwarz* គេបាន:

$$\left(\sum_{i=1}^n \sqrt{x_i}\right)^2 \leq n \sum_{i=1}^n x_i ; \sum_{i=1}^n x_i = 1$$

$$\Rightarrow \sum_{i=1}^n \sqrt{x_i} \leq \sqrt{n} \quad \text{ពិត} \quad \text{។}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \sum_{i=1}^n \frac{x_i}{\sqrt{1-x_i}} \geq \frac{\sum_{i=1}^n \sqrt{x_i}}{\sqrt{n-1}} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី៩៥

គេឲ្យ $f(x) = 4^x + 6^x + 9^x$ ស្រាយថាបើ m, n ជាចំនួនគត់នោះ $f(2^m)$ ជាកត្តានៃ $f(2^n)$ គ្រប់ $m \leq n$ ។

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា: $f(2^m)$ ជាកត្តានៃ $f(2^n)$ គ្រប់ $m \leq n$

តាង $g(x) = 4^x - 6^x + 9^x$ នោះសមភាព

$$(a^2 + ab + b^2)(a^2 - ab + b^2) = a^4 + a^2b^2 + b^4$$

$$\Leftrightarrow f(x)g(x) = f(2x) ; a = 2^x, b = 3^x$$

ធ្វើតាមលំនាំនេះបន្តទៀតគេបាន:

$$f(x)g(x)g(2x) \cdots g(2^{k-1}x) = f(2^k x) , k \geq 2$$

តែដោយ $m \leq n$ នោះគេបាន:

$$f(2^m)g(2^m)g(2^{m+1}) \cdots g(2^{n-1}) = f(2^n) , k \geq 2$$

$$\Rightarrow f(2^m) \text{ ជាកត្តានៃ } f(2^n) \text{ ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ } f(2^m) \text{ ជាកត្តានៃ } f(2^n) \text{ ។}$$

លំហាត់ទី៩៦

កំណត់គ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន x ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា: $3^{2^{x!}} = 2^{3^{x!}} + 1$ ។

ដំណោះស្រាយ

កំណត់គ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន x ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ថា: $3^{2^{x!}} = 2^{3^{x!}} + 1$

$$\text{យើងមាន: } 3^{2^{x!}} = 2^{3^{x!}} + 1$$

$$\text{បើ } x = 1 : 3^{2^{1!}} = 2^{3^{1!}} + 1 \Leftrightarrow 9 = 9 \text{ ពិត}$$

បើ $x > 1 \Rightarrow x!$ ជាចំនួនគូ $\Rightarrow 2^{x!}$ ក៏ជាចំនួនគត់គូដែរ។

សន្មតថា $2^{x!} = 2k \Rightarrow 3^{2^{x!}} = 3^{2k} \equiv 1, 9 \pmod{10}$

ដោយ $3 \equiv -1 \pmod{4}$

$\Rightarrow 3^{x!} \equiv 1 \pmod{4} \Rightarrow 3^{x!} = 4p + 1, p \in \mathbb{N}^*$

$\Rightarrow 2^{3^{x!}} = 2^{4p+1} = 2 \cdot 16^p \equiv 2 \pmod{10}$

$\Rightarrow 2^{3^{x!}} + 1 \equiv 3 \pmod{10}$

ដូចនេះ មានតែតម្លៃ $x=1$ ទេ ដែល $3^{2^{x!}} = 2^{3^{x!}} + 1$ ។

លំហាត់ទី៩៧

គេឲ្យ a, b, c ជាចំនួនពិតវិជ្ជមានដែល $ab + bc + ac = 1$ ស្រាយថា:

$$\arctan \frac{1}{a} + \arctan \frac{1}{b} + \arctan \frac{1}{c} = \pi \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា: $\arctan \frac{1}{a} + \arctan \frac{1}{b} + \arctan \frac{1}{c} = \pi$

តាង $x = \tan a, y = \tan b, z = \tan c$

$\Rightarrow a = \arctan x, b = \arctan y, c = \arctan z$

តែ $\tan(a + b + c) = \frac{\tan a + \tan b + \tan c - \tan a \tan b \tan c}{1 - (\tan a \tan b + \tan b \tan c + \tan a \tan c)}$

$\Leftrightarrow \tan(a + b + c) = \frac{x + y + z - xyz}{1 - (xy + yz + zx)}$

$\Rightarrow a + b + c = \arctan \left(\frac{x + y + z - xyz}{1 - (xy + yz + zx)} \right) + k\pi$

$$\Leftrightarrow \arctan x + \arctan y + \arctan z = \arctan \left(\frac{x + y + z - xyz}{1 - (xy + yz + zx)} \right) + k\pi$$

$$\arctan \frac{1}{a} + \arctan \frac{1}{b} + \arctan \frac{1}{c} = \arctan \left(\frac{ab + bc + ac - 1}{abc - (a + b + c)} \right) + k\pi$$

តែ $ab + bc + ac = 1$

$$\arctan \frac{1}{a} + \arctan \frac{1}{b} + \arctan \frac{1}{c} = k\pi$$

ដោយ $0 < \arctan x < \frac{\pi}{2}$ ចំពោះ $x > 0$

$$\Rightarrow 0 < \arctan \frac{1}{a} + \arctan \frac{1}{b} + \arctan \frac{1}{c} < \frac{3\pi}{2}$$

គេបាន: $k = 1$: $\arctan \frac{1}{a} + \arctan \frac{1}{b} + \arctan \frac{1}{c} = \pi$ ពិត ។

ដូចនេះ: $\arctan \frac{1}{a} + \arctan \frac{1}{b} + \arctan \frac{1}{c} = \pi$ ។

លំហាត់ទី៩៨

ចូរកំណត់ត្រីធាតុអសនិទាន (a, b, c) ដែល: $\sqrt[3]{\sqrt{2}-1} = \sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{b} + \sqrt[3]{c}$

ដំណោះស្រាយ

កំណត់ត្រីធាតុអសនិទាន (a, b, c) ដែល: $\sqrt[3]{\sqrt{2}-1} = \sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{b} + \sqrt[3]{c}$

តាង $\sqrt[3]{2} = x$

$$\Rightarrow x^3 = 2 \Rightarrow x^3 - 1 = 1$$

$$\Leftrightarrow (x-1)(x^2 + x + 1) = 1$$

$$\Rightarrow x-1 = \frac{1}{x^2 + x + 1} = \frac{3}{3x^2 + 3x + 3} = \frac{3}{3x^2 + 3x + x^3 + 1}, x^3 = 2$$

$$\Leftrightarrow x-1 = \frac{3}{(x+1)^3} \Rightarrow \sqrt[3]{x-1} = \frac{\sqrt[3]{3}}{x+1}$$

$$\Leftrightarrow \sqrt[3]{\sqrt[3]{2}-1} = \frac{\sqrt[3]{3}}{\sqrt[3]{2}+1} = \frac{\sqrt[3]{3}(\sqrt[3]{4}-\sqrt[3]{2}+1)}{3} = \sqrt[3]{\frac{1}{9}}(\sqrt[3]{4}-\sqrt[3]{2}+1)$$

$$\Leftrightarrow \sqrt[3]{\sqrt[3]{2}-1} = \sqrt[3]{\frac{4}{9}} - \sqrt[3]{\frac{2}{9}} + \sqrt[3]{\frac{1}{9}}$$

$$\Rightarrow (a,b,c) = \left(\frac{4}{9}, -\frac{2}{9}, \frac{1}{9}\right)$$

ដូចនេះ ត្រីធាតុអសនិទានគឺ $(a,b,c) = \left(\frac{4}{9}, -\frac{2}{9}, \frac{1}{9}\right)$ ។

លំហាត់ទី៩៩

បង្ហាញថា: $\frac{1}{\sqrt[3]{1}} + \frac{1}{\sqrt[3]{2}} + \frac{1}{\sqrt[3]{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt[3]{n}} \geq \frac{3}{2} \left(\sqrt[3]{(n+1)^2} - 1 \right)$ ។

ដំណោះស្រាយ

បង្ហាញថា: $\frac{1}{\sqrt[3]{1}} + \frac{1}{\sqrt[3]{2}} + \frac{1}{\sqrt[3]{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt[3]{n}} \geq \frac{3}{2} \left(\sqrt[3]{(n+1)^2} - 1 \right)$

តាមវិសមភាព Cauchy គេបាន:

$$n + (n+1) + (n+1) \geq 3\sqrt[3]{n(n+1)^2}$$

$$3n+2 \geq 3\sqrt[3]{n(n+1)^2}$$

$$2 \geq 3 \left(\sqrt[3]{n(n+1)^2} - n \right)$$

$$2 \geq 3\sqrt[3]{n} \left(\sqrt[3]{(n+1)^2} - \sqrt[3]{n^2} \right)$$

$$\frac{2}{3\sqrt[3]{n}} \geq \left(\sqrt[3]{(n+1)^2} - \sqrt[3]{n^2} \right)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\sqrt[3]{n}} \geq \frac{3}{2} \left(\sqrt[3]{(n+1)^2} - \sqrt[3]{n^2} \right)$$

$$\Rightarrow \sum_{k=1}^n \frac{1}{\sqrt[3]{k}} \geq \frac{3}{2} \sum_{k=1}^n \left(\sqrt[3]{(k+1)^2} - \sqrt[3]{k^2} \right)$$

$$\Leftrightarrow \sum_{k=1}^n \frac{1}{\sqrt[3]{k}} \geq \frac{3}{2} \left(\sqrt[3]{(n+1)^2} - 1 \right)$$

$$\text{ឬ } \frac{1}{\sqrt[3]{1}} + \frac{1}{\sqrt[3]{2}} + \frac{1}{\sqrt[3]{3}} + \cdots + \frac{1}{\sqrt[3]{n}} \geq \frac{3}{2} \left(\sqrt[3]{(n+1)^2} - 1 \right) \text{ ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \frac{1}{\sqrt[3]{1}} + \frac{1}{\sqrt[3]{2}} + \frac{1}{\sqrt[3]{3}} + \cdots + \frac{1}{\sqrt[3]{n}} \geq \frac{3}{2} \left(\sqrt[3]{(n+1)^2} - 1 \right) \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១០០

$$\text{គេឲ្យ } \sum_{n=0}^{+\infty} \frac{x^n n^2}{n!} = e^x \text{ ស្រាយថា: } \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2 x^n}{n!} = (x^2 + x)e^x$$

$$\text{រួចគណនា } \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2}{n!}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2 x^n}{n!} = (x^2 + x)e^x \text{ រួចគណនា } \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2}{n!}$$

$$\text{យើងមាន: } \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2 x^n}{n!} = \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2 x^n}{n(n-1)!}$$

$$= \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{nx^n}{(n-1)!}$$

$$= \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(n-1)x^n + x^n}{(n-1)!}$$

$$= \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(n-1)x^n}{(n-1)!} + \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{x^n}{(n-1)!}$$

$$= \sum_{n=2}^{+\infty} \frac{x^n}{(n-2)!} + \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{x^n}{(n-1)!}$$

$$= x^2 \sum_{n=2}^{+\infty} \frac{x^{n-2}}{(n-2)!} + x \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{x^{n-1}}{(n-1)!}$$

$$= x^2 e^x + x e^x = (x^2 + x) e^x \quad \text{ពិត}$$

$$\text{គណនា } \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2}{n!}$$

$$\text{យើងមាន: } \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2 x^n}{n!} = (x^2 + x) e^x$$

$$\text{យក } x=1: \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2}{n!} = 2e$$

$$\text{ដូចនេះ: } \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2 x^n}{n!} = (x^2 + x) e^x \quad \text{និង } \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{n^2}{n!} = 2e \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១០១

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយ ។ ស្រាយថា:

$$\left(\tan \frac{A}{2} \right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{B}{2} \right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{C}{2} \right)^{2\sqrt{2}} \geq 3^{1-\sqrt{2}} \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } \left(\tan \frac{A}{2} \right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{B}{2} \right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{C}{2} \right)^{2\sqrt{2}} \geq 3^{1-\sqrt{2}}$$

$$\text{តាង } f(x) = (\tan x)^{2\sqrt{2}}$$

$$\Rightarrow f'(x) = 2\sqrt{2} (1 + \tan^2 x) (\tan x)^{2\sqrt{2}-1}$$

$$\Rightarrow f''(x) = 4\sqrt{2} (1 + \tan^2 x) (\tan x)^{2\sqrt{2}-1}$$

$$+ 2\sqrt{2} (2\sqrt{2} - 1) (1 + \tan^2 x)^2 (\tan x)^{2\sqrt{2}-2} > 0$$

នោះ f ជាអនុគមន៍ជិត

តាមវិសមភាព Jensen គេបាន:

$$\frac{f\left(\frac{A}{2}\right) + f\left(\frac{B}{2}\right) + f\left(\frac{C}{2}\right)}{3} \geq f\left(\frac{A+B+C}{6}\right)$$

តែ $A+B+C = \pi$

$$\left(\tan \frac{A}{2}\right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{B}{2}\right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{C}{2}\right)^{2\sqrt{2}} \geq 3 \left(\tan \frac{\pi}{6}\right)^{2\sqrt{2}}$$

$$\left(\tan \frac{A}{2}\right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{B}{2}\right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{C}{2}\right)^{2\sqrt{2}} \geq 3 \left(\frac{\sqrt{3}}{3}\right)^{2\sqrt{2}} = 3 \left(\frac{1}{3}\right)^{\sqrt{2}} = 3^{1-\sqrt{2}} \text{ ពិត }$$

$$\text{ដូចនេះ: } \left(\tan \frac{A}{2}\right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{B}{2}\right)^{2\sqrt{2}} + \left(\tan \frac{C}{2}\right)^{2\sqrt{2}} \geq 3^{1-\sqrt{2}} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១០២

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មួយ ។ ស្រាយថា:

$$(2R+a)(2R+b)(2R+c) < 8R^3 e^{\frac{3\sqrt{3}}{2}} \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } (2R+a)(2R+b)(2R+c) < 8R^3 e^{\frac{3\sqrt{3}}{2}}$$

$$\text{យើងមាន: } (2R+a)(2R+b)(2R+c) < 8R^3 e^{\frac{3\sqrt{3}}{2}}$$

$$\text{តាមទ្រឹស្តីបទស៊ីនុស: } \frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C} = 2R$$

$$\Leftrightarrow (1+\sin A)(1+\sin B)(1+\sin C) < e^{\frac{3\sqrt{3}}{2}} \quad \text{ចែកអង្គទាំងពីរនឹង } 8R^3$$

$$\text{តាង } f(x) = \ln(x+1) - x; \quad x \in (0,1)$$

$$f'(x) = \frac{1}{x+1} - 1 = -\frac{x}{x+1} < 0 \Rightarrow f(x) \text{ ជាអនុគមន៍ចុះគ្រប់ } x \in (0,1)$$

$$\Rightarrow f(x) < f(0)$$

$$\text{តែ } f(0) = \ln 1 - 0 = 0 \Rightarrow f(x) < 0 \Rightarrow \ln(1+x) - x < 0 \Rightarrow \ln(1+x) < x$$

យក $x = \sin A; \sin B; \sin C$ រួចយក៖

$$\ln(1 + \sin A) + \ln(\sin B) + \ln(\sin C) < \sin A + \sin B + \sin C$$

$$\ln(1 + \sin A)(1 + \sin A)(1 + \sin A) < \sin A + \sin B + \sin C$$

$$(1 + \sin A)(1 + \sin A)(1 + \sin A) < e^{\sin A + \sin B + \sin C} \quad (*)$$

$$\text{តាង } g(x) = \sin x \Rightarrow g'(x) = \cos x \Rightarrow g''(x) = -\sin x < 0$$

នោះ $g(x)$ ជាអនុគមន៍ជ្រោង

តាមវិសមភាព Jensen គេបាន៖

$$\frac{g(A) + g(B) + g(C)}{3} \leq g\left(\frac{A+B+C}{3}\right)$$

$$\Leftrightarrow \sin A + \sin B + \sin C \leq 3 \sin \frac{\pi}{3} = \frac{3\sqrt{3}}{2}$$

$$\text{ព្រោះ } A+B+C = \pi$$

$$\Rightarrow e^{\sin A + \sin B + \sin C} \leq e^{\frac{3\sqrt{3}}{2}} \quad (**)$$

$$\text{តាម } (*) \text{ និង } (**) \text{ គេបាន: } (1 + \sin A)(1 + \sin B)(1 + \sin C) < e^{\frac{3\sqrt{3}}{2}} \text{ ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } (2R+a)(2R+b)(2R+c) < 8R^3 e^{\frac{3\sqrt{3}}{2}} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១០៣

$$\text{គេឲ្យ } \begin{cases} x, y, z > 0 \\ xy + yz + zx = 1 \end{cases} \quad \text{។ ស្រាយថា:}$$

$$x \cdot \sqrt{\frac{(1+y^2)(1+z^2)}{1+x^2}} + y \cdot \sqrt{\frac{(1+x^2)(1+z^2)}{1+y^2}} + z \cdot \sqrt{\frac{(1+x^2)(1+y^2)}{1+z^2}} = 2 \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា:

$$x \cdot \sqrt{\frac{(1+y^2)(1+z^2)}{1+x^2}} + y \cdot \sqrt{\frac{(1+x^2)(1+z^2)}{1+y^2}} + z \cdot \sqrt{\frac{(1+x^2)(1+y^2)}{1+z^2}} = 2$$

តាង $x = \tan \alpha, y = \tan \beta, z = \tan \gamma ; \left(\alpha, \beta, \gamma \in \left(0, \frac{\pi}{2} \right) \right)$

តែ $xy + yz + zx = 1 \Leftrightarrow \tan \alpha \tan \beta + \tan \gamma \tan \beta + \tan \gamma \tan \alpha = 1$

ដោយ $\tan(\alpha + \beta + \gamma) = \frac{\tan \alpha + \tan \beta + \tan \gamma - \tan \alpha \tan \beta \tan \gamma}{1 - (\tan \alpha \tan \beta + \tan \gamma \tan \beta + \tan \gamma \tan \alpha)}$

ដោយ $\tan \alpha \tan \beta + \tan \gamma \tan \beta + \tan \gamma \tan \alpha = 1$ កាលណា

$\alpha + \beta + \gamma = \frac{\pi}{2}$ គេបាន:

$$x \cdot \sqrt{\frac{(1+y^2)(1+z^2)}{1+x^2}} + y \cdot \sqrt{\frac{(1+x^2)(1+z^2)}{1+y^2}} + z \cdot \sqrt{\frac{(1+x^2)(1+y^2)}{1+z^2}}$$

$$= \tan \alpha \cdot \sqrt{\frac{(1+\tan^2 \beta)(1+\tan^2 \gamma)}{1+\tan^2 \alpha}} + \tan \beta \cdot \sqrt{\frac{(1+\tan^2 \alpha)(1+\tan^2 \gamma)}{1+\tan^2 \beta}}$$

$$+ \tan \gamma \cdot \sqrt{\frac{(1+\tan^2 \alpha)(1+\tan^2 \beta)}{1+\tan^2 \gamma}}$$

$$= \tan \alpha \cdot \sqrt{\frac{\frac{1}{\cos^2 \beta} \cdot \frac{1}{\cos^2 \gamma}}{\frac{1}{\cos^2 \alpha}}} + \tan \beta \cdot \sqrt{\frac{\frac{1}{\cos^2 \alpha} \cdot \frac{1}{\cos^2 \gamma}}{\frac{1}{\cos^2 \beta}}}$$

$$+ \tan \gamma \cdot \sqrt{\frac{\frac{1}{\cos^2 \alpha} \cdot \frac{1}{\cos^2 \beta}}{\frac{1}{\cos^2 \gamma}}}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{\sin \alpha}{\cos \beta \cdot \cos \gamma} + \frac{\sin \beta}{\cos \alpha \cdot \cos \gamma} + \frac{\sin \gamma}{\cos \alpha \cdot \cos \beta} \\
 &= \frac{\sin\left(\frac{\pi}{2} - \beta - \gamma\right)}{\cos \beta \cdot \cos \gamma} + \frac{\sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha - \gamma\right)}{\cos \alpha \cdot \cos \gamma} + \frac{\sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha - \beta\right)}{\cos \alpha \cdot \cos \beta} \\
 &= \frac{\cos(\beta + \gamma)}{\cos \beta \cdot \cos \gamma} + \frac{\cos(\alpha + \gamma)}{\cos \alpha \cdot \cos \gamma} + \frac{\cos(\alpha + \beta)}{\cos \alpha \cdot \cos \beta} \\
 &= \frac{\cos \beta \cos \gamma - \sin \beta \sin \gamma}{\cos \beta \cdot \cos \gamma} + \frac{\cos \alpha \cos \gamma - \sin \alpha \sin \gamma}{\cos \alpha \cdot \cos \gamma} \\
 &\quad + \frac{\cos \alpha \cos \beta - \sin \alpha \sin \beta}{\cos \alpha \cdot \cos \beta} \\
 &= 3 - (\tan \alpha \tan \beta + \tan \gamma \tan \beta + \tan \gamma \tan \alpha) = 3 - 1 = 2 \quad \text{ពិត} \\
 &\text{ដូចនេះ សមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។}
 \end{aligned}$$

លំហាត់ទី១០៤

គេឲ្យ ABC ត្រីកោណមួយ ។ ស្រាយថា:

$$(\sin A)^{\sin B} + (\sin B)^{\sin C} + (\sin C)^{\sin A} > 1,19 \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា: $(\sin A)^{\sin B} + (\sin B)^{\sin C} + (\sin C)^{\sin A} > 1,19$

តាង $f(x) = x^x$; $x \in (0,1)$

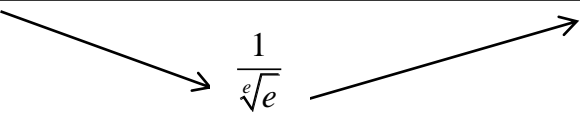
$$\Leftrightarrow \ln f(x) = x \ln x$$

$$\Rightarrow \frac{f'(x)}{f(x)} = \ln x + 1 \Rightarrow f'(x) = f(x)(\ln x + 1) = x^x (\ln x + 1)$$

បើ $f'(x) = 0 \Rightarrow 1 + \ln x = 0$; $x^x > 0$

$$\Rightarrow x = e^{-1} = \frac{1}{e}$$

តាមតារាងអថេរភាព

x	0	$\frac{1}{e}$	1
$f'(x)$	-		+
$f(x)$			

តាមតារាងគេបាន: $f(x) > f\left(\frac{1}{e}\right) \Rightarrow x^x > \frac{1}{\sqrt[e]{e}}$

តាមវិសមភាព Bernoulli គេបាន:

យក $v \in (0,1)$

$$u^v = \frac{u}{u^{1-v}} = \frac{u}{(1-u+1)^{1-v}} > \frac{u}{1+(1-v)(1-u)} = \frac{u}{u+v-uv} > \frac{u}{u+v}$$

$$(\sin B)^{\sin C} + (\sin C)^{\sin A} > \frac{\sin B}{\sin B + \sin C} + \frac{\sin C}{\sin A + \sin C} \quad (1)$$

សន្មតថា $\sin A \geq \sin B \geq \sin C$ គេបាន:

$$\begin{cases} (\sin B)^{\sin A} \geq (\sin A)^{\sin A} \geq \frac{1}{\sqrt[e]{e}} \\ \frac{\sin B}{2(\sin B + \sin C)} + \frac{\sin C}{\sin A + \sin C} > \frac{\sin C}{2(\sin B + \sin C)} \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \text{តាម (*) : } & (\sin C)^{\sin B} + (\sin B)^{\sin C} + (\sin C)^{\sin A} \\ & > \frac{1}{\sqrt[e]{e}} + \frac{\sin B}{2(\sin B + \sin C)} + \frac{\sin C}{2(\sin B + \sin C)} \\ & \Leftrightarrow (\sin C)^{\sin B} + (\sin B)^{\sin C} + (\sin C)^{\sin A} > \frac{1}{\sqrt[e]{e}} + \frac{1}{2} > 1,19 \end{aligned}$$

ដូចនេះ វិសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី១០៥

ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនគត់មិនអវិជ្ជមាន:

$$(1+x!)(1+y!) = (x+y)! \quad 1$$

ដំណោះស្រាយ

ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនគត់មិនអវិជ្ជមាន:

$$(1+x!)(1+y!) = (x+y)!$$

បើ $x, y > 2 \Rightarrow 1+x!, 1+y!$ ជាចំនួនគត់សេស

$\Rightarrow (1+x!)(1+y!)$ ជាចំនួនគត់សេស

តែ $(x+y)!$ ជាចំនួនគត់គូ

មានន័យថាកាលណាបើ $x, y > 2$ នោះសមីការគ្មានឫស

$$\Rightarrow x, y \in \{0, 1, 2\}$$

បើ $x = 0 \Leftrightarrow (1+0!)(1+0!) = (0+0)! \Leftrightarrow 4 = 1$ មិនពិត

បើ $x = 1: 2(1+y!) = (1+y)! \Leftrightarrow 2 = (1+y)! - 2y!$

$$\Leftrightarrow y!(1+y-2) = 2 \Rightarrow y = 2$$

បើ $x = 2: (1+2!)(1+y!) = (2+y)! \Leftrightarrow 3 = (2+y)! - 3y!$

$$\Leftrightarrow 3 = y!(y^2 + 3y - 1) \Rightarrow y = 1$$

ដូច្នេះ $(x, y) = (1, 2); (2, 1) \quad 1$

លំហាត់ទី១០៦

រក(បើមាន) ចំនួនគត់ n ធម្មជាតិក្នុងចំណុំផុតដែលផ្ទៀងផ្ទាត់:

$$\frac{\sqrt{3}-1}{\sin n^\circ} + \frac{\sqrt{3}+1}{\cos n^\circ} = 4\sqrt{2} \quad 1$$

ដំណោះស្រាយ

រកចំនួនគត់ធម្មជាតិ n

$$\text{យើងមាន: } \frac{\sqrt{3}-1}{\sin n^\circ} + \frac{\sqrt{3}+1}{\cos n^\circ} = 4\sqrt{2}$$

$$\Leftrightarrow \frac{\frac{\sqrt{3}-1}{2\sqrt{2}}}{\sin n^\circ} + \frac{\frac{\sqrt{3}+1}{2\sqrt{2}}}{\cos n^\circ} = 4\sqrt{2}$$

$$\Leftrightarrow \frac{\frac{\sqrt{6}-\sqrt{2}}{4}}{\sin n^\circ} + \frac{\frac{\sqrt{6}+\sqrt{2}}{4}}{\cos n^\circ} = 2$$

$$\Leftrightarrow \frac{\frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{1}{2}}{\sin n^\circ} + \frac{\frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{1}{2}}{\cos n^\circ} = 2$$

$$\Leftrightarrow \frac{\sin \frac{\pi}{3} \cdot \cos \frac{\pi}{4} - \sin \frac{\pi}{4} \cos \frac{\pi}{3}}{\sin n^\circ} + \frac{\cos \frac{\pi}{3} \cdot \cos \frac{\pi}{4} + \sin \frac{\pi}{3} \cdot \sin \frac{\pi}{4}}{\cos n^\circ} = 2$$

$$\Leftrightarrow \frac{\sin\left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4}\right)}{\sin n^\circ} + \frac{\cos\left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4}\right)}{\cos n^\circ} = 2$$

$$\Leftrightarrow \cos n^\circ \sin \frac{\pi}{12} + \sin n^\circ \cos \frac{\pi}{12} = 2 \sin n^\circ \cos n^\circ$$

$$\Leftrightarrow \sin\left(n^\circ + \frac{\pi}{12}\right) = \sin 2n^\circ$$

$$\Leftrightarrow n^\circ + \frac{\pi}{12} = 2n^\circ + 2k\pi ; k \in \mathbb{Z}$$

ដើម្បីឲ្យ n មានតម្លៃតូចបំផុតកាលណា $k=0$

$$n^\circ + \frac{\pi}{12} = 2n^\circ \Rightarrow n^\circ = \frac{\pi}{12} = 15^\circ$$

ដូចនេះ $n=15$ ជាតម្លៃតូចបំផុត ។

លំហាត់ទី១០៧

កំណត់ចំនួនថេរ a, b, c ដែល:

$$\sqrt{n} = \sum_{k=0}^{n-1} \sqrt[3]{\sqrt{ak^3 + bk^2 + ck + 1} - \sqrt{ak^3 + bk^2 + ck}} \quad 1$$

ដំណោះស្រាយ

រៀបចំ

កំណត់ចំនួនថេរ a, b, c ដែល:

$$\sqrt{n} = \sum_{k=0}^{n-1} \sqrt[3]{\sqrt{ak^3 + bk^2 + ck + 1} - \sqrt{ak^3 + bk^2 + ck}}$$

យើងមាន:

$$\begin{aligned} & (\sqrt{k+1} - \sqrt{k})^3 \\ &= (k+1)\sqrt{k+1} - 3\sqrt{k(k+1)^2} + 3\sqrt{k^2(k+1)} - k\sqrt{k} \\ &= (k+1)\sqrt{k+1} - 3(k+1)\sqrt{k} + 3k\sqrt{k+1} - k\sqrt{k} \\ &= (4k+2)\sqrt{k+1} - (4k+3)\sqrt{k} \\ &= \sqrt{(k+1)(4k+2)^2} - \sqrt{k(4k+3)^2} \\ &= \sqrt{(k+1)(16k^2+16k+4)} - \sqrt{k(16k^2+24k+9)} \\ &= \sqrt{16k^3+24k^2+9k+1}\sqrt{16k^3+24k^2+9k} \\ &\Rightarrow (\sqrt{k+1} - \sqrt{k}) = \sqrt[3]{\sqrt{16k^3+24k^2+9k+1}\sqrt{16k^3+24k^2+9k}} \\ &\Rightarrow \sum_{k=0}^{n-1} (\sqrt{k+1} - \sqrt{k}) = \sum_{k=0}^{n-1} \sqrt[3]{\sqrt{16k^3+24k^2+9k+1}\sqrt{16k^3+24k^2+9k}} \\ &\Leftrightarrow \sqrt{n} = \sum_{k=0}^{n-1} \sqrt[3]{\sqrt{16k^3+24k^2+9k+1}\sqrt{16k^3+24k^2+9k}} \\ &\Rightarrow a=16, b=24, c=9 \end{aligned}$$

ដូចនេះ $a = 16, b = 24, c = 9$ ។

របៀបទី២

កំណត់ចំនួនថេរ a, b, c ដែល:

$$\sqrt{n} = \sum_{k=0}^{n-1} \sqrt[3]{\sqrt{ak^3 + bk^2 + ck + 1} - \sqrt{ak^3 + bk^2 + ck}}$$

យើងមាន: $\sqrt{n} = \sum_{k=0}^{n-1} \sqrt[3]{\sqrt{ak^3 + bk^2 + ck + 1} - \sqrt{ak^3 + bk^2 + ck}}$

យក $n = 2: \sqrt{2} = \sum_{k=0}^1 \sqrt[3]{\sqrt{ak^3 + bk^2 + ck + 1} - \sqrt{ak^3 + bk^2 + ck}}$

$$\Leftrightarrow \sqrt{2} = 1 + \sqrt[3]{\sqrt{a+b+c+1} - \sqrt{a+b+c}}$$

$$\Leftrightarrow (\sqrt{2} - 1)^3 = \sqrt{a+b+c+1} - \sqrt{a+b+c}$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{50} - \sqrt{49} = \sqrt{a+b+c+1} - \sqrt{a+b+c}$$

$$\Rightarrow a+b+c = 49 \quad (1)$$

យក $n = 3: \sqrt{3} = \sum_{k=0}^2 \sqrt[3]{\sqrt{ak^3 + bk^2 + ck + 1} - \sqrt{ak^3 + bk^2 + ck}}$

$$\Leftrightarrow \sqrt{3} = 1 + \sqrt{2} - 1 + \sqrt[3]{\sqrt{8a+4b+2c+1} - \sqrt{8a+4b+2c}}$$

$$\Leftrightarrow (\sqrt{3} - \sqrt{2})^3 = \sqrt{8a+4b+2c+1} - \sqrt{8a+4b+2c}$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{243} - \sqrt{242} = \sqrt{8a+4b+2c+1} - \sqrt{8a+4b+2c}$$

$$\Rightarrow 8a+4b+2c = 242$$

$$\Leftrightarrow 4a+2b+c = 121 \quad (2)$$

យក $n = 4: 2 = \sum_{k=0}^3 \sqrt[3]{\sqrt{ak^3 + bk^2 + ck + 1} - \sqrt{ak^3 + bk^2 + ck}}$

$$\Leftrightarrow 2 = 1 + \sqrt{2} - 1 + (\sqrt{3} - \sqrt{2}) + \sqrt[3]{\sqrt{27a+9b+3c+1} - \sqrt{27a+9b+3c}}$$

$$\Leftrightarrow (2 - \sqrt{3})^3 = \sqrt{27a+9b+3c+1} - \sqrt{27a+9b+3c}$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{676} - \sqrt{675} = \sqrt{27a+9b+3c+1} - \sqrt{27a+9b+3c}$$

$$\Rightarrow 27a + 9b + 3c = 675$$

$$\Leftrightarrow 9a + 3b + c = 225 \quad (3)$$

តាម (1), (2), (3) គេបាន:

$$\begin{cases} a + b + c = 49 \\ 4a + 2b + c = 121 \\ 9a + 3b + c = 225 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 3a + b = 72 \\ 5a + b = 104 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 16 \\ b = 24 \\ c = 9 \end{cases}$$

ដូចនេះ: $a = 16, b = 24, c = 9$ ។

លំហាត់ទី១០៨

គេឲ្យស្វ៊ីត (x_n) មួយកំណត់ដោយ:
$$\begin{cases} x_1 = \frac{1}{4} \\ x_n = \frac{x_1 + 4x_2 + 9x_3 + \dots + (n-1)^2 x_{n-1}}{n^2(n-1)} \end{cases}$$

គណនា $\lim_{n \rightarrow +\infty} (12n^2 - 31n + 2015)x_n$ ។

ដំណោះស្រាយ

គណនា $\lim_{n \rightarrow +\infty} (12n^2 - 31n + 2015)x_n$

យើងមាន:
$$x_n = \frac{x_1 + 4x_2 + 9x_3 + \dots + (n-1)^2 x_{n-1}}{n^2(n-1)}$$

$$\Leftrightarrow x_1 + 4x_2 + 9x_3 + \dots + (n-1)^2 x_{n-1} = n^2(n-1)x_n$$

$$\Leftrightarrow x_1 + 4x_2 + 9x_3 + \dots + (n-1)^2 x_{n-1} + n^2 x_n = n^3 x_n \quad (1)$$

$$\Rightarrow x_1 + 4x_2 + 9x_3 + \dots + (n-1)^2 x_{n-1} = (n-1)^3 x_{n-1} \quad (2)$$

យក (1) - (2):

$$n^2 x_n = n^3 x_n - (n-1)^3 x_{n-1}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \frac{x_n}{x_{n-1}} &= \frac{(n-1)^2}{n^2} \Rightarrow \prod_{k=2}^n \frac{x_k}{x_{k-1}} = \prod_{k=1}^n \frac{(k-1)^2}{k^2} \\ \Rightarrow \frac{x_n}{x_1} &= \frac{1}{n^2} \\ \Rightarrow x_n &= \frac{1}{n^2} x_1 = \frac{1}{4n^2} \\ \Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} (12n^2 - 31n + 2015)x_n \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} (12n^2 - 31n + 2015) \cdot \frac{1}{4n^2} \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{n^2 \left(12 - \frac{31}{n} + \frac{2015}{n^2} \right)}{4n^2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\left(12 - \frac{31}{n} + \frac{2015}{n^2} \right)}{4} = 3 \\ \Leftrightarrow (n-1)^3 x_{n-1} &= (n^3 - n^2)x_n \Rightarrow (n-1)^2 x_{n-1} = n^2 x_n \\ \text{ព្រោះ: } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{31}{n} \right) &= 0 ; \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{2015}{n^2} \right) = 0 \\ \text{ដូចនេះ: } \lim_{x \rightarrow +\infty} (12n^2 - 31n + 2015)x_n &= 3 \end{aligned}$$

លំហាត់ទី១០៩

$$\text{ស្រាយថា: } \left(\frac{\sin a + \cot a}{1 + \sin a \tan a} \right)^n = \frac{\sin^n a + \cot^n a}{1 + \sin^n a \tan^n a} ; n \in \mathbb{N} \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } \left(\frac{\sin a + \cot a}{1 + \sin a \tan a} \right)^n = \frac{\sin^n a + \cot^n a}{1 + \sin^n a \tan^n a} ; n \in \mathbb{N}$$

$$\text{យើងមាន: } \left(\frac{\sin a + \cot a}{1 + \sin a \tan a} \right)^n = \left(\frac{\sin a + \cot a}{1 + \sin a \cdot \frac{1}{\cot a}} \right)^n = \cot^n a \quad (*)$$

$$\text{ម្យ៉ាងទៀត } \frac{\sin^n a + \cot^n a}{1 + \sin^n a \tan^n a} = \frac{\sin^n a + \cot^n a}{1 + \sin^n a \cdot \frac{1}{\cot^n a}} = \cot^n a \quad (**)$$

$$\text{តាម } (*) \text{ និង } (**): \left(\frac{\sin a + \cot a}{1 + \sin a \tan a} \right)^n = \frac{\sin^n a + \cot^n a}{1 + \sin^n a \tan^n a}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \left(\frac{\sin a + \cot a}{1 + \sin a \tan a} \right)^n = \frac{\sin^n a + \cot^n a}{1 + \sin^n a \tan^n a} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១១០

គណនាផលបូក:

$$S = \frac{2}{2015+1} + \frac{2^2}{2015^2+1} + \frac{2^3}{2015^4+1} + \cdots + \frac{2^{n+1}}{2015^{2^n}+1}$$

ដំណោះស្រាយ

គណនាផលបូក:

$$S = \frac{2}{2015+1} + \frac{2^2}{2015^2+1} + \frac{2^3}{2015^4+1} + \cdots + \frac{2^{n+1}}{2015^{2^n}+1}$$

$$\begin{aligned} \text{យើងមាន: } \frac{1}{m+1} &= \frac{(m-1)}{(m-1)(m+1)} ; \forall m \in \mathbb{N}, m > 1 \\ &= \frac{m}{(m-1)(m+1)} - \frac{1}{m^2-1} \end{aligned}$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{m+1} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{m+1} + \frac{1}{m-1} \right) - \frac{1}{m^2-1}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{m+1} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{m-1} - \frac{1}{m^2-1}$$

$$\Leftrightarrow \frac{2}{m+1} = \frac{2}{m-1} - \frac{2^2}{m^2-1}$$

យក $m = 2015, 2015^2, \dots, 2015^{2^n}$ បន្ទាប់មកបូកគេបាន:

$$\frac{2}{2015+1} = \frac{2}{2015-1} - \frac{2^2}{2015^2-1}$$

$$\frac{2^2}{2015^2+1} = \frac{2^2}{2015^2-1} - \frac{2^3}{2015^4-1}$$

⋮

$$\frac{2^{2^{n+1}}}{2015^{2^{n+1}}+1} = \frac{2^{2^{n+1}}}{2015^{2^{n+1}}-1} - \frac{2^{2^{n+2}}}{2015^{2^{n+1}}-1}$$

$$\Leftrightarrow S = \frac{2}{2014} - \frac{2^{2^{n+2}}}{2015^{2^{n+1}}-1}$$

$$\text{ដូចនេះ: } S = \frac{2}{2014} - \frac{2^{2^{n+2}}}{2015^{2^{n+1}}-1} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១១១

គេឲ្យ a ជាចំនួនមួយគត់ដែល $1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{23} = \frac{a}{23!}$ កំណត់
សំណល់ពេល a ចែកនឹង 13 ។

ដំណោះស្រាយ

កំណត់សំណល់ពេល a ចែកនឹង 13

$$\text{យើងមាន: } 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{23} = \frac{a}{23!}$$

$$\Leftrightarrow 23! + \frac{23!}{2} + \frac{23!}{3} + \dots + \frac{23!}{23} = a$$

យើងសង្កេតឃើញថានៅសងខាង $\frac{23!}{13}$ សុទ្ធតែជាចំនួនចែកដាច់នឹង 13 ។

$$\Rightarrow a \equiv \frac{23!}{13} \equiv 12!.14.15.....23 \equiv 12!.10! \pmod{13}$$

តាមទ្រឹស្តីបទ *Fermat* គេបាន:

$$\Rightarrow a \equiv (13-1)! \cdot \frac{(13-1)!}{11.12} \equiv \frac{1}{11.12} \equiv 7 \pmod{13}$$

ដូចនេះ សំណល់ពេល a ចែកនឹង 13 គឺ 7 ។

លំហាត់ទី១១២

រកលេខខ្ទង់ចុងក្រោយនៃផលបូក:

$$A = 1 + \underset{2015}{2^{2 \cdot 2}} + \underset{2015}{3^{3 \cdot 3}} + \underset{2015}{4^{4 \cdot 4}} + \underset{2015}{5^{5 \cdot 5}} + \underset{2015}{6^{6 \cdot 6}} + \underset{2015}{7^{7 \cdot 7}} \quad ។$$

ដំណោះស្រាយ

រកលេខខ្ទង់ចុងក្រោយនៃផលបូក:

$$A = 1 + \underset{2015}{2^{2 \cdot 2}} + \underset{2015}{3^{3 \cdot 3}} + \underset{2015}{4^{4 \cdot 4}} + \underset{2015}{5^{5 \cdot 5}} + \underset{2015}{6^{6 \cdot 6}} + \underset{2015}{7^{7 \cdot 7}}$$

$$\text{ដោយ } 2^2 \equiv 4 \pmod{10} \Rightarrow 2^{4k} \equiv 6 \pmod{10} \Rightarrow \underset{2015}{2^{2 \cdot 2}} \equiv 6 \pmod{10}$$

$$3^4 \equiv 1 \pmod{4} \Rightarrow 3^{4k+1} \equiv 3 \pmod{4} \Rightarrow \underset{2015}{3^{3 \cdot 3}} = 3^{4k+1} \equiv 3^3 \equiv 7 \pmod{10}$$

$$4^2 \equiv 6 \pmod{10} \Rightarrow 4^{2k} \equiv 6 \pmod{10} \Rightarrow \underset{2015}{4^{4 \cdot 4}} \equiv 6 \pmod{10}$$

$$\underset{2015}{5^{5 \cdot 5}} \equiv 5 \pmod{10}$$

$$\underset{2015}{6^{6 \cdot 6}} \equiv 6 \pmod{10}$$

$$7^4 \equiv 1(\text{mod } 4) \Rightarrow 7^{4k+1} \equiv 3(\text{mod } 4) \Rightarrow 7^{7 \cdot 2015} \equiv 3^{4k+1} \equiv 7^3 \equiv 3(\text{mod } 10)$$

$$\Rightarrow 1 + 2^{2 \cdot 2015} + 3^{3 \cdot 2015} + 4^{4 \cdot 2015} + 5^{5 \cdot 2015} + 6^{6 \cdot 2015} + 7^{7 \cdot 2015} \equiv 4(\text{mod } 10)$$

ដូចនេះ លេខខ្ទង់ចុងក្រោយនៃផលបូកគឺ 4 ។

លំហាត់ទី១១៣

ក-ដាក់ជាផលគុណកត្តាចំពោះកន្សោម $(x+y+z)^3 - x^3 - y^3 - z^3$

ខ-បង្ហាញថា $(a+b+c)^3 - (a+b-c)^3 - (b+c-a)^3 - (c+a-b)^3$

ចែកដាច់នឹង 24 ចំពោះគ្រប់ $a, b, c \in \mathbb{Z}$ ។

ដំណោះស្រាយ

ក-ដាក់ជាផលគុណកត្តាចំពោះកន្សោម $(x+y+z)^3 - x^3 - y^3 - z^3$

យើងមាន:

$$(x+y+z)^3 = x^3 + y^3 + z^3 + 3x^2(y+z) + 3y^2(x+z) + 3z^2(x+y) + 6xyz$$

យើងបាន:

$$(x+y+z)^3 - x^3 - y^3 - z^3 = 3(x^2y + x^2z + y^2x + y^2z + z^2x + z^2y + 2xyz)$$

$$= 3[(x^2y + xyz) + (x^2z + z^2x) + (y^2z + y^2x) + (z^2y + xyz)]$$

$$= 3[xy(x+z) + xz(x+z) + y^2(x+z) + yz(x+z)]$$

$$= 3(x+z)(xy + xz + y^2 + yz)$$

$$= 3(x+z)[x(y+z) + y(y+z)]$$

$$= 3(x+y)(y+z)(x+z)$$

$$\text{ដូចនេះ } (x+y+z)^3 - x^3 - y^3 - z^3 = 3(x+y)(y+z)(x+z)$$

$$\text{ខ-បង្ហាញថា } (a+b+c)^3 - (a+b-c)^3 - (b+c-a)^3 - (c+a-b)^3$$

ចែកដាច់នឹង 24 ចំពោះគ្រប់ $a, b, c \in \mathbb{Z}$

តាង $a+b-c=x, b+c-a=y, c+a-b=z$ នោះ

$$a+b+c=x+y+z, x+y=2b, x+z=2a, y+z=2c$$

$$\text{គេបាន: } (a+b+c)^3 - (a+b-c)^3 - (b+c-a)^3 - (c+a-b)^3$$

$$= (x+y+z)^3 - x^3 - y^3 - z^3$$

$$= 3(x+y)(y+z)(z+x)$$

$$= 24abc$$

$$\text{ដូចនេះ: } (a+b+c)^3 - (a+b-c)^3 - (b+c-a)^3 - (c+a-b)^3$$

ចែកដាច់នឹង 24 ចំពោះគ្រប់ $a, b, c \in \mathbb{Z}$ ។

លំហាត់ទី១១៤

រកសំណល់ពេលចែក $A = a^{2n} + a^n + 1$ ជាមួយ $a^2 + a + 1$ ទៅតាម
ចំនួនគត់ n ដែល $a \in \mathbb{Z}, a \neq 1$ ។ ទាញរកសំណល់ពេលចែក
 $2015^{2n} + 2015^n + 1$ ជាមួយ $2015^2 + 2015 + 1$ ។

ដំណោះស្រាយ

រកសំណល់ពេលចែក $A = a^{2n} + a^n + 1$ ជាមួយ $a^2 + a + 1$:

យក $n = 3k + r, k \in \mathbb{N}$ និង $r = 0, 1, 2$ គេបាន:

$$A = a^{2n} + a^n + 1 = a^{2(3k+r)} + a^{3k+r} + 1$$

$$= a^{2r}(a^{6k} - 1) + a^r(a^{3k} - 1) + a^{2r} + a^r + 1$$

$$\text{ដោយ } a^{6k} - 1 \text{ និង } a^{3k} - 1 \text{ ចែកដាច់នឹង } a^3 - 1 = (a-1)(a^2 + a + 1)$$

នោះ A ចែកដាច់នឹង $a^2 + a + 1$ លុះត្រាតែ $a^{2r} + a^r + 1$ ចែកដាច់នឹង
 $a^2 + a + 1$ ។

បើ $r = 0 (n = 3k)$ នោះ A ចែកនឹង $a^2 + a + 1$ បានសំណល់ 3

បើ $r=1$ ឬ $r=2$ នោះ A ចែកដាច់នឹង a^2+a+1 បានសំណល់ 0 ។

ទាញរកសំណល់ពេលចែក $2015^{2n}+2015^n+1$

ជាមួយ $2015^2+2015+1$:

យក $a=2015$ ស្រាយដូចខាងលើ ។

លំហាត់ទី១១៥

គេឲ្យ $a_1+a_2+\dots+a_{2015}=1$ ។ ស្រាយថា $a_1^2+a_2^2+\dots+a_{2015}^2 \geq \frac{1}{2015}$

ដំណោះស្រាយ

តាង $a_1 = x_1 + \frac{1}{2015}$, $a_2 = x_2 + \frac{1}{2015}$, \dots , $a_{2015} = x_{2015} + \frac{1}{2015}$

គេបាន: $\sum_{i=1}^{2015} a_i = \sum_{i=1}^{2015} x_i + 1 = 1$ នោះ $\sum_{i=1}^{2015} x_i = 0$

យើងបាន: $\sum_{i=1}^{2015} a_i^2 = \sum_{i=1}^{2015} x_i^2 + 2 \cdot \frac{1}{2015} \sum_{i=1}^{2015} x_i + \frac{1}{2015}$
 $= \sum_{i=1}^{2015} x_i^2 + \frac{1}{2015} \geq \frac{1}{2015}$

គេបាន: $a_1^2+a_2^2+\dots+a_{2015}^2 \geq \frac{1}{2015}$

ដូចនេះ: $a_1^2+a_2^2+\dots+a_{2015}^2 \geq \frac{1}{2015}$ ។

លំហាត់ទី១១៦

គេឲ្យ $a, b, c > 0$ ផ្ទៀងផ្ទាត់ទំនាក់ទំនង $a^{2016}+b^{2016}+c^{2016}=3$

រកតម្លៃធំបំផុតនៃ $A = a^2+b^2+c^2$ ។

ដំណោះស្រាយ

រកតម្លៃធំបំផុតនៃ $A = a^2 + b^2 + c^2$

តាមវិសមភាព Cauchy 2016 ឆ្នាំ

យក $1+1+1+\dots+1$ ចំនួន 2014 ឆ្នាំ

$$1+1+1+\dots+1+a^{2016}+a^{2016} \geq 2^{2016}\sqrt{(a^2)^{2016}}$$

$$2014+2a^{2016} \geq 2a^2 \quad \text{ឬ} \quad a^2 \leq a^{2016} + 1008$$

$$\text{ស្រាយដូចគ្នា: } b^2 \leq b^{2016} + 1008, \quad c^2 \leq c^{2016} + 1008$$

$$\text{យើងបាន: } a^2 + b^2 + c^2 \leq (a^{2016} + b^{2016} + c^{2016}) + 3 \cdot 1008$$

$$a^2 + b^2 + c^2 \leq 3 + 3024 = 3027$$

ដូចនេះតម្លៃធំបំផុតនៃ $A = a^2 + b^2 + c^2$ គឺ 3027 ។

លំហាត់ទី១១៧

$$\text{បង្ហាញថា } (C_n^0)^2 + (C_n^1)^2 + \dots + (C_n^n)^2 = C_{2n}^n$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{បង្ហាញថា } (C_n^0)^2 + (C_n^1)^2 + \dots + (C_n^n)^2 = C_{2n}^n$$

$$\text{យើងមាន: } (1+x)^{2n} = (1+x)^n \cdot (1+x)^n$$

$$= (C_n^0 + C_n^1x + C_n^2x^2 + \dots + C_n^nx^n)(C_n^0 + C_n^1x + C_n^2x^2 + \dots + C_n^nx^n)$$

$$= (C_n^0 + C_n^1x + C_n^2x^2 + \dots + C_n^nx^n)(C_n^0x^n + C_n^1x^{n-1} + C_n^2x^{n-2} + \dots + C_n^nx^0)$$

$$\text{មេគុណនៃ } x^n \text{ ក្នុងការពន្លាត } (1+x)^{2n} \text{ គឺ: } (C_n^0)^2 + (C_n^1)^2 + \dots + (C_n^n)^2 \quad (1)$$

$$\text{យើងមាន: } (1+x)^{2n} = C_{2n}^0 + C_{2n}^1x + \dots + C_{2n}^nx^n + \dots + C_{2n}^{2n}x^{2n}$$

$$\text{មេគុណនៃ } x^n \text{ ក្នុងការពន្លាត } (1+x)^{2n} \text{ គឺ: } C_{2n}^n \quad (2)$$

$$\text{តាម (1) និង (2) គេបាន: } (C_n^0)^2 + (C_n^1)^2 + \dots + (C_n^n)^2 = C_{2n}^n \quad \text{ពិត ។}$$

ដូចនេះ $(C_n^0)^2 + (C_n^1)^2 + \dots + (C_n^n)^2 = C_{2n}^n$ ។

លំហាត់ទី១១៨

គេមាន z_1, z_2, z_3 ជាចំនួនកុំផ្លិចដែល $|z_1| = |z_2| = |z_3| = r > 0$

និង $z_1 + z_2 + z_3 \neq 0$ ។ បង្ហាញថា $\left| \frac{z_1 z_2 + z_2 z_3 + z_3 z_1}{z_1 + z_2 + z_3} \right| = r$ ។

ដំណោះស្រាយ

បង្ហាញថា $\left| \frac{z_1 z_2 + z_2 z_3 + z_3 z_1}{z_1 + z_2 + z_3} \right| = r$

យើងមាន: $z_1 \cdot \bar{z}_1 = z_2 \cdot \bar{z}_2 = z_3 \cdot \bar{z}_3 = r^2$ នោះគេបាន:

$$\left| \frac{z_1 z_2 + z_2 z_3 + z_3 z_1}{z_1 + z_2 + z_3} \right|^2 = \frac{z_1 z_2 + z_2 z_3 + z_3 z_1}{z_1 + z_2 + z_3} \cdot \overline{\frac{z_1 z_2 + z_2 z_3 + z_3 z_1}{z_1 + z_2 + z_3}}$$

$$= \frac{z_1 z_2 + z_2 z_3 + z_3 z_1}{z_1 + z_2 + z_3} \cdot \frac{\frac{r^2}{z_1} \cdot \frac{r^2}{z_2} + \frac{r^2}{z_2} \cdot \frac{r^2}{z_3} + \frac{r^2}{z_3} \cdot \frac{r^2}{z_1}}{\frac{r^2}{z_1} + \frac{r^2}{z_2} + \frac{r^2}{z_3}} = r^2$$

$$\Rightarrow \left| \frac{z_1 z_2 + z_2 z_3 + z_3 z_1}{z_1 + z_2 + z_3} \right| = r \text{ ពិត ។}$$

ដូចនេះសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី១១៩

គេយក x, y, z ជាបីចំនួនពិតដែលផ្ទៀងផ្ទាត់:

$$\sin x + \sin y + \sin z = 0 \text{ និង } \cos x + \cos y + \cos z = 0 \quad \text{។}$$

$$\text{ស្រាយថា: } \sin 2x + \sin 2y + \sin 2z = 0 \text{ និង } \cos 2x + \cos 2y + \cos 2z = 0$$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា: $\sin 2x + \sin 2y + \sin 2z = 0$ និង $\cos 2x + \cos 2y + \cos 2z = 0$

តាង $z_1 = \cos x + i \sin x$, $z_2 = \cos y + i \sin y$, $z_3 = \cos z + i \sin z$

យើងបាន: $z_1 + z_2 + z_3 = 0$ និង $z_1 \bar{z}_1 = z_2 \bar{z}_2 = z_3 \bar{z}_3 = 1$

យើងមាន: $z_1^2 + z_2^2 + z_3^2 = (z_1 + z_2 + z_3)^2 - 2(z_1 z_2 + z_1 z_3 + z_2 z_3)$

$$= -2z_1 z_2 z_3 \left(\frac{1}{z_1} + \frac{1}{z_2} + \frac{1}{z_3} \right) = -2z_1 z_2 z_3 (\bar{z}_1 + \bar{z}_2 + \bar{z}_3)$$

$$= -2z_1 z_2 z_3 \overline{(z_1 + z_2 + z_3)} = 0$$

យើងបាន: $(\cos 2x + \cos 2y + \cos 2z) + i(\sin 2x + \sin 2y + \sin 2z) = 0$

គេទាញបាន: $\sin 2x + \sin 2y + \sin 2z = 0$

$$\cos 2x + \cos 2y + \cos 2z = 0$$

ដូចនេះសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី១២០

គេឲ្យត្រីកោណ ABC មានរង្វាស់ជ្រុង a, b, c និងក្រឡាផ្ទៃ S ។

ស្រាយបញ្ជាក់ថា: $a^2 + b^2 + c^2 \geq 4S\sqrt{3}$

តើសមភាពកើតមាននៅពេលណា ?

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយបញ្ជាក់ថា: $a^2 + b^2 + c^2 \geq 4S\sqrt{3}$

តាមរូបមន្តហេរ៉ុង $S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$; $p = \frac{1}{2}(a+b+c)$

តាមវិសមភាព ចំពោះបីចំនួនវិជ្ជមាន យើងបាន:

$$(p-a) + (p-b) + (p-c) \geq 3\sqrt[3]{(p-a)(p-b)(p-c)}$$

$$p \geq 3\sqrt[3]{(p-a)(p-b)(p-c)}$$

$$\frac{a+b+c}{2} \geq 3\sqrt[3]{(p-a)(p-b)(p-c)}$$

$$\left(\frac{a+b+c}{2}\right)^3 \geq 27(p-a)(p-b)(p-c)$$

$$\left(\frac{a+b+c}{2}\right)^4 \geq 27p(p-a)(p-b)(p-c)$$

$$\left(\frac{a+b+c}{2}\right)^2 \geq 3\sqrt{3} \cdot \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$$

$$(a+b+c)^2 \geq 12\sqrt{3} \cdot S \quad (1)$$

តែ $a^2 + b^2 + c^2 \geq ab + ac + bc$ ព្រោះ

$$(a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2 \geq 0$$

$$2a^2 + 2b^2 + 2c^2 \geq 2ab + 2ac + 2bc$$

$$a^2 + b^2 + c^2 \geq ab + ac + bc \quad \text{ពិត}$$

យើងបាន៖

$$2a^2 + 2b^2 + 2c^2 \geq 2ab + 2ac + 2bc$$

$$3a^2 + 3b^2 + 3c^2 \geq a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2ac + 2bc$$

$$3(a^2 + b^2 + c^2) \geq (a+b+c)^2 \quad (2)$$

តាម (1) និង (2) គេបាន៖

$$3(a^2 + b^2 + c^2) \geq 12\sqrt{3} \cdot S$$

$$a^2 + b^2 + c^2 \geq 4 \cdot S \sqrt{3} \quad \text{ពិត}$$

សមភាពកើតមានពេល $p-a = p-b = p-c$ ឬ $a=b=c$

ដូចនេះ $a^2 + b^2 + c^2 \geq 4 \cdot S \sqrt{3}$ ហើយសមភាពកើតមានកាលណា

ABC ជាត្រីកោណសម័ង្ស ។

លំហាត់ទី១២១

គេឲ្យចំនួនពិតវិជ្ជមាន x, y, z ដែល $x \geq y \geq z$

ស្រាយបញ្ជាក់ថា: $\frac{x^2y}{z} + \frac{y^2z}{x} + \frac{z^2x}{y} \geq x^2 + y^2 + z^2$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយបញ្ជាក់ថា: $\frac{x^2y}{z} + \frac{y^2z}{x} + \frac{z^2x}{y} \geq x^2 + y^2 + z^2$

តាមវិសមភាព *Cauchy-Schwarz* យើងបាន:

$$\left(\frac{x^2y}{z} + \frac{y^2z}{x} + \frac{z^2x}{y} \right) \left(\frac{x^2z}{y} + \frac{y^2x}{z} + \frac{z^2y}{x} \right) \geq (x^2 + y^2 + z^2)^2 \quad (1)$$

ដំបូងត្រូវបង្ហាញថា: $\frac{x^2y}{z} + \frac{y^2z}{x} + \frac{z^2x}{y} \geq \frac{x^2z}{y} + \frac{y^2x}{z} + \frac{z^2y}{x}$

វិសមភាពសមមូល:

$$x^3y^2 + y^3z^2 + z^3x^2 \geq x^3z^2 + y^3x^2 + z^3y^2$$

$$(x^3y^2 - y^3x^2) + (y^3z^2 - x^3z^2) + (z^3x^2 - z^3y^2) \geq 0$$

$$x^2y^2(x-y) - z^2(x^3 - y^3) + z^3(x^2 - y^2) \geq 0$$

$$(x-y)[x^2y^2 - z^2(x^2 + xy + y^2) + z^3(x+y)] \geq 0$$

$$(x-y)(x^2y^2 - x^2z^2 - xyz^2 - y^2z^2 + xz^3 + yz^3) \geq 0$$

$$(x-y)[(x^2y^2 - x^2z^2) - (xyz^2 - xz^3) - (y^2z^2 - yz^3)] \geq 0$$

$$(x-y)(y-z)[x^2(y+z) - xz^2 - yz^2] \geq 0$$

$$(x-y)(y-z)(x^2y + x^2z - yz^2) \geq 0$$

$$(x-y)(y-z)[y(x^2 - z^2) + xz(x-z)] \geq 0$$

$$(x-y)(y-z)(x-z)[y(x+z) + xz] \geq 0$$

$$(x-y)(y-z)(x-z)(xy + yz + xz) \geq 0 \quad \text{ពិត}$$

ព្រោះ $x \geq y \geq z > 0 \Rightarrow x - y \geq 0, y - z \geq 0, x - z \geq 0, xy + yz + xz > 0$

$$\text{នាំឲ្យ } \frac{x^2 y}{z} + \frac{y^2 z}{x} + \frac{z^2 x}{y} \geq \frac{x^2 z}{y} + \frac{y^2 x}{z} + \frac{z^2 y}{x}$$

$$\left(\frac{x^2 y}{z} + \frac{y^2 z}{x} + \frac{z^2 x}{y} \right)^2 \geq \left(\frac{x^2 y}{z} + \frac{y^2 z}{x} + \frac{z^2 x}{y} \right) \left(\frac{x^2 z}{y} + \frac{y^2 x}{z} + \frac{z^2 y}{x} \right) \quad (2)$$

$$\text{តាម (1) និង (2) គេបាន: } \left(\frac{x^2 y}{z} + \frac{y^2 z}{x} + \frac{z^2 x}{y} \right)^2 \geq (x^2 + y^2 + z^2)^2$$

$$\frac{x^2 y}{z} + \frac{y^2 z}{x} + \frac{z^2 x}{y} \geq x^2 + y^2 + z^2 \quad \text{ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: បើ } x \geq y \geq z > 0 \text{ គេបាន: } \frac{x^2 y}{z} + \frac{y^2 z}{x} + \frac{z^2 x}{y} \geq x^2 + y^2 + z^2 \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១២២

សន្មតថាចំនួនពិតវិជ្ជមាន a, b, c, x, y, z ផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ:

$$cy + bz = a, az + cx = b \text{ និង } bx + ay = c \quad \text{។}$$

$$\text{រកតម្លៃតូចបំផុតនៃអនុគមន៍ } f(x, y, z) = \frac{x^2}{1+x} + \frac{y^2}{1+y} + \frac{z^2}{1+z}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{រកតម្លៃតូចបំផុតនៃអនុគមន៍ } f(x, y, z) = \frac{x^2}{1+x} + \frac{y^2}{1+y} + \frac{z^2}{1+z}$$

$$\text{យើងមាន: } cy + bz = a, az + cx = b, bx + ay = c$$

$$\text{យើងបាន: } b(az + cx - b) + c(bx + ay - c) - a(cy + bz - a) = 0$$

$$2bcx + a^2 - b^2 - c^2 = 0$$

$$\Rightarrow x = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc}$$

ស្រាយដូចគ្នាគេបាន: $y = \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2ac}$, $z = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2ab}$

ដោយ a, b, c, x, y, z ជាចំនួនវិជ្ជមាននោះតាមសម្រាយខាងលើ
គេបាន: $b^2 + c^2 > a^2$, $a^2 + c^2 > b^2$ និង $a^2 + b^2 > c^2$ នោះ a, b, c
ជាជ្រុងទាំងបីនៃត្រីកោណ ABC ។

យើងបាន: $x = \cos A$, $y = \cos B$, $z = \cos C$

នាំឲ្យអនុគមន៍ដែលត្រូវរកតម្លៃតូចបំផុតទៅជា:

$$f(\cos A, \cos B, \cos C) = \frac{\cos^2 A}{1 + \cos A} + \frac{\cos^2 B}{1 + \cos B} + \frac{\cos^2 C}{1 + \cos C}$$

តាង $u = \cot A$, $v = \cot B$, $w = \cot C$ នៅ: $u, v, w \in \mathbb{R}^+$

$$uv + vw + wu = 1, u^2 + 1 = (u + v)(u + w), v^2 + 1 = (u + v)(v + w)$$

$$\text{និង } w^2 + 1 = (u + w)(v + w) \quad \text{។}$$

យើងបាន: $\frac{\cos^2 A}{1 + \cos A} = \frac{\frac{u^2}{1+u^2}}{1 + \frac{u}{\sqrt{u^2+1}}} = \frac{u^2}{\sqrt{u^2+1}(\sqrt{u^2+1}+u)}$

$$= \frac{u^2(\sqrt{u^2+1}-u)}{\sqrt{u^2+1}} = u^2 - \frac{u^3}{\sqrt{u^2+1}} = u^2 - \frac{u^3}{\sqrt{(u+v)(u+w)}}$$

$$\geq u^2 - \frac{u^3}{2} \left(\frac{1}{u+v} + \frac{1}{u+w} \right)$$

ស្រាយដូចគ្នា $\frac{\cos^2 B}{1 + \cos B} \geq v^2 - \frac{v^3}{2} \left(\frac{1}{u+v} + \frac{1}{v+w} \right)$

$$\frac{\cos^2 C}{1 + \cos C} \geq w^2 - \frac{w^3}{2} \left(\frac{1}{u+w} + \frac{1}{v+w} \right)$$

នាំឲ្យ $f \geq u^2 + v^2 + w^2 - \frac{1}{2} \left(\frac{u^3 + v^3}{u+v} + \frac{w^3 + v^3}{w+v} + \frac{u^3 + w^3}{u+w} \right)$

$$= u^2 + v^2 + w^2 - \frac{1}{2}[(u^2 - uv + v^2)(v^2 - vw + w^2)(u^2 - uw + w^2)]$$

$$= \frac{1}{2}(uv + vw + uw) = \frac{1}{2}$$

ដូចនេះតម្លៃតូចបំផុតនៃអនុគមន៍ $f(x, y, z)$ គឺ $\frac{1}{2}$

$$\text{ពេល } u = v = w, a = b = c, x = y = z = \frac{1}{2} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១២៣

$$\text{គណនាផលបូក: } A = \tan^6 \frac{\pi}{18} + \tan^6 \frac{5\pi}{18} + \tan^6 \frac{7\pi}{18} \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{គណនាផលបូក: } A = \tan^6 \frac{\pi}{18} + \tan^6 \frac{5\pi}{18} + \tan^6 \frac{7\pi}{18}$$

$$\text{ដោយ } \tan^2 3 \cdot \frac{\pi}{18} = \tan^2 3 \cdot \frac{5\pi}{18} = \tan^2 3 \cdot \frac{7\pi}{18} = \frac{1}{3}$$

$$\text{នោះ } \Rightarrow \frac{\pi}{18}, \frac{5\pi}{18}, \frac{7\pi}{18} \text{ ជាឫសនៃសមីការ } \tan^2 3a = \frac{1}{3}$$

$$\left(\frac{3 \tan a - \tan^3 a}{1 - 3 \tan^2 a} \right)^2 = \frac{1}{3}$$

$$3(3 \tan a - \tan^3 a)^2 = (1 - 3 \tan^2 a)^2$$

$$3(9 \tan^2 a - 6 \tan^4 a - \tan^6 a) = 1 - 6 \tan^2 a + 9 \tan^4 a$$

$$27 \tan^2 a - 18 \tan^4 a - 3 \tan^6 a = 1 - 6 \tan^2 a + 9 \tan^4 a$$

$$3 \tan^6 a - 27 \tan^4 a + 33 \tan^2 a - 1 = 0$$

$$\Rightarrow y \text{ ជាឫសនៃសមីការ } 3x^3 - 27x^2 + 33x - 1 = 0, \quad y = \tan^2 a$$

$$\Rightarrow A = y_1^3 + y_2^3 + y_3^3$$

$$= (y_1 + y_2 + y_3)^3 - 3(y_1 + y_2 + y_3)(y_1 y_2 + y_3 y_2 + y_1 y_3) + 3y_1 y_2 y_3$$

តាមទ្រឹស្តីបទវ៉ែតតេបាន:

$$y_1 + y_2 + y_3 = 9$$

$$y_1 y_2 + y_2 y_3 + y_1 y_3 = 11$$

$$y_1 y_2 y_3 = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow A = 9^3 - 3 \cdot 9 \cdot 11 + 3 \cdot \frac{1}{3} = 433$$

$$\text{ដូចនេះ: } A = 433 \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១២៤

គណនាផលបូក:

$$A = \binom{n}{1} \cos x + \binom{n}{2} \cos 2x + \binom{n}{3} \cos 3x + \cdots + \binom{n}{n} \cos nx$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{គណនាផលបូក: } A = \binom{n}{1} \cos x + \binom{n}{2} \cos 2x + \binom{n}{3} \cos 3x + \cdots + \binom{n}{n} \cos nx$$

$$\text{តាង } A_1 = \binom{n}{1} \sin x + \binom{n}{2} \sin 2x + \binom{n}{3} \sin 3x + \cdots + \binom{n}{n} \sin nx$$

$$\Rightarrow 1 + A + iA_1 = \binom{n}{0} + \binom{n}{1} e^{ix} + \binom{n}{2} e^{2ix} + \cdots + \binom{n}{n} e^{nix}$$

តាមទ្រឹស្តីបទប្រៀបធៀប:

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (e^{ix})^k = (1 + e^{ix})^n = (1 + \cos x + i \sin x)^n = \left(2 \cos^2 \frac{x}{2} + 2i \sin \frac{x}{2} \cos \frac{x}{2} \right)^n$$

$$\Rightarrow \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (e^{ix})^k = 2^n \cos^n \frac{x}{2} \left(\cos \frac{x}{2} + i \sin \frac{x}{2} \right)^n$$

តាមចំនួនកុំផ្លិចពីរស្មើគ្នាកាលណា:

$$1 + A = 2^n \cos^n \frac{x}{2} \cos \frac{nx}{2}$$

$$\Rightarrow A = 2^n \cos^n \frac{x}{2} \cos \frac{nx}{2} - 1$$

$$\text{ដូច្នេះ} : A = 2^n \cos^n \frac{x}{2} \cos \frac{nx}{2} - 1 \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១២៥

កំណត់គ្រប់ចំនួនគត់ x, y, z, v, t ដែល:

$$x + y + z + v + t = xyvt + (x + y)(v + t)$$

$$xy + z + vt = xy(v + t) + vt(x + y)$$

ដំណោះស្រាយ

កំណត់គ្រប់ចំនួនគត់ x, y, z, v, t

យើងមាន:

$$x + y + z + v + t = xyvt + (x + y)(v + t) \quad (*)$$

$$xy + z + vt = xy(v + t) + vt(x + y) \quad (**)$$

យក $(*) - (**) \text{ គេបាន:}$

$$(x + y - xy) + (v + t - vt) = xy(vt - v - t) + (x + y)(v + t - vt)$$

$$(x + y - xy) + (v + t - vt) = (vt - v - t)(xy - x - y)$$

$$(x + y - xy) + (v + t - vt) + (v + t - vt)(xy - x - y) = 0$$

$$(x + y - xy - 1) - (v + t - vt)(x + y - xy - 1) = -1$$

$$(x + y - xy - 1)(1 - v - t + vt) = -1$$

$$(x - 1)(y - 1)(v - 1)(t - 1) = 1$$

$$\text{ដោយ } 1 = 1.1.1.1 = (-1)(-1)(-1)(-1) = (-1).1.1(-1) = (-1).1(-1).1$$

$$= (-1)(-1).1.1 = 1.(-1)(-1).1 = 1.(-1).1(-1) = 1.1(-1)(-1)$$

គេបាន:

$$(x, y, z, v, t) = (2, 2, 24, 2, 2); (0, 0, 0, 0, 0); (0, 2, 0, 2, 0); (0, 2, 0, 0, 2) \\ (0, 0 - 4, 2, 2); (2, 0, 0, 0, 2); (2, 0, 0, 2, 0); (2, 2, -4, 0, 0)$$

ដូចនេះ

$$(x, y, z, v, t) = (2, 2, 24, 2, 2); (0, 0, 0, 0, 0); (0, 2, 0, 2, 0); (0, 2, 0, 0, 2) \\ (0, 0 - 4, 2, 2); (2, 0, 0, 0, 2); (2, 0, 0, 2, 0); (2, 2, -4, 0, 0)$$

លំហាត់ទី១២៦

យក x_0 ជាឫសនៃសមីការ $ax^3 + bx^2 + cx + d = 0$ ដែល $ad \neq 0$ ។

$$\text{តាង } \alpha = \max \left\{ \left| \frac{b}{a} \right|, \left| \frac{c}{a} \right|, \left| \frac{d}{a} \right| \right\} \text{ និង } \beta = \left\{ \left| \frac{a}{d} \right|, \left| \frac{c}{d} \right|, \left| \frac{c}{d} \right| \right\} \quad \text{។}$$

$$\text{បង្ហាញថា: } \frac{1}{1+\beta} \leq |x_0| \leq 1+\alpha \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

ដោយ x_0 ជាឫសនៃសមីការ $ax^3 + bx^2 + cx + d = 0$ គេបាន:

$$ax_0^3 + bx_0^2 + cx_0 + d = 0, ad \neq 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_0^3 + \frac{b}{a}x_0^2 + \frac{c}{a}x_0 + \frac{d}{a} = 0 \\ \frac{a}{d}x_0^3 + \frac{b}{d}x_0^2 + \frac{c}{d}x_0 + 1 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_0^3 = -\frac{b}{a}x_0^2 - \frac{c}{a}x_0 - \frac{d}{a} \quad (*) \\ -1 = \frac{a}{d}x_0^3 + \frac{b}{d}x_0^2 + \frac{c}{d}x_0 \quad (**) \end{cases}$$

$$\text{តាម } (*): |x_0|^3 = \left| -\frac{b}{a}x_0^2 - \frac{c}{a}x_0 - \frac{d}{a} \right| \leq \left| \frac{b}{a} \right| x_0^2 + \left| \frac{c}{a} \right| x_0 + \left| \frac{d}{a} \right| \leq \alpha (x_0^2 + |x_0| + 1)$$

$$\Rightarrow \alpha \geq \frac{|x_0|^3}{x_0^2 + |x_0| + 1} \Rightarrow \alpha + 1 \geq \frac{|x_0|^3 + x_0^2 + |x_0| + 1}{x_0^2 + |x_0| + 1} = |x_0| + \frac{1}{x_0^2 + |x_0| + 1} \geq |x_0| \quad (1)$$

តាម (**):

$$|-1| = \left| \frac{a}{d}x_0^3 + \frac{b}{d}x_0^2 + \frac{c}{d}x_0 \right| \leq \left| \frac{a}{d} \right| |x_0|^3 + \left| \frac{b}{d} \right| x_0^2 + \left| \frac{c}{d} \right| |x_0| \leq \beta (|x_0|^3 + x_0^2 + |x_0|)$$

$$\Rightarrow \beta \geq \frac{1}{|x_0|^3 + x_0^2 + |x_0|} \Rightarrow \beta + 1 \geq \frac{|x_0|^3 + x_0^2 + |x_0| + 1}{|x_0|^3 + x_0^2 + |x_0|}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\beta + 1} \leq \frac{|x_0|^3 + x_0^2 + |x_0|}{|x_0|^3 + x_0^2 + |x_0| + 1} \leq \frac{|x_0|^4 + |x_0|^3 + x_0^2 + |x_0|}{|x_0|^3 + x_0^2 + |x_0| + 1} \leq |x_0| \quad (2)$$

តាម (1) និង (2) គេបាន: $\frac{1}{1+\beta} \leq |x_0| \leq 1+\alpha$ ពិត

ដូចនេះ វិសមភាពត្រូវបានស្រាយបញ្ជាក់ ។

លំហាត់ទី១២៧

ស្រាយបញ្ជាក់ថា: $\frac{1}{2^2-1} + \frac{1}{3^3-1} + \frac{1}{4^4-1} + \dots + \frac{1}{2015^{2015}-1} \leq \frac{2014}{2015}$ ។

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយបញ្ជាក់ថា: $\frac{1}{2^2-1} + \frac{1}{3^3-1} + \frac{1}{4^4-1} + \dots + \frac{1}{2015^{2015}-1} \leq \frac{2014}{2015}$

តាមវិសមភាព *Bernoulli* គេបាន:

ចំពោះ $a \geq 2$

$$a^a = (1+a-1)^a \geq 1+a(a-1)$$

$$\Rightarrow a^a - 1 \geq a(a-1)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{a^a - 1} \leq \frac{1}{a(a-1)} = \frac{1}{a-1} - \frac{1}{a}$$

$$\Rightarrow \sum_{a=2}^{2015} \frac{1}{a^a - 1} \leq \sum_{a=2}^{2015} \left(\frac{1}{a-1} - \frac{1}{a} \right)$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{2^2-1} + \frac{1}{3^3-1} + \frac{1}{4^4-1} + \dots + \frac{1}{2015^{2015}-1} \leq 1 - \frac{1}{2015} = \frac{2014}{2015} \quad \text{ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \frac{1}{2^2-1} + \frac{1}{3^3-1} + \frac{1}{4^4-1} + \dots + \frac{1}{2015^{2015}-1} \leq \frac{2014}{2015} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១២៨

គណនាតម្លៃ: $A = 9 \left(\sqrt[4]{23 - \sqrt{448}} \right)^{-\frac{2}{3} \sqrt{6 + \sqrt{6 + \sqrt{\dots}}}}$ ។

ដំណោះស្រាយ

គណនាតម្លៃ: $A = 9 \left(\sqrt[4]{23 - \sqrt{448}} \right)^{-\frac{2}{3} \sqrt{6 + \sqrt{6 + \sqrt{\dots}}}}$

តាង $x = \sqrt{6 + \sqrt{6 + \sqrt{\dots}}}$

$$\Rightarrow x^2 = 6 + x$$

$$\Leftrightarrow x^2 - x - 6 = 0$$

$$\Rightarrow x = 3, x = -2 \text{ (មិនពិត)}$$

$$\Rightarrow A = 9 \left(\sqrt[4]{23 - \sqrt{448}} \right)^{-2} = 9 \left(23 - \sqrt{448} \right)^{-\frac{1}{2}}$$

$$= \frac{9}{\sqrt{23 - \sqrt{448}}}$$

$$= \frac{9}{\sqrt{23 - 2\sqrt{112}}}$$

$$\frac{9}{\sqrt{(\sqrt{16})^2 + (\sqrt{7})^2 - 2\sqrt{16}\sqrt{7}}}$$

$$= \frac{9}{4 - \sqrt{7}} = 4 + \sqrt{7}$$

ដូចនេះ: $A = 4 + \sqrt{7}$ ។

លំហាត់ទី១២៩

គេឲ្យ n និង p ជាចំនួនគត់វិជ្ជមាន ។ ស្រាយថា:

$$\frac{1}{(1+1)^{\sqrt[p]{1}}} + \frac{1}{(2+1)^{\sqrt[p]{2}}} + \frac{1}{(3+1)^{\sqrt[p]{3}}} + \dots + \frac{1}{(n+1)^{\sqrt[p]{n}}} < p \quad ?$$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា:
$$\frac{1}{(1+1)^{\sqrt[p]{1}}} + \frac{1}{(2+1)^{\sqrt[p]{2}}} + \frac{1}{(3+1)^{\sqrt[p]{3}}} + \dots + \frac{1}{(n+1)^{\sqrt[p]{n}}} < p$$

យើងមាន:
$$\frac{1}{\sqrt[p]{k}} - \frac{1}{\sqrt[p]{k+1}} = \frac{\sqrt[p]{k+1} - \sqrt[p]{k}}{\sqrt[p]{k(k+1)}}$$

$$= \frac{1}{\sqrt[p]{k(k+1)} \left(\sqrt[p]{(k+1)^{p-1}} + \sqrt[p]{k(k+1)^{p-2}} + \dots + \sqrt[p]{k^{p-1}} \right)}$$

$$> \frac{1}{\sqrt[p]{k(k+1)} \left(p \sqrt[p]{(k+1)^{p-1}} \right)} = \frac{1}{p(k+1)^{\sqrt[p]{k}}}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{(k+1)^{\sqrt[p]{k}}} < p \left(\frac{1}{\sqrt[p]{k}} - \frac{1}{\sqrt[p]{k+1}} \right)$$

$$\Rightarrow \sum_{k=1}^n \frac{1}{(k+1)^{\sqrt[p]{k}}} < p \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{\sqrt[p]{k}} - \frac{1}{\sqrt[p]{k+1}} \right) = p \left(1 - \frac{1}{\sqrt[p]{n+1}} \right) < p \quad \text{ពិត}$$

ដូចនេះ:
$$\frac{1}{(1+1)^{\sqrt[p]{1}}} + \frac{1}{(2+1)^{\sqrt[p]{2}}} + \frac{1}{(3+1)^{\sqrt[p]{3}}} + \dots + \frac{1}{(n+1)^{\sqrt[p]{n}}} < p \quad ?$$

លំហាត់ទី១៣០

ដោះស្រាយសមីការ: $\left\lfloor \frac{25x-2}{4} \right\rfloor = \frac{13x+4}{3}$ ដែល $\lfloor a \rfloor$ ជាផ្នែកគត់
នៃចំនួនពិត a ។

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ដោះស្រាយសមីការ: } \left\lfloor \frac{25x-2}{4} \right\rfloor = \frac{13x+4}{3}$$

$$\text{តាង } y = \frac{13x+4}{3} ; y \in \mathbb{Z}$$

$$\Rightarrow x = \frac{3y-4}{13}$$

$$\text{សមីការទៅជា: } \left\lfloor \frac{\frac{25}{13}(3y-4)-2}{4} \right\rfloor = y \Leftrightarrow \left\lfloor \frac{75y-126}{52} \right\rfloor = y$$

ចំពោះគ្រប់ចំនួនពិត a , $\lfloor a \rfloor \leq a < \lfloor a \rfloor + 1$ គេបាន:

$$y \leq \frac{75y-126}{52} < y+1$$

$$\Leftrightarrow 52y+126 \leq 75y < 52y+178$$

$$\Leftrightarrow \frac{126}{23} \leq y < \frac{178}{23}$$

$$\Leftrightarrow 5.47 \leq y < 7.73$$

$$\text{ដោយ } y \in \mathbb{Z} \Rightarrow y = 6, 7$$

$$\Rightarrow x = \frac{14}{13} ; x = \frac{17}{13}$$

$$\text{ដូចនេះ: } x = \frac{14}{13} \text{ ឬ } x = \frac{17}{13} \text{ ។}$$

លំហាត់ទី១៣១

គេឲ្យពហុធានៃ x កំណត់ដោយ: $f(x) = 1 - x + x^2 - x^3 + \dots - x^{19} + x^{20}$

អាចសរសេរជាទម្រង់ នៃពហុធាន

$$y: g(y) = a_0 + a_1y + a_2y^2 + \dots + a_{19}y^{19} + a_{20}y^{20} \text{ ដែល } y = x-4$$

$$\text{គណនាតម្លៃនៃកន្សោម: } A = a_0 + a_1 + a_3 + \dots + a_{20} \text{ ។}$$

ដំណោះស្រាយ

គណនាតម្លៃនៃកន្សោម៖ $A = a_0 + a_1 + a_3 + \dots + a_{20}$

យើងមាន៖ $f(x) = 1 - x + x^2 - x^3 + \dots - x^{19} + x^{20}$

$$\Rightarrow xf(x) = x - x^2 + x^3 - x^4 + \dots - x^{20} + x^{21}$$

$$\Rightarrow (x+1)f(x) = 1 + x^{21}$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{1+x^{21}}{x+1}$$

តែ $x = y + 4$

$$\Rightarrow f(y) = \frac{1+(y+4)^{21}}{y+5}$$

$$\Rightarrow f(1) = g(1) = a_0 + a_1 + a_3 + \dots + a_{20} = \frac{1+5^{21}}{6}$$

$$\text{ដូច្នេះ} \quad a_0 + a_1 + a_3 + \dots + a_{20} = \frac{1+5^{21}}{6} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១៣២

$$\text{ស្រាយថា: } \min_{a,b \in \mathbb{R}} \max(a^2 + b, b^2 + a) = -\frac{1}{4} \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } \min_{a,b \in \mathbb{R}} \max(a^2 + b, b^2 + a) = -\frac{1}{4}$$

$$\text{តាង } M(a,b) = \max(a^2 + b, b^2 + a)$$

$$\Rightarrow M(a,b) \geq a^2 + b, \quad M(a,b) \geq b^2 + a$$

$$\Leftrightarrow 2M(a,b) + \frac{1}{2} \geq a^2 + a + \frac{1}{4} + b^2 + b + \frac{1}{4}$$

$$\Leftrightarrow 2M(a,b) + \frac{1}{2} \geq \left(a + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(b + \frac{1}{2}\right)^2 \geq 0$$

$$\Rightarrow M(a,b) \geq -\frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow \min_{a,b \in \mathbb{R}} M(a,b) = -\frac{1}{4} \text{ ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \min_{a,b \in \mathbb{R}} \max(a^2 + b, b^2 + a) = -\frac{1}{4} \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១៣៣

គេឲ្យ $P(x)$ ជាពហុធាដែលមានមេគុណជាចំនួនពិតវិជ្ជមាន។

ស្រាយថា: $\sqrt{P(a)P(b)} \geq P(\sqrt{ab})$ ចំពោះ a និង b ជាចំនួនពិតវិជ្ជមាន

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } \sqrt{P(a)P(b)} \geq P(\sqrt{ab})$$

សន្មតថា n ជាដឺក្រេខ្ពស់បំផុតនៃពហុធា $P(x)$ និង $c_0, c_1, c_2, \dots, c_n$ ជាមេគុណជាចំនួនពិតវិជ្ជមានរបស់ពហុធា

$$P(x) = c_0 + c_1x + c_2x^2 + \dots + c_nx^n$$

$$\Rightarrow P(a) = c_0 + c_1a + c_2a^2 + \dots + c_na^n$$

$$P(b) = c_0 + c_1b + c_2b^2 + \dots + c_nb^n$$

តាមវិសមភាព *Cauchy – Schwarz* គេបាន:

$$P(a)P(b) = (c_0 + c_1a + c_2a^2 + \dots + c_na^n)(c_0 + c_1b + c_2b^2 + \dots + c_nb^n)$$

$$\geq (c_0 + c_1\sqrt{ab} + c_2\sqrt{a^2b^2} + \dots + c_n\sqrt{a^nb^n})^2 = P^2(\sqrt{ab})$$

$$\Rightarrow \sqrt{P(a)P(b)} \geq P(\sqrt{ab}) \quad \text{ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \sqrt{P(a)P(b)} \geq P(\sqrt{ab}) \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១៣៤

បើ $a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n = n$ ។ ស្រាយថា: $a_1^4 + a_2^4 + a_3^4 + \dots + a_n^4 \geq n$

ដំណោះស្រាយ

$$\text{ស្រាយថា: } a_1^4 + a_2^4 + a_3^4 + \dots + a_n^4 \geq n$$

តាមវិសមភាព *Cauchy – Schwarz* គេបាន:

$$(a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n)^2 \leq (1^2 + 1^2 + \dots + 1^2)(a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2)$$

$$\Leftrightarrow n^2 \leq n(a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2)$$

$$\Rightarrow (a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2) \geq n$$

តាមវិសមភាព *Cauchy – Schwarz* គេបាន:

$$(a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2)^2 \leq (1^2 + 1^2 + \dots + 1^2)(a_1^4 + a_2^4 + a_3^4 + \dots + a_n^4)$$

$$\Leftrightarrow n^2 \leq n(a_1^4 + a_2^4 + a_3^4 + \dots + a_n^4)$$

$$\Rightarrow a_1^4 + a_2^4 + a_3^4 + \dots + a_n^4 \geq n \quad \text{ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } a_1^4 + a_2^4 + a_3^4 + \dots + a_n^4 \geq n \quad \text{។}$$

លំហាត់ទី១៣៥

រកគ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន n ដែល $n^4 - 4n^3 + 22n^2 - 36n + 18$

ជាការេប្រាកដ ។

ដំណោះស្រាយ

រកគ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជមាន n

$$\begin{aligned} \text{យើងមាន: } & n^4 - 4n^3 + 22n^2 - 36n + 18 \\ &= n^4 - 4n^3 + 4n^2 + 18n^2 - 36n + 18 \\ &= (n^2 - 2n)^2 + 18(n^2 - 2n) + 18 \\ &= (n^2 - 2n)^2 + 18(n^2 - 2n) + 81 - 63 \end{aligned}$$

តាង $x = n^2 - 2n$ ហើយ $n^4 - 4n^3 + 22n^2 - 36n + 18 = y^2$ ជាការ

ប្រាកដ។ គេបាន:

$$\begin{aligned} y^2 &= (x+9)^2 - 63 \\ \Leftrightarrow (x+9)^2 - y^2 &= 63 \\ \Leftrightarrow (x+y+9)(x-y+9) &= 63 \end{aligned}$$

ដោយ $x-y+9 < x+y+9$ និង $63 = 1 \times 63 = 3 \times 21 = 9 \times 7$ គេបាន:

$$\begin{cases} x-y+9=1 \\ x+y+9=63 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x-y=-8 \\ x+y=54 \end{cases} \Rightarrow x=23, y=31 \text{ មិនពិតព្រោះ: } 31$$

មិនមែនជាការប្រាកដនៃចំនួនគត់

$$\begin{aligned} \begin{cases} x-y+9=3 \\ x+y+9=21 \end{cases} &\Rightarrow \begin{cases} x-y=-6 \\ x+y=12 \end{cases} \Rightarrow x=3, y=9 \\ \begin{cases} x-y+9=7 \\ x+y+9=9 \end{cases} &\Rightarrow \begin{cases} x-y=-2 \\ x+y=0 \end{cases} \Rightarrow x=-1, y=1 \end{aligned}$$

បើ $x=3: n^2 - 2n = 3 \Rightarrow n=3, n=-1$ មិនយក

បើ $x=-1: n^2 - 2n = -1 \Rightarrow n=1$

ដូចនេះ: $n=1, n=3$ ជាចំនួនគត់វិជ្ជមានដែលត្រូវរក ។

ជីវិតខ្ញុំ ខ្ញុំជាអ្នកសម្រេច

លំហាត់ទី១៣៦

គេឲ្យ a, b, c ជាចំនួនពិតខុសពី $\pm \frac{1}{\sqrt{3}}$ ។ ស្រាយបញ្ជាក់ថា

បើ $abc = a + b + c$ នោះ

$$\frac{3a - a^3}{3a^2 - 1} \cdot \frac{3b - b^3}{3b^2 - 1} \cdot \frac{3c - c^3}{3c^2 - 1} = \frac{3a - a^3}{3a^2 - 1} + \frac{3b - b^3}{3b^2 - 1} + \frac{3c - c^3}{3c^2 - 1} \quad \text{។}$$

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយបញ្ជាក់ថា: $\frac{3a - a^3}{3a^2 - 1} \cdot \frac{3b - b^3}{3b^2 - 1} \cdot \frac{3c - c^3}{3c^2 - 1} = \frac{3a - a^3}{3a^2 - 1} + \frac{3b - b^3}{3b^2 - 1} + \frac{3c - c^3}{3c^2 - 1}$

$$\Leftrightarrow \frac{3a - a^3}{1 - 3a^2} \cdot \frac{3b - b^3}{1 - 3b^2} \cdot \frac{3c - c^3}{1 - 3c^2} = \frac{3a - a^3}{1 - 3a^2} + \frac{3b - b^3}{1 - 3b^2} + \frac{3c - c^3}{1 - 3c^2}$$

តាង $a = \tan \alpha, b = \tan \beta, c = \tan \lambda$ ដែល $\left(\alpha, \beta, \lambda \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2} \right) \right)$

$$\tan(\alpha + \beta + \lambda) = \frac{\tan \alpha + \tan \beta + \tan \lambda - \tan \alpha \tan \beta \tan \lambda}{1 - (\tan \lambda \tan \alpha + \tan \alpha \tan \beta + \tan \beta \tan \lambda)}$$

តាមបម្រាប $abc = a + b + c \Leftrightarrow \tan \alpha + \tan \beta + \tan \lambda = \tan \alpha \tan \beta \tan \lambda$

$$\Rightarrow \alpha + \beta + \lambda = k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

$$\Rightarrow 3\alpha + 3\beta + 3\lambda = 3k\pi$$

$$\Rightarrow \tan(3\alpha + 3\beta + 3\lambda) = \tan 3k\pi = 0$$

$$\Leftrightarrow \tan(3\alpha + 3\beta + 3\lambda) = \frac{\tan 3\alpha + \tan 3\beta + \tan 3\lambda - \tan 3\alpha \tan 3\beta \tan 3\lambda}{1 - (\tan 3\lambda \tan 3\alpha + \tan 3\alpha \tan 3\beta + \tan 3\beta \tan 3\lambda)}$$

$$\Rightarrow \tan 3\alpha + \tan 3\beta + \tan 3\lambda = \tan 3\alpha \tan 3\beta \tan 3\lambda$$

$$\Leftrightarrow \frac{3a - a^3}{1 - 3a^2} \cdot \frac{3b - b^3}{1 - 3b^2} \cdot \frac{3c - c^3}{1 - 3c^2} = \frac{3a - a^3}{1 - 3a^2} + \frac{3b - b^3}{1 - 3b^2} + \frac{3c - c^3}{1 - 3c^2} \quad \text{ពិត}$$

ដូចនេះ: $\frac{3a - a^3}{3a^2 - 1} \cdot \frac{3b - b^3}{3b^2 - 1} \cdot \frac{3c - c^3}{3c^2 - 1} = \frac{3a - a^3}{3a^2 - 1} + \frac{3b - b^3}{3b^2 - 1} + \frac{3c - c^3}{3c^2 - 1} \quad \text{។}$

លំហាត់ទី១៣៧

គេឲ្យ $f_1, f_2, f_3, \dots, f_n$ និង $x_1, x_2, x_3, \dots, x_n$ ជាចំនួនពិតវិជ្ជមាន ។

ស្រាយថាកន្សោម៖

$$f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + \dots + f_1x_1^2 - \frac{(f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + \dots + f_nx_n)^2}{f_1 + f_2 + f_3 + \dots + f_n}$$

មិនមែនជាចំនួនអវិជ្ជមាន ។

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថាកន្សោម៖

$$f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + \dots + f_1x_1^2 - \frac{(f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + \dots + f_nx_n)^2}{f_1 + f_2 + f_3 + \dots + f_n}$$

មិនមែនជាចំនួនអវិជ្ជមាន

តាមវិសមភាព *Cauchy – Schwarz* គេបាន៖

$$(f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + \dots + f_1x_1^2)(f_1 + f_2 + f_3 + \dots + f_n) \geq (f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + \dots + f_nx_n)^2$$

$$\Rightarrow f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + \dots + f_1x_1^2 \geq \frac{(f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + \dots + f_nx_n)^2}{f_1 + f_2 + f_3 + \dots + f_n}$$

$$\Rightarrow f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + \dots + f_1x_1^2 - \frac{(f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + \dots + f_nx_n)^2}{f_1 + f_2 + f_3 + \dots + f_n} \geq 0$$

ពិត

$$\text{ដូចនេះ } f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + f_1x_1^2 + \dots + f_1x_1^2 - \frac{(f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + \dots + f_nx_n)^2}{f_1 + f_2 + f_3 + \dots + f_n}$$

មិនមែនជាចំនួនអវិជ្ជមាន ។

លំហាត់ទី១៣៨

$$\text{រកត្រីធាតុ } (x, y, z) \text{ ជាចំនួនពិតរបស់ប្រព័ន្ធសមីការ: } \begin{cases} \frac{4x^2}{4x^2+1} = y \\ \frac{4y^2}{4y^2+1} = z \\ \frac{4z^2}{4z^2+1} = x \end{cases} \quad ។$$

ដំណោះស្រាយ

រកត្រីធាតុ (x, y, z)

យើងឃើញថាគូចឆ្នើយ $(x, y, z) = (0, 0, 0)$ ជាចម្លើយងាយ

ប្រព័ន្ធសមីការអាចសរសេរ:

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 1 + \frac{1}{4x^2} = \frac{1}{y} & (1) \\ 1 + \frac{1}{4y^2} = \frac{1}{z} & (2) \\ 1 + \frac{1}{4z^2} = \frac{1}{x} & (3) \end{cases}$$

យក (1) + (2) + (3) គេបាន:

$$\frac{1}{4x^2} - \frac{1}{x} + 1 + \frac{1}{4y^2} - \frac{1}{y} + 1 + \frac{1}{4z^2} - \frac{1}{z} + 1 = 0$$

$$\Leftrightarrow \left(\frac{1}{2x} - 1\right)^2 + \left(\frac{1}{2y} - 1\right)^2 + \left(\frac{1}{2z} - 1\right)^2 = 0$$

$$\Rightarrow x = y = z = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow (x, y, z) = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right)$$

ដូចនេះ គូចឆ្លើយនៃប្រព័ន្ធសមីការគឺ: $(x, y, z) = (0, 0, 0); \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right)$

លំហាត់ទី១៣៩

គេឲ្យស្វ៊ីត (a_n) មួយកំណត់ដោយ:

$$\begin{cases} a_1 = 2, a_2 = 9 \\ n(n+1)a_{n+1} = 6n(n+2)a_{n-1} - 9(n+1)(n+2)a_{n-1}, n \geq 2 \end{cases}$$

ស្រាយថា: $\sum_{k=1}^n \frac{a_k}{k+1} = \binom{n}{0}2^{n-1} + \binom{n}{1}2^{n-2} + \binom{n}{2}2^{n-3} + \dots + \binom{n}{n-1}$ ។

ដំណោះស្រាយ

ស្រាយថា: $\sum_{k=1}^n \frac{a_k}{k+1} = \binom{n}{0}2^{n-1} + \binom{n}{1}2^{n-2} + \binom{n}{2}2^{n-3} + \dots + \binom{n}{n-1}$

យើងមាន: $n(n+1)a_{n+1} = 6n(n+2)a_{n-1} - 9(n+1)(n+2)a_{n-1}$

ចែកអង្គទាំងពីរនឹង $n(n+1)(n+2)$ គេបាន:

$$\frac{a_{n+1}}{n+2} = 6\frac{a_n}{n+1} - 9\frac{a_{n-1}}{n}$$

តាង $y_n = \frac{a_n}{n+1}$ ដែល $y_1 = 1, y_2 = 3$ គេបាន:

$$y_{n+1} = 6y_n - 9y_{n-1}$$

$$y_{n+1} - 6y_n + 9y_{n-1} = 0$$

សមីការសម្គាល់ស្វ៊ីត: $x^2 - 6x + 9 = 0 \Rightarrow x_1 = x_2 = 3$

$$y_n = (An + B)3^n$$

$$\Rightarrow \begin{cases} y_1 = 3A + 3B = 1 \\ y_2 = 18A + 9B = 3 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 3A + 3B = 1 \\ 6A + 3B = 1 \end{cases} \Rightarrow A = 0, B = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow y_n = 3^{n-1}$$

$$\Rightarrow \sum_{k=1}^n y_k = \sum_{k=1}^n 3^{k-1} = \frac{3^n - 1}{2}$$

$$= \frac{(2+1)^n - 1}{2}$$

$$= \frac{\binom{n}{0}2^n + \binom{n}{1}2^{n-1} + \dots + \binom{n}{n-1}2}{2}$$

$$= \binom{n}{0}2^{n-1} + \binom{n}{1}2^{n-2} + \binom{n}{2}2^{n-3} + \dots + \binom{n}{n-1}$$

$$\Leftrightarrow \sum_{k=1}^n \frac{a_k}{k+1} = \binom{n}{0}2^{n-1} + \binom{n}{1}2^{n-2} + \binom{n}{2}2^{n-3} + \dots + \binom{n}{n-1} \quad \text{ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \sum_{k=1}^n \frac{a_k}{k+1} = \binom{n}{0}2^{n-1} + \binom{n}{1}2^{n-2} + \binom{n}{2}2^{n-3} + \dots + \binom{n}{n-1} \quad \text{។}$$

សូមរង់ចាំអានភាគទី២ជាបន្តទៀត!

សូមអរគុណ

ឯកសារយោង:

- 1.សៀវភៅគណិតវិទ្យាថ្នាក់ទី ១២ កម្រិតខ្ពស់ របស់ក្រសួងអប់រំ ។
- 2.Mathematical Olympiad in China.
- 3.360 Problems for Mathematical Contest.
- 4.104 Number Theory Problems.
- 5.Complex Number from A to Z.
- 6.Inequalities Theory Techniques Seleted Problems.
- 7.Red Book.
- 8.An Introduction to Diophantine Equations.
- 9.សៀវភៅត្រីកោណមាត្ររៀបចំណាម និង សៀវភៅមួយ
ចំនួនទៀតសរសេរជាភាសារៀបចំណាម ។